

ဆဋ္ဌာနသီလိတိ ပိဋကံ
ဗုဒ္ဓဗျူဟာစာ ဝိသုဒ္ဓိစာစာ

ဓမ္မာဝဂ္ဂပါဠိ

ဓမ္မာဝဂ္ဂပါဠိ

ဗုဒ္ဓဝိသုဒ္ဓိ - ၂၀၀၇

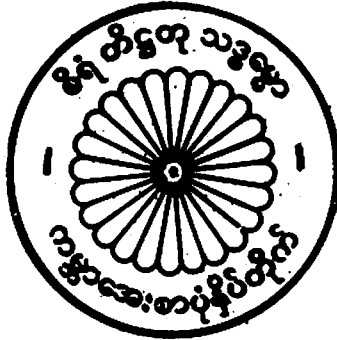
ဓမ္မာဝဂ္ဂပါဠိ - ၁၅၇၀

₹ ၂၀၀၀

ဆဋ္ဌသင်္ဂါထိပိရုကံ

သုတ္တန်ပိရုကေ ဒီသနိကာယေ

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မရမ္မရဋ္ဌေ သာသနိကပ္ပမုခဋ္ဌာန
ကမ္ဘာသေး မုဒ္ဓထယန္တရလယေ မုဒ္ဓါပိတာ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းနိုင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅)က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

THE PĀLI ALPHABET
IN BURMESE AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

အ a အာ ā ခ i ခြိ ī ဥ u ဦ ū ဝ e ဝိ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

က ka	ခ kha	ဂ ga	ဃ gha	င ṅa
စ ca	ဆ cha	ဇ ja	ဈ jha	ည ṇa
ဋ ṭa	ဌ ṭha	ဍ ḍa	ဎ ḍha	ဏ ṇa
တ ta	ထ tha	ဒ da	ဓ dha	န na
ပ pa	ဖ pha	ဗ ba	ဘ bha	မ ma

ယ ya ရ ra လ la ဝ va ဝာ sa ဟ ha ဣ ḷa ၵ ṃ

VOWELS IN COMBINATION

က ka	ကာ kā	ကိ ki	ကိ kī	ကု ku	ကု kū	ကေ ke	ကော် ko
ခ kha	ခါ khā	ခိ khi	ခိ khī	ခု khu	ခု khū	ခေ khe	ခေါ kхо

CONJUNCT-CONSONANTS

ကက kka	ခ ခိ ခာ ṅca	ဋ သာ dva	ဋ မာ mba
ကခ kkha	ဆ ခိ ခာ ṅcha	ဈ သာ dhya	ဋ မာ mbha
ကျ kya	ဆ ခိ ခာ ṅja	ဈ သာ dhva	ဋ မာ mma
ကြ kri	ခါ ခိ ခာ ṅjha	န သာ nta	ဋ မာ mya
ကလ kla	ဋ တာ ṭta	န သာ ntva	ဋ မာ mha
က့ kva	ဋ တာ ṭtha	န သာ ntha	ဋ မာ yya
ကျာ khya	ဋ သာ ḍda	န သာ nda	ဋ မာ yha
ကျာ khva	ဋ သာ ḍdha	န သာ ndra	ဋ မာ lla
ဂဂ gga	ဋ နာ ṅta	န သာ ndha	ဋ မာ lya
ဂဂ္ဂ ggha	ဋ နာ ṅtha	န သာ nna	ဋ မာ lha
ဂဂ္ဂာ gya	ဋ နာ ṅda	ဋ နာ nya	ဋ မာ vha
ဂဂ္ဂာ gra	ဋ နာ ṅpa	ဋ နာ nha	ဋ မာ sta
ဂဂ္ဂာ ṅka	ဋ နာ ṅha	ဋ ပာ ppa	ဋ မာ stra
ဂဂ္ဂာ ṅkha	ဋ တာ ṭta	ဋ ပာ ppaha	ဋ မာ sna
ဂဂ္ဂာ ṅga	ဋ တာ ṭtha	ဋ ပာ pya	ဋ မာ sya
ဂဂ္ဂာ ṅgha	ဋ တာ ṭva	ဋ ပာ pla	ဋ မာ ssa
ဂဂ္ဂာ cca	ဋ တာ ṭya	ဋ ပာ bba	ဋ မာ sma
ဂဂ္ဂာ ccha	ဋ တာ ṭra	ဋ ပာ bbha	ဋ မာ sva
ဂဂ္ဂာ jja	ဋ သာ ḍda	ဋ ပာ bya	ဋ မာ hma
ဂဂ္ဂာ jjha	ဋ သာ ḍdha	ဋ ပာ bra	ဋ မာ hva
ဂဂ္ဂာ ṅṅa	ဋ သာ ḍya	ဋ ပာ mpa	ဋ မာ ḷha
ဂဂ္ဂာ ṅṅha	ဋ သာ ḍra	ဋ ပာ mpha	

ခ-ါ=a; ဝ-ိ; ဝ-ီ; ဣ=u; ဣ=ū; ဝ=e; ဝ-ိ-ဝ=o

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

Uppassāyakaṅgaṅgā

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ

ပိုဒ်

၁-မဟာပဒါနသုတ္တ

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တကထာ	၁
ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာ	၁၀
ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာ	၁၃
ဝိပဿီသမညာ	၁၇
ဇိဏ္ဏပုရိသ	၁၈
ဗျာဓိတပုရိသ	၂၀
ကာလင်္ဂတပုရိသ	၂၁
ပဗ္ဗဇိတ	၂၃
ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇ္ဇာ	၂၅
မဟာဇနကာယအနုပဗ္ဗဇ္ဇာ	၂၅
ဗောဓိသတ္တအဘိနိဝေသ	၂၆
ဗြဟ္မဃာစနကထာ	၃၀
အဂ္ဂသာဝကယုဂ	၃၄
မဟာဇနကာယပဗ္ဗဇ္ဇာ	၃၆
ပုရိမပဗ္ဗဇိတနံ ဓမ္မဘိသမယ	၃၇
စာရိကာအနုဇာနန	၃၉
ဒေဝတာရောစန	၄၂

၂-မကာနိဒါနသုတ္တ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ	၄၇
အတ္တပညတ္တိ	၅၄
နအတ္တပညတ္တိ	၅၅
အတ္တသမနုပဿနာ	၅၆
သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတ်	၅၈
အဋ္ဌဝိမောက္ခာ	၆၀

[၁]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ

ပိုဒ်

၃-မဟာဝရ်နိဗ္ဗာနသုတ္တ

ဝဿကာရဗြာဟ္မဏ	၆၁
ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ	၆၂
ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ	၆၄
သာရိပုတ္တသီဟနာဒ	၆၉
ဒုဿီလအာဒီနဝ	၇၁
သီလဝန္တအာနိသံသ	၇၃
ပါဠုလိပုတ္တနဂရမာပန	၇၄
အရိယသစ္စကထာ	၇၆
အနာဝတ္တိဓမ္မသမ္မောဓိပရာယဏ	၇၇
ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ	၇၉
အဗ္ဗပါလိဂဏိကာ	၈၁
ဝေဠုဝဂါမဝဿူပဂမန	၈၄
နိမိတ္တောဘာသကထာ	၈၆
မာရယာစနကထာ	၈၇
အာယုသင်္ခါရဩဿဇ္ဇန	၈၉
မဟာဘူမိစာလဟေတု	၉၀
အဋ္ဌပရိသာ	၉၁
အဋ္ဌအဘိဘာယတန	၉၂
အဋ္ဌဝိမောက္ခ	၉၄
အာနန္ဒယာစနကထာ	၉၆
နာဂါပလောကိတ	၁၀၁
စတုမဟာပဒေသကထာ	၁၀၂
ကမ္မာရပုတ္တစုန္ဒဝတ္ထု	၁၀၅
ပါနိယာဟရဏ	၁၀၆
ပုတ္တသမ္ပလ္လပုတ္တဝတ္ထု	၁၀၈
ယမကသာလာ	၁၁၃
ဥပဝါဏတ္ထေရ	၁၁၄

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ			ပိုဒ်
စတုသံဝေဇနီယဌာန	၁၁၆
အာနန္ဒပုစ္ဆာကထာ	၁၁၆
ထူပါရဟပုဂ္ဂလ	၁၁၇
အာနန္ဒအတ္ထရိယဓမ္မ	၁၁၈
မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာ	၁၂၁
မလ္လာနံ ဝန္တနာ	၁၂၂
သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု	၁၂၃
တထာဂတပစ္စိမဝါစာ	၁၂၆
ပရိနိဗ္ဗုတကထာ	၁၂၈
ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ	၁၃၁
မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု	၁၃၃
သရီရဓာတုဝိဘဇန	၁၃၅
ဓာတုထူပပူဇာ	၁၃၇

၄-မဟာသုဒဿနသုတ္တ

ကုသာဝတီ ရာဇဓာနီ	၁၃၉
စက္ကရတန	၁၄၁
ဟတ္ထိရတန	၁၄၂
အဿရတန	၁၄၃
မဏိရတန	၁၄၃
ဇုတ္တိရတန	၁၄၃
ဂဟပတိရတန	၁၄၄
ပရိဏာယကရတန	၁၄၄
စတုဇ္ဈိသမန္ဓာဂတ	၁၄၅
ဓမ္မပါသာဒပေါက္ခရဏီ	၁၄၆
ဈာနသမ္ပတ္တိ	၁၅၂
စတုရာသီတိနဂရသဟဿာဒိ	၁၅၃
သုဘဒ္ဒါဒေဝိဥပသင်္ကမန	၁၅၄
မြဟ္မလောကူပဂမ	၁၅၉

[သ]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ		ပိုဒ်
	၅-ဇနဝသဘသုတ္တ	
နာတိကိယာဒိဗျာကရဏ	၁၆၂
အာနန္ဒပရိကထာ	၁၆၃
ဇနဝသဘယက္ခ	၁၆၆
ဒေဝသဘာ	၁၆၈
သနက္ခိမာရကထာ	၁၆၉
ဘာဝိတဗ္ဗိပိဒ	၁၇၂
တိဝိမုဒြိကာသာမိဂမ	၁၇၃
စတုသတိပဋ္ဌာန	၁၇၄
သတ္တသမာဓိပရိက္ခာရ	၁၇၅
	၆-မဟာဂေါရိန္ဒသုတ္တ	
ဒေဝသဘာ	၁၇၈
အဋ္ဌယထာဘုစွဝဏ္ဏ	၁၇၉
သနက္ခိမာရကထာ	၁၈၂
အဋ္ဌယထာဘုစွဝဏ္ဏ	၁၈၄
ဂေါရိန္ဒမြာဟ္မဏဝတ္ထု	၁၈၆
မဟာဂေါရိန္ဒဝတ္ထု	၁၈၆
ရဇ္ဇသံဝိဘဇန	၁၈၇
ကိတ္တိသဒ္ဓအတ္တဂ္ဂမန	၁၉၀
မြဟ္မာနာသာကစ္ဆာ	၁၉၃
ရေဏုရာဇအာမန္တနာ	၁၉၅
ဆခတ္တိယအာမန္တနာ	၁၉၆
မြာဟ္မဏမဟာသာလာဒီနံအာမန္တနာ	၁၉၉
ဘရိယာနံအာမန္တနာ	၁၉၉
မဟာဂေါရိန္ဒပဗ္ဗဇာ	၂၀၀
	၇-မဟာသမယသုတ္တ	
ဒေဝတာသန္တိပါတ		၂၀၄

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

[c]

မာတိကာ

ပိုဒ်

၈-သက္ကပဋ္ဌသုတ္တ

ပဉ္စသိခရီတဂါထာ	၂၁၂
သက္ကပဋ္ဌသင်္ကမ	၂၁၄
ဂေါပကဝတ္ထု	၂၁၆
ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန	၂၂၁
ပါတိမောက္ခသံဝရ	၂၂၃
ဣန္ဒြိယသံဝရ	၂၂၄
သောမနဿပဋိလာဘကထာ	၂၂၇

၉-မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

ဥဒ္ဓေသ	၂၃၁
ကာယာနုပဿနာ အာနာပါနပဗ္ဗ	၂၃၁
ကာယာနုပဿနာ ဣရိယာပထပဗ္ဗ	၂၃၂
ကာယာနုပဿနာ သမ္ပဇာနပဗ္ဗ	၂၃၃
ကာယာနုပဿနာ ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗ	၂၃၃
ကာယာနုပဿနာ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗ	၂၃၄
ကာယာနုပဿနာ နဝသိဝထိကပဗ္ဗ	၂၃၅
ဝေဒနာနုပဿနာ	၂၃၆
စိတ္တာနုပဿနာ	၂၃၇
ဓမ္မာနုပဿနာ နိဝရဏပဗ္ဗ	၂၃၈
ဓမ္မာနုပဿနာ ခန္ဓပဗ္ဗ	၂၃၉
ဓမ္မာနုပဿနာ အာယတနပဗ္ဗ	၂၄၀
ဓမ္မာနုပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ	၂၄၁
ဓမ္မာနုပဿနာ သစ္စပဗ္ဗ	၂၄၃
ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဓေသ	၂၄၃
သမုဒယသစ္စနိဒ္ဓေသ	၂၄၆
နိရောဓသစ္စနိဒ္ဓေသ	၂၄၇
မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဓေသ	၂၄၉

[၈]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ

ပိဋကံ

၁၀-ပါယာသိသုတ္တ

ပါယာသိရာဇညဝတ္ထု	၂၅၃
နတ္ထိကဝါဒ	၂၅၅
စန္ဒိမသုရိယဥပမာ	၂၅၅
စောရဥပမာ	၂၅၆
ဂူထကူပပုရိသဥပမာ	၂၅၉
တာဝတိံသဒေဝဥပမာ	၂၆၁
ဇစ္စန္ဒဥပမာ	၂၆၂
ဂစ္ဆိနီဥပမာ	၂၆၃
သုပိနကဥပမာ	၂၆၅
သန္တက္ကအယောဂုဠဥပမာ	၂၆၆
သင်္ခမဥပမာ	၂၆၈
အဂ္ဂိကဇဠိလဥပမာ	၂၇၀
ဒွေသတ္တဝါဟဥပမာ	၂၇၂
ဂူထဘာရိကဥပမာ	၂၇၅
အက္ခရုတ္တကဥပမာ	၂၇၆
သာဏဘာရိကဥပမာ	၂၇၇
သရဏဂမန	၂၇၉
ယညကထာ	၂၇၉
ဥတ္တရမာဏဝတ္ထု	၂၈၀
ပါယာသိဒေဝပုတ္တ	၂၈၁
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	၂၈၃

မဟာဝဂ္ဂပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒီဃနိကာယ

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-မဟာပဒါနသုတ္တ

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တကထာ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ ကရေရိကုဋိကာယံ။ အထ ခေါ သမ္မဟုလာနံ ဘိက္ခုနံ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ ကရေရိမဏ္ဍလမာဠေ သန္ဓိသိန္နာနံ သန္ဓိပတိတာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာ ဓမ္မိ ကထာ ဥဒပါဒိ “ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော”တိ။

၂။ အသောသိ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန ကရေရိမဏ္ဍလမာဠေ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ကာယနုတ္တ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္နာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ”တိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ “ဣမ ဘန္တေ အမှာကံ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ ကရေရိမဏ္ဍလမာဠေ သန္ဓိသိန္နာနံ သန္ဓိပတိတာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာ ဓမ္မိ ကထာ ဥဒပါဒိ “ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော”တိ။ အယံ ခေါ နော ဘန္တေ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ။ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော”တိ။

၃။ ဣစ္ဆေယျာထ နော ကုမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မိ^၁ ကထံ သောတုန္တိ။ တေဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ တေဿ သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မိ^၂ ကထံ ကရေယျ။ ဘဂဝတော သုတ္တာ^၃ ဘိက္ခူ ဓာရေဿန္တိတိ။ တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

၄။ ဣတော သော ဘိက္ခဝေ ဧကနဂုတိကပ္ပေ^၂ ယံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣတော သော ဘိက္ခဝေ ဧကတိံသေ ကပ္ပေ^၃ ယံ သိဒ္ဓိ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ တသ္မိညေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ဝေဿဘူ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣမသ္မိညေဝ^၄ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကကုသန္ဓော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣမသ္မိညေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကောဏာဂမနော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣမသ္မိညေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကဿပေါ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣမသ္မိညေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကပ္ပေ အဟံ တေရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော။

၅။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ သိဒ္ဓိ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ ဝေဿဘူ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ ကကုသန္ဓော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ မြာဟ္မဏော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ မြာဟ္မဏကုလေ ဥဒပါဒိ။ ကောဏာဂမနော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ မြာဟ္မဏော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ မြာဟ္မဏကုလေ ဥဒပါဒိ။ ကဿပေါ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ မြာဟ္မဏော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ မြာဟ္မဏကုလေ ဥဒပါဒိ။ အဟံ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥပ္ပန္နော။

၁-ဘဂဝတော ဝစနံ သုတ္တာ (သျှာ) ၂-ဧကနဂုတိကပ္ပေါ (သိ)၊ ဧကနဂုတော ကပ္ပေါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)
 ၃-ဧကတိံသကပ္ပေါ (သိ)၊ ဧကတိံသော ကပ္ပေါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၄-ဣမသ္မိ (ကတ္ထမိ)

သုတ္တ]

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တကထာ

၃

၆။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ သိဒ္ဓိ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ဝေဿဘူ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ကကုသန္ဓော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကဿပေါ ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ကောဏာဂမနော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကဿပေါ ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ကဿပေါ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကဿပေါ ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဂေါတမော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။

၇။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ အဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသီတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ သိဒ္ဓိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သတ္တတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ဝေဿဘူဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စတ္တာလီသဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ အပ္ပကံ အာယုပ္ပမာဏံ ပရိတ္တံ လဟုကံ၊ ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော။

၈။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပါဠုလိယာ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သိဒ္ဓိ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပုဏ္ဏရိကဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝေဿဘူ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သာလဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ကကုသန္ဓော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သိရိသဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ကောဏာဂမနော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥဒုမ္မရဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ကဿပေါ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ နိဂြောဓဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဿတ္တဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။

၉။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခဏ္ဍတိဿံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ သိဒ္ဓိဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အဘိဘူသမ္ဘဝံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သောဏုတ္တရံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝိရုသန္ဓိဝံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဘိယျောသုတ္တရံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ကဿပဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တိဿဘာရဒ္ဒါဇံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ မယှံ ဘိက္ခုဝေ တေရဟိ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။

၁၀။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတာ အဟေသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတော အဟောသိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတော အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတာ အဟေသုံ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒီဏာသဝါနံ။

သိဒ္ဓိဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတာ အဟေသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတော အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတော အဟောသိ သတ္တတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ သိဒ္ဓိဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတာ အဟေသုံ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒီဏာသဝါနံ။

ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခုဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတာ အဟေသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတော အဟောသိ သတ္တတိဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္ဓိပါတော

သုတ္တ]

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တကထာ

၅

အဟောသိ သဋ္ဌိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္တိပါတာ အဟောသံ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒိဏာသဝါနံ။

ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ စတ္တာလီသဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒိဏာသဝါနံ။

ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ တိသဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒိဏာသဝါနံ။

ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ ဝိသတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒိဏာသဝါနံ။

မယံ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ အဓုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတနိ။ မယံ ဘိက္ခဝေ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒိဏာသဝါနံ။

၁၁။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသောကော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ သိဒ္ဓိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခေမင်္ဂရော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဥပသန္ဓော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗုဒ္ဓိဇော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သောတ္ထိဇော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သဗ္ဗမိတ္တော

နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ မယံ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ အာနန္ဒော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။

၁၂။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗန္ဓုမာ နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ဗန္ဓုမတိ နာမ ဒေဝိ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဗန္ဓုမတိ နာမ နဂရံ ရာဇောနိ အဟောသိ။

သိဒ္ဓိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အရုဏော နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ပဘာဝတိ နာမ ဒေဝိ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ အရုဏဿ ရညော အရုဏဝတိ နာမ နဂရံ ရာဇောနိ အဟောသိ။

ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သုပ္ပတိတော နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ဝဿဝတိ နာမ ဒေဝိ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ သုပ္ပတိတဿ ရညော အနောမံ နာမ နဂရံ ရာဇောနိ အဟောသိ။

ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အဂ္ဂိဒတ္ထော နာမ မြာဟ္မဏော ပိတာ အဟောသိ။ ဝိသာခါ နာမ မြာဟ္မဏီ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ တေန ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သမယေန ခေမော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ ခေမဿ ရညော ခေမဝတိ နာမ နဂရံ ရာဇောနိ အဟောသိ။

ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ယညဒတ္ထော နာမ မြာဟ္မဏော ပိတာ အဟောသိ။ ဥတ္တရာ နာမ မြာဟ္မဏီ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ တေန ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သမယေန သောဘော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ သောဘဿ ရညော သောဘဝတိ နာမ နဂရံ ရာဇောနိ အဟောသိ။

ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ မြဟ္မဒတ္ထော နာမ မြာဟ္မဏော ပိတာ အဟောသိ။ နေဝတိ နာမ မြာဟ္မဏီ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ တေန ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သမယေန

၁-ဇနေတ္တိ(သျှာ) ၂-သုပ္ပတိတော နာမ (သျှာ) ၃-ယဿဝတိ နာမ (သျှာ၊ ဣ)

ကိကီ နာမ^၂ ရာဇာ အဟောသိ။ ကိကိဿ ရညော ဗာရာဏသီ နာမ နဂရံ ရာဇဓာနီ အဟောသိ။

မယံ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ မာယာ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္ထိ။ ကပ္ပိလဝတ္ထု နာမ နဂရံ ရာဇဓာနီ အဟောသိတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ။

၁၃။ အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခုနံ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော အယမန္တရာ-
ကထာ ဥဒါဒိ “အစ္စရိယံ အာဂုသော အပ္ပုတံ အာဂုသော တထာဂတဿ
မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနဘာဝတာ။ ယတြ ဟိ နာမ တထာဂတော အတိတေ ဗုဒ္ဓေ
ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒုပပဉ္စေ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒုဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိ-
တောပိ အနုဿရိဿတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ
အနုဿရိဿတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ
အနုဿရိဿတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရိဿတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ
ဘဂဝန္တော အဟောသံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံ-
ပညာ ဧဝံဝိဟာရိ ဧဝံပိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟောသံ ဣတိပိ’တိ။

ကိ^၃ န ခေါ အာဂုသော တထာဂတဿေဝ န ခေါ သော ဓမ္မဓာတု
သုပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓါ၊ ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အတိတေ
ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒုပပဉ္စေ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒုဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ
ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ
အနုဿရတိ။ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ
အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော
အဟောသံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ
ဧဝံဝိဟာရိ ဧဝံပိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟောသံ ဣတိပိ’တိ၊ ဥဒါဟု ဒေဝတာ
တထာဂတဿ တေမတ္ထံ အာရောစေသံ၊ ယေန တထာဂတော အတိတေ ဗုဒ္ဓေ
ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒုပပဉ္စေ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒုဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ
ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ
အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ
အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော
အဟောသံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရိ

၁-ကိကီ နာမ (သုာ)

ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ”တိ။ အယဉ္ဇ ဟိဒံ တေသံ ဘိက္ခုနံ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ ဟောတိ။

၁၄။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဠိတော ယေန ကရေရိမဏ္ဍလမာဠော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ကာယနတ္ထ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္နာ။ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ “ဣဓ ဘန္တေ အမှာကံ အစိရ- ပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော အယံ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ ‘အစ္စရိယံ အာဝုသော အပ္ပုတံ အာဝုသော တထာဂတဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနဘာဝတာ၊ ယတြ ဟိ နာမ တထာဂတော အတိတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒပပဉ္ဇေ ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ အာယုပ္ပမာဏ- တောပိ အနုဿရိဿတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ သာဝက- သန္ဓိပါတတောပိ အနုဿရိဿတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ’တိ။ ကိ” န ခေါ အာဝုသော တထာဂတဿေဝ န ခေါ ဧသော ဓမ္မဓာတု သုပ္ပင်္ဂဝိဒ္ဓါ၊ ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပင်္ဂဝိဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အတိတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒပပဉ္ဇေ ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္ဓိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ’တိ၊ ဥဒါဟု ဒေဝတာ တထာဂတဿ တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ ယေန တထာဂတော အတိတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒပပဉ္ဇေ ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္ဓိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ

ဧဝံပိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပီ’တိ။ အယံ ခေါ နော ဘန္တေ အန္တရာကထာ ဝိပုကတာ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော’တိ။

၁၅။ တထာဂတဿေဝေသာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဓာတု သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အတိတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒုပပဉ္စေ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒုဝန္နေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ “ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံပိဟာရိ ဧဝံပိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပီ’တိ။ ဒေဝတာပိ တထာဂတဿ တေမတ္ထံ အာရောစေသံ၊ ယေန တထာဂတော အတိတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒုပပဉ္စေ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒုဝန္နေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ “ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံပိဟာရိ ဧဝံပိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပီ’တိ။

ဣစ္ဆေယျာထ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပုဗ္ဗေနိဝါသ- ပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မိံ ကထံ သောတုန္တိ။ တေဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ တေဿ သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရေယျ၊ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခု။ ဓာရေဿန္တိတိ။ တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

၁၆။ ဣတော သော ဘိက္ခဝေ ဧကနဂုတိကပ္ပေ ယံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသိတိဝံဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ

အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပါဠိလိယာ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခဏ္ဍတိဿံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟေသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟေသုံ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒီဏာသဝါနံ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသောကော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗန္ဓုမာ နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ဗန္ဓုမတိ နာမ ဒေဝိ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဗန္ဓုမတိ နာမ နဂရံ ရာဇဓာနိ အဟောသိ။

ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာ

၁၇။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ဗောဓိသတ္တော တုသိတာ ကာယာ စဝိတွာ သတော သမ္ပဇာနော မာတုကုန္တိံ ဩက္ကမိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁)

၁၈။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော တုသိတာ ကာယာ စဝိတွာ မာတုကုန္တိံ ဩက္ကမတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိတာ လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေ စန္ဒိမသုရိယာ ဝေမတိဒ္ဓိကာ ဝေမဟာနုဘာဝါ အာဘာယ နာနုဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ “အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣရူပပန္နာ”တိ။ အယဉ္ဇ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဝေတိ။ အပ္ပမာဏော စ ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၂)

သုတ္တံ]

ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာ

၁၁

၁၉။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ စတ္တာရော နံ ဒေဝပုတ္တာ စတုဗ္ဗိသံ ရက္ခာယ ဥပဂစ္ဆန္တိ “မာ နံ ဗောဓိသတ္တံ ဝါ ဗောဓိသတ္တမာတရံ ဝါ မနုဿော ဝါ အမနုဿော ဝါ ကောစိ ဝါ ဝိဟေဋ္ဌေသိ”တိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၃)

၂၀။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ ပကတိယာ သီလဝတီ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ။ ဝိရတာ ပါဏာတိပါတာ၊ ဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ၊ ဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ ဝိရတာ မုသာဝါဒါ၊ ဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၄)

၂၁။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ န ဗောဓိသတ္တမာတု ပုရိသေသု မာနသံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဂုဏူပသံဟိတံ၊ အနတိက္ကမနိယာ စ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ ကေနစိ ပုရိသေန ရတ္တစိတ္တေန။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၅)

၂၂။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ လာဘိနိ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ ပဉ္စန္ဒံ ကာမဂုဏာနံ၊ သာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမဂီဘူတာ ပရိစာရေတိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၆)

၂၃။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ န ဗောဓိသတ္တမာတု ကောစိဒေဝ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သုဗိနိ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ အကိလန္တကာယာ၊ ဗောဓိသတ္တဉ္စ ဗောဓိသတ္တမာတာ တိရောကုန္တိဂတံ ပဿတိ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိ အဟိနိဇ္ဈိယံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌံသော သုပရိကမ္မကတော အစ္စော ဝိပ္ပသန္ဓော အနာဝိလော သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော။ တကြာဿ၊ သုတ္တံ အာဝုတံ နီလံ ဝါ ပီတံ ဝါ လောဟိတံ ဝါ ဩဒါတံ ဝါ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါ၊ တမေန စက္ခမာ ပုရိသော ဟတ္ထေ ကရိတွာ ပစ္စဝေက္ခေယျ “အယံ ခေါ မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌံသော သုပရိကမ္မကတော အစ္စော ဝိပ္ပသန္ဓော အနာဝိလော သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော။ တကြိဒံ သုတ္တံ အာဝုတံ နီလံ ဝါ ပီတံ ဝါ လောဟိတံ ဝါ ဩဒါတံ ဝါ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါ”တိ။ ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဒါ

၁၂

ဒီဃနိကာယ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

[၁-မဟာပဒါန

ဗောဓိသတ္တော မာတုကုဏ္ဍိံ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ န ဗောဓိသတ္တမာတု
ကောဓိဒေဝ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သုခိနိ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ
အကိလန္တကာယာ၊ ဗောဓိသတ္တု ဗောဓိသတ္တမာတာ တိရောကုဏ္ဍိဂတံ
ပဿတိ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိံ အဟိနိဋ္ဌိယံ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၇)

၂၄။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ သတ္တာဟဇာတေ ဗောဓိသတ္တေ ဗောဓိသတ္တ-
မာတာ ကာလံ ကရောတိ တုသိတံ ကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၈)

၂၅။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယထာ အညာ ဣတ္ထိကာ နဝ ဝါ ဒသ ဝါ
မာသေ ဂဗ္ဘံ ကုဏ္ဍိနာ ပရိဟရိတွာ ဝိဇာယန္တိ၊ န ဟေဝံ ဗောဓိသတ္တံ
ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိဇာယတိ၊ ဒသေဝ မာသာနိ ဗောဓိသတ္တံ ဗောဓိသတ္တ-
မာတာ ကုဏ္ဍိနာ ပရိဟရိတွာ ဝိဇာယတိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၉)

၂၆။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယထာ အညာ ဣတ္ထိကာ နိသိန္နာ ဝါ နိပန္နာ
ဝါ ဝိဇာယန္တိ၊ န ဟေဝံ ဗောဓိသတ္တံ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိဇာယတိ၊ ဌိတာဝ
ဗောဓိသတ္တံ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိဇာယတိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၀)

၂၇။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုဏ္ဍိမှာ
နိက္ခမတိ။ ဒေဝါပဌမံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍန္တိ၊ ပစ္ဆာ မနုဿာ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၁)

၂၈။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုဏ္ဍိမှာ
နိက္ခမတိ၊ အပ္ပတ္တောဝ ဗောဓိသတ္တော ပထဝီ ဟောတိ၊ စတ္တာရောနံ ဒေဝပုတ္တာ
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ မာတု ပုရတော ဌပေန္တိ “အတ္တမနာ ဒေဝိ ဟောဟိ၊
မဟေသက္ခော တေ ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော”တိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၂)

၂၉။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုဏ္ဍိမှာ
နိက္ခမတိ။ ဝိသဒေါဂ နိက္ခမတိ အမက္ခိတော ဥဒေနံ အမက္ခိတော သေမေန
အမက္ခိတော ရူဟိရေန အမက္ခိတော ကေနစိ အသုစိနာ သုဒ္ဓေါ၊ ဝိသဒေါ။
သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဏိရတနံ ကာသိကေ ဝတ္ထေ နိက္ခိတ္တံ နေဝ မဏိရတနံ
ကာသိကံ ဝတ္ထံ မက္ခေတိ၊ နာပိ ကာသိကံ ဝတ္ထံ မဏိရတနံ မက္ခေတိ။
တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဉဘိန္နံ သုဒ္ဓတ္တာ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော
မာတုကုဏ္ဍိမှာ နိက္ခမတိ၊ ဝိသဒေါဂ နိက္ခမတိ အမက္ခိတော ဥဒေနံ

သုတ္တံ]

ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာ

၁၃

အမက္ခိတော သေမေန အမက္ခိတော ရူပိရေန အမက္ခိတော ကေနစိ အသုဖိနာ သုဒ္ဓေါ ဝိသဒေါ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၃)

၃၀။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသက္ကော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ ဒွေ ဥဒကဿ ဓာရာ အန္တလိက္ခာ ပါတု ဘဝန္တိ ဧကာ သီတဿ ဧကာ ဥက္ကဿ၊ ယေန ဗောဓိသက္ကဿ ဥဒကကိစ္စံ ကရေန္တိ မာတု စ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၄)

၃၁။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ သမ္ပတိဇာတော ဗောဓိသက္ကော သမေဟိ ပါဒေဟိ ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန ဂစ္ဆတိ သေတမ္ပိ ဆတ္ထေ အနုဓာရိယမာနေ၊ သဗ္ဗာ စ ဒိသာ အနုဝိလောကေတိ၊ အာသဘိံ ဝါစံ ဘာသတိ “အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ သေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနန္တဝေါ”တိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၅)

၃၂။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသက္ကော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ- မြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ အသာ အသံဝုတာ အန္တကာရာ အန္တကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေ စန္ဒိမသုရိယာ ဧဝံမဟိဋ္ဌိကာ ဧဝံမဟာနုဘာဝါ အာဘာယ နာနဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္စာနန္တိ “အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣရူပပန္နာ”တိ။ အယဉ္စ ဒဿဟဿိ လောကဓာတု သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ။ အပ္ပမာဏော စ ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၆)

ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာ

၃၃။ ဇာတေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိမိ ကုမာရေ ဗန္ဓုမတော ရညော ပဋိဝေဒေသုံ “ပုတ္တော တေ ဒေဝါ ဇာတော၊ တံ ဒေဝေါ ပဿတူ”တိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိံ ကုမာရံ၊ ဒိသ္မာ နေမိတ္ထေ

၁-ဥတ္တရေနာဘိမုခေါ (သျှ) ဥတ္တရေနမုခေါ (က) ၂-ဒေဝ တေ (က)

ဗြာဟ္မဏေ အာမန္တာပေတွာ တေဒဝေါမ “ပဿန္တ၊ ဘောန္တော နေမိတ္တာ ဗြာဟ္မဏာ ကုမာရ”န္တိ။ အဗ္ဗသံသု ခေါ ဘိက္ခဝေ နေမိတ္တာ ဗြာဟ္မဏာ ဝိပဿိံ ကုမာရံ၊ ဒိသ္မာ ဗန္ဓုမန္တံ ရာဇာနံ တေဒဝေါစုံ “အတ္ထမနော ဒေဝ ဟောဟိ၊ မဟေသက္ခော တေ ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော၊ လာဘာ တေ မဟာရာဇ၊ သုလဒ္ဓိံ တေ မဟာရာဇ၊ ယဿ တေ ကုလေ ဝေရူပေါ ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော၊ အယံ ဟိ ဒေဝ ကုမာရော ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ သမန္ဓာဂတော၊ ယေဟိ သမန္ဓာ-ဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။ သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာ-ဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္ဓာဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တ-ရတနာနိ ဘဝန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ၊ သော ဣမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္တေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသတိ။ သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝုဋ္ဌဒေါ။

၃၄။ ကတမေဟိ စာယံ ဒေဝ ကုမာရော ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ သမန္ဓာဂတော၊ ယေဟိ သမန္ဓာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။ သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္ဓာ-ဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တရတနာနိ ဘဝန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂူပါ ပရ-သေနပ္ပမဒ္ဒနာ၊ သော ဣမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္တေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသတိ။ သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝုဋ္ဌဒေါ။

၃၅။ အယဗ္ဗိ ဒေဝ ကုမာရော သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ ယံပါယံ ဒေဝ ကုမာရော သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ။ ဣဒမ္ဗိမဿ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။ (၁)

ဣမဿ ဒေဝ ကုမာရဿ ဟေဋ္ဌာ ပါဒတလေသု စက္ကာနိ ဇာတာနိ သဟဿာရာနိ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ၊ ယဗ္ဗိ

၁-ဣမဿ ဟိ ဒေဝ (?)

ဣမဿ ဒေဝ ကုမာရဿ ဟေဋ္ဌာ ပါဒတလေသု စက္ကာနိ ဇာတာနိ သဟဿာရာနိ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗကာရပရိပူရာနိ၊ ဣဒမ္ဗိမဿ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။ (၂)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော အာယတပဏှိ။ပ။ (၃)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဒီဃင်္ဂလီ။ပ။ (၄)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒေါ။ပ။ (၅)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဇာလဟတ္ထပါဒေါ။ပ။ (၆)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဥဿင်္ခပါဒေါ။ပ။ (၇)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဧကိဇေင်္ခါ။ပ။ (၈)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဌိတကောဝ အနောနမန္တော ဥဘောဟိ ပါဏိတလေဟိ ဇဏ္ဍကကာနိ ပရိမသတိ^၁ ပရိမဇ္ဇတိ။ပ။ (၉)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယော။ပ။ (၁၀)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ကဉ္စနသန္တိဘတ္တစော။ပ။ (၁၁)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သုခုမစ္ဆဝိ၊ သုခုမတ္တာ ဆဝိယာ ရဇောဇလ္လိ ကာယေ န ဥပလိမ္ပတိ ။ပ။ (၁၂)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဧကေကလောမော၊ ဧကေကာနိ လောမာနိ လောမကူပေသု ဇာတာနိ။ပ။ (၁၃)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမော၊ ဥဒ္ဓဂ္ဂါနိ လောမာနိ ဇာတာနိ နိလာနိ အဉ္စနဝဏ္ဏာနိ ကုဏ္ဍလာဝဉ္စာနိ ဒက္ခိဏာဝဉ္စကဇာတာနိ။ပ။ (၁၄)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော မြဟ္မုဒုဂတ္ထော။ပ။ (၁၅)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သတ္တုဿဒေါ။ပ။ (၁၆)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော။ပ။ (၁၇)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော စိတန္တရံသော^၂။ပ။ (၁၈)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော ယာဝတက္ခဿ ကာယော၊ တာဝတက္ခဿ ဗျာမော၊ ယာဝတက္ခဿ ဗျာမော၊ တာဝတက္ခဿ ကာယော။ပ။ (၁၉)

၁-ဝရာမသတိ (က) —

၂-ဥပလိမ္ပတိ (သု၃)

၃-စိတန္တရံသော (သု၃)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သမဝဋ္ဋက္ခန္ဓော။ပ။ (၂၀)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ရသဂ္ဂသင်္ဂီ။ပ။ (၂၁)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သီဟဟနု။ပ။ (၂၂)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော စက္ကာလီသဒန္တော။ပ။ (၂၃)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သမဒန္တော။ပ။ (၂၄)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော အဝိရဋ္ဌဒန္တော။ပ။ (၂၅)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သုသုက္ကဒါဋ္ဌော။ပ။ (၂၆)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ပဟူတဇိဇှော။ပ။ (၂၇)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော မြဟ္မဿရော ကရဝိကဘာဏီ။ပ။ (၂၈)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော အဘိနီလနေတ္ထော။ပ။ (၂၉)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဂေါပဒုမော။ပ။ (၃၀)

ဣမဿ ဒေဝ ကုမာရဿ ဥဏ္ဍာ ဘမုကန္တရေ ဇာတာ ဩဒါတာ မုဒုတူလသန္ဓိဘာ၊ ယဉ္ဇိ ဣမဿ ဒေဝ ကုမာရဿ ဥဏ္ဍာ ဘမုကန္တရေ ဇာတာ ဩဒါတာ မုဒုတူလသန္ဓိဘာ၊ ဣဒမ္ဗိမဿ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။ (၃၁)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဥဏ္ဍိသသိသော၊ ယံပါယံ ဒေဝ ကုမာရော ဥဏ္ဍိသသိသော၊ ဣဒမ္ဗိမဿ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။ (၃၂)

၃၆။ ဣမေဟိ ခေါ အယံ ဒေဝ ကုမာရော ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော၊ ယေဟိ သမန္နာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။ သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တရတနာနိ ဘဝန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ၊ သော ဣမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသတိ။ သစေ ခေါ

ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
လောကေ ဝိဝဋ္ဌဒ္ဓေါတိ။

ဝိပဿီသမညာ

၃၇။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ နေမိတ္ထေ မြာဟ္မဏေ
အဟာတေဟိ ဝတ္ထေဟိ အစ္စ္စာဒါပေတွာ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပေသိ။ အထ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿီသယ ကုမာရဿ ဓာတိယော ဥပဋ္ဌာပေသိ။
အညာ ခီရံ ပါယေန္တိ၊ အညာ နှာပေန္တိ၊ အညာ ဓာရေန္တိ၊ အညာ အင်္ဂေန
ပရိဟရန္တိ။ ဇာတဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီသယ ကုမာရဿ သေတစ္ဆတ္ထိ
ဓာရယိတ္ထ ဒိဝါ စေဝ ရတ္ထိံ စ “မာ နံ သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ တိဏံ ဝါ ရဇော ဝါ
ဥဿာဝေါ ဝါ ဗာဓယိတ္တာ”တိ။ ဇာတော ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော
ဗဟုနော ဇနဿ ပိယော အဟောသိ မနာပေါ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပလံ
ဝါ ပဒုံမံ ဝါ ပုဏ္ဏရိကံ ဝါ ဗဟုနော ဇနဿ ပိယံ မနာပံ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿီ ကုမာရော ဗဟုနော ဇနဿ ပိယော အဟောသိ မနာပေါ။ သွာသုဒ္ဓိ
အင်္ဂေနေဝ အင်္ဂံ ပရိဟရိယတိ။

၃၈။ ဇာတော ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော မဇ္ဈဿရော စ၊
အဟောသိ ဝဂ္ဂဿရော စ မရုဿရော စ ပေမနိယဿရော စ။ သေယျထာပိ
ဘိက္ခဝေ ဟိမဝန္တေ ပဗ္ဗတေ ကရပိကာ နာမ သကုဏဇာတိ မဇ္ဈဿရာ စ
ဝဂ္ဂဿရာ စ မရုဿရာ စ ပေမနိယဿရာ စ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿီ ကုမာရော မဇ္ဈဿရော စ အဟောသိ ဝဂ္ဂဿရော စ မရုဿရော စ
ပေမနိယဿရော စ။

၃၉။ ဇာတဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီသယ ကုမာရဿ ကမ္မဝိပါကဇံ
ဒိဗ္ဗစက္ခု ပါတုရဟောသိ။ ယေန သုဒ္ဓိံ သမန္တာ ယောဇနံ ပဿတိ
ဒိဝါ စေဝ ရတ္ထိံ စ။

၄၀။ ဇာတော ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော အနိမိသန္တော ပေက္ခတိ
သေယျထာပိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ။ အနိမိသန္တော ကုမာရော ပေက္ခတိတိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီသယ ကုမာရဿ “ဝိပဿီ ဝိပဿီ” တွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ။

၁-အစ္စ္စာဒေတွာ (သျှာ) ၂-ကုမာရော မြဟ္မဿရော မဇ္ဈဿရော စ (သီက)
၃-ယေန ဒုရံ (သျှာ) ၄-အနိမိသန္တော ပေက္ခတိ၊ ဇာတဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ (က)

၄၁။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ အတ္တကရဏေ နိသိန္ဓော ဝိပဿီ ကုမာရံ အင်္ဂေ နိသိဒါပေတွာ အတ္ထေ အနုသာသတိ။ တတြ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ပိတုအင်္ဂေ နိသိန္ဓော ဝိစေယျ ဝိစေယျ အတ္ထေ ပနာယတိ ဣယေန ၂။ ဝိစေယျ ဝိစေယျ ကုမာရော အတ္ထေ ပနာယတိ ဣယေနာတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဘိယျောသော မတ္တာယ “ဝိပဿီ ဝိပဿီ”တွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ။

၄၂။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ တယော ပါသာဒေ ကာရာပေသိ၊ ဧကံ ဝဿိကံ ဧကံ ဟေမန္တိကံ ဧကံ ဂိမ္ဗိကံ၊ ပဉ္စ ကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေသိ။ တတြ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဝဿိကေ ပါသာဒေ စတ္တာရော မာသေ၊ နိပ္ပုရိသေဟိ တူရိယေဟိ ပရိစာရယမာနော န ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ ဩရောဟတိတိ။

ပဋ္ဌမဘာဏဝါရော။

ဇိဏ္ဏပုရိသ

၄၃။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဗဟူနံ ဝဿာနံ ဗဟူနံ ဝဿသတာနံ ဗဟူနံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန သာရထိ အာမန္တေသိ “ယောဇေဟိ သမ္ပ သာရထိ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ဥယျာနဘူမိ ဝစ္ဆာမ သုဘူမိဒဿနာယာ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇေတွာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဝေဒေသိ “ယုတ္တာနိ ခေါ တေ ဒေဝ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညသိ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ၊ အဘိရုဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဥယျာနဘူမိ နိယျာသိ။

၄၄။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ နိယျန္တော ပုရိသံ ဇိဏ္ဏံ ဂေါပါနသိဝင်္ဂံ ဘောဂ္ဂံ၊ ဒဏ္ဍပရာယနံ ပဝေမောနံ ဝစ္ဆန္တိ

၁-အဇ္ဇ ကရဏေ (သျှာ)	၂-အဇ္ဇေ ပနာယတိ ဣဏေန (သျှာ)
၃-ဝဿိကေ ပါသာဒေ ဝဿိကေ	၄-ဘဗြိ ယာနံ (သျှာ)၊ ဘဒ္ဒံ ယာနံ (ဣ)
စတ္တာရော မာသေ (သိ၊ ဣ)	၅-ဘဂ္ဂံ (သျှာ)

အာတုရံ ဂတယောဗ္ဗနံ၊ ဒိသ္မာ သာရထိံ အာမန္တေသိ “အယံ ပန သမ္မ သာရထိ ပုရိသော ကိံကတော၊ ကေသာပိဿ န ယထာ အညေသံ၊ ကာယောပိဿ န ယထာ အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဇိဏ္ဏော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္မ သာရထိ ဇိဏ္ဏော နာမာတိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဇိဏ္ဏော နာမ န ဒါနိ တေန စိရံ ဇီဝိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဟံပိ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတိတောတိ။ တုဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမှ သဗ္ဗေ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတိတောတိ။ တေန ဟိ သမ္မ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ တဏှိ သုခံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဉ္စာယတိ “ဓိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယဏှိ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ”တိ။

၄၅။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇော သာရထိံ အာမန္တာပေတွာ တေဒဝေါစ “ကစ္စိ သမ္မ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထု၊ ကစ္စိ သမ္မ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသိ”တိ။ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထု၊ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသိတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဒ္ဓသ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ နိယုန္တောတိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ နိယုန္တော ပုရိသံ ဇိဏ္ဏံ ဂေါပါနသိဝကံ ဘောဂံ ဒဏ္ဍပရာယနံ ပဝေမောနံ ဂစ္ဆန္တံ အာတုရံ ဂတယောဗ္ဗနံ၊ ဒိသ္မာ မံ တေဒဝေါစ “အယံ ပန သမ္မ သာရထိ ပုရိသော ကိံကတော၊ ကေသာပိဿ န ယထာ အညေသံ၊ ကာယောပိဿ န ယထာ အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဇိဏ္ဏော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္မ သာရထိ ဇိဏ္ဏော နာမာတိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဇိဏ္ဏော နာမ န ဒါနိ တေန စိရံ ဇီဝိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဟံပိ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတိတောတိ။ တုဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမှ သဗ္ဗေ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတိတောတိ။ တေန ဟိ သမ္မ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဟံ ဒေဝ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ သော ခေါ ဒေဝ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဉ္စာယတိ “ဓိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယဏှိ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ”တိ။

ဗျာဓိတပုရိသ

၄၆။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဧတဒဟောသိ “မာဟေဝ ခေါ
ဝိပဿီ ကုမာရော န ရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ မာဟေဝ ဝိပဿီ ကုမာရော အဂါရသ္မာ
အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ၊ မာဟေဝ နေမိတ္တာနံ မြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ အဿ ဝစန”န္တိ။
အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဘိယျောသော
မတ္တာယ ပဉ္စ ကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ ယထာ ဝိပဿီ ကုမာရော ရဇ္ဇံ
ကရေယျ၊ ယထာ ဝိပဿီ ကုမာရော န အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ၊
ယထာ နေမိတ္တာနံ မြာဟ္မဏာနံ မိစ္ဆာ အဿ ဝစနန္တိ။

တဤ သုဒ္ဓံ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော
သမင်္ဂိဘူတော ပရိစာရေတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဗဟူနံ
ဝဿာနံ။ပ။

၄၇။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ နိယျန္တော
ပုရိသံ အာဗာဓိကံ ဒုက္ခိတံ ဗာဠဂီလာနံ သကေ မုတ္တကရိသေ ပလိပန္နံ သေမာနံ ၊
အညေဟိ ဝုဋ္ဌာဝိယမာနံ အညေဟိ သံဝေသိယမာနံ၊ ဒိသ္မာ သာရထိ
အာမန္တေသိ “အယံ ပန သမ္ပ သာရထိ ပုရိသော ကိံကတော၊ အက္ခိနိဝိဿ
န ယထာ အညေသံ၊ သရောဝိဿ ၊ န ယထာ အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ
ဗျာဓိတော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္ပ သာရထိ ဗျာဓိတော နာမာတိ။
ဧသော ခေါ ဒေဝ ဗျာဓိတော နာမ အပ္ပေဝ နာမ တမှာ အာဗာဓာ
ဝုဠဟေယျာတိ။ ကိံ ပန သမ္ပ သာရထိ အဟံပိ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိ
အနထိတောတိ။ တဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမှ သဗ္ဗေ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိ အနထိတောတိ။
တေနဟိ သမ္ပ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ
ပစ္စနိယျာဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ
ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ တဤ သုဒ္ဓံ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ
ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္ပနော ပဉ္စာယတိ “မိရတ္ထု ကိရ ဘော
ဇာတိ နာမ၊ ယဤ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ၊ ဗျာဓိ
ပညာယိဿတိ”တိ။

၄၈။ အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ သာရထိ အာမန္တာပေတွာ
တေဒဝေါစ “ကစ္စိ သမ္ပ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထ၊ ကစ္စိ

သမ္မ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနေော အဟောသိ”တိ။ န ခေါ
 ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထု။ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော
 ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနေော အဟောသိတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဋ္ဌသ
 ကုမာရော ဥယျာနဘူမိံ နိယျန္တောတိ။ အဋ္ဌသာ ခေါ ဒေဝ ကုမာရော
 ဥယျာနဘူမိံ နိယျန္တော ပုရိသံ အာဗာဓိကံ ဒုက္ခိတံ ဗာဠဂိလာနံ သကေ
 မုတ္တကရိသေ ပလိပန္နံ သေမာနံ အညေဟိ ဝုဠာပိယမာနံ အညေဟိ
 သံဝေသိယမာနံ၊ ဒိသ္မာ မံ တေဒဂေါစ “အယံ ပန သမ္မ သာရထိ ပုရိသော
 ကိံကတော၊ အက္ခိနိပိဿ န ယထာ အညေသံ၊ သရောပိဿ န ယထာ
 အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဗျာဓိတော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္မ
 သာရထိ ဗျာဓိတော နာမာတိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဗျာဓိတော နာမ အပ္ပေဝ
 နာမ တမှာ အာဗာဓာ ဝုဠဟေယျာတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဟံပိ
 ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိံ အနတိတောတိ။ တုဉ္ဇ ဒေဝ မယဉ္ဇမှ သဗ္ဗေ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိံ
 အနတိတာတိ။ တေန ဟိ သမ္မ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ
 အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဟံ ဒေဝ ဝိပဿိဿ
 ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ သော ခေါ ဒေဝ
 ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနေော ပဇ္ဇာယတိ “မိရတ္တု၊ ကိရ ဘော
 ဇာတိ နာမ၊ ယတြ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ၊ ဗျာဓိ
 ပညာယိဿတိ”တိ။

ကာလင်္ကတပုရိသ

၄၉။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမဿ ရညော တေဒဟောသိ “မာဟေဝ
 ခေါ ဝိပဿီ ကုမာရော န ရဇံ ကာရေသိ၊ မာဟေဝ ဝိပဿီ ကုမာရော
 အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ၊ မာဟေဝ နေမိတ္တာနံ မြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ အဿ
 ဝစန”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ
 ဘိယျောသော မတ္တာယ ပဉ္စ ကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ ယထာ ဝိပဿီ
 ကုမာရော ရဇံ ကရေယျ၊ ယထာ ဝိပဿီ ကုမာရော န အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
 ပဗ္ဗဇေယျ၊ ယထာ နေမိတ္တာနံ မြာဟ္မဏာနံ မိစ္ဆာ အဿ ဝစနန္တိ။

တတြ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော
 သမဂီဘူတော ပရိစာရေတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဗဟူနံ
 ဝဿာနံ။ပ။

၅၀။ အဋ္ဌသာ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ နိယျန္တော မဟာဇနကာယံ သန္တိပတိတံ နာနာရတ္တာနံ စ ဒုဿာနံ ဝိလာတံ ကယိရမာနံ၊ ဒိဿာ သာရထိ အာမန္တေသိ “ကိ န ခေါ သော သမ္ပ သာရထိ မဟာ-ဇနကာယော သန္တိပတိတော နာနာရတ္တာနံ စ ဒုဿာနံ ဝိလာတံ ကယိရထိ” တိ။ ဒေသာ ခေါ ဒေဝ ကာလင်္ကတော နာမာတိ။ တေန ဟိ သမ္ပ သာရထိ ယေန သော ကာလင်္ကတော တေန ရထံ ပေသေဟီတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ” တိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ယေန သော ကာလင်္ကတော တေန ရထံ ပေသေသိ။ အဋ္ဌသာ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ပေတံ ကာလင်္ကတံ၊ ဒိဿာ သာရထိ အာမန္တေသိ “ကိ ပနာယံ သမ္ပ သာရထိ ကာလင်္ကတော နာမာ” တိ။ ဒေသာ ခေါ ဒေဝ ကာလင်္ကတော နာမ န ဒါနိ တံ ဒက္ခန္တိ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ အညေ ဝါ ဣတိသာလောဟိတာ၊ သောပိ န ဒက္ခိဿဟိ မာတရံ ဝါ ပိတရံ ဝါ အညေ ဝါ ဣတိသာလောဟိတေတိ။ “ကိ” ပန သမ္ပ သာရထိ အဟံပိ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတော၊ မံပိ န ဒက္ခန္တိ ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝိ ဝါ အညေ ဝါ ဣတိသာလောဟိတာ၊ အဟံပိ န ဒက္ခိဿာမိ ဒေဝံ ဝါ ဒေဝိ ဝါ အညေ ဝါ ဣတိသာလောဟိတေ” တိ။ တူဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမ္ပ သဗ္ဗေ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတာ၊ တံပိ န ဒက္ခန္တိ ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝိ ဝါ အညေ ဝါ ဣတိသာလောဟိတာ၊ တံပိ န ဒက္ခိဿသိ ဒေဝံ ဝါ ဒေဝိ ဝါ အညေ ဝါ ဣတိသာလောဟိတေတိ။ တေန ဟိ သမ္ပ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာဟီတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ” တိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ တကြ သုဒံ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဉ္ဇာယတိ “မိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယကြ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ၊ ဗျာမိ ပညာယိဿတိ၊ မရဏံ ပညာယိဿတိ” တိ။

၅၁။ အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ သာရထိ အာမန္တာပေတွာ တေဒဝေါစ “ကစ္စိ သမ္ပ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထု၊ ကစ္စိ သမ္ပ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသိ” တိ။ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထု၊ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသိတိ။ ကိ ပန သမ္ပ သာရထိ အဋ္ဌသာ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ နိယျန္တောတိ။ အဋ္ဌသာ ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ နိယျန္တော မဟာဇနကာယံ သန္တိပတိတံ နာနာရတ္တာနံ စ ဒုဿာနံ ဝိလာတံ ကယိရမာနံ၊ ဒိဿာ မံ တေဒဝေါစ “ကိ န ခေါ

သော သမ္ဗ သာရထိ မဟာဇနကာယော သန္ဓိပတိတော နာနာရတ္တာနံ စ ဒုဿာနံ ဝိလာတံ ကယိရတိ”တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ကာလင်္ကတော နာမာတိ။ တေန ဟိ သမ္ဗ သာရထိ ယေန သော ကာလင်္ကတော တေန ရထံ ပေသေဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဟံ ဒေဝ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ယေန သော ကာလင်္ကတော တေန ရထံ ပေသေသိ။ အဗ္ဗဿ ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ပေတံ ကာလင်္ကတံ၊ ဒိဿွာ မံ တေဒဝေါစ “ ကိံ ပနာယံ သမ္ဗ သာရထိ ကာလင်္ကတော နာမာ”တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ကာလင်္ကတော နာမန ဒါနိ တံ ဒက္ခန္တိ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတာ၊ သောပိ န ဒက္ခိဿတိ မာတရံ ဝါ ပိတရံ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတေတိ။ ကိံ ပန သမ္ဗ သာရထိ အဟံပိ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတော၊ မံပိ န ဒက္ခန္တိ ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတာ၊ အဟံပိ န ဒက္ခိဿာမိ ဒေဝံ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတေတိ။ တုဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမှ သဗ္ဗေ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတာ၊ တံပိ န ဒက္ခန္တိ ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတာ၊ တံပိ န ဒက္ခိဿသိ ဒေဝံ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတေတိ။ တေန ဟိ သမ္ဗ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဟံ ဒေဝ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ သော ခေါ ဒေဝ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဇ္ဇာယတိ “မိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယတြိဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ၊ ဗျာမိ ပညာယိဿတိ၊ မရဏံ ပညာယိဿတိ”တိ။

ပဗ္ဗဇိတ

၅၂။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမဿ ရညော တေဒဟောသိ “မာဟေဝ ခေါ ဝိပဿိ ကုမာရော န ရဇံ ကာရေသိ၊ မာဟေဝ ဝိပဿိ ကုမာရော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ၊ မာဟေဝ နေမိတ္တာနံ မြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ အဿ ဝစန”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပဉ္စ ကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ ယထာ ဝိပဿိ ကုမာရော ရဇံ ကာရေယျ၊ ယထာ ဝိပဿိ ကုမာရော န အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ၊ ယထာ နေမိတ္တာနံ မြာဟ္မဏာနံ မိစ္ဆာ အဿ ဝစနန္တိ။

တတြ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂိဘူတော ပရိစာရေတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော ဗဟူနံ

ဝဿာနံ ဗဟူနံ ဝဿသတနံ ဗဟူနံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန သာရထိံ အာမန္တေသိံ “ယောဇေဟိံ သမ္ပ သာရထိံ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ၊ ဥယျာနဘူမိံ ဂစ္ဆာမ သုဘူမိဒဿနာယာ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သာရထိံ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇေတွာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဝေဒေသိံ “ယုတ္တာနိ ခေါ တေ ဒေဝ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညသိံ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော ဘဒ္ဒိ ဘဒ္ဒိ ယာနံ အဘိရုဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဥယျာနဘူမိံ နိယျာသိံ။

၅၃။ အဒ္ဒသာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိံ နိယျန္တော ပုရိသံ ဘဏ္ဍု ပဗ္ဗဇိတံ ကာသာယဝသနံ၊ ဒိသ္မာ သာရထိံ အာမန္တေသိံ “အယံ ပန သမ္ပ သာရထိံ ပုရိသော ကိံကတော၊ သီသံပိဿ န ယထာ အညေသံ၊ ဝတ္တာနိပိဿ န ယထာ အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ပဗ္ဗဇိတော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္ပ သာရထိံ ပဗ္ဗဇိတော နာမာတိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ပဗ္ဗဇိတော နာမ သာရ ဓမ္မစရိယာ သာရ သမစရိယာ သာရ ကုသလကိရိယာ သာရ ပုညကိရိယာ သာရ အဝိဟိံသာ သာရ ဘူတာနုကမ္မာတိ။ သာရ ခေါ သော သမ္ပ သာရထိံ ပဗ္ဗဇိတော နာမ သာရ ဓမ္မစရိယာ သာရ သမစရိယာ သာရ ကုသလကိရိယာ သာရ ပုညကိရိယာ သာရ အဝိဟိံသာ သာရ ဘူတာနုကမ္မာ၊ တေန ဟိ သမ္ပ သာရထိံ ယေန သော ပဗ္ဗဇိတော တေန ရထံ ပေသေဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သာရထိံ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ယေန သော ပဗ္ဗဇိတော တေန ရထံ ပေသေသိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော တံ ပဗ္ဗဇိတံ တေဒဝေါစ “တံ ပန သမ္ပ ကိံကတော၊ သီသံပိ တေန ယထာ အညေသံ၊ ဝတ္တာနိပိ တေန ယထာ အညေသ”န္တိ။ အဟံ ခေါ ဒေဝ ပဗ္ဗဇိတော နာမာတိ။ ကိံ ပန တံ သမ္ပ ပဗ္ဗဇိတော နာမာတိ။ အဟံ ခေါ ဒေဝ ပဗ္ဗဇိတော နာမ သာရ ဓမ္မစရိယာ သာရ သမစရိယာ သာရ ကုသလကိရိယာ သာရ ပုညကိရိယာ သာရ အဝိဟိံသာ သာရ ဘူတာနုကမ္မာတိ။ သာရ ခေါ တံ သမ္ပ ပဗ္ဗဇိတော နာမ သာရ ဓမ္မစရိယာ သာရ သမစရိယာ သာရ ကုသလကိရိယာ သာရ ပုညကိရိယာ သာရ အဝိဟိံသာ သာရ ဘူတာနုကမ္မာတိ။

ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇ္ဇာ

၅၄။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော သာရထိံ အာမန္တေသိ
“တေန ဟိ သမ္ဗ သာရထိံ ရထံ အာဒါယ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာဟိ။
အဟံ ပန ဣဓေဝ ကေသမသံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ
အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ
ဘိက္ခုဝေ သာရထိံ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ရထံ-အာဒါယ တတောဝ
အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ ဝိပဿီ ပန ကုမာရော တတ္ထေဝ ကေသမသံ
ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇိ။

မဟာဇနကာယအနုပဗ္ဗဇ္ဇာ

၅၅။ အသောသိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ မဟာဇန-
ကာယော စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ “ဝိပဿီ ကိရ ကုမာရော ကေသမသံ
ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇိတော”တိ။ သုတွာန တေသံ ဧတဒဟောသိ “န ဟိ နန္ဒ သော ဩရကော
ဓမ္မဝိနယော၊ န သာ ဩရကာ” ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ယတ္ထ ဝိပဿီ ကုမာရော ကေသမသံ
ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇိတော၊ ဝိပဿီပိ နာမ ကုမာရော ကေသမသံ ဩဟာရေတွာ ကာသာ-
ယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ။ ကိမင်္ဂံ ၂ ပန
မယ”န္တိ။

အထ ခေါ သော ဘိက္ခုဝေ မဟာဇနကာယော^၃ စတုရာသီတိ ပါဏ-
သဟဿာနိ ကေသမသံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ
ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တံ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတံ အနုပဗ္ဗဇိ^၄ သူ။ တာယ
သုဒံ ဘိက္ခုဝေ ပရိသာယ ပရိဂုတော ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တော ဂါမနိဂမဇနပဒ-
ရာဇဓာနိသု စာရိကံ စရတိ။

၅၆။ အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ရဟောဂတဿ
ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “န ခေါ မေတံ^၅ ပတိရူပံ
ယောဟံ အာကိဏ္ဏော ဝိဟရာမိ၊ ယံနန္နာဟံ ဧကော ဂဏမှာ ဝုပကဋ္ဌော
ဝိဟရေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တော အပရေန သမယေန

ဩရိကာ (သိ၊ သျှာ) ၂-ကိမင်္ဂံ (သိ) ၃-မဟာဇနကာယာ (သျှာ) ၄-န ခေါ ပနေတံ (သျှာ)

ကော ဂဏမှာ ဝူပကဋ္ဌော ဝိဟာသိ၊ အညေနေဝ တာနိ စတုရာသီတိ
ပဗ္ဗဇိတသဟဿာနိ အဂမံသု၊ အညေန မဂ္ဂေန ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တော။

ဗောဓိသတ္တအဘိနိဝေသ

၅၇။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဝါသူပဂတဿ
ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “ကိစ္ဆံ
ဝတာယံ လောကော အာပန္နော ဇာယတိ စ ဇိယတိ စ မိယတိ စ” စဝတိ စ
ဥပပဇ္ဇတိ စ၊ အထ စ ပနိမဿ ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ နပ္ပဇာနာတိ ဇရာမရဏဿ၊
ကုဒါဿု နာမ ဣမဿ ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ ပညာယိဿတိ ဇရာမရဏဿာ”တိ။

အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န
ခေါ သတိ ဇရာမရဏံ ဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ ဇရာမရဏ”န္တိ။ အထ ခေါ်
ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ
အဘိသမယော “ဇာတိယာ ခေါ သတိ ဇရာမရဏံ ဟောတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ
ဇရာမရဏ”န္တိ။

အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န
ခေါ သတိ ဇာတိ ဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ ဇာတိ”တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ
အဘိသမယော “ဘဝေ ခေါ သတိ ဇာတိ ဟောတိ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ”တိ။

အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န
ခေါ သတိ ဘဝေါဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ ဘဝေါ”တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ
ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော
“ဥပါဒါနေ ခေါ သတိ ဘဝေါ ဟောတိ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ”တိ။

အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န
ခေါ သတိ ဥပါဒါနံ ဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ ဥပါဒါန”န္တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ
အဘိသမယော “တဏှာယ ခေါ သတိ ဥပါဒါနံ ဟောတိ၊ တဏှာပစ္စယာ
ဥပါဒါန”န္တိ။

အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န
ခေါ သတိ တဏှာ ဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ တဏှာ”တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ

ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဝေဒနာယ ခေါ သတိ တဏှာ ဟောတိ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ သတိ ဝေဒနာ ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ ဝေဒနာ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဖဿေ ခေါ သတိ ဝေဒနာ ဟောတိ၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ သတိ ဖဿော ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ ဖဿော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “သဠာယတနေ ခေါ သတိ ဖဿော ဟောတိ၊ သဠာယတန- ပစ္စယာ ဖဿော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ သတိ သဠာယတနံ ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ သဠာယတနံ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “နာမရူပေ ခေါ သတိ သဠာယတနံ ဟောတိ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ”န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ သတိ နာမရူပံ ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ နာမရူပံ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဝိညာဏေ ခေါ သတိ နာမရူပံ ဟောတိ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ”န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ ဝိညာဏံ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “နာမရူပေ ခေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိ၊ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏံ”န္တိ။

၅၇။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ၊ “ပစ္စုဒါဝတ္တတိ ခေါ ဣဒံ ဝိညာဏံ နာမရူပမှာ၊ နာပရံ ဂစ္ဆတိ။ ဧတ္တာဝတာ

ဇာယေထ ဝါ ဇိယျေထ ဝါ မိယျေထ ဝါ စဝေထ ဝါ ဥပပဇ္ဇေထ ဝါ၊
ယဒိဒံ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ
သဠာယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊
ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿု-
ပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော
ဟောတိ”။

၅၉။ “သမုဒယော သမုဒယော”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိ-
သတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဣဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ
ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၆၀။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ
န ခေါ အသတိ ဇရာမရဏံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဇရာမရဏနိရောဓော”
တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ
အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဇာတိယာ ခေါ အသတိ ဇရာမရဏံ န
ဟောတိ၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ
န ခေါ အသတိ ဇာတိ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော”တိ။
အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ
အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဘဝေ ခေါ အသတိ ဇာတိ န ဟောတိ၊
ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န
ခေါ အသတိ ဘဝေါ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဘဝနိရောဓော”တိ။ အထ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု
ပညာယ အဘိသမယော “ဥပါဒါနေ ခေါ အသတိ ဘဝေါ န ဟောတိ၊
ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န
ခေါ အသတိ ဥပါဒါနံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော”တိ။
အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ

အဟု ပညာယ အဘိသမယော “တဏှာယ ခေါ အသတိ ဥပါဒါနံ န ဟောတိ၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ဘိ န ခေါ အသတိ တဏှာ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ တဏှာနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဝေဒနာယ ခေါ အသတိ တဏှာ န ဟောတိ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ဘိ န ခေါ အသတိ ဝေဒနာ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဖဿေ ခေါ အသတိ ဝေဒနာ န ဟောတိ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ဘိ န ခေါ အသတိ ဖဿော န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဖဿနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “သဠာယတနေ ခေါ အသတိ ဖဿော န ဟောတိ သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ဘိ န ခေါ အသတိ သဠာယတနံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ သဠာယတန- နိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “နာမရူပေ ခေါ အသတိ သဠာယတနံ န ဟောတိ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ဘိ န ခေါ အသတိ နာမရူပံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဝိညာဏေ ခေါ အသတိ နာမရူပံ န ဟောတိ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ဘိ န ခေါ အသတိ ဝိညာဏံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ

အဟု ပညာယ အဘိသမယော “နာမရူပေ ခေါ အသတိ ဝိညာဏံ န ဟောတိ နာမရူပနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော”တိ။

၆၁။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ တေဒဟောသိ၊ “အဓိဂတော ခေါ မျာယံ မဂ္ဂေါ သမ္မောဓာယ၊ ယဒိဒံ နာမရူပနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော၊ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော၊ သဠာယတနနိရောဓော ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိ-နိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿု-ပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ”။

၆၂။ “နိရောဓော နိရောဓော”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိ-သတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဣဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၆၃။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ဗောဓိသတ္တော အပရေန သမယေန ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိ ဝိဟာသိ “ဣတိ ရူပံ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော ဣတိ ရူပဿ အတ္တင်္ဂမော၊ ဣတိ ဝေဒနာ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္တင်္ဂမော၊ ဣတိ သညာ ဣတိ သညာယ သမုဒယော ဣတိ သညာယ အတ္တင်္ဂမော၊ ဣတိ သင်္ခါရာ ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော ဣတိ သင်္ခါရာနံ အတ္တင်္ဂမော၊ ဣတိ ဝိညာဏံ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္တင်္ဂမော”တိ၊ တဿ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿိနော ဝိဟရတော န စိရဿေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိပုဇ္ဈိတိ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော။

မြဖွယ်ာဓနကဏာ

၆၄။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓဿ တေဒဟောသိ “ယံနူနာဟံ ဓမ္မံ ဒေသေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ

သုတ္တ]

ဗြဟ္မဿာစနကထာ

၃၁

ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧတဒဟောသိ
“အဓိဂတော ခေါ မျာယံ ဓမ္မော ဂန္တိရော ဒုဒ္ဓသော ဒုရနုဗောဓော သန္တော
ပဏီတော အတက္ကာဝစရော နိပုဏော ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော၊ အာလယရာမာ ခေါ
ပနာယံ ပဇာ အာလယရတာ အာလယသမ္ဗုဒ္ဓိတာ၊ အာလယရာမာယ ခေါ
ပန ပဇာယ အာလယရတာယ အာလယသမ္ဗုဒ္ဓိတာယ ဒုဒ္ဓသံ ဣဒံ ဌာနံ ယဒိဒံ
ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဣဒဗ္ဗိ ခေါ ဌာနံ ဒုဒ္ဓသံ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရ-
သမထော သဗ္ဗုပဗိပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။
အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ပရေ စ မေ န အာဇာနေယျံ၊ သော
မမဿ ကိလမထော၊ သာ မမဿ ဝိဟေသာ”တိ။

၆၅။ အဝိဿု ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓိံ
ဣမာ အနစ္စရိယာ ဂါထာယော ပဋိဘံသု ပုဗ္ဗေ အသုတပုဗ္ဗာ—

“ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတံ၊ ဟလံ ဒါနိ ပကာသိတုံ။
ရာဂဒေါသပရေတေဟိ၊ နာယံ ဓမ္မော သုသမ္ဗုဓော။
ပဋိသောတဂါမိံ နိပုဏံ၊ ဂန္တိရံ ဒုဒ္ဓသံ အဏုံ။
ရာဂရတ္တာ န ဒက္ခန္တိ၊ တမောခန္ဓေန အာဝုဋ္ဌာ”တိ။

ဣတိဟ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
ပဋိသမ္ဗိက္ခတော အပ္ပေါဿုက္ကတာယ စိတ္တံ နမိ၊ နော ဓမ္မဒေသနာယ။

၆၆။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရဿ မဟာဗြဟ္မာနော ဝိပဿိဿ
ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္က-
မညာယ ဧတဒဟောသိ “နဿတိ ဝတ ဘော လောကော၊ ဝိနဿတိ ဝတ
ဘော လောကော၊ ယတြ ဟိ နာမ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အပ္ပေါဿုက္ကတာယ စိတ္တံ နမတိံ၊ နော ဓမ္မဒေသနာ-
ယာ”တိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ မဟာဗြဟ္မာ သေယျထာပိ နာမ
ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္စိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ
သမိဉ္ဇေယျ၊ ဝေမေဝ ဗြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ သော
ဘိက္ခဝေ မဟာဗြဟ္မာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဒက္ခိဏံ ဇာဏုမဏ္ဍလံ

၁-နိဒိ (သျှာ၊ က)၊ နိဗ္ဗာနိ (?)

ပထဝီယံ နိဟန္တာ^၁ ယေန ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တေနဉ္စလီ^၂
ပဏာမေတွာ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ တေဒဝေါစ “ဒေသေတု
ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ဒေသေတု သုဂတော ဓမ္မံ၊ သန္တိ^၂ သတ္တာ အပ္ပရဇက္ခ-
ဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ မဗ္ဗဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ
အညာတာရော”တိ။

၆၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ^၃ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တံ
မဟာဗြဟ္မာနံ တေဒဝေါစ “မယုဗ္ဗိ ခေါ ဗြဟ္မေ တေဒဟောသိ ‘ယံနနာဟံ
ဓမ္မံ ဒေသေယျ’န္တိ။ တဿ မယံ ဗြဟ္မေ တေဒဟောသိ ‘အဓိဂတော ခေါ ဣယံ
ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော ဒုဗ္ဗသော ဒုရနုဗောဓော သန္တော ပဏီတော အတက္ကာဝစရော
နိပုဏော ပဏ္ဍိတဝေဒနိယော၊ အာလယရာမာ ခေါ ပနာယံ ပဇာ အာလယ-
ရတာ အာလယသမ္ဗုဒ္ဓိတာ၊ အာလယရာမာယ ခေါ ပန ပဇာယ အာလယ-
ရတာယ အာလယသမ္ဗုဒ္ဓိတာယ ဒုဗ္ဗသံ ဣဒံ ဌာနံ ယဒိဒံ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒေါ၊ ဣဒမ္ဘိ ခေါ ဌာနံ ဒုဗ္ဗသံ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော သဗ္ဗပဓိ-
ပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ အဟဉ္စေဝ ခေါ ပန
ဓမ္မံ ဒေသေယျံ။ ပရေ စ မေ န အာဇာနေယျံ။ သော မမဿ ကိလမထော၊
သာ မမဿ ဝိဟေသာ’တိ။ ဒေဝိဿု မံ ဗြဟ္မေ ဣမာ အနန္တရိယာ
ဂါထာယော ပဋိဘံသု ပုဗ္ဗေ အဿုတပုဗ္ဗာ—

‘ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတံ၊ ဟလံ ဒါနိ ပကာသိတုံ။
ရာဂဒေါသပရေတေဟိ၊ နာယံ ဓမ္မော သုသမ္ဗုဓော။
ပဋိသောတဂါမိ^၄ နိပုဏံ၊ ဂမ္ဘီရံ ဒုဗ္ဗသံ အဏုံ။
ရာဂရတ္တာ န ဒက္ခန္တိ၊ တမောခန္ဓေန အာဝုဋ္ဌာ’တိ။

ဣတိဟ မေ ဗြဟ္မေ ပဋိသမ္ဘိက္ခတော အပ္ပေါဿုက္ကတာယ စိတ္တံ နမိ၊ နော
ဓမ္မဒေသနာယာ”တိ။

၆၈။ ဒုတိယမ္ဘိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော မဟာဗြဟ္မာ။ပ။ တတိယမ္ဘိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ သော မဟာဗြဟ္မာ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ
တေဒဝေါစ “ဒေသေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ဒေသေတု သုဂတော ဓမ္မံ၊
သန္တိ သတ္တာ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊
ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရော”တိ။

၁-နိဒဟန္တာ (သျှာ) ၂-သန္တိစ (သျှာ) ၃-အထ ခေါ (က)

သုတ္တံ

ဗြဟ္မဿာစနကထာ

၆၉။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗြဟ္မနော စ အဇ္ဈေသန် ရိဒိတ္တာ သတ္ထေသု စ ကာရုညတံ ပဋိစ္စ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေသိ၊ အဒ္ဓဿာ ခေါ ဘိက္ခပေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော သတ္ထေ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒိယေ မုဒိန္ဒိယေ သွာကာရေ ဒွါကာရေ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ^၁ အပ္ပေကစ္စေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ၊^၂ ဝိဟရန္တေ အပ္ပေကစ္စေ န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ၊^၂ ဝိဟရန္တေ။ သေယျထာပိ နာမ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ ပဒုမိနိယံ ဝါ ပုဏ္ဏရိကိနိယံ ဝါ အပ္ပေကစ္စာနိ ဥပ္ပလာနိ ဝါ ပဒုမာနိ ဝါ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ ဥဒကေ ဇာတာနိ ဥဒကေ သံဝနာနိ ဥဒကာနုဂတာနိ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသိနိ။ အပ္ပေကစ္စာနိ ဥပ္ပလာနိ ဝါ ပဒုမာနိ ဝါ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ ဥဒကေ ဇာတာနိ ဥဒကေ သံဝနာနိ သမောဒကံ ဌိတာနိ။ အပ္ပေကစ္စာနိ ဥပ္ပလာနိ ဝါ ပဒုမာနိ ဝါ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ ဥဒကေ ဇာတာနိ ဥဒကေ သံဝနာနိ ဥဒကာ အစ္စုပ္ပမ္ဘ ဌိတာနိ အနုပလိတ္တာနိ ဥဒကေန။ ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော အဒ္ဓဿ သတ္ထေ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒိယေ မုဒိန္ဒိယေ သွာကာရေ ဒွါကာရေ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ အပ္ပေကစ္စေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ ဝိဟရန္တေ အပ္ပေကစ္စေ န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ ဝိဟရန္တေ။

၇၀။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ မဟာဗြဟ္မာ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စေတသာ စေတောပရိပိတက္ကမညာယ ဝိပဿိ^၃ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ—

“သေလေ ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိဋ္ဌိတော၊ ယထာပိ ပဿေ ဇနတံ သမန္တတော။
 တထူပမံ ဓမ္မမယံ သုမေမ၊ ပါသာဒမာရုယု သမန္တစက္ခု။
 သောကာဝတိဏ္ဍံ^၄ ဇနတမပေတသောကော၊
 အဝေက္ခဿု ဇာတိဇရာဘိဘူတံ။
 ဥဋ္ဌေဟိ ဝိရ ဝိဇိတသင်္ဂါမ၊
 သတ္ထဝါဟ အဏဏ ဝိစရ လောကေ။
 ဒေသဿု^၅ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊
 အညာတာရော ဘဝိသန္တိ”တိ။

၁-ဒုဝိညာပယေ ဘဗ္ဗေ အဘဗ္ဗေ (သျှာ)	၂-ဒဿာဝိနော (သီးသျှာ၊ ကံ၊ က)
၃-သောကာဝေဂိဏ္ဍံ (သျှာ)	၄-ဒေသေတု (သျှာ၊ ဣ)

၇၁။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တံ မဟာဗြဟ္မာနံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“အပါရုတာ တေသံ အမတဿ ခွါရာ၊
ယေ သောတဝန္တော ပမုဇ္ဇန္တိ သဒ္ဓိ။
ဝိဟိံသသညီ ပဂုဏံ န ဘာသိံ၊
ဓမ္မံ ပဏီတံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ”တိ။

အထ ခေါ် သော ဘိက္ခုဝေ မဟာဗြဟ္မာ “ကတာဝကာသော ခေါမ္ဗိ ဝိပဿိနာ ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မဒေသနာယာ”တိ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိ။

အဂ္ဂသာဝကယုဂ

၇၂။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧတဒဟောသိ “ကဿ န ခေါ အဟံ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ကော ဣမံ ဓမ္မံ ဒိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ ခဏ္ဍော စ ရာဇပုတ္တော တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ ပဋိဝသန္တိ ပဏ္ဍိတာ ဝိယတ္တာ မေဝေဝိနော ဒီဃရတ္တံ အပ္ပရဇက္ခ- ဇာတိကာ။ ယံနုနာဟံ ခဏ္ဍဿ စ ရာဇပုတ္တဿ တိဿဿ စ ပုရောဟိတပုတ္တဿ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ဒတ ဣမံ ဓမ္မံ ဒိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿန္တိ”တိ။

၇၃။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သေယျထာဝိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝ ဗောဓိရုက္ခမူလေ အန္တရဟိတော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ ခေမေ မိဂဒါယေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဒါယပါလံ^၁ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ သမ္မ ဒါယပါလ ဗန္ဓုမတိ ရာဇဓာနိံ ပဝိသိတွာ ခဏ္ဍဉ္စ ရာဇပုတ္တံ တိဿဉ္စ ပုရောဟိတပုတ္တံ ဧဝံ ဝဒေဟိ ‘ဝိပဿီ ဘန္တေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗန္ဓုမတိ ရာဇဓာနိံ အနုပ္ပတ္တော ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟရတိ၊

၁-မိဂဒါယပါလံ (သျာ)

သော တုမှာကံ ဒဿနကာမော'တိ"။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒါယပါလော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဋိဿုတွာ ဗန္ဓုမတိ" ရာဇဓာနိ" ပဝိသိတွာ ခဏ္ဍဉ္စ ရာဇပုတ္တံ တိဿဉ္စ ပုရောဟိတပုတ္တံ တေဒဝေါစ “ဝိပဿီ ဘန္တေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗန္ဓုမတိ" ရာဇဓာနိ" အနုပ္ပတ္တော ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟရတိ၊ သော တုမှာကံ ဒဿန- ကာမော”တိ။

၇၄။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏ္ဍော စ ရာဇပုတ္တော တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇာပေတွာ ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရူဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ နိယျိ"သု။ ယေန ခေမော မိဂဒါယော တေန ပါယိ"သု၊ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္ဓာ ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကာဝံ ယေန ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တေနပသင်္ကမိ"သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ"သု။

၇၅။ တေသံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနုပ္ပဗ္ဗိ" ကထံ ၊ ကထေသိ၊ သေယျထိဒံ၊ နါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ ယဒါ တေ ဘဂဝါ အညာသိ ကလ္လစိတ္တေ မုဒုစိတ္တေ ဝိနိဝရဏစိတ္တေ ဥဒဂ္ဂစိတ္တေ ပသန္တစိတ္တေ၊ အထ ယာ ဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တံ ပကာသေသိ ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂံ။ သေယျထာပိ နာမ သုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ အပဂတကာဠကံ သမ္ပဒေဝ ရဇနံ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ ဧဝမေဝ ခဏ္ဍဿ စ ရာဇပုတ္တဿ တိဿဿ စ ပုရောဟိတပုတ္တဿ တသ္မိ"ယေဝ အာသနေ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ပုဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယမမ္ပံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ။

၇၆။ တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ ပတ္တဓမ္မာ ဝိဒိတဓမ္မာ ပရိယောဂါဠဓမ္မာ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆာ ဝိဂတကထံကထာ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တာ အပရပုစ္စယာ သတ္တုသာသနေ ဝိပဿီ" ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ တေဒဝေါစ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဠိတံ ဝါ ဥက္ကုဠေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ'တိ။ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန

၁-ပဒိကာဝ (သျှာ) ၂-အာနုပ္ပဗ္ဗိကထံ (သီ၊ ဣ)

ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧတေ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ၊
လဘောယျာမ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘောယျာမ
ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။

၇၇။ အလတ္ထံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏ္ဍော စ ရာဇပုတ္တော တိဿော စ
ပုရောဟိတပုတ္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလတ္ထံ ဥပသမ္ပဒ။ တေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။
သင်္ခါရာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နိဗ္ဗာနေ” အာနိသံသံ ပကာသေသိ။
တေသံ ဝိပဿိနာ ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မိယာ ကထာယ
သန္တဿိယမာနာနံ သမာဒပိယမာနာနံ သမုတ္တေဇိယမာနာနံ သမ္ပဟံသိယ-
မာနာနံ နစိရဿေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိ”သု။

မဟာဇနကာယပဗ္ဗဇ္ဇာ

၇၈။ အဿောသိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ မဟာဇန-
ကာယော စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ “ဝိပဿီ ကိရ ဘဂဝါ အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗန္ဓုမတိ” ရာဇဓာနိ” အနုပုတ္တော ခေမေ မိဂဒါယေ
ဝိဟရတိ။ ခဏ္ဍော စ ကိရ ရာဇပုတ္တော တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော
ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ကေသမဿံ
ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇိတာ”တိ။ သုတွာန နေသံ တေဒဟောသိ “န ဟိ နုန သော ဩရကော
ဓမ္မဝိနယော၊ န သာ ဩရကာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ယတ္ထ ခဏ္ဍော စ ရာဇပုတ္တော
တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော ကေသမဿံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ
ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ခဏ္ဍော စ
ရာဇပုတ္တော တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော ကေသမဿံ ဩဟာရေတွာ
ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ၊
ကိမဂံ” ပန မယ”န္တိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ မဟာဇနကာယော
စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ နိက္ခမိတွာ ယေန
ခေမော မိဂဒါယော၊ ယေန ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
တေနုပသင်္ကမိ”သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝိပဿိ” ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ
အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ”သု။

၇၉။ တေသံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနုပုဗ္ဗိံ ကထံ ကထေသိ။ သေယျထိဒံ၊ ဒါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ ယဒါ တေ ဘဂဝါ အညာသိ ကလ္လစိတ္တေ မုဒုစိတ္တေ ဝိနိဝရဏစိတ္တေ ဥဒဂ္ဂစိတ္တေ ပသန္တစိတ္တေ၊ အထ ယာ ဗုဒ္ဓါနိံ သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တံ ပကာသေသိ ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂံ။ သေယျထာပိ နာမ သုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ အပဂတကာဠကံ သမ္ပဒေဝ ရဇနံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ ဝေမေဝ တေသံ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနံ တသ္မိံယေဝ အာသနေ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မံ” န္တိ။

၈၀။ တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ ပတ္တဓမ္မာ ဝိဒိတဓမ္မာ ပရိယောဂါဠဓမ္မာ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆာ ဝိဂတကထံကထာ ဝေသာရဇပုတ္တာ အပရပုစ္စယာ သတ္တုသာသနေ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ တေဒဝေါရံ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကာဇြိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ” တိ။ ဝေမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧတေ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ (ဘိက္ခုသံဃဉ္စ) ၊ လဘေယျာမ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇိ လဘေယျာမ ဥပသမ္ပဒ” န္တိ။

၈၁။ အလတ္ထု ခေါ ဘိက္ခဝေ တာနိ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇိ အလတ္ထု ဥပသမ္ပဒံ။ တေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ၊ သင်္ခါရာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ တေသံ ဝိပဿိနာ ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိယမာနာနံ သမာဒဝိယမာနာနံ သမုတ္တေဇိယမာနာနံ သမ္ပဟံသိယမာနာနံ နစိရဿေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုတ္တိံသု။

ပုရိမပဗ္ဗဇိတာနံ ဓမ္မာဘိသမယ

၈၂။ အသောသုံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာနိ ပုရိမာနိ စတုရာသီတိ-ပဗ္ဗဇိတသဟဿာနိ “ဝိပဿိ ကိရ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗန္ဓုမတိ”

၁-() နတ္ထိ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဝါဠိယံ ဖန သမ္ပတ္တဝိ ဒိဿတိ။

ရာဇဓာနိံ အနုပ္ပတ္တော ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟရတိ၊ ဓမ္မဉ္စ ကိရ ဒေသေတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာနိ စတုရာသီတိပဗ္ဗဇိတသဟဿာနိ ယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇဓာနိ၊ ယေန ခေမော မိဂဒါယော၊ ယေန ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိံသု။

၈၃။ တေသံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနုပ္ပဗ္ဗိံ ကထံ ကထေသိ။ သေယျထိဒံ၊ ဒါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ ယဒါ တေ ဘဂဝါ အညာသိ ကလ္လစိတ္တေ မုဒုစိတ္တေ ဝိနိဝရဏစိတ္တေ ဥဒဂ္ဂစိတ္တေ ပသန္တစိတ္တေ၊ အထ ယာ ဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တံ ပကာသေသိ ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂံ။ သေယျထာပိ နာမ သုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ အပဂတကာဠကံ သမ္ပဒေဝ ရဇနံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ ဧဝမေဝ တေသံ စတုရာသီတိပဗ္ဗဇိတသဟဿာနံ တသ္မိံယေဝ အာသနေ ဝိရဇံ ဝီတမလံ ဓမ္မစက္ခု၊ ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ။

၈၄။ တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ ပတ္တဓမ္မာ ဝိဒိတဓမ္မာ ပရိယောဂါဠဓမ္မာ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆာ ဝိဂတကထံကထာ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တာ အပရပ္ပစ္စယာ သတ္တုသာသနေ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ တေဒဝေါရံ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဋ္ဌိတံ ဝါ ဥက္ကုဋ္ဌေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ”တိ။ ဧဝမေဝ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာ-ယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧတေ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ လဘေယျာမ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇံ လဘေယျာမ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။

၈၅။ အလတ္ထိံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာနိ စတုရာသီတိပဗ္ဗဇိတသဟဿာနိ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇံ အလတ္ထိံ ဥပသမ္ပဒံ။ တေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တသေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ၊ သင်္ခါရာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ တေသံ ဝိပဿိနာ ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တသိယမာနာနံ

သမာဒဝိယမာနာနံ သမုတ္တေဇိယမာနာနံ သမ္ပဟံသိယမာနာနံ နစိရဿေဝ
အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုဗ္ဗိံသု။

စာရိကာအနုဇာနန

၈၆။ တေန ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သမယေန ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ မဟာ-
ဘိက္ခုသံဘော ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟသံ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ရဟောဂတဿ
ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “မဟာ ခေါ တေရဟိ
ဘိက္ခုသံဘော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခု-
သတသဟသံ၊ ယံနုနာဟံ ဘိက္ခု အနုဇာနေယျံ ‘စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိကံ
ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ
သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ
ဓမ္မံ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျူဇနံ
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေထ၊ သန္တိ သတ္တာ
အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ
အညာတာရော။ အပိ စ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ
ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဋ္ဌေသာယာ’တိ”။

၈၇။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရော မဟာဗြဟ္မာ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ
သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဋ္ဌိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊
ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဋ္ဌေယျ၊ ဧဝမေဝ ဗြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော
ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပုရတော
ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ မဟာဗြဟ္မာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ
ကရိတွာ ယေန ဝိပဿိ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ တေနဉ္စလိ
ပဏာမေတွာ ဝိပဿိ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ တေဒဝေါစ “ဧဝမေတံ
ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတ။ မဟာ ခေါ ဘန္တေ တေရဟိ ဘိက္ခုသံဘော
ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟသံ၊
အနုဇာနာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘိက္ခု ‘စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိကံ ဗဟုဇနဟိတာယ
ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ
ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ

အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ
 ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓိံ မြဟ္မစရိယံ ပကာသေထ၊ သန္တိ သတ္တာ
 အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ
 အညာတာရော'တိ။ အပိ စ ဘန္တေ မယံ တထာ ကရိဿာမ၊ ယထာ ဘိက္ခု။
 ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ' ရာဇဓာနိ' ဥပသင်္ကမိဿန္တိ
 ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာယာ'တိ။ ဣဒမဝေ'စ ဘိက္ခဝေ သော မဟာမြဟ္မာ၊ ဣဒံ
 ဝတှာ ဝိပဿိ' ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓိံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ
 ကတွာ တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိ။

၈၈။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ။—ဣဓ မယံ
 ဘိက္ခဝေ ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော
 ဥဒပါဒိ “မဟာ ခေါ တေရဟိ ဘိက္ခုသံဘော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ
 ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ယံနနာဟံ ဘိက္ခု။ အနုဇာနေယျံ
 ‘စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိကံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနု-
 ကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ
 အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ
 ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓိံ မြဟ္မစရိယံ
 ပကာသေထ၊ သန္တိ သတ္တာ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ
 ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရော။ အပိ စ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ
 အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇဓာနိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာယာ'တိ”။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရော မဟာမြဟ္မာ မမ စေတသာ
 စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဇ္ဈိတံ ပါ
 ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဇ္ဈေယျ၊ ဧဝမေဝ မြဟ္မလောကေ
 အန္တရဟိတော မမ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ
 မဟာမြဟ္မာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ကံ ကရိတွာ ယေနာဟံ တေနဉ္စလိ' ပဏာမေတွာ
 မံ တေဒဝေ'စ “ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတ။ မဟာ ခေါ ဘန္တေ
 တေရဟိ ဘိက္ခုသံဘော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိ-
 ဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ အနုဇာနာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ ‘စရထ ဘိက္ခဝေ
 စာရိကံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ

ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ၊ ပ။ သန္တိ သတ္တာ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရော'တိ။ အပိ စ ဘန္တေ မယံ တထာ ကရိဿာမ၊ ယထာ ဘိက္ခူ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ' ရာဇဓာနိ' ဥပသင်္ကမိဿန္တိ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာယာ"တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘိက္ခဝေ သော မဟာဗြဟ္မာ၊ ဣဒံ ဝတ္တာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ၊ စရထ စာရိကံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေထ၊ သန္တိ သတ္တာ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရော။ အပိ စ ဘိက္ခဝေ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇဓာနိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာယာတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ယေဘုယျေန ကောဟေနေဝ ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမိ' သု။

၇၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဇမ္ဗုဒီပေ စတုရာသီတိ အာဝါသ- သဟဿာနိ ဟောန္တိ။ ကေမိ ဟိ ဝဿေ နိက္ခန္တေ ဒေဝတာ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ "နိက္ခန္တံ ခေါ မာရိသာ ဧကံ ဝဿံ၊ ပဉ္စ ခါနိ ဝဿာနိ သေသာနိ၊ ပဉ္စန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇဓာနိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာယာ"တိ။ ဒိဋ္ဌိသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု။ တီသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု။ စတုသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု။ ပဉ္စသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု ဒေဝတာ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ "နိက္ခန္တာနိ ခေါ မာရိသာ ပဉ္စဝဿာနိ၊ ဧကံ ခါနိ ဝဿံ သေသံ၊ ကေဿ ဝဿဿ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇဓာနိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာယာ"တိ။ ဆသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု ဒေဝတာ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ "နိက္ခန္တာနိ ခေါ မာရိသာ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ သမယော ခါနိ ဗန္ဓုမတိ' ရာဇဓာနိ' ဥပသင်္ကမိတုံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာယာ"တိ။ အထ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အပ္ပေကစ္စေ သကေန ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန အပ္ပေကစ္စေ ဒေဝတာနံ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန ကောဟေနေဝ ဗန္ဓုမတိ' ရာဇဓာနိ' ဥပသင်္ကမိ' သု ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာယာတိ။

၉၀။ တဏှိ သုခံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘိက္ခုသံဃေ ဧဝံ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသတိ။

“ခန္တိ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ၊
နိဗ္ဗာနံ ပရမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ။
န ဟိ ပဗ္ဗဇိတော ပရူပဃာတိ၊
န သမဏော” ဟောတိ ပရံ ဝိဟေဋ္ဌယန္တော။

သမ္ဗုပါပဿ အကရဏံ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။
သစိတ္တပရိယောဒပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနသာသနံ။

အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော၊ ပါတိမောက္ခေ စ သံဝရော။
မတ္တညတော စ ဘတ္တသ္မိံ၊ ပန္နန္တ သယနာသနံ။
အဓိစိတ္တေ စ အာယောဂေါ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနသာသန”န္တိ။

ဒေဝတာဓရာဓန

၉၁။ ဧကမိဒါဟံ ဘိက္ခဝေ သမယံ ဥက္ကဋ္ဌာယံ ဝိဟရာမိ သုဘဂဝဓနေ သာလရာဇမူလေ၊ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “န ခေါ သော သတ္တာဝါသော သုလဘရူပေါ၊ ယော မယာ အနာဂုတ္တပုဗ္ဗော? ဣမိနာ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာ အညဏှိ သုဒ္ဓါဝါသေဟိ ဒေဝေဟိ။ ယံနုနာဟံ ယေန သုဒ္ဓါဝါသာ ဒေဝါ တေနပသက်မေယျ”န္တိ။ အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဋ္ဌိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဇ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဥက္ကဋ္ဌာယံ သုဘဂဝဓနေ သာလရာဇမူလေ အန္တရဟိတော အဝိဟေသု ဒေဝေသု ပါတုရဟောသိ။ တသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ? ယေနာဟံ တေနပသက်မိံသု၊ ဥပသက်မိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဋ္ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ တေဒဝေါရံ “ဣတော သော မာရိသာ ဧကနဂုတိကပ္ပေ ယံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿီ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿီ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန

၁-သမဏော (သိ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော (ဣ၊ က) ၃-အနုဗ္ဗာဂုတ္တပုဗ္ဗော (က-သိ၊ က) ၄-အနေကာနိ ဒေဝတာသဟာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျာ)

အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသီတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ဝိပဿိ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပါဠိလိယာ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခဏ္ဍတိဿံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟောသိ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသောကော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗန္ဓုမာ နာမ ရာဇော ဝိတာ အဟောသိ။ ဗန္ဓုမတိ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္ထိ။ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဗန္ဓုမတိ နာမ နဂရံ ရာဇမာနိ အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧဝံ အဘိနိက္ခမနံ အဟောသိ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇော ဧဝံ ပဓာနံ ဧဝံ အဘိသမ္ဗောမိ ဧဝံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ။ တေ မယံ မာရိသာ ဝိပဿိမိ ဘဂဝတိ မြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမစ္ဆန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣရူပပန္နာ”တိ။ပ။

တသ္မိယေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ^၁ ယေနာဟံ တေနုပသက်မိံသု၊ ဥပသက်မိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ တေဒဝေါရံ “ဣမသ္မိယေဝ ခေါ မာရိသာ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ဘဂဝါ တေရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော။ ဘဂဝါ မာရိသာ ခတ္ထိယော ဇာတိယာ ခတ္ထိယကုလေ ဥပ္ပန္နော။ ဘဂဝါ မာရိသာ ဂေါတမော ဂေါတ္တေန။ ဘဂဝတော မာရိသာ အပ္ပကံ အာယုပ္ပမာဏံ ပရိတ္တံ လဟကံ ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော။ ဘဂဝါ မာရိသာ အဿတ္တဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဘဂဝတော မာရိသာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂုလ္လာနံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ

၁-အနေကာနိ ဒေဝတာသတာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျှာ၊ ဝေဗုဒ္ဓိပိ)

ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဘဂဝတော မာရိသာ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ အစုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ။ ဘဂဝတော မာရိသာ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒီဏာသဝါနံ။ ဘဂဝတော မာရိသာ အာနန္ဒော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ဘဂဝတော မာရိသာ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ မာယာ နာမ ဒေဝိ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္ထိ။ ကပိလဝတ္ထု နာမ နဂရံ ရာဇဓာနီ အဟောသိ။ ဘဂဝတော မာရိသာ ဧဝံ အဘိနိက္ခမနံ အဟောသိ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဧဝံ ပဓာနံ ဧဝံ အဘိသမ္ဗောဓိ ဧဝံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနံ။ တေ မယံ မာရိသာ ဘဂဝတိ မြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမစ္ဆန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣဂ္ဂပပန္နာ”တိ။

၉၂။ အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အဝိဟေဟိ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန အတပ္ပါ ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိံ။ပ။ အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အဝိဟေဟိ စ ဒေဝေဟိ အတပ္ပေဟိ စ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန သုဒဿာ ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိံ။ အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အဝိဟေဟိ စ ဒေဝေဟိ အတပ္ပေဟိ စ ဒေဝေဟိ သုဒဿေဟိ စ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန သုဒဿိ ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိံ။ အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အဝိဟေဟိ စ ဒေဝေဟိ အတပ္ပေဟိ စ ဒေဝေဟိ သုဒဿေဟိ စ ဒေဝေဟိ သုဒဿိဟိ စ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန အကနိဋ္ဌာ ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိံ။ တသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိံ သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ၎် အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။

ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ တေဒဝေါစုံ “ဣတော သော မာရိသာ ဧကနုဂုတိကပ္ပေ ယံ ဝိပဿိ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿိ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ။ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿိ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသီတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ဝိပဿိ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပါဂ္ဂုလိယာ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခဏ္ဍတိဿံ နာမ သာဝကာယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂိ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္တိပါတာ အဟောသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ အဋ္ဌသဒ္ဓိဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော

အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ အသိတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္တိပါတာ အဟောသုံ သဗ္ဗေသံ-ယေဝ ဒိဏာသဝါနံ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသောကော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗန္ဓုမာ နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ဗန္ဓုမတိ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဗန္ဓုမတိ နာမ နဂရံ ရာဇဓာနိ အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧဝံ အဘိနိက္ခမနံ အဟောသိ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဧဝံ ပဓာနံ ဧဝံ အဘိသမ္မောမိ ဧဝံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ။ တေ မယံ မာရိသာ ဝိပဿိမိ ဘဂဝတိ မြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမစ္ဆန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣရူပပန္နာ”တိ။ တသ္မိယေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတ-သဟဿာနိ ယေနာဟံ တေနုပသက်မိ”သု၊ ဥပသက်မိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ တေဒဝေါစုံ “ဣတော သော မာရိသာ ဧကတိ”သေ ကပ္ပေ ယံ သိဒ္ဓိ ဘဂဝါ။ပ။ တေ မယံ မာရိသာ သိဒ္ဓိမိ ဘဂဝတိ။ တသ္မိယေဝ ခေါ မာရိသာ ဧကတိ”သေ ကပ္ပေ ယံ ဝေဿဘူ ဘဂဝါ။ပ။ တေ မယံ မာရိသာ ဝေဿဘုမိ ဘဂဝတိ။ပ။ ဣမသ္မိ-ယေဝ ခေါ မာရိသာ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော ကဿပေါ ဘဂဝါ။ပ။ တေ မယံ မာရိသာ ကကုသန္ဓမိ ကောဏာဂမနမိ ကဿပမိ ဘဂဝတိ မြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမစ္ဆန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣရူပပန္နာ”တိ။

၉၃။ တသ္မိယေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ ဒေဝတာ-သကဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ ယေနာဟံ တေနုပ-သက်မိ”သု၊ ဥပသက်မိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ တေဒဝေါစုံ “ဣမသ္မိယေဝ ခေါ မာရိသာ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ဘဂဝါ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော။ ဘဂဝါ မာရိသာ ခတ္တိယော ဇာတိယာ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥပ္ပန္နော။ ဘဂဝါ မာရိသာ ဂေါတမော ဂေါတ္ထေန။ ဘဂဝတော မာရိသာ အပ္ပကံ အာယုပ္ပမာဏံ ပရိတ္တံ လဟုကံ ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော။ ဘဂဝါ မာရိသာ အဿတ္တဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဘဂဝတော မာရိသာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။

ဘဂဝတော မာရိသာ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ အနုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ။ ဘဂဝတော မာရိသာ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္တိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။ ဘဂဝတော မာရိသာ အာနန္ဒော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော အဟောသိ။ ဘဂဝတော မာရိသာ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ ရာဇော ပိတာ အဟောသိ။ မာယာ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ ကပိလဝတ္ထု နာမ နဂရံ ရာဇဇာနီ အဟောသိ။ ဘဂဝတော မာရိသာ ဧဝံ အဘိနိက္ခမနံ အဟောသိ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဧဝံ ပဓာနံ ဧဝံ အဘိသမ္ဗောဓိ ဧဝံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနံ။ တေ မယံ မာရိသာ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမစ္ဆန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣဓူပပန္နာ”တိ။

၉၄။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿေဝေသာ ဓမ္မဓာတု သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါ၊ ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အတိတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒုပပဉ္စေ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒုဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္ထေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္တိပါတတောပိ အနုဿရတိ “ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟောသုံ” ဣတိပိ။ “ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရိ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟောသုံ”ဣတိပိတိ။

ဒေဝတာပိ တထာဂတဿ ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ ယေန တထာဂတော အတိတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္ဒုပပဉ္စေ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္ဒုဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္ထေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝက-ယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္တိပါတတောပိ အနုဿရတိ “ဧဝံ ဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟောသုံ” ဣတိပိ။ “ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရိ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟောသုံ”ဣတိပိတိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

မဟာပဒါနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂-မမာနိဓါနသုတ္တ

ပရိစ္ဆသမုပ္ပါဒ

၉၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုရူသု ပိဟရတိ ကမ္မာသဓမ္မံ နာမံ ကုရူနံ နိဂမော။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဗုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ ဂမ္ဘီရော စာယံ ဘန္တေ ပရိစ္ဆသမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ အထ စ ပန မေ ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ပိယ ခါယတိ”တိ။ မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ၊ မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ။ ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ ပရိစ္ဆသမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ တေဿ အာနန္ဒ ဓမ္မဿ အနနဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဝေမယံ ပဇာ တန္တာကုလကဇာတာ ကုလဂဏ္ဍိကဇာတာ၊ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇာတာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ။

၉၆။ အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိံပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣစ္စဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဇာတိတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိံပစ္စယာ ဇာတိတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိ ဣစ္စဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိံပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဣစ္စဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိံပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ ဣစ္စဿ ဝစနိယံ။

၁-ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ (သျှာ) ၂-ကုလဂဏ္ဍိကဇာတာ (သီ၊ ဣ)၊ ကုလဂဏ္ဍိကဇာတာ (သျှာ)

အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ တဏှာတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိံပစ္စယာ တဏှာတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဣစ္စဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဝေဒနာတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိံပစ္စယာ ဝေဒနာတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ ဣစ္စဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဖဿောတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိံပစ္စယာ ဖဿောတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ နာမရူပပစ္စယာ ဖဿောတိ ဣစ္စဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိံပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဣစ္စဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိံပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဣစ္စဿ ဝစနိယံ။

၉၇။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ပဝန္တိ၊ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

၉၈။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္ဒ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ။ ဇာတိ စ ဟိ အာနန္ဒ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ ကိမ္ပိစိ၊ သေယျထိဒံ၊ ဒေဝါနံ ဝါ ဒေဝတ္တယ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗတ္တယ၊ ယက္ခာနံ ဝါ ယက္ခတ္တယ၊ ဘူတာနံ ဝါ ဘူတတ္တယ၊ မနုဿာနံ ဝါ မနုဿတ္တယ၊ စတုပ္ပဒါနံ ဝါ စတုပ္ပဒတ္တယ၊ ပက္ခိနံ ဝါ ပက္ခိတ္တယ၊ သရိသပါနံ ဝါ သရိသပတ္တယ၊ တေသံ တေသံ စ ဟိ အာနန္ဒ သတ္တာနံ

တဒတ္တာယ ဇာတိ နာဘဝိဿ၊ သဗ္ဗသော ဇာတိယာ အသတိ ဇာတိနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဇရာမရဏံ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော ဇရာမရဏဿ၊ ယဒိဒံ ဇာတိ။

၉၉။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ။ ဘဝေါ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ ကိမ္ဘိစိ၊ သေယျထိဒံ၊ ကာမဘဝေါ ဝါ ရူပဘဝေါ ဝါ အရူပဘဝေါ ဝါ။ သဗ္ဗသော ဘဝေ အသတိ ဘဝနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဇာတိ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော ဇာတိယာ၊ ယဒိဒံ ဘဝေါ။

၁၀၀။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ။ ဥပါဒါနံ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ ကိမ္ဘိစိ၊ သေယျထိဒံ၊ ကာမုပါဒါနံ ဝါ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ ဝါ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ ဝါ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ ဝါ။ သဗ္ဗသော ဥပါဒါနေ အသတိ ဥပါဒါနနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော ဘဝဿ၊ ယဒိဒံ ဥပါဒါနံ။

၁၀၁။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ တဏှာ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ ကိမ္ဘိစိ၊ သေယျထိဒံ၊ ရူပတဏှာ သဒ္ဓတဏှာ ဂန္ဓတဏှာ ရသတဏှာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ မ္ဗတဏှာ။ သဗ္ဗသော တဏှာယ အသတိ တဏှာနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဥပါဒါနံ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော ဥပါဒါနဿ၊ ယဒိဒံ တဏှာ။

၁၀၂။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ။

ဝေဒနာ စ ဟိ အာနန္ဒ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿဗိ ကိမ္ပိဗိ၊ သေယျထိဒံ၊ စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ သောတသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ၊ ဃာနသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ ဇိဝှိသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ ကာယသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ သဗ္ဗသော ဝေဒနာယ အသတိ ဝေဒနာနိရောဓော အပိ န ခေါ တဏှာ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တဿှာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ သေ သမုဒယော သေ ပစ္စယော တဏှာယ၊ ယဒိဒံ ဝေဒနာ။

၁၀၃။ ဣတိ ခေါ ပနေတံ အာနန္ဒ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ တဏှာ၊ တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ၊ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘော၊ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနံ၊ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟော၊ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ မစ္ဆရိယံ၊ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခော။ အာရက္ခာဓိကရဏံ ဒဏှာဒါန သတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ တုဝံတုဝံ ပေသုည-မုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

၁၀၄။ အာရက္ခာဓိကရဏံ^၁ ဒဏှာဒါန သတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ-တုဝံတုဝံ-ပေသုည မုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ အာရက္ခာဓိကရဏံ ဒဏှာဒါန သတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ တုဝံတုဝံ-ပေသုည မုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။ အာရက္ခော စ ဟိ အာနန္ဒ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿဗိ ကိမ္ပိဗိ၊ သဗ္ဗသော အာရက္ခေ အသတိ အာရက္ခနိရောဓော အပိ န ခေါ ဒဏှာ-ဒါနသတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ တုဝံတုဝံ ပေသုည မုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝေယျန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တဿှာ-တိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ သေ သမုဒယော သေ ပစ္စယော ဒဏှာဒါန သတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ တုဝံတုဝံ ပေသုည မုသာဝါဒါန အနေကေသံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမ္ဘဝါယ၊ ယဒိဒံ အာရက္ခော။

၁၀၅။ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခောတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခော။ မစ္ဆရိယံ စ ဟိ အာနန္ဒ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿဗိ

၁-အာရက္ခံ ပဋိစ္စ အာရက္ခာဓိကရဏံ (သျှာ)

ကိမ္ဘိ၊ သဗ္ဗသော မစ္ဆရိယေ အသတိ မစ္ဆရိယနိရောဓာ အပိ န ခေါ် အာရက္ခော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဒေသေ ဟေတု ဇေတံ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော အာရက္ခဿ၊ ယဒိဒံ မစ္ဆရိယံ။

၁၀၆။ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ မစ္ဆရိယန္တိ ဣတိ ခေါ် ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣဗိနာ-
ပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ မစ္ဆရိယံ။ ပရိဂ္ဂဟော စ
ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ ကိမ္ဘိ၊ သဗ္ဗသော
ပရိဂ္ဂဟေ အသတိ ပရိဂ္ဂဟနိရောဓာ အပိ န ခေါ် မစ္ဆရိယံ ပညာယေထာတိ။
နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဒေသေ ဟေတု ဇေတံ နိဒါနံ ဒေသ
သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော မစ္ဆရိယဿ၊ ယဒိဒံ ပရိဂ္ဂဟော။

၁၀၇။ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟောတိ ဣတိ ခေါ် ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ
ဣဗိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟော။
အဇ္ဈောသာနံ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ
ကိမ္ဘိ၊ သဗ္ဗသော အဇ္ဈောသာနေ အသတိ အဇ္ဈောသာနနိရောဓာ အပိ န ခေါ်
ပရိဂ္ဂဟော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဒေသေ
ဟေတု ဇေတံ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော ပရိဂ္ဂဟဿ၊ ယဒိဒံ
အဇ္ဈောသာနံ။

၁၀၈။ ဆန္တရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနန္တိ ဣတိ ခေါ် ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ
ဣဗိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဆန္တရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနံ။
ဆန္တရာဂေါ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ
ကိမ္ဘိ၊ သဗ္ဗသော ဆန္တရာဂေ အသတိ ဆန္တရာဂနိရောဓာ အပိ န ခေါ်
အဇ္ဈောသာနံ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဒေသေ
ဟေတု ဇေတံ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော အဇ္ဈောသာနဿ၊ ယဒိဒံ
ဆန္တရာဂေါ။

၁၀၉။ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဆန္တရာဂေါတိ ဣတိ ခေါ် ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ
ဣဗိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဆန္တရာဂေါ။
ဝိနိစ္ဆယော စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ
ကိမ္ဘိ၊ သဗ္ဗသော ဝိနိစ္ဆယေ အသတိ ဝိနိစ္ဆယနိရောဓာ အပိ န ခေါ် ဆန္တရာဂေါ
ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဒေသေ ဟေတု
ဇေတံ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော ဆန္တရာဂဿ၊ ယဒိဒံ ဝိနိစ္ဆယော။

၁၁၀။ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယောတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော။ လာဘော စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္ဘိမိ၊ သဗ္ဗသော လာဘော အသတိ လာဘာနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဝိနိစ္ဆယော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ဝိနိစ္ဆယဿ၊ ယဒိဒံ လာဘော။

၁၁၁။ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘောတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘော။ ပရိယေသနာ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္ဘိမိ၊ သဗ္ဗသော ပရိယေသနာယ အသတိ ပရိယေသနာနိရောဓာ အပိ န ခေါ လာဘော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော လာဘဿ၊ ယဒိဒံ ပရိယေသနာ။

၁၁၂။ တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ။ တဏှာ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္ဘိမိ၊ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။ သဗ္ဗသော တဏှာယ အသတိ တဏှာနိရောဓာ အပိ န ခေါ ပရိယေသနာ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ပရိယေသနာယ၊ ယဒိဒံ တဏှာ။ ဣတိ ခေါ အာနန္တ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ^၁ ဒွယေန ဝေဒနာယ ဧကသမောသရဏာ ဘဝန္တိ။

၁၁၃။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ဖဿော စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္ဘိမိ၊ သေယျထိဒံ၊ စက္ခုသမ္ပဿော သောတသမ္ပဿော ဃာနသမ္ပဿော ဇိဝှိ- သမ္ပဿော ကာယသမ္ပဿော မနောသမ္ပဿော။ သဗ္ဗသော ဖဿ အသတိ ဖဿနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဝေဒနာ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၁-ဣမေ ဓမ္မာ(က)။

တသ္မာတိဟာနန္တံ ဒေသေဝ ဟေတု တေ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော
ဝေဒနာယ၊ ယဒိဒံ ဖဿော။

၁၁၄။ နာမရူပပစ္စယာ ဖဿောတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တံ
ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ နာမရူပပစ္စယာ ဖဿော။ ယေဟိ
အာနန္တံ အာကာရေဟိ ယေဟိ လိင်္ဂေဟိ ယေဟိ နိမိတ္တေဟိ ယေဟိ ဥဒ္ဓေသေဟိ
နာမကာယဿ ပညတ္တိံ ဟောတိ၊ တေသု အာကာရေသု တေသု လိင်္ဂေသု
တေသု နိမိတ္တေသု တေသု ဥဒ္ဓေသေသု အသတိ အပိ န ခေါ ရူပကာယေ
အဓိဝစနသမ္ပဿော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ယေဟိ အာနန္တံ
အာကာရေဟိ ယေဟိ လိင်္ဂေဟိ ယေဟိ နိမိတ္တေဟိ ယေဟိ ဥဒ္ဓေသေဟိ
ရူပကာယဿ ပညတ္တိံ ဟောတိ၊ တေသု အာကာရေသု။ပ။ တေသု ဥဒ္ဓေသေသု
အသတိ အပိ န ခေါ နာမကာယေ ပဋိသသမ္ပဿော ပညာယေထာတိ။
နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ယေဟိ အာနန္တံ အာကာရေဟိ။ပ။ ယေဟိ ဥဒ္ဓေသေဟိ
နာမကာယဿ စ ရူပကာယဿ စ ပညတ္တိံ ဟောတိ၊ တေသု အာကာရေသု။ပ။
တေသု ဥဒ္ဓေသေသု အသတိ အပိ န ခေါ အဓိဝစနသမ္ပဿော ဝါ
ပဋိသသမ္ပဿော ဝါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ယေဟိ
အာနန္တံ အာကာရေဟိ။ပ။ ယေဟိ ဥဒ္ဓေသေဟိ နာမရူပဿ ပညတ္တိံ ဟောတိ။
တေသု အာကာရေသု။ပ။ တေသု ဥဒ္ဓေသေသု အသတိ အပိ န ခေါ
ဖဿော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တံ ဒေသေဝ
ဟေတု တေ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော ဖဿဿ၊ ယဒိဒံ
နာမရူပံ။

၁၁၅။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တံ
ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။
ဝိညာဏဉ္စ ဟိ အာနန္တံ မာတုကုန္တိသ္မိံ န ဩက္ကမိဿထ၊ အပိ န ခေါ
နာမရူပံ မာတုကုန္တိသ္မိံ သမုဗ္ဗိဿထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဝိညာဏဉ္စ
ဟိ အာနန္တံ မာတုကုန္တိသ္မိံ ဩက္ကမိတွာ ဝေါက္ကမိဿထ၊ အပိ န ခေါ
နာမရူပံ ဣတ္ထက္ကာယ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဿထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဝိညာဏဉ္စ
ဟိ အာနန္တံ ဒဟရဿေဝ သတော ဝေါက္ခိဋ္ဌိဿထ ကုမာရကဿ ဝါ
ကုမာရိကာယ ဝါ၊ အပိ န ခေါ နာမရူပံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိဇ္ဇိဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ
အာပဋိဿထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တံ ဒေသေဝ ဟေတု
တေ နိဒါနံ ဒေသ သမုဒယော ဒေသ ပစ္စယော နာမရူပဿ၊ ယဒိဒံ ဝိညာဏံ။

၁၁၆။ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣဓိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ ဝိညာဏဉ္စ ဟိ အာနန္တ နာမရူပေ ပတိဋ္ဌံ န လဘိဿထ၊ အပိ န ခေါ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏံ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ^၁ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဒေဝေ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဒေ သမုဒယော ဒေ ပစ္စယော ဝိညာဏဿ ယဒိဒံ နာမရူပံ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္တ ဇာယေထ ဝါ ဇီယေထ^၂ ဝါ မိယေထ^၃ ဝါ စဝေထ ဝါ ဥပပဇ္ဇေထ ဝါ။ ဧတ္တာဝတာ အဓိဝစနပထော၊ ဧတ္တာဝတာ နိရုတ္တိပထော၊ ဧတ္တာဝတာ ပညတ္တိပထော၊ ဧတ္တာဝတာ ပညာဝစရံ၊ ဧတ္တာဝတာ ဝဇ္ဇံ ဝတ္တတိ ဣတ္တတ္ထံ ပညာပနာယ ယဒိဒံ နာမရူပံ သဟ ဝိညာဏေန အညမညပစ္စယတာ ပဝတ္တတိ။

အတ္တပညတ္တိ

၁၁၇။ ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္တ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ။ ရူပိ^၁ ဝါ ဟိ အာနန္တ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ “ရူပိ မေ ပရိတ္တော အတ္တာ”တိ။ ရူပိ^၂ ဝါ ဟိ အာနန္တ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ “ရူပိ မေ အနန္တော အတ္တာ”တိ။ အရူပိ^၃ ဝါ ဟိ အာနန္တ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ “အရူပိ မေ ပရိတ္တော အတ္တာ”တိ။ အရူပိ^၄ ဝါ ဟိ အာနန္တ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ “အရူပိ မေ အနန္တော အတ္တာ”တိ။

၁၁၈။ တကြာနန္တ ယော သော ရူပိ^၁ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တေရဟိ ဝါ သော ရူပိ^၂ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ^၃ ဝါ သော ရူပိ^၄ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမိ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္တ ရူပိ^၅ ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ အနုသေတိတိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တကြာနန္တ ယော သော ရူပိ^၁ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တေရဟိ ဝါ သော ရူပိ^၂ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ^၃ ဝါ သော ရူပိ^၄ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ

၁-ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-ဇယေထ (က)
 ၃-မိယေထ (က) ၄-ရူပိ (က)

ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမီ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ ရူပိ” အနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ အနုသေတိတိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တကြာနန္ဒ ယော သော အရူပိ” ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တေရဟိ ဝါ သော အရူပိ” ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ” ဝါ သော အရူပိ” ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမီ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ အရူပိ” ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ အနုသေတိတိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တကြာနန္ဒ ယော သော အရူပိ” အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တေရဟိ ဝါ သော အရူပိ” အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ” ဝါ သော အရူပိ” အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမီ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ အရူပိ” အနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ အနုသေတိတိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။ ဣတ္ထာဝတာ ခေါ အာနန္ဒ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ။

နအတ္တပညတ္တိ

၁၁၉။ ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္ဒ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ။ ရူပိ” ဝါ ဟိ အာနန္ဒ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ “ရူပိ မေ ပရိတ္တော အတ္တာ”တိ။ ရူပိ” ဝါ ဟိ အာနန္ဒ အနန္တံ အတ္တာနံ န-ပညပေန္တော န ပညပေတိ “ရူပိ မေ အနန္တော အတ္တာ”တိ။ အရူပိ” ဝါ ဟိ အာနန္ဒ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ “အရူပိ မေ ပရိတ္တော အတ္တာ”တိ။ အရူပိ” ဝါ ဟိ အာနန္ဒ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ “အရူပိ မေ အနန္တော အတ္တာ”တိ။

၁၂၀။ တကြာနန္ဒ ယော သော ရူပိ” ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ တေရဟိ ဝါ သော ရူပိ” ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ” ဝါ သော ရူပိ” ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမီ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ နံ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ ရူပိ” ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ နာနုသေတိ”တိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တကြာနန္ဒ ယော သော ရူပိံ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊
 တေရဟိ ဝါ သော ရူပိံ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ တတ္ထ
 ဘာဝိံ ဝါ သော ရူပိံ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ “အတထံ
 ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမိ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ န ဟောတိ။
 ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ ရူပိံ အနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ နာနုသေတိ”တိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တကြာနန္ဒ ယော သော အရူပိံ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ။
 တေရဟိ ဝါ သော အရူပိံ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ တတ္ထ
 ဘာဝိံ ဝါ သော အရူပိံ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊
 “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမိ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ
 န ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ အရူပိံ ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ နာနုသေတိတိ
 ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တကြာနန္ဒ ယော သော အရူပိံ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊
 တေရဟိ ဝါ သော အရူပိံ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ တတ္ထ
 ဘာဝိံ ဝါ သော အရူပိံ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊
 “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမိ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ
 န ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ အရူပိံ အနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ နာနုသေတိတိ
 ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။ ဣတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္ဒ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န
 ပညပေတိ။

အတ္တသမနုပဿနာ

၁၂၁။ ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္ဒ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော သမနု-
 ပဿတိ။ ဝေဒနံ ဝါ ဟိ အာနန္ဒ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော သမနုပဿတိ
 “ဝေဒနာမေ အတ္တာ”တိ။ “နဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ အပ္ပဋိသံဝေဒနော
 မေ အတ္တာ”တိ၊ ဣတိ ဝါ ဟိ အာနန္ဒ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော
 သမနုပဿတိ။ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ နောပိ အပ္ပဋိသံဝေဒနော
 မေ အတ္တာ၊ အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ၊ ဝေဒနာမေဗ္ဗာ ဟိ မေ အတ္တာ”တိ၊
 ဣတိ ဝါ ဟိ အာနန္ဒ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော သမနုပဿတိ။

၁၂၂။ တကြာနန္ဒ ယော သော ဝေမာဟ “ဝေဒနာ မေ အတ္တာ”တိ။
 သော ဝေမဿ ဝစနိယော “တိဿော ခေါ ဣမာ အာဂုသော ဝေဒနာ
 သုခါ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။ ဣမာသံ ခေါ တံ

တိဿန္တံ ဝေဒနာနံ ကတမံ အတ္တတော သမနုပဿသိ”တိ။ ယသ္မိံ အာနန္တ သမယေ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ နေဝ တသ္မိံ သမယေ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ န အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ သုခံယေဝ တသ္မိံ သမယေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ယသ္မိံ အာနန္တ သမယေ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ နေဝ တသ္မိံ သမယေ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ န အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဒုက္ခံယေဝ တသ္မိံ သမယေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ယသ္မိံ အာနန္တ သမယေ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ နေဝ တသ္မိံ သမယေ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ န ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ အဒုက္ခမသုခံယေဝ တသ္မိံ သမယေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။

၁၂၃။ သုခါပိ ခေါ အာနန္တ ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။ ဒုက္ခာပိ ခေါ အာနန္တ ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။ အဒုက္ခမသုခါပိ ခေါ အာနန္တ ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။ တဿ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနဿ “ဧသော မေ အတ္တာ”တိ ဟေတိ။ တဿာယေဝ သုခါယ ဝေဒနာယ နိရောဓာ “ဗျဂါ မေ အတ္တာ”တိ ဟေတိ။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနဿ “ဧသော မေ အတ္တာ”တိ ဟေတိ။ တဿာယေဝ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ နိရောဓာ “ဗျဂါ မေ အတ္တာ”တိ ဟေတိ။ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနဿ “ဧသော မေ အတ္တာ”တိ ဟေတိ။ တဿာယေဝ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ နိရောဓာ “ဗျဂါ မေ အတ္တာ”တိ ဟေတိ။ ဣတိ သော ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ အနိစ္စသုဒုက္ခဝေါက္ကိဏ္ဏံ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မံ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော သမနုပဿတိ။ ယော သော ဝေမာဟ “ဝေဒနာ မေ အတ္တာ”တိ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧတေနပေတံ နက္ခမတိ “ဝေဒနာ မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။

၁၂၄။ တတြာနန္တ ယော သော ဝေမာဟ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ အပ္ပဋိသံဝေဒနေော မေ အတ္တာ”တိ။ သော ဝေမဿ ဝစနိယော “ယတ္ထ ပနာဂုသော သဗ္ဗသော ဝေဒယိတံ နတ္ထိ၊ အပိ န ခေါ တတ္ထ ‘အယမဟမသ္မိ’တိ သိယာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧတေနပေတံ နက္ခမတိ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ အပ္ပဋိသံဝေဒနေော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။

၁၂၅။ တကြာနန္တ ယော သော ဝေမာဟ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ နောပိ အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာ၊ အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ၊ ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ”တိ။ သော ဝေမဿ ဝစနိယော “ဝေဒနာ စ ဟိ အာဂုသော သဗ္ဗေနသမ္ပံ သဗ္ဗထာသမ္ပံ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈေယျ။ သဗ္ဗသော ဝေဒနာယ အသတိ ဝေဒနာနိရောဓာ အပိ န ခေါ တတ္ထ ‘အယမဟမသ္မိ’တိ သိယာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧတေန-ပေတံ နက္ခမတိ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ နောပိ အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာ၊ အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ၊ ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿိတုံ။

၁၂၆။ ယတော ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု နေဝ ဝေဒနံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ၊ နောပိ အပ္ပဋိသံဝေဒနံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ၊ နောပိ “အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ၊ ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ သော ဧဝံ နသမနု-ပဿန္တော န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ၊ အနုပါဒိယံ န ပရိတဿတိ၊ အပရိ-တဿံ ပစ္စက္ကဉ္စေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ “ဒီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ မြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ဝိမုတ္တစိတ္တံ ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု ယော ဧဝံ ဝဒေယျ “ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။ “န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။ “ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။ “နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။ တံ ကိဿ ဟေတု။ ယာဝတာ အာနန္တ အဓိဝစနံ ယာဝတာ အဓိဝစနပထော၊ ယာဝတာ နိရုတ္တိ ယာဝတာ နိရုတ္တိပထော၊ ယာဝတာ ပညတ္တိ ယာဝတာ ပညတ္တိပထော၊ ယာဝတာ ပညာ ယာဝတာ ပညာဝစရံ၊ ယာဝတာ ဝနံ ဝိယာဝတာ ဝနုတိ၊ တဒဘိညာဝိမုတ္တော ဘိက္ခု၊ တဒဘိညာဝိမုတ္တံ ဘိက္ခု “န ဇာနာတိ န ပဿတိ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။

သတ္တဝိညာဏဒ္ဓိတိ

၁၂၇။ သတ္တခေါအာနန္တံ ဝိညာဏဒ္ဓိတိယော။ ဒွေ အာယတနာနိ။ ကတမာ သတ္တ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ

၁-အပရိတဿနံ (က)	၂-ဣတိ သာ (အဋ္ဌကထာယံ ပါဠိန္တရံ)
၃-၃-ယာဝတာ ဝနံ ဝနုတိ (က-သိ)	၄-သတ္တ ခေါ ဣမာ အာနန္တ (က-သိ၊ သျာ)

မနုဿာ ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ၊ အယံ ပဌမာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ မြဟ္မကာယိကာ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ အယံ ဒုတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ အာဘဿရာ၊ အယံ တတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ၊ အယံ စတုတ္ထိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိသသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနုဿိကာရာ “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ ပဉ္စမိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ ဆဋ္ဌိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိန္တိ”တိ အာကိဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ သတ္တမိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ အသညသတ္တာယတနံ နေဝသညာနာသညာယတနမေဝ ဒုတိယံ။

၁၂၇။ တတြာနန္တ ယာယံ ပဌမာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ မနုဿာ ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ၊ ယော နု ခေါ အာနန္တ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ တဿာ စ သမုဒယံ ပဇာနာတိ၊ တဿာ စ အတ္တင်္ဂမံ ပဇာနာတိ၊ တဿာ စ အဿာဒံ ပဇာနာတိ၊ တဿာ စ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ၊ တဿာ စ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ၊ ကလ္လံ နု တေန တဒဘိနန္တိတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တတြာနန္တ ယမိဒံ အသညသတ္တာယတနံ။ ယော နု ခေါ အာနန္တ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ သမုဒယံ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ အတ္တင်္ဂမံ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ အဿာဒံ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ၊ ကလ္လံ နု တေန တဒဘိနန္တိတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တတြာနန္တ ယမိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ။ ယော နု ခေါ အာနန္တ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ သမုဒယံ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ အတ္တင်္ဂမံ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ အဿာဒံ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ၊ တဿ စ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ၊ ကလ္လံ နု တေန တဒဘိနန္တိတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ယတော ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု၊ ဣမာသဉ္စ သတ္တန္တံ ဝိညာဏဋ္ဌိတိနံ ဣမေသဉ္စ ဒိန္တံ အာယတနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ဝိဒိတွာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော ဟေတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ ဘိက္ခု၊ ပညာဝိမုတ္တော။

အဋ္ဌဝိမောက္ခာ

၁၂၉။ အဋ္ဌ ခေါ် ဣမေ အာနန္ဒ ဝိမောက္ခာ။ ကတမေ အဋ္ဌ။ ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ။ အယံ ပဌမော ဝိမောက္ခော။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ။ အယံ ဒုတိယော ဝိမောက္ခော။ သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ။ အယံ တတိယော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိသ- သညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္ထသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ စတုတ္ထော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ပဉ္စမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဆဋ္ဌော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ သတ္တမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။ ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ။

၁၃၀။ ယတော ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဣမေ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ အနုလောမံပိ သမာပဇ္ဇတိ။ ပဋိလောမံပိ သမာပဇ္ဇတိ။ အနုလောမပဋိလောမံပိ သမာပဇ္ဇတိ။ ယတ္ထိန္ဒကံ ယဒိန္ဒကံ ယာဝတိန္ဒကံ သမာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ အာသဝါနဉ္စ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သတ္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ ဘိက္ခု ဥဘတောဘာဂ- ဝိမုတ္တော။ ဣမာယ စ အာနန္ဒ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိယာ အညာ ဥဘတော- ဘာဂဝိမုတ္တိ ဥတ္တရိတရာ ဝါ ပဏီတတရာ ဝါ နတ္ထိတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသွာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတိ။

မဟာနိဒါနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ

၁၃၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဇ္ဇိ အဘိယာတုကာမော ဟောတိ။ သော ဝေမာဟ “အဟံ ဟိမေ ဝဇ္ဇိ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနဘာဝေ ဥစ္ဆေဇ္ဈာမိ” ဝဇ္ဇိ ဝိနာသေဿာမိ ဝဇ္ဇိ အနယဗျသနံ အာပါဒေဿာမိ”တိ။

၁၃၂။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဿကာရံ မြာဟ္မဏံ မဂဓမဟာမတ္တံ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ မြာဟ္မဏ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တဟိ၊ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆ၊ ‘ရာဇာ ဘန္တေ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တဟိ၊ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ’တိ။ ဝေဉ္စ ဝဒေဟိ ‘ရာဇာ ဘန္တေ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိ-ပုတ္တော ဝဇ္ဇိ အဘိယာတုကာမော၊ သော ဝေမာဟ အဟံ ဟိမေ ဝဇ္ဇိ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနဘာဝေ ဥစ္ဆေဇ္ဈာမိ ဝဇ္ဇိ ဝိနာသေဿာမိ ဝဇ္ဇိ အနယဗျသနံ အာပါဒေဿာမိ’တိ။ ယထာ တေ ဘဂဝါ ဗျာကရောတိ၊ တံ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ မမ အာရောစေယျာသိ။ န ဟိ တထာဂတာ ဝိတထံ ဘဏန္တိ”တိ။

ဝဿကာရမြာဟ္မဏ

၁၃၃။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဝဿကာရော မြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တုဿ ပဋိသုတွာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇေတွာ ဘဒ္ဒိ ဘဒ္ဒိ ယာနံ အဘိရုဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ရာဇဂဟမှာ နိယျာသိ၊ ယေန ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတော တေန ပါယာသိ။ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္ဓာ ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကောဝ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ

၁-ဥစ္ဆေဇ္ဈာမိ(သျှ၊ဇ)၊ ဥစ္ဆိဇ္ဈာမိ(က) ၂-အာပါဒေဿာမိ ဝဇ္ဇိတိ(သဗ္ဗတ္ထ) အံ ၂-၄၀၉ ပဿိတဗ္ဗိ။

ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္ထော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ရာဇာ ဘော ဂေါတမ မာဂဓော အဇာတသတ္တု၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘောတော ဂေါတမဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ၊ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတက်ံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ၊ ရာဇာ ဘော ဂေါတမ မာဂဓော အဇာတသတ္တု၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဇ္ဇိ အဘိယာတုကာမော၊ သော ဝေမာဟ အဟံ ဟိမေ ဝဇ္ဇိ ဝေမဟိဒ္ဓိကေ ဝေမဟာနုဘာဝေ ဥစ္ဆေစ္ဆာမိ ဝဇ္ဇိ ဝိနာသေဿာမိ ဝဇ္ဇိ အနယဗျသနံ အာပါဒေဿာမိ”တိ။

ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ

၁၃၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပိဋ္ဌိတော ဋ္ဌိတော ဟောတိ ဘဂဝန္တံ ဗိဇယမာနော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိ အဘိဏ္ဍံ သန္ဓိပါတာ သန္ဓိပါတဗဟုလာ”တိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိ အဘိဏ္ဍံ သန္ဓိပါတာ သန္ဓိပါတဗဟုလာ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိ အဘိဏ္ဍံ သန္ဓိပါတာ သန္ဓိပါတဗဟုလာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကဗီ၊ နော ပရိဟာနိ။(၁)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိ သမဂ္ဂါ သန္ဓိပတန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇိကရဏီယာနိ ကရောန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိ သမဂ္ဂါ သန္ဓိပတန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇိကရဏီယာနိ ကရောန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိ သမဂ္ဂါ သန္ဓိပတိဿန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိဿန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇိကရဏီယာနိ ကရိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကဗီ၊ နော ပရိဟာနိ။(၂)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိ အပညတ္တံ န ပညပေန္တိ၊ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္တန္တိ၊ ယထာပညတ္တေ ပေါရာဏေ ဝဇ္ဇိဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိ အပညတ္တံ န ပညပေန္တိ၊ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္တန္တိ၊ ယထာပညတ္တေ ပေါရာဏေ ဝဇ္ဇိဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိ အပညတ္တံ န ပညပေဿန္တိ၊ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္တိဿန္တိ၊ ယထာပညတ္တေ ပေါရာဏေ ဝဇ္ဇိဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကဗီ၊ နော ပရိဟာနိ။(၃)

၁-ဝေဉ္စ ဝဒေတိ ရာဇာ (က) ၂-ဝိဇယမာနော (သိ) ဝိဇယမာနော (သုာ)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိ ယေ တေ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ၊ တေ သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ တေသဉ္စ သောတဗ္ဗံ မညန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိ ယေ တေ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ၊ တေ သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ တေသဉ္စ သောတဗ္ဗံ မညန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိ ယေ တေ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ၊ တေ သက္ကရိဿန္တိ ဂရုံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ၊ တေသဉ္စ သောတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ ပါဂ္ဂိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၄)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိ ယာ တာ ကုလိတ္တိယော ကုလကုမာရိယော၊ တာ န ဩက္ကဿ ပဿယ ဝါသေန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိ ယာ တာ ကုလိတ္တိယော ကုလကုမာရိယော၊ တာ န ဩက္ကဿ ပဿယ ဝါသေန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိ ယာ တာ ကုလိတ္တိယော ကုလကုမာရိယော၊ တာ န ဩက္ကဿ ပဿယ ဝါသေဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ ပါဂ္ဂိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၅)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ အပ္ပန္နရာနိ စေဝ ဗာဟိရာနိ စ၊ တာနိ သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ တေသဉ္စ ဒိန္နပုဗ္ဗံ ကတပုဗ္ဗံ ဓမ္မိကံ ဗလိံ နော ပရိဟာပေန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ အပ္ပန္နရာနိ စေဝ ဗာဟိရာနိ စ၊ တာနိ သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ တေသဉ္စ ဒိန္နပုဗ္ဗံ ကတပုဗ္ဗံ ဓမ္မိကံ ဗလိံ နော ပရိဟာပေန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ အပ္ပန္နရာနိ စေဝ ဗာဟိရာနိ စ၊ တာနိ သက္ကရိဿန္တိ ဂရုံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ၊ တေသဉ္စ ဒိန္နပုဗ္ဗံ ကတပုဗ္ဗံ ဓမ္မိကံ ဗလိံ နော ပရိဟာပေဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ ပါဂ္ဂိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၆)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိနံ အရဟန္တေသု ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သုသံဝိဟိတာ “ကိန္တိ အနာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတံ အာဂစ္ဆေယျံ၊ အာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရေယျံ”န္တိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိနံ အရဟန္တေသု ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သုသံဝိဟိတာ ‘ကိန္တိ အနာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတံ အာဂစ္ဆေယျံ၊ အာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရေယျံ’န္တိ”။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ အရဟန္တေသု ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သုသံဝိဟိတာ ဘဝိဿတိ။ ကိန္တိ အနာဂတာ စ အရဟန္တော

ဝိဇိတံ အာဂစ္ဆေယျ၊ အာဂတာ စ အရဟန္တာ ဝိဇိတေ ဗာသု ဝိဟရေယျန္တိ၊
ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္တ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိတိ။ (၇)

၁၃၅။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဝဿကာရံ မြာဟ္မဏံ မဂမေဟာမတ္ထံ
အာမန္တေသိ “ကေမိဒါဟံ မြာဟ္မဏ သမယံ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ သာရန္တဒေ
စေတိယေ။ တကြာဟံ ဝဇ္ဇိနံ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေသိ။
ယာဝကီဝဉ္စ မြာဟ္မဏ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ မ္မော ဝဇ္ဇိသု ဌဿန္တိ၊
ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဝဇ္ဇိ သန္ဓိသိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ
မြာဟ္မဏ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဝဿကာရော မြာဟ္မဏော မဂမေဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ
တေဒဝေါစ “ကေမေကေနပိ ဘော ဂေါတမ အပရိဟာနိယေန ဓမ္မေန
သမန္နာဂတာနံ ဝဇ္ဇိနံ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ ကော ပန ဝါဒေါ
သတ္တဟိ အပရိဟာနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ။ အကရဏီယာဝ^၂ ဘော ဂေါတမ ဝဇ္ဇိ^၃
ရညာ မာဂဓေန အဇာတသတ္တုနာ ဝေဒေဟိပုတ္တေန ယဒိဒံ ယုဒ္ဓဿ အညတြ
ဥပလာပနာယ အညတြ မိထုဘေဒါ။ ဟန္တ စ ဒါနိ မယံ ဘော ဂေါတမ
ဂစ္ဆာမ၊ ဗဟုကိစ္စာ မယံ ဗဟုကရဏီယာ”တိ။ ယဿဒါနိ တံ မြာဟ္မဏ ကာလံ
မညသိတိ။ အထ ခေါ်ဝဿကာရော မြာဟ္မဏော မဂမေဟာမတ္တော ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဓိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပဏ္ဏာမိ။

ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ

၁၃၆။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အစိရပုက္ကန္တေ ဝဿကာရေ မြာဟ္မဏေ မဂ-
မဟာမတ္တေ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆ တံ အာနန္တ ယာဝတိကာ
ဘိက္ခု ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ
သန္ဓိပါတေဟိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော
ပဋိသုတွာ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေ
သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္ဓိပါတေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ကေမန္တံ ဌိတော
ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သန္ဓိပတိတော ဘန္တေ
ဘိက္ခုသံဃော၊ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတိ”တိ။

၁-သာနန္ဒရေ(က) ၂-အကရဏီယာ စ(သု၊က) ၃-ဝဇ္ဇိနံ(က)

သုတ္တံ]

ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ

၆၅

အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန ဥပဋ္ဌာနသာလာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “သတ္တ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေသာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိသာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိဏှံ သန္ဓိပါတာ သန္ဓိပါတဗဟုလာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဂ္ဂါ သန္ဓိပတိဿန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိဿန္တိ၊ သမဂ္ဂါ သံဃကရဏီယာနိ ကရိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၂)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အပညတ္တံ န ပညပေဿန္တိ၊ ပညတ္တံ န သမုတ္တိန္တိဿန္တိ၊ ယထာပညတ္တေသု သိက္ခာပဒေသု သမာဒါယ ဝတ္တိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၃)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယေ တေ ဘိက္ခု ထေရာ ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတာ သံဃပိတရော သံဃပရိဏာယကာ၊ တေ သက္ကရိဿန္တိ ဂရုံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ၊ တေသဉ္စ သောတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၄)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နာယ တဏှာယ ပေါနောဗ္ဗဝိကာယ န ဝသံ ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၅)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရညကေသု သေနာသနေသု သာပေက္ခာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပစ္စတ္တညေဝ သတိံ ဥပဋ္ဌပေဿန္တိ “ကိန္တိ အနာဂတာ စ ပေသလာ သဗြဟ္မစာရိ အာဂစ္ဆေယျံ၊ အာဂတာ စ ပေသလာ သဗြဟ္မစာရိ ဇာသု ဝိဟရေယျ”န္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၇)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္ဓိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁၃၇။ အပရေပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ၊
တံ သုဏာယ သာဓုကံ မနသိကရောယ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဝေ ဘန္တေ” တိ
ခေါ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ န ကမ္မာရာမာ ဘဝိဿန္တိ န ကမ္မရတာ န
ကမ္မာရာမတမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော
ပရိဟာနိ။ (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ န ဘဿာရာမာ ဘဝိဿန္တိ န ဘဿရတာ
န ဘဿာရာမတမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော
ပရိဟာနိ။ (၂)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ န နိဗ္ဗါရာမာ ဘဝိဿန္တိ န နိဗ္ဗါရတာ န
နိဗ္ဗါရာမတမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော
ပရိဟာနိ။ (၃)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ န သင်္ကဏိကာရာမာ ဘဝိဿန္တိ န သင်္ကဏိက-
ရတာ န သင်္ကဏိကာရာမတမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊
နော ပရိဟာနိ။ (၄)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ န ပါပိစ္ဆာ ဘဝိဿန္တိ န ပါပိကာနံ ဣစ္ဆာနံ
ဝသံ ဂတာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၅)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ န ပါပမိတ္တာ ဘဝိဿန္တိ န ပါပသဟာယာ
န ပါပသမ္ပဝင်္ကာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ န ဩရမတ္တကေန ဝိသေသာမိဂမေန အန္တရာ-
ဝေါသာနံ အာပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော
ပရိဟာနိ။ (၇)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ မ္မော ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊
ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု။ သန္နိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁၃၈။ အပရေပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ။ပ။
ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ သဒ္ဓါ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ဟိရိမနာ ဘဝိဿန္တိ။
ဩတ္တပ္ပိ ဘဝိဿန္တိ။ ဗဟုဿုတာ ဘဝိဿန္တိ။ အာရဒ္ဓဝိရိယာ ဘဝိဿန္တိ။

ဥပဋ္ဌိတဿတိ ဘဝိဿန္တိ။ ပညဝန္တော ဘဝိဿန္တိ။ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကမ္ပိ။ နော ပရိဟာနိ။ ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ။ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္ဓိဿိဿန္တိ။ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကမ္ပိ။ နော ပရိဟာနိ။

၁၃၉။ အပရေပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ။ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိဿာမီတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ပ။ ဓမ္မဝိစယ- သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကမ္ပိ။ နော ပရိဟာနိ။

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ။ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္ဓိဿိဿန္တိ။ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကမ္ပိ။ နော ပရိဟာနိ။

၁၄၀။ အပရေပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ။ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိဿာမီတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနိစ္စသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ပ။ အနတ္တသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ အသုဘသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ အာဒီနဝသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ ပဟာနသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဝိရာဂသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ နိရောဓသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကမ္ပိ။ နော ပရိဟာနိ။

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ။ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္ဓိဿိဿန္တိ။ ဝုဒ္ဓိ- ယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကမ္ပိ။ နော ပရိဟာနိ။

၁၄၁။ ဆ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ။ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိဿာမီတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တံ ကာယကမ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေဿန္တိ သဗြဟ္မစာရိယံ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တံ ဝစီကမ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေဿန္တိ။ပ။ မေတ္တံ မနောကမ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေဿန္တိ သဗြဟ္မစာရိယံ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၂-၃)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယေ တေ လာဘာ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ အန္တမသော ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ၊ တထာရူပေဟိ လာဘောဟိ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂိ ဘဝိဿန္တိ သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရိယံ သာဓာရဏဘောဂိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၄)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာနိ တာနိ သီလာနိ အဓဏ္ဍာနိ အစ္စ္စိဒ္ဓါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ ဘုဇိဿာနိ ဝိညူပသတ္တာနိ အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ တထာရူပေသု သီလေသု သီလသာမညဂတာ ဝိဟရိဿန္တိ သဗြဟ္မစာရိယံ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၅)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာယံ ဒိဋ္ဌိ အရိယာ နိယျာနိကာ နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာရူပါယ ဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတာ ဝိဟရိဿန္တိ သဗြဟ္မစာရိယံ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ ဆ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ ဆသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္တိသိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကဿိ၊ နော ပရိဟာနိတိ။

၁၄၂။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တော ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ တေဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိ ကထံ ကရောတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

၁၄၃။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ ယေန အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဗ္ဗိံ ယေန အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာယံ ဝိဟရတိ ရာဇာဂါရကေ။ တတြာပိ သုဒံ ဘဂဝါ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာယံ ဝိဟရန္တော ရာဇာဂါရကေ တေဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရေတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

၁၄၄။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ ယေန နာဠန္ဒာ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဗ္ဗိံ ယေန နာဠန္ဒာ တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ နာဠန္ဒာယံ ဝိဟရတိ ပါဝါရိကမ္ပဝနေ။

သာရိပုတ္တသီဟနာဒ

၁၄၅။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ် အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဧဝံပသန္ဓော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ၊ န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ”န္တိ။ ဥဋ္ဌာရာ ခေါ် တေ အယံ သာရိပုတ္တ အာသဘိ ဝါစာ^၁ ဘာသိတာ၊ ဧကံသော ဂဟိတော၊ သီဟနာဒေါ နဒိတော “ဧဝံပသန္ဓော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ၊ န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ”န္တိ။

၁-အာသဘိဝါစာ (သျာ)

ကို တေ^၁ သာရိပုတ္တ ယေ တေ အဟေသံ အတိတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ရိဒိတာ “ဧဝံသီလာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပိ၊ ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညော ဧဝံဝိဟာရိ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပိ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ကို ပန တေ^၂ သာရိပုတ္တ ယေ တေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ရိဒိတာ “ဧဝံသီလာ တေ ဘဂဝန္တော ဘဝိဿန္တိ ဣတိပိ၊ ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညော ဧဝံဝိဟာရိ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော ဘဝိဿန္တိ ဣတိပိ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ကို ပန တေ သာရိပုတ္တ အဟံ တေရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ရိဒိတော “ဧဝံသီလော ဘဂဝါ ဣတိပိ၊ ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညော ဧဝံဝိဟာရိ ဧဝံဝိမုတ္တာ ဘဂဝါ ဣတိပိ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ဣတ္ထ စ ဟိ တေ သာရိပုတ္တ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု စေတောပရိယဉာဏံ^၃ နတ္ထိ။ အထ ကိဉ္စရဟိ တေ အယံ သာရိပုတ္တ ဥဋ္ဌာရာ အာသဘီ ဝါစာ ဘာသိတာ၊ ဧကံသော ဂဟိတော သီဟနာဒေါ နဒိတော “ဧဝံပဿန္တော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ၊ န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ”န္တိ။

၁၄၆။ န ခေါ မေ ဘန္တေ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု စေတောပရိယဉာဏံ အတ္ထိ၊ အပိ စ မေ ဓမ္မန္တယော ရိဒိ-
တော။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ရညော ပစ္စန္တိမံ နဂရံ ဒဠုဒ္ဓါပိ ဒဠုပါကာရ-
တောရဏံ ဧကဒ္ဓါရံ၊ တကြိယ ဒေါဝါရိကော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝိ
အညာတာနံ နိဝါရေတာ ဉာတာနံ ပဝေသေတာ၊ သော တဿ နဂရဿ
သမန္တာ အနုပရိယာယပထံ^၄ အနုက္ကမမာနော န ပသေယျ ပါကာရသန္တိ^၅ ဝါ
ပါကာရဝိဝရံ ဝါ အန္တမသော ဗိဠာရနိက္ခမနမတ္တန္တိ။ တဿ ဝေမဿ^၁ “ယေ ခေါ
ကေစိ သြဠာရိကာ ပါဏာ ဣမံ နဂရံ ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ၊ သဗ္ဗေတေ
ဣမိနာဝ ဒ္ဓါရေန ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ”တိ။ ဝေမေဝ ခေါ မေ ဘန္တေ
ဓမ္မန္တယော ရိဒိတော။ ယေ တေ ဘန္တေ အဟေသံ အတိတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော

၁-ကိုနံ (သျှာ၊ဣက)
၂-ကို ပန (သျှာ၊ဣက)
၃-စေတောပရိညာယဉာဏံ (သျှာ)၊
စေတသာ စေတောပရိယာယဉာဏံ (က)
၄-အနုပရိယာယပထံ (သျှာ)
၅-န ပသေယျ တဿ ဝေမဿ (သျှာ)

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏေ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပတိဋ္ဌိတ-
 စိတ္တာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ
 အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိံ သူ။ ယေပိ တေ ဘန္တေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော
 ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏေ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပတိဋ္ဌိတ-
 စိတ္တာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ
 အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိဿန္တိ။ ဘဂဝါပိ ဘန္တေ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပဉ္စ
 နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏေ စတုသု
 သတိပဋ္ဌာနေသု သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ
 အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ။

၁၄၇။ တကြပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာဠန္ဒာယံ ဝိဟရန္တော ပါဝါရိကမ္မဝနေ
 ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရေတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ
 ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံ-
 သော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသာ။
 ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊
 ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

ဒုဿီလအာဒီနဝ

၁၄၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ နာဠန္ဒာယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ
 အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ ယေန ပါဠိလိဂါမော တေနပ-
 သင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော
 ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ပါဠိလိ-
 ဂါမော တဒဝသရိ။ အယောသုံ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ “ဘဂဝါ
 ကိရ ပါဠိလိဂါမိ အနုပ္ပတ္တော”တိ။ အထ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ
 ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံ သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
 ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိံ သု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒာ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝန္တံ
 တေဒဝေါရံ “အဓိဝါသေတု နော ဘန္တေ ဘဂဝါ အာဝသထာဂါရ”န္တိ။
 အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ
 ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
 ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ယေန အာဝသထာဂါရံ တေနပသင်္ကမိံ သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ

သဗ္ဗသန္တရိ^၁ အာဝသထာဂါရံ သန္တရိတွာ အာသနာနိ ပညာပေတွာ ဥဒကမဏိကံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေလပဒီပံ အာရောပေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု၊ ဧကမန္တံ ဋ္ဌိတာ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ “သဗ္ဗသန္တရိသန္တတံ^၂ ဘန္တေ အာဝသထာဂါရံ၊ အာသနာနိ ပညတ္တာနိ၊ ဥဒကမဏိကော ပတိဋ္ဌာပိတော၊ တေလပဒီပေါ အာရောပိတော၊ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ^၃ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သဗ္ဗိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန အာဝသထာဂါရံ တေနပသင်္ကမိံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ အာဝသထာဂါရံ ပဝိသိတွာ မဇ္ဈိမံ ထမ္ဘံ နိဿာယ ပုရတ္တာဘိမုခေါ^၄ နိသီဒိ၊ ဘိက္ခုသံဃောပိ ခေါ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ အာဝသထာဂါရံ ပဝိသိတွာ ပစ္စိမံ ဘိက္ခိံ^၅ နိဿာယ ပုရတ္တာဘိမုခေါ နိသီဒိ ဘဂဝန္တမေဝ ပုရက္ခတွာ။ ပါဠိလိဂါမိကာပိ ခေါ ဥပါသကာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ အာဝသထာဂါရံ ပဝိသိတွာ ပုရတ္ထိမံ ဘိက္ခိံ^၆ နိဿာယ ပစ္စိမာဘိမုခေါ နိသီဒိ^၇ သု ဘဂဝန္တမေဝ ပုရက္ခတွာ။

၁၄၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါဠိလိဂါမိကေ ဥပါသကေ အာမန္တေသိ— ပဋိမေ ဂဟပတယော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။ ကတမေ ပဉ္စ။ ဣဓ ဂဟပတယော ဒုဿီလော သီလဝိပန္နော ပမာဒါမိကရဏံ မဟတိံ ဘောဂဇာနိံ နိဂစ္ဆတိ၊ အယံ ပဋ္ဌမော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော ဒုဿီလဿ သီလဝိပန္နဿ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဒုတိယော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော ဒုဿီလော သီလဝိပန္နော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ မြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ အဝိသာရဒေါ ဥပသင်္ကမတိ မင်္ဂုဘူတော၊ အယံ တတိယော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော ဒုဿီလော သီလဝိပန္နော သမ္ဗုဇ္ဇော ကာလံ ကရေတိ၊ အယံ စတုတ္ထော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

၁-သဗ္ဗသန္တရိတံသန္တတံ (သျှာ)၊ သဗ္ဗသန္တရိံ သန္တတံ (က) ၂-သဗ္ဗသန္တရိံ သန္တတံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ၊ က)
 ၃-အံ ဖံ ဝိနယမဟာဝဂ္ဂေ န ဒိဿတိ၊ ၄-ပုရတ္ထိမာဘိမုခေါ (က)

သုတ္တံ]

သီလဝန္တအာနိသံသ

၇၃

ပုန စပရံ ဂဟပတယော ဒုဿီလော သီလဝိပန္နော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပဉ္စမော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတယော ပဉ္စ အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

သီလဝန္တအာနိသံသ

၁၅၉။ ပဉ္စမေ ဂဟပတယော အာနိသံသာ သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ကတမေ ပဉ္စ။ ဣမ ဂဟပတယော သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္ဓံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အယံ ပဌမော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝတော သီလသမ္ပန္နဿ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဒုတိယော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ မြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ ဝိသာရဒေါ ဥပသင်္ကမတိ အမင်္ဂုဘူတော၊ အယံ တတိယော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော အသမ္ပုဇ္ဇော ကာလံ ကရောတိ၊ အယံ စတုတ္ထော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပဉ္စမော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတယော ပဉ္စ အာနိသံသာ သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယာ”တိ။

၁၅၁။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါဠိလိဂါဓိကေ ဥပါသကေ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံ-သေတွာ ဥယျောဇေသိ “အဘိက္ကန္တာ ခေါ ဂဟပတယော ရတ္တိ၊ ယဿဒါနိ တုမှေ ကာလံ မညထာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ ပါဠိလိဂါဓိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒုက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိံသု။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အဓိရပက္ကန္တေသု ပါဠိလိ-ဂါဓိကေသု ဥပါသကေသု သုညာဂါရံ ပါဝိသိ။

ပါဠိပုတ္တနဂရမာပန

၁၅၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန သုနိဝေဿကာရာ^၁ မဂဓမဟာမတ္တာ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗာဟာယ။ တေန သမယေန သမ္ပဟုလာ ဒေဝတာယော သဟဿေဝ^၂ ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ။ ယသ္မိ^၃ ပဒေသေ မဟေသက္ခာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဟေသက္ခာနံ တတ္ထ ရညံ ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိ^၃ ပဒေသေ မဇ္ဈိမာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဇ္ဈိမာနံ တတ္ထ ရညံ ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိ^၃ ပဒေသေ နိစာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ နိစာနံ တတ္ထ ရညံ ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန တာ ဒေဝတာယော သဟဿေဝ ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ရတ္တိယာ ပစ္စုဿသမယံ ပစ္စုဋ္ဌာယ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ကေ န ခေါ? အာနန္တ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ” တိ^၄။ သုနိဝေဿကာရာ ဘန္တေ မဂဓမဟာမတ္တာ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗာဟာယာတိ။ သေယျထာဝိ အာနန္တ ဒေဝေဟိ တာဝတိ^၅ သေဟိ သဗ္ဗိ^၆ မန္တေတွာ၊ ဝေမေဝ ခေါ အာနန္တ သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗာဟာယ။ ဣဓာဟံ အာနန္တ အဒ္ဓဿံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သမ္ပဟုလာ ဒေဝတာယော သဟဿေဝ ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော။ ယသ္မိ^၃ အာနန္တ ပဒေသေ မဟေသက္ခာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဟေသက္ခာနံ တတ္ထ ရညံ ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိ^၃ ပဒေသေ မဇ္ဈိမာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဇ္ဈိမာနံ တတ္ထ ရညံ ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိ^၃ ပဒေသေ နိစာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ နိစာနံ တတ္ထ ရညံ ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယာဝတာ အာနန္တ အရိယံ အာယတနံ ယာဝတာ ဝဏိပ္ပထော ဣဒံ အဂ္ဂနဂရံ ဘဝိဿတိ ပါဠိပုတ္တံ ပုဋ္ဌဘေဒနံ။ ပါဠိပုတ္တဿ ခေါ အာနန္တ တယော အန္တရာယာ ဘဝိဿန္တိ အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ မိထုဘေဒါ ဝါ” တိ။

၁-သုနိဝေဿကာရာ(သျှ၊ က)
 ၃-ကော န ခေါ (သီ၊ သျှ၊ ဣ၊ က)
 ၄-မာပေတိတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ၊ က)

၂-သဟဿဿေဝ (သီ၊ ဣ၊ က)၊
 သဟဿဿေဝ (ဋီကာယံ ပါဠိန္တရံ)၊
 သဟဿသဟဿေဝ (ဥဒါနဋ္ဌကဏာ)

၁၅၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန သုနိဝေဿကာရာ မဂမမဟာမတ္တာ ဘဂဝန္တံ ပိဋိတော ပိဋိတော အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ “ယေနဇ္ဇ သမဏော ဂေါတမော ဒွါရေန နိက္ခမိဿတိ၊ တံ ဂေါတမဒွါရံ နာမ ဘဝိဿတိ။ ယေန တိတ္ထေန ဂင်္ဂံ နဒီံ တရိဿတိ၊ တံ ဂေါတမတိတ္ထံ နာမ ဘဝိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန ဒွါရေန နိက္ခမိ၊ တံ ဂေါတမဒွါရံ နာမ အဟောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန ဂင်္ဂါ နဒီ တေနုပသင်္ကမိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဂင်္ဂါ နဒီ ပူရာ ဟောတိ သမတိတ္ထိကာ ကာကပေယျာ။ အပ္ပေကစ္စေ မနဿာ နာဝံ ပရိယေသန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ ဥဋ္ဌုမ္ပံ ပရိယေသန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ ကုလ္လံ ဗန္ဓန္တိ အပါရာ ပါရံ ဂန္တုကာမာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္စိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္စေယျ၊ ဝေမေဝ ဂင်္ဂါယ နဒီယာ ဩရိမတီရေ အန္တရဟိတော ပါရိမတီရေ ပစ္စုဋ္ဌာသိ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ တေ မနုဿေ အပ္ပေကစ္စေ နာဝံ ပရိယေသန္တေ အပ္ပေကစ္စေ ဥဋ္ဌုမ္ပံ ပရိယေသန္တေ အပ္ပေကစ္စေ ကုလ္လံ ဗန္ဓန္တေ အပါရာ ပါရံ ဂန္တုကာမေ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

“ယေ တရန္တိ အဏ္ဏဝံ သရံ၊ သေတုံ ကတွာန ဝိသဇ္ဇ ပလ္လလာနိ။ ကုလ္လံ ဟိ ဇနော ဗန္ဓတိ ၂၊ တိဏ္ဏာ ၃ မေဓာဝိနော ဇနာ”တိ။

ပဌမဘာဏဝါရော။

အရိယသစ္စကထာ

၁၅၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ၊ ယေန ကောဋီဂါမော တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ကောဋီဂါမော တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ကောဋီဂါမေ ဝိဟရတိ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ—

၁-ပါရာ (သီး သျားက)၊ ဩရာ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ) ၂-ကုလ္လံ ဇနော စ ဗန္ဓတိ (သျား)၊
 ၃-နိတိဏ္ဏာ၊ န တိဏ္ဏာ (က) ကုလ္လံ ဟိ ဇနော ပဗန္ဓတိ (သီး ဣ၊ က)

“စတုန္တံ ဘိက္ခုဝေ အရိယသစ္စာနံ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဝေမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ ကတမေသံ စတုန္တံ၊ ဒုက္ခဿ ဘိက္ခုဝေ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဝေမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ ဒုက္ခဿမုဒယဿ ဘိက္ခုဝေ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဝေမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ ဒုက္ခနိရောဓဿ ဘိက္ခုဝေ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဝေမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဘိက္ခုဝေ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဝေမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ တယိဒံ ဘိက္ခုဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ဒုက္ခဿမုဒယံ^၁ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ဒုက္ခနိရောဓံ^၂ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ဥစ္ဆန္ဓာ ဘဝတဏှာ၊ ဒီဏာ ဘဝနေတ္ထိ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ၊ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော အထာပရံ တေဒဝေါစ သတ္တာ—

“စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ၊ ယထာဘူတံ အဒဿနာ။
 သံသိတံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ၊ တာသု တာသေဝ ဇာတိသု။
 တာနိ တောနိ ဒိဋ္ဌာနိ၊ ဘဝနေတ္ထိ သမူဟတာ။
 ဥစ္ဆန္ဓံ မူလံ ဒုက္ခဿ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။

တကြံပိ သုဒံ ဘဂဝါ ကောဋိဂါမေ ဝိဟရန္တော တေဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိ-ပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဂါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

အနာဝတ္တိဓမ္မသမ္ပောဓိပရာယဏ

၁၅၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ကောဋိဂါမေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ၊ ယေန နာတိကာ^၃ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော

၁-ဒုက္ခဿမုဒယော (သျှာ) ၂-ဒုက္ခနိရောဓော (သျှာ) ၃-နာတိကာ (သျှာ၊ ဣ)

ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန နာတိကာ တဒဝသရိ၊ တတြိပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာတိကေ ဝိဟရတိ ဝိဇ္ဇကာဝသထေ။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သာဠော နာမ ဘန္တေ ဘိက္ခု နာတိကေ ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ နန္ဒာ နာမ ဘန္တေ ဘိက္ခုနီ နာတိကေ ကာလင်္ကတာ၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ သုဒတ္ထော နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော နာတိကေ ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ သုဇောတာ နာမ ဘန္တေ ဥပါသိကာ နာတိကေ ကာလင်္ကတာ၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ ကုက္ကုဠော^၁ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော နာတိကေ ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ ကာဠိမ္မော^၂ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ ပ။ နိကဠော နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ ကဒ္ဓိဿဟော^၃ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ တုဠော နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ သန္တုဠော နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ ဘဒ္ဒေါ^၄ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ သုဘဒ္ဒေါ^၅ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော နာတိကေ ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော”တိ။

၁၅၇။ သာဠော အာနန္ဒ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတော-
 ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သမ္ဘိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
 ဝိဟာသိ။ နန္ဒာ အာနန္ဒ ဘိက္ခုနီ ပဉ္စန္တံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ
 ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီနိ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။
 သုဒတ္ထော အာနန္ဒ ဥပါသကော တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ
 ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော
 ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ။ သုဇောတာ အာနန္ဒ ဥပါသိကာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ
 ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ^၆။
 ကုက္ကုဠော အာနန္ဒ ဥပါသကော ပဉ္စန္တံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ
 ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ
 လောကာ။ ကာဠိမ္မော အာနန္ဒ ဥပါသကော။ ပ။ နိကဠော အာနန္ဒ ဥပါသကော။

၁-ကဏ္ဍော (သျှာ) ၂-ကာလိင်္ဂေါ (ဣ)၊ ကာဠိမ္မော (သျှာ) ၃-ကဒ္ဓိဿဟော (သီ၊ ဣ)
 ၄-ဘဒ္ဒော (သျှာ) ၅-သုဘဒ္ဒော (သျှာ) ၆-ပရယနာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ၊ က)

ကဋိဿဟော အာနန္တ ဥပါသကော။ တုဋ္ဌော အာနန္တ ဥပါသကော။ သန္တုဋ္ဌော အာနန္တ ဥပါသကော။ ဘဒ္ဒေါ အာနန္တ ဥပါသကော။ သုဘဒ္ဒေါ အာနန္တ ဥပါသကော ပဉ္စန္တံ ဩရုက္ခဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္ထိဓမ္မော တသ္မာ လောကော။ ပရောပညာသံ အာနန္တ နာတိကေ ဥပါသကာ ကာလက်တာ ပဉ္စန္တံ ဩရုက္ခဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္ထိဓမ္မော တသ္မာ လောကော။ သာမိကာ နဂုတိ^၁ အာနန္တ နာတိကေ ဥပါသကာ ကာလက်တာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါ-ဂါမိနော သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ။ သာတိရေကာနိ^၂ အာနန္တ ပဉ္စသတာနိ နာတိကေ ဥပါသကာ ကာလက်တာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော။

ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ

၁၅၈။ အနတ္တရိယံ ခေါ ပနေတံ အာနန္တ၊ ယံ မနဿဘူတော ကာလံ ကရေယျ၊ တသ္မိ^၁ယေဝ? ကာလက်တေ တထာဂတံ ဥပသက်မိတွာ ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆိဿထ၊ ဝိဟေသာ ဟေသာ အာနန္တ တထာဂတဿ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဓမ္မာဒါသံ နာမ ဓမ္မပရိယာယံ ဒေသေဿာမိ၊ ယေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော အာကင်္ခမာနော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ “ဒီဏနိရယောမိ ဒီဏတိရုတ္တာနယောနိ ဒီဏပေတ္တိဝိသယော ဒီဏာပိယဒုဂ္ဂတိ-ဝိနိပါတော၊ သောတာပန္နောဟမသ္မိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိ-ပရာယဏော”တိ။

၁၅၉။ ကတမော စ သော အာနန္တ ဓမ္မာဒါသော ဓမ္မပရိယာယော၊ ယေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော အာကင်္ခမာနော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ “ဒီဏနိရယောမိ ဒီဏတိရုတ္တာနယောနိ ဒီဏပေတ္တိ-ဝိသယော ဒီဏာပိယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ သောတာပန္နောဟမသ္မိ အဝိနိပါတ-ဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော”တိ။

၁-ဆာမိကာ နဂုတိ (သျှာ) ၂-သာတိရေကာနိ (သျှာ)
 ၃-တသ္မိ^၁ တသ္မိ^၁ စေ (သီ၊ဇှ)၊ တသ္မိ^၁ တသ္မိ^၁ ခေါ (သျှာ)

ဣဓာနန္တ အရိယသာဝကော ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓံ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ” တိ။

ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ “သ္မာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ” တိ။

သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ “သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဣယုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဗ္ဗလိကရဏိယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ” တိ။

အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ အခဏ္ဍေဟိ အစ္စှိဒ္ဓေဟိ အသဗလေဟိ အကမ္မာသေဟိ ဘုဇိဿေဟိ ဝိညူပသတ္တေဟိ အပရာမဋ္ဌေဟိ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ။

အယံ ခေါ သော အာနန္တ ဓမ္မာဒါသော ဓမ္မပရိယာယော၊ ယေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော အာကင်္ခမာနော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ “ဒိဏနိရယောမိ ဒိဏတိရစ္ဆာနယောနိ ဒိဏပေတ္တိဝိသယော ဒိဏာပါယဒုဂ္ဂတိ-ဝိနိပါတော၊ သောတာပန္နောဟမသ္မိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိ-ပရာယဏော” တိ။

တတြိပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာတိကေ ဝိဟရန္တော ဂိဇ္ဇကာဝသထေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရေတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိ-ပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ” တိ။

၁၆၀။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ နာတိကေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ၊ ယေန ဝေသာလီ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စယေသေသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံသေန သဒ္ဓိံ ယေန ဝေသာလီ တဒဝသရိ၊ တတြ သုခံ ဘဂဝါ ဝေသာလီယံ ဝိဟရတိ အမ္မပါလီဝနေ။ တတြ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ—

“သတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဟရေယျ သမ္ပဇာနော၊ အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတော ဟောတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ။ပ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ။ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ။ ဧဝံ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ သမိဉ္စိတေ ပသာရိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ သံဃာဋီပတ္တစိဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္ဓေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ သတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဟရေယျ သမ္ပဇာနော၊ အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီ”တိ။

အမ္မပါလီဂဏိကာ

၁၆၁။ အသေသေသိ ခေါ် အမ္မပါလီ ဂဏိကာ “ဘဂဝါ ကိရ ဝေသာလီ” အနုပ္ပတ္တော ဝေသာလီယံ ဝိဟရတိ မယံ အမ္မဝနေ”တိ။ အထ ခေါ် အမ္မပါလီ ဂဏိကာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇာပေတွာ ဘဒ္ဒိ ဘဒ္ဒိ ယာနံ အဘိရုဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဝေသာလီယာ နိယျာသိ။ ယေန သကော အာရာမော တေန ပါယာသိ။ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္ဓာ ယာနာ ပစ္စောရေဟိတွာ ပတ္တိကာဝ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။

ကေမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အဗ္ဗပါလိံ ဂဏီကံ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ အဗ္ဗပါလိံ ဂဏီကာ ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိတာ သမာဒပိတာ သမုတ္တေဇိတာ သမ္ပဟံသိတာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အဓိဝါသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ အဗ္ဗပါလိံ ဂဏီကာ ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ပိဒိတွာ ဥဠာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

အသောသံ ခေါ ဝေသာလိကာ လိစ္ဆဝိ “ဘဂဝါ ကိရ ဝေသာလိံ အနုပ္ပတ္တော ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ အဗ္ဗပါလိဝနေ”တိ။ အထ ခေါတေ လိစ္ဆဝိ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇာပေတွာ ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရုဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဝေသာလိယာ နိယျိံသု။ တဏှိ ကေဓ္မေ လိစ္ဆဝိ နိလာ ဟောန္တိ နိလဝဏ္ဏာ နိလဝတ္ထာ နိလာလင်္ကာရာ၊ ကေဓ္မေ လိစ္ဆဝိ ပိတာ ဟောန္တိ ပိတဝဏ္ဏာ ပိတဝတ္ထာ ပိတာလင်္ကာရာ၊ ကေဓ္မေ လိစ္ဆဝိ လောဟိတာ ဟောန္တိ လောဟိတဝဏ္ဏာ လောဟိတဝတ္ထာ လောဟိတာလင်္ကာရာ၊ ကေဓ္မေ လိစ္ဆဝိ ဩဒါတာ ဟောန္တိ ဩဒါတဝဏ္ဏာ ဩဒါတဝတ္ထာ ဩဒါဟာလင်္ကာရာ။ အထ ခေါ အဗ္ဗပါလိံ ဂဏီကာ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ လိစ္ဆဝိနံ အက္ခေန အက္ခန္တံ စက္ကေန စက္ကံ ယုဂေန ယုဂံ ပဋိဝဇ္ဇေသိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ အဗ္ဗပါလိံ ဂဏီကံ တေဒဝေါစ “ကိံ ဇေ အဗ္ဗပါလိံ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ လိစ္ဆဝိနံ အက္ခေန အက္ခန္တံ စက္ကေန စက္ကံ ယုဂေန ယုဂံ ပဋိဝဇ္ဇေသိ”တိ။ တထာ ဟိ ပန မေ အယျုပ္ပတ္တာ ဘဂဝါ နိမန္တိတော သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာတိ။ ဒေဟိ ဇေ အဗ္ဗပါလိံ တေ ၂ ဘတ္တံ သတသဟဿေနာတိ။ သစေပိ မေ အယျုပ္ပတ္တာ ဝေသာလိံ သာဟာရံ ဒဿထ ၃၊ ဝေမဟံ တံ ၄ ဘတ္တံ န ဒဿာမိတိ ၅။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ အင်္ဂုလိံ ဖောဇေသံ “ဇိတမှာ ၆ ဝတ ဘော အဗ္ဗကာယ ဇိတမှာ ၇ ဝတ ဘော အဗ္ဗကာယာ”တိ ၆။

အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ ယေန အဗ္ဗပါလိဝနံ တေန ပါယိံသု။ အဒ္ဓဿာ ခေါ ဘဂဝါ တေ လိစ္ဆဝိ ခူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တေ၊ ဒိသ္မာန ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ

၁-ပရိဝတ္တေသိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ) ၂-ကေ (က)
၃-ဒဇ္ဇေယျာထ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ) ၄-စေဓိ မဟန္တံ (သျှာ)၊ ဧဝံ မဟန္တံ (သိ၊ ဣ)
၅-နေဝ ဒဇ္ဇာဟံ တံ ဘတ္တန္တိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ) ၆-ဇိတမှာ (ဗဟုသု)
၇-“ဇိတမှာ ဝတ ဘော အဗ္ဗပါလိကာယ ဝဋ္ဋိတမှာ ဝတ ဘော အဗ္ဗပါလိကာယာ”တိ (သျှာ)

“ယေသံ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုနံ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ဩလောကေထ ဘိက္ခုဝေ လိစ္ဆဝိပရိသံ၊ အပလောကေထ ဘိက္ခုဝေ လိစ္ဆဝိပရိသံ၊ ဥပသံဟရထ ဘိက္ခုဝေ လိစ္ဆဝိပရိသံ တာဝတိံသသဒိသ”န္တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္တာ ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကာဝ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒေ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိတာ သမာဒပိတာ သမုတ္တေဇိတာ သမ္ပဟံသိတာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ “အဓိဝါသေတု နော ဘန္တေ ဘဂဝါ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တေ လိစ္ဆဝိ တေဒဝေါစ “အဓိဝုတ္တံ” ခေါ မေ လိစ္ဆဝိ သွာတနာယ အဗ္ဗပါလိယာ ဂဏိကာယ ဘတ္တံ”န္တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ အင်္ဂုလိံ ဖောဇေသု “ဇိတမှ ဝတ ဘော အဗ္ဗကာယ ဇိတမှ ဝတ ဘော အဗ္ဗကာယာ”တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိံသု။

၁၆၂။ အထ ခေါ အဗ္ဗပါလီ ဂဏိကာ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သကေ အာရာမေ ပဏီတံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသိ “ကာလော ဘန္တေ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တံ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန အဗ္ဗပါလိယာ ဂဏိကာယ နိဝေသနံ တေနပသင်္ကမိံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒိံ။ အထ ခေါ အဗ္ဗပါလီ ဂဏိကာ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏီတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန သဟတ္တာ သန္တပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။ အထ ခေါ အဗ္ဗပါလီ ဂဏိကာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနိတပတ္တပါဏိံ အညတရံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိံ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒာ ခေါ အဗ္ဗပါလီ ဂဏိကာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဣမာဟံ ဘန္တေ အာရာမံ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမုဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒမ္မိ”တိ။ ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ အာရာမံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အဗ္ဗပါလီ ဂဏိကံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ တကြိပိ သုဒံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရန္တော အဗ္ဗပါလိဝနေ တေဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ

၁-ယေဟိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ) ၂-အဓိဝါသိတံ (သျှာ)

ကရောတိ “ဣတိ သိလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္ဆတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

ဝေဠုဝဂါမဝဿူပဂမန

၁၆၃။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အဗ္ဗပါလိဝနေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ၊ ယေန ဝေဠုဝဂါမကော ဝိတေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သမ္ဘိ ယေန ဝေဠုဝဂါမကော တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ဝေဠုဝဂါမကေ ဝိဟရတိ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဧေ တုမေ ဘိက္ခဝေ သမန္တာ ဝေသာလိ ယထာမိတ္တံ ယထာသန္ဓိဋ္ဌံ ယထာသမ္ဘတ္တံ ဝဿံ ဥပေထ”။ အဟံ ပန ဣဓေဝ ဝေဠုဝဂါမကေ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ သမန္တာ ဝေသာလိ ယထာမိတ္တံ ယထာသန္ဓိဋ္ဌံ ယထာသမ္ဘတ္တံ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိံသု။ ဘဂဝါ ပန တတ္ထေဝ ဝေဠုဝဂါမကေ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိံ။

၁၆၄။ အထ ခေါ ဘဂဝတော ဝဿူပဂတဿ ခရော အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဗာဠာ ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ မာရဏန္တိကာ။ တာ သုဒံ ဘဂဝါ သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေသိ အဝိဟညမာနော။ အထ ခေါ ဘဂဝတော တေဒဟောသိ “န ခေါ မေတံ ပတိရူပံ၊ ယွာဟံ အနာမန္တေတွာ ဥပဋ္ဌာကေ အနပလောကေတွာ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိနိဗ္ဗာယေယျံ၊ ယံနုနာဟံ ဣမံ အာဗာဓံ ဝိရိယေန ပဋိပဏာမေတွာ ဇီဝိတသင်္ခါရံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိဟရေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တံ အာဗာဓံ ဝိရိယေန ပဋိပဏာမေတွာ ဇီဝိတသင်္ခါရံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိဟာသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝတော သော အာဗာဓော ပဋိပ္ပဿန္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဂိလာနာ ဝုဠိတော? အဓိရုဠိတော ဂေလညာ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ ဝိဟာရပစ္စာယာယံ ပညတ္ထေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဇေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္တော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော

၁-ဝေဠုဝဂါမကော (သီ၊ဇု) ၂-ဥပဂစ္ဆထ (သျှာ) ၃-ဂိလာနဝုဠိတော (သဒ္ဓနိတိ)

ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဒိဋ္ဌော မေ ဘန္တေ ဘဂဝတော ဗာသု၊ ဒိဋ္ဌံ မေ ဘန္တေ ဘဂဝတော ခမနီယံ၊ အပိ စ မေ ဘန္တေ မဓုရကဇာတော ဝိယ ကာယော၊ ဒိသာပိ မေ န ပက္ခာယန္တိ၊ ဓမ္မာပိ မံ န ပဋိဘန္တိ ဘဂဝတော ဂေလညေန၊ အပိ စ မေ ဘန္တေ အဟောသိ ကာစိဒေဝ အဿာသမတ္တာ န တာဝ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ န ယာဝ ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃံ အာရဗ္ဗ ကိဋ္ဌိဒေဝ ဥဒါဟရတိ”တိ။

၁၆၅။ ကိံ ပနာနန္တ ဘိက္ခုသံဃော မယိ ပစ္စာသိဿတိ^၁၊ ဒေသိတော အာနန္တ မယာ ဓမ္မော အနန္တရံ အဗာဟိရံ ကရိတွာ၊ နတ္ထာနန္တ တထာဂတဿ ဓမ္မေသု အာစရိယမုဋ္ဌိ။ ယဿ နူန အာနန္တ ဝေမဿ “အဟံ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရိဿာမီ”တိ ဝါ “မဓုဒ္ဓေသိကော ဘိက္ခုသံဃော”တိ ဝါ၊ သော နူန အာနန္တ ဘိက္ခုသံဃံ အာရဗ္ဗ ကိဋ္ဌိဒေဝ ဥဒါဟရေယျ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္တ န ဝေံ ဟောတိ “အဟံ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရိဿာမီ”တိ ဝါ “မဓုဒ္ဓေသိကော ဘိက္ခုသံဃော”တိ ဝါ။ သကိံ^၂ အာနန္တ တထာဂတော ဘိက္ခုသံဃံ အာရဗ္ဗ ကိဋ္ဌိဒေဝ ဥဒါဟရိဿတိ။ အဟံ ခေါ ပနာနန္တ တေရဟိ ဇိက္ခော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ အာသိတိကော မေ ဝယော ဝတ္တတိ။ သေယျထာပိ အာနန္တ ဇဇ္ဇရသကဋံ ဝေဠုမိဿကေန^၃ ယာပေတိ၊ ဝေမေဝ ခေါ အာနန္တ ဝေဠုမိဿကေန မညေ တထာဂတဿ ကာယော ယာပေတိ။ ယသ္မိံ^၄ အာနန္တ သမယေ တထာဂတော သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အမနသိ-ကာရာ ကေစ္စာနံ ဝေဒနာနံ နိရောဓာ အနိမိတ္တံ စေတောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဗာသုတရော အာနန္တ တသ္မိံ^၅ သမယေ တထာဂတဿ ကာယော ဟောတိ။ တသ္မာတိဟာနန္တ အတ္တဒီပါ ဝိဟရထ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ ဓမ္မဒီပါ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ။ ကထဇ္ဇာနန္တ ဘိက္ခု အတ္တဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော အနည-သရဏော။ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ။ ဝေဒနာသု။ပ။ စိတ္တေ။ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿိ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ။ ဝေံ ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု အတ္တဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော

၁-ပစ္စာသိံသတိ (သိ၊ သျာ) ၂-ကိံ (သိ၊ ဣ)
၃-ဝေဠုမိဿကေန (သျာ)၊ ဝေဠုမိဿကေန (ဣ)၊ ဝေဠုမိဿကေန၊ ဝေဠုမိဿကေန (က)

အနညသရဏော။ ယေ ဟိ ကေစိ အာနန္ဒ တေရဟိ ဝါ မမ ဝါ အစ္စယေန အတ္တဒီပါ ဝိဟရိဿန္တိ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ ဓမ္မဒီပါ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ၊ တမတဂ္ဂေ မေ တေ အာနန္ဒ ဘိက္ခု။ ဘဝိဿန္တိ ယေ ကေစိ သိက္ခာကာမာတိ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော။

နိမိတ္တောဘာသကထာ

၁၆၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ စေသာလိံ ပိဏ္ဍာယ ပါရိသိ။ ဝေသာလိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘာတ္တံ ပိဏ္ဍာ ပါတပဋိက္ကန္တော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “ဂဏှာဟိ အာနန္ဒ နိသီဒနံ၊ စယန စာပါလံ စေတိယံ” တေနပသင်္ကမိဿာမ ဒိဝါ ဝိဟာရာယာ” တိ။ “ဝေ ဘန္တေ” တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ နိသီဒနံ အာဒါယ ဘဂဝန္တံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန စာပါလံ စေတိယံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အာယသ္မာပိ ခေါ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

၁၆၇။ ဧကမန္တံ နိသီဒံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ “ရမဏီယာ အာနန္ဒ ဝေသာလိ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဂေါတမကံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သတ္တဗ္ဗံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဗဟုပုတ္တံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သာရန္တင်္ဂံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ စာပါလံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော? အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ” တိ။ ဧဝံ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ဩဋ္ဌာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဋ္ဌာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န ဘဂဝန္တံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန” န္တိ ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။

၁-ပါဝါလံ စေတိယံ (သျှာ) ၂-သတ္တဗ္ဗကံ (ဣ) ၃-အာကင်္ခမာနော (?)

သုတ္တံ]

မာရယာစနကထာ

၈၇

ဒုတိယဗ္ဗိ ခေါ် ဘဂဝါ။ပ။ တတိယဗ္ဗိ ခေါ် ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ရမဏိယာ အာနန္တံ ဝေသာလီ၊ ရမဏိယံ ဥဒေနံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ ဂေါတမကံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ သတ္တန္တံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ ဗဟုပုတ္တံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ သာရန္တံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ စာပါလံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ အာနန္တံ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဗ္ဗါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ် အာနန္တံ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဗ္ဗါ၊ သော အာကင်္ခမာနော အာနန္တံ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဝေဗ္ဗိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတာ ဩဋ္ဌာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဋ္ဌာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ၊ န ဘဂဝန္တံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆ တံ အာနန္တံ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညသိ”တိ။ “ဝေ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတ္တာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အဝိဗ္ဗရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိဒ္ဓိ။

မာရယာစနကထာ

၁၆၈။ အထ ခေါ် မာရော ပါပိမာ အစိရပက္ကန္တေ အာယသ္မန္တေ အာနန္တေ ယေန ဘဂဝါ တေနပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ ဌိတော ခေါ် မာရော ပါပိမာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော၊ ဘာသိတာ ခေါ် ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ ‘န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခု။ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုသုတာ ဓမ္မရော ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မ- စာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ” ကရိဿန္တိ၊ ဥပ္ပန္တံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပာဒိဟာရိယံ ဓမ္မ

၁-ဥတ္တာနိ (က)၊ ဥတ္တာနိ (သီ၊ ဇ)

ဒေသေဿန္တိ'တိ။ တေရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော သာဝကာ
 ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာဓိစိပ္ပဋိ-
 ပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေဿန္တိ
 ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနိ ကရောန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ
 သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗာတု-
 ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ
 ဘဂဝတော။

ဘာသိတာ ခေါ ပံနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ 'န တာဝါဟံ ပါပိမ
 ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခုနိယော န သာဝိကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ
 ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ အနု-
 ဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေဿန္တိ
 ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိဿန္တိ၊
 ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ
 ဒေသေဿန္တိ'တိ။ တေရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘိက္ခုနိယော ဘဂဝတော သာဝိကာ
 ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ
 သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ
 ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိဿန္တိ၊
 ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။
 ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော-
 ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော။

ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ 'န တာဝါဟံ ပါပိမ
 ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသကာ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ
 ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ
 အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေဿန္တိ
 ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိဿန္တိ၊
 ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ
 ဒေသေဿန္တိ'တိ။ တေရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဥပါသကာ ဘဂဝတော သာဝကာ
 ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ
 သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ
 ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ ကရောန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ
 ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။

ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော။

ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ ‘န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသိကာ န သာဝိကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိဿန္တိ၊ ဥပ္ပန္တံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ’တိ။ တေရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဥပါသိကာ ဘဂဝတော သာဝိကာ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနိ ကရေန္တိ၊ ဥပ္ပန္တံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော။

ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ ‘န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ န ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဘဝိဿတိ ဖိတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ’န္တိ။ တေရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂဝတော ဗြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဖိတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော”တိ။

ဝေံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ မာရံ ပါပိမန္တံ တေဒဝေါစ “အပ္ပေါဿုက္ကော တံ ပါပိမ ဟောဟိ၊ န စိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတော တိဏ္ဍံ မာသာနံ အစ္စယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။

အာယုသင်္ခါရဩဿဇ္ဇန

၁၆၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ စာပါလေ စေတိယေ သတော သမ္ပဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ၊ ဩဿံဋ္ဌေ စ ဘဂဝတာ အာယုသင်္ခါရေ မဟာဘူမိစာလော အဟောသိ ဘိသနကော သလောမဟံသော^၁၊ ဒေဝဒုန္နုဘိယော^၂ စ

၁-လောမဟံသော (သျှာ) ၂-ဒေဝဒုဗြဟ္မာယော (က)

ဖလိံသု။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

“တုလမတုလဉ္စ သမ္ဘဝံ၊ ဘဝသင်္ခါရမဝဿဇိ မုနိ။
အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော၊ အဘိန္နိ ကဝစမိဝတ္တသမ္ဘဝ”န္တိ။

မဟာဘူမိစာလဟေတု

၁၇၀။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ တေဒဟောသိ “အစ္စရိယံ ဝတ ဘော အတ္တုတံ ဝတ ဘော၊ မဟာ ဝတာယံ ဘူမိစာလော၊ သုမဟာ ဝတာယံ ဘူမိစာလော ဘိံသနကော သလောမဟံသော၊ ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ ဖလိံသု။ ကော န ခေါ ဟေတု ကော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယာ”တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အစ္စရိယံ ဘန္တေ အတ္တုတံ ဘန္တေ၊ မဟာ ဝတာယံ ဘန္တေ ဘူမိစာလော၊ သုမဟာ ဝတာယံ ဘန္တေ ဘူမိစာလော ဘိံသနကော သလောမဟံသော၊ ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ ဖလိံသု။ ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယာ”တိ။

၁၇၁။ အဋ္ဌခေါ ဣမေ အာနန္ဒ ဟေတူ အဋ္ဌပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။ ကတမေ အဋ္ဌ။ အယံ အာနန္ဒ မဟာပထဝီ ဥဒကေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဥဒကံ ဝါတေ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဝါတော အာကာသဋ္ဌော။ ဟောတိ ခေါ သော အာနန္ဒ သမယော၊ ယံ မဟာဝါတာ ဝါယန္တိ၊ မဟာဝါတာ ဝါယန္တာ ဥဒကံ ကမ္ပေန္တိ၊ ဥဒကံ ကမ္ပိတံ ပထဝီ ကမ္ပေတိ။ အယံ ပဋ္ဌမော ဟေတု ပဋ္ဌမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ သမဏော ဝါ ဟောတိ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝေါ ဝါ မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ၊ တဿ ပရိတ္တာ ပထဝီသညာ ဘာဝိတာ ဟောတိ၊ အပ္ပမာဏာ အာပေါသညာ။ သော ဣမံ ပထဝီ ကမ္ပေတိ သင်္ကမ္ပေတိ သမ္ပကမ္ပေတိ သမ္ပဝေခေတိ။ အယံ ဒုတိယော ဟေတု ဒုတိယော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

သုတ္တံ]

အဋ္ဌပရိသာ

၉၁

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ယဒါ ဗောဓိသက္ကော တုသိတကာယာ စဝိတွာ သတော သမ္ပဇာနော မာတုက္ခန္တိံ ဩက္ကမတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ။ အယံ တတိယော ဟေတု တတိယော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ယဒါ ဗောဓိသက္ကော သတော သမ္ပဇာနော မာတုက္ခန္တိသွာ နိက္ခမတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ။ အယံ စတုက္ကော ဟေတု စတုက္ကော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ။ အယံ ပဉ္စမော ဟေတု ပဉ္စမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ။ အယံ ဆဋ္ဌော ဟေတု ဆဋ္ဌော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ယဒါ တထာဂတော သတော သမ္ပဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇ္ဇတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ။ အယံ သတ္တမော ဟေတု သတ္တမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ယဒါ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနောတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ။ အယံ အဋ္ဌမော ဟေတု အဋ္ဌမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။ ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ အဋ္ဌ ဟေတု အဋ္ဌ ပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

အဋ္ဌပရိသာ

၁၇၂။ အဋ္ဌ ခေါ ဣမာ အာနန္ဒ ပရိသာ။ ကတမာ အဋ္ဌ၊ ခတ္တိယပရိသာ မြာဟ္မဏပရိသာ ဂဟပတိပရိသာ သမဏပရိသာ စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ တာဝတိံသပရိသာ မာရပရိသာ မြဟ္မပရိသာ။ အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ

၁-စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

အာနန္ဒ အနေကသတံ ခတ္ထိယပရိသံ ဥပသင်္ကမိတာ။ တကြိပိ မယာ သန္နိသိန္န-
 ပုဗ္ဗဉ္စေဝ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ သာကစ္ဆာ စ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယာဒိသကော
 တေသံ ဝဏ္ဏော ဟောတိ။ တာဒိသကော မယံ ဝဏ္ဏော ဟောတိ။
 ယာဒိသကော တေသံ သရော ဟောတိ။ တာဒိသကော မယံ သရော ဟောတိ။
 ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေမိ သမာဒပေမိ သမုတ္တေဇေမိ သမ္ပဟံသေမိ။
 ဘာသမာနဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ “ကော န ခေါ အယံ ဘာသတိ ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော
 ဝါ”တိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ
 သမ္ပဟံသေတွာ အန္တရဓာယာမိ။ အန္တရဟိတဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ “ကော န ခေါ
 အယံ အန္တရဟိတော ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ”တိ။ အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ
 အာနန္ဒ အနေကသတံ မြာဟ္မဏပရိသံ။ပ။ ဂဟပတိပရိသံ။ သမဏပရိသံ။ စာတု-
 မဟာရာဇိကပရိသံ။ တာဝတိံသပရိသံ။ မာရပရိသံ။ မြဟ္မပရိသံ ဥပသင်္ကမိတာ။
 တကြိပိ မယာ သန္နိသိန္နပုဗ္ဗဉ္စေဝ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ သာကစ္ဆာ စ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ။
 တတ္ထ ယာဒိသကော တေသံ ဝဏ္ဏော ဟောတိ။ တာဒိသကော မယံ ဝဏ္ဏော
 ဟောတိ။ ယာဒိသကော တေသံ သရော ဟောတိ။ တာဒိသကော မယံ သရော
 ဟောတိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေမိ သမာဒပေမိ သမုတ္တေဇေမိ
 သမ္ပဟံသေမိ။ ဘာသမာနဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ “ကော န ခေါ အယံ ဘာသတိ
 ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ”တိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ
 သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ အန္တရဓာယာမိ။ အန္တရဟိတဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ
 “ကော န ခေါ အယံ အန္တရဟိတော ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ”တိ။ ဣမာ ခေါ
 အာနန္ဒ အဋ္ဌ ပရိသာ။

အဋ္ဌအဘိဘာယတန

၁၇၃။ အဋ္ဌ ခေါ ဣမာနိ အာနန္ဒ အဘိဘာယတနာနိ။ ကတမာနိ အဋ္ဌ။
 အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညိ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊
 “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညိ ဟောတိ။ ဣဒံ ပဌမံ
 အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညိ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ
 သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညိ ဟောတိ။
 ဣဒံ ဒုတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညိ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ
 သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညိ ဟောတိ။
 ဣဒံ တတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဍာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ စတုတ္ထံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဥမာပုပ္ဖံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ”တိ ဧဝံ သညီ ဟောတိ။ ဣဒံ ပဉ္စမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဝီတာနိ ဝီတဝဏ္ဏာနိ ဝီတနိဒဿနာနိ ဝီတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ကဏိကာရပုပ္ဖံ ဝီတံ ဝီတဝဏ္ဏံ ဝီတနိဒဿနံ ဝီတနိဘာသံ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ ဝီတံ ဝီတဝဏ္ဏံ ဝီတနိဒဿနံ ဝီတနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဝီတာနိ ဝီတဝဏ္ဏာနိ ဝီတနိဒဿနာနိ ဝီတနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ ဆဋ္ဌံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဗန္ဓုဇိဝကပုပ္ဖံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ သတ္တမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတနိ ဩဒါတဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ

ဩသမိတာရကာ ဩဒါတာ ဩဒါတဝဏ္ဏာ ဩဒါတနိဒဿနာ ဩဒါတ-
 နိဘာသာ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတော-
 ဘာဂဝိမဋ္ဌံ ဩဒါတံ ဩဒါတဝဏ္ဏံ ဩဒါတနိဒဿနံ ဩဒါတနိဘာသံ။ ဝေမေဝ
 အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတာနိ ဩဒါတ-
 ဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ
 ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ အဋ္ဌမံ အဘိဘာယတနံ။ ဣမာနိ
 ခေါ အာနန္ဒ အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိ။

အဋ္ဌဝိမောက္ခ

၁၇၄။ အဋ္ဌ ခေါ ဣမေ အာနန္ဒ ဝိမောက္ခာ။ ကတမေ အဋ္ဌ။ ရူပိ ရူပါနိ
 ပဿတိ၊ အယံ ပဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ
 ပဿတိ၊ အယံ ဒုတိယော ဝိမောက္ခော။ သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ၊
 အယံ တတိယော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ
 ပဋိသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္ထသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော
 အာကာသော”တိ အာကာသာနန္ဓာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ
 စတုတ္ထော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော အာကာသာနန္ဓာယတနံ သမတိက္ကမ္မ
 “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏန္ဓာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဉ္စမော
 ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏန္ဓာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဋ္ဌိ”တံ
 အာကိဋ္ဌညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော
 အာကိဋ္ဌညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
 ဝိဟရတိ၊ အယံ သတ္တမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာ-
 ယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ
 အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။ ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ။

၁၇၅။ ဧကမိဒါဟံ အာနန္ဒ သမယံ ဥရူဝေလယံ ဝိဟရာမိ နဇ္ဇာ
 နေရဉ္စရာယ တီရေ အဇပါလနိဂြောဓေ ပဋ္ဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ အထ ခေါ
 အာနန္ဒ မာရော ပါပိမာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ
 အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ အာနန္ဒ မာရော ပါပိမာ မံ တေဒဝေါစ
 “ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော-
 ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ အာနန္ဒ မာရံ ပါပိမန္တံ
 တေဒဝေါစ “န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခု၊ န
 သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုသုတာ ဓမ္မရော

ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သင်္က အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိယန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိယန္တိ ဝိဘဇိယန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိယန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။

န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခုနိယော န သာဝိကာ ဘဝိယန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သင်္က အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိယန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိယန္တိ ဝိဘဇိယန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိယန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။

န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသကာ န သာဝကာ ဘဝိယန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော သင်္က အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိယန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိယန္တိ ဝိဘဇိယန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိယန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။

န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသိကာ န သာဝိကာ ဘဝိယန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော သင်္က အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိယန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိယန္တိ ဝိဘဇိယန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိယန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။

န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဣဒံ မြဟ္မစရိယံ န ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဘဝိယတိ ဇိတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇဉ် ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတ”န္တိ။

၁၇၆။ ဣဒါနေဝ ခေါ အာနန္တ အဇ္ဇ စာပါလေ စေတိယေ မာရော ပါပိမာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ ဌိတော ခေါ အာနန္တ မာရော ပါပိမာ မံ တေဒဝေါစ “ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော။ ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ ‘န တာဝါဟံ ပါပိမ

ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခု။ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ယာဝ မေ ဘိက္ခုနိယော န သာဝိကာ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ယာဝ မေ ဥပါသကာ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ယာဝ မေ ဥပါသိကာ န သာဝိကာ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ယာဝ မေ ဣဒံ မြဟ္မစရိယံ န ဣဒ္ဓဇ္ဇေ ဘဝိဿတိ ဖိတဇ္ဇ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇေညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတ'န္တိ။ တေရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂဝတော မြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓဇ္ဇေ ဖိတဇ္ဇ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇေညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော”တိ။

၁၇၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ အာနန္ဒ မာရံ ပါပိမန္တံ တေဒဝေါစံ “အပ္ပေါသုက္ကော တံ ပါပိမ ဟောဟိ၊ န စိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာန် ဘဝိဿတိ၊ ဣတော တိတ္ထံ မာသာနံ အစ္စယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။ ဣဒါနေဝ ခေါ အာနန္ဒ အဇ္ဇ စာပါလေ စေတိယေ တထာဂတေန သတေန သမ္ပဇာနေန အာယုသင်္ခါရော ဩဿဋ္ဌောတိ။

အာနန္ဒယာစနကထာ

၁၇၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစံ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။

အလံဒါနိ အာနန္ဒ မာ တထာဂတံ ယာစိ၊ အကာလောဒါနိ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစနာယာတိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ပ။ တတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစံ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။

သဒ္ဓဟသိ တံ အာနန္ဒ တထာဂတဿ ဗောဓိန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ အထ ကိဉ္ဇရဟိ တံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာဝတတိယကံ အဘိနိပ္ပိဋ္ဌေသိတိ။ သမ္ပါခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ သမ္ပါခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ။

သော အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ” တိ။ သဒ္ဓဟသိ တံ အာနန္ဒာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋံ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။ ယံ တံ တထာဂတေန ဧဝံ ဩဋ္ဌာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဋ္ဌာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဇိတံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန” န္တိ။ သစေ တံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋံ၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၇၉။ ကေမိဒါဟံ အာနန္ဒ သမယံ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဂိဇ္ဈကူဠေ ပဗ္ဗတေ။ တကြာပိ ခေါ တာဟံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိ” “ရမဏီယံ အာနန္ဒ ရာဇဂဟံ၊ ရမဏီယော အာနန္ဒ ဂိဇ္ဈကူဠော ပဗ္ဗတော။ ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ” တိ။ ဧဝံ ခေါ တံ အာနန္ဒ တထာဂတေန ဩဋ္ဌာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဋ္ဌာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဇိတံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန” န္တိ။ သစေ တံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋံ၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၈၀။ ကေမိဒါဟံ အာနန္ဒ သမယံ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဂေါတမနိဂြောဓေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ စောရပပါတေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဝေဘာရပသေ သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာယံ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဣသိဂိလိပသေ ကာဠသိလာယံ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ သီတဝနေ သပ္ပသောဏ္ဍိကပဗ္ဗာရေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ တပေါဒါရာမေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဇီဝကမ္မဝနေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ မဒ္ဒကုန္တိသိ”

မိဂဒါယေ။ တကြာပိ ခေါ တာဟံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိံ “ရမဏီယံ အာနန္ဒ ရာဇဂဟံ၊ ရမဏီယော ဂိဇ္ဈကုဋေသေ ပဗ္ဗတော၊ ရမဏီယော ဂေါတမနိဂြောဓော၊ ရမဏီယော စောရပပါတော၊ ရမဏီယာ ဝေဘာရပဿေ သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာ၊ ရမဏီယာ ဣသိဂိလိပဿေ ကာဠသိလာ။ ရမဏီယော သီတဝနေ သပ္ပ-
 သောဏ္ဍိကပဗ္ဗာရော၊ ရမဏီယော တပေါဒါရာမော၊ ရမဏီယော ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေါ၊ ရမဏီယံ ဇီဝကမ္မဝနံ၊ ရမဏီယော မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိံ မိဂဒါယော။ ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ။ပ။ အာကင်္ခမာနေ အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝံ ခေါ တံ အာနန္ဒ တထာဂတေန သြဋ္ဌာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ သြဋ္ဌာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ သစေ တံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ၊ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋံ၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၀၁။ ဧကမိဒါဟံ အာနန္ဒ သမယံ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာပိ ဥဒေနေ စေတိယေ။ တကြာပိ ခေါ တာဟံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိံ “ရမဏီယာ အာနန္ဒ ဝေသာလိ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနေ ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနေ အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝံ ခေါ တံ အာနန္ဒ တထာဂတေန သြဋ္ဌာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရ-
 မာနေ သြဋ္ဌာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ သစေ တံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ၊ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋံ၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၀၂။ ဧကမိဒါဟံ အာနန္ဒ သမယံ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ ဂေါတမကေ စေတိယေ။ ၁။ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ သတ္တဗ္ဗေ စေတိယေ။ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ ဗဟုပုတ္တေ စေတိယေ။ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ သာရန္တဒေ စေတိယေ။ ဣဒါနေဝ ခေါ တာဟံ အာနန္ဒ အဇ္ဇ စာပါလေ စေတိယေ အာမန္တေသိ” “ရမဏိယာ အာနန္ဒ ဝေသာလိ၊ ရမဏိယံ ဥဒေနံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ ဂေါတမကံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ သတ္တဗ္ဗံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ ဗဟုပုတ္တံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ သာရန္တဒံ စေတိယံ၊ ရမဏိယံ စာပါလံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ။ သော အာကင်္ခမာနေော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ။ သော အာကင်္ခမာနေော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝံ ခေါ တံ အာနန္ဒ တထာဂတေန ဩဋ္ဌာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဋ္ဌာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဇိတံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနု-ကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ သစေ တံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကင်္ဂံ၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၀၃။ နန ဧတံ^၁ အာနန္ဒ မယာ ပဋိကစ္ဆေဝ^၂ အက္ခာတံ “သဗ္ဗေဟေဝ ဝိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ၊ တံ ကုတေတ္ထ အာနန္ဒ လဗ္ဘာ၊ ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ ဝတ မာပလုဇ္ဇိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”။ ယံ ခေါ ပနေတံ အာနန္ဒ တထာဂတေန စတ္တံ ဝန္တံ မုတ္တံ ပဟိနံ ပဋိနိဿဋ္ဌံ ဩဿဋ္ဌော အာယုသဒ္ဓါရော၊ ဧကံသေန ဝါစာ ဘာသိတာ “န စိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတော တိဏ္ဍိ မာသာနံ အစ္စယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ၊ တဉ္စ^၃ တထာဂတော ဇိဝိတဟေတု ပုန ပစ္စာဂမိဿတိတိ^၄ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ အာယာမာနန္တံ၊ ယေန မဟာဝနံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ

၁-ဧဝံ (သုဒါ၊ဇ) ၂-ပဋိကစ္ဆေဝ (သိ၊ဇ) ၃-တံ ဝေနံ (သိ) ၄-ပစ္စာဂမိဿတိ (သုဒါ၊က)

ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဗ္ဗိံ ယေန မဟာဝနံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆ တံ အာနန္တ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု။ ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္ဓိပါတေဟိ”တိ။ “ဝေ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု။ ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္ဓိပါတေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ပြိတော ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝါစ “သန္ဓိပတိတော ဘန္တေ ဘိက္ခုသံဃော၊ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတိ”တိ။

၁၀၄။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ယေနုပဋ္ဌာနသာလာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒ္ဓိ၊ နိသဇ္ဇေ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ—တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ မယာ ဓမ္မာ အဘိညာ ဒေသိတာ၊ တေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ယထယိဒံ မြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ စ တေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ မယာ အဘိညာ ဒေသိတာ၊ ယေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ယထယိဒံ မြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ သေယျထိဒံ၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပဋိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ဣမေ ခေါ် တေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ မယာ အဘိညာ ဒေသိတာ၊ ယေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ယထယိဒံ မြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။

၁၀၅။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ၊ ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။ န စိရံ

သုတ္တ]

နာဂါပလောကိတ

တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတော တိဏ္ဍံ မာသာနံ အစ္စယေန
တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန
သုဂတော အထာပရံ တေဒဝေါစ သတ္တာ—

ပရိပက္ခော ဝယော မယံ၊ ပရိဏ္ဍံ မမ ဇီဝိတံ။
ပဟာယ ဝေါ ဂမိဿာမိ၊ ကတံ မေ သရဏမတ္တနော။
အပ္ပမတ္တာ သတိမန္တော၊ သုသီလာ ဟောထ ဘိက္ခဝေါ။
သုသမာဟိတသင်္ကပ္ပါ၊ သစိတ္တမနုရက္ခထ။
ယော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိဟဿတိ။
ပဟာယ ဇာတိသံသာရံ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိတိ။

တတိယော ဘာဏဝါရော။

နာဂါပလောကိတ

၁၈၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဂါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ
ဝေသာလိံ ပိဏှာယ ပါဝိသိ၊ ဝေသာလိယံ ပိဏှာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ
ပိဏှာပါတပဋိက္ခန္တော နာဂါပလောကိတံ ဝေသာလိံ အပလောကေတွာ
အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဒံ ပစ္စိမကံ အာနန္တံ တထာဂတဿ
ဝေသာလိယာ ဒဿနံ ဘဝိဿတိ၊ အာယာမာနန္တံ၊ ယေန ဘဏှဂါမော?
တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော
ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသိ။

၁-ဣတော ပရံ သျာမပေါတ္တကေ ဧဝံပိ ပါဠော ဒိဿတိ—
ဒဟရာပိ စ ယေ ဝုဗ္ဗါ၊ ယေ မာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာ။
အံနာစေဝ ဒလိဗ္ဗါ စ၊ သဗ္ဗေ မစ္စုပရာယနာ။
ယထာပိ ကုပ္ပကာရဿ၊ ကတံ မတ္တိကဘာဇနံ။
ခုဒ္ဒကဉ္စ မဟန္တဉ္စ၊ ယဉ္စ ပက္ကံ ယဉ္စ အာမကံ။
သဗ္ဗံ ဘေဒပရိယန္တံ၊ ဧဝံ မစ္စာန ဇီဝိတံ။
အထာပရံ တေဒဝေါစ သတ္တာ—

၂-ဝိဟရိဿတိ (သျာ)၊ ဝိဟေဿတိ (သိ)

၃-ဘဏှဂါမော (က)

အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဘဏ္ဍဂါမော တဒဝသရိ၊ တဏှိ သုဒံ ဘဂဝါ ဘဏ္ဍဂါမေ ဝိဟရတိ။ တဏှိ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ စတုန္တံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ ကတမေသံ စတုန္တံ၊ အရိယဿ ဘိက္ခဝေ သီလဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယဿ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ပညာယ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိယာ အနနုဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယံ သီလံ အနုဗုဒ္ဓံ ပင်္ဂဝိဒ္ဓါ၊ အရိယော သမာဓိ အနုဗုဒ္ဓေါ ပင်္ဂဝိဒ္ဓေါ၊ အရိယာ ပညာ အနုဗုဒ္ဓါ ပင်္ဂဝိဒ္ဓါ၊ အရိယာ ဝိမုတ္တိ အနုဗုဒ္ဓါ ပင်္ဂဝိဒ္ဓါ၊ ဥစ္ဆိန္နာ ဘဝတဏှာ၊ ဒီဏာ ဘဝနေတ္ထိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနစ္ဆဝေတိ။ ဣဒမဝေစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော အထာပရိ တေဒဝေစ သတ္တာ—

“သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ဝိမုတ္တိံ စ အနုတ္တရာ။
 အနုဗုဒ္ဓါ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဂေါတမေန ယသဿိနာ။
 ဣတိ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ၊ ဓမ္မမက္ခာသိ ဘိက္ခုနံ။
 ဗုဒ္ဓဿန္တကရာ သတ္တာ၊ စက္ခုမာ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။

တဏှာဝိ သုဒံ ဘဂဝါ ဘဏ္ဍဂါမေ ဝိဟရန္တော တေဒဝေ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိ- ပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

စတုမဟာပဒေသကထာ

၁၀၇။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဘဏ္ဍဂါမေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ ယေန ဟတ္ထိဂါမော၊ ယေန ခန္ဓဂါမော၊ ယေန ဇမ္ဗုဂါမော၊ ယေန ဘောဂနဂရံ တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စုဿောသိ။ အထ

ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဗ္ဗိံ ယေန ဘောဂနဂရံ တဒဝသရိ၊
 တဏှိ သုခံ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ဝိဟရတိ အာနန္တေ ဝ စေတိယေ။ ဘဏှိ
 ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ မဟာပဒေသေ
 ဒေသေသာမိ၊ တံ သုဏာထ၊ သာဓုကံ မနသိကရေထ၊ ဘာသိသာမိ”တိ။
 “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် ဧတ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ
 ဧတဒဝေါစ—

၁၀၈။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “သမ္ဗုခါ မေတံ အာဂုသော
 ဘဂဝတော သုတံ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ
 သတ္ထုသာသန”န္တိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ
 နပုဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ။ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ခောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ
 သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩသာရေတဗျာနိ၊^၂ ဝိနယေ သန္တဿေတဗျာနိ။
 တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ^၃ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ န စေဝ
 သုတ္တေ ဩသရန္တိ^၄၊ န စ ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ
 န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော ဒုဂ္ဂဟိတ”န္တိ၊
 ဣတိဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဇ္ဇေယျာထ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ
 ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩသရန္တိ၊ ဝိနယေ စ သန္တိဿန္တိ၊
 နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော
 သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ
 သံဃော ဝိဟရတိ သထေရော သပါမောက္ခော၊ တဿ မေ သံဃဿ သမ္ဗုခါ
 သုတံ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန”န္တိ၊
 တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ။
 အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ခောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ
 သုတ္တေ ဩသာရေတဗျာနိ၊ ဝိနယေ သန္တဿေတဗျာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ
 ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩသရန္တိ၊
 န စ ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော
 ဝစနံ၊ တဿ စ သံဃဿ ဒုဂ္ဂဟိတ”န္တိ၊ ဣတိဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဇ္ဇေယျာထ။
 တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ သုတ္တေ

၁-သာနန္ဒရေ (က)
 ၂-ဩတာရေတဗျာနိ၊ ၃-ဩတာရိယမာနာနိ၊ ၄-ဩတရန္တိ (သိ၊ ဣ၊ အံ ၁-၄၀၇)
 ၅ ၂-၀

စေဝ ဩသရန္တိ၊ ဝိနယေ စ သန္ဓိဿန္တိ၊ နိဠမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဗ္ဗါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တဿ စ သံဃဿ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ သမ္ဗဟုလာ ထေရာ ဘိက္ခု၊ ဝိဟရန္တိ ဗဟုသုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေသံ မေ ထေရာနံ သမ္ဗုခါ သုတံ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန”န္တိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ။ န စ ဝိနယေ သန္ဓိဿန္တိ။ နိဠမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဗ္ဗါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တေသဉ္စ ထေရာနံ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣတိဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဋ္ဌေယျာထ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ။ ဝိနယေ စ သန္ဓိဿန္တိ၊ နိဠမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဗ္ဗါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တေသဉ္စ ထေရာနံ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ ဧကော ထေရာ ဘိက္ခု၊ ဝိဟရတိ ဗဟုသုတော အာဂတာဂမော ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တဿ မေ ထေရဿ သမ္ဗုခါ သုတံ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန”န္တိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ။ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျန္နနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩသာရေတဗျာနိ၊ ဝိနယေ သန္ဓိဿတဗျာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဓိဿိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩသရန္တိ၊ န စ ဝိနယေ သန္ဓိဿန္တိ၊ နိဠမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဗ္ဗါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တဿ စ ထေရဿ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣတိဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဋ္ဌေယျာထ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဓိဿိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩသရန္တိ၊ ဝိနယေ စ သန္ဓိဿန္တိ၊ နိဠမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဗ္ဗါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တဿ စ ထေရဿ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရာ မဟာပဒေသေ ဓာရေယျာထာတိ။

တတြိပိ သုဒံ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ဝိဟရန္တော အာနန္တေ စေတိယေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ

မဟာနိသံသော၊ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ
မဟာနိသံသာ၊ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္ဆတိ၊
သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

ကမ္မာရပုတ္တုစုန္ဒဝတ္ထု

၁၀၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ
အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ၊ ယေန ပါဝါ တေနုပ-
သင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော-ဘဂဝတော
ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သမ္ဗိန္ဒိ ယေန ပါဝါ
တဒဝသရိ၊ တဏှိ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ ပါဝါယံ ဝိဟရတိ စုန္တဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ
အဗ္ဗဝနေ။ အသောသိ ခေါ စုန္တော ကမ္မာရပုတ္တော “ဘဂဝါ ကိရ ပါဝံ
အနုပ္ပတ္တော ပါဝါယံ ဝိဟရတိ မယံ အဗ္ဗဝနေ”တိ။ အထ ခေါ စုန္တော
ကမ္မာရပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ
ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တသေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ
သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ စုန္တော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ
ကထာယ သန္တသိတော သမာဒပိတော သမုတ္တေဇိတော သမ္ပဟံသိတော
ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အဓိဝါသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သွာတနာယ ဘတ္တံ
သမ္ဗိန္ဒိ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ
စုန္တော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ စုန္တော ကမ္မာရပုတ္တော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သကေ
နိဝေသနေ ပဏီတံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ပဟူတဉ္စ
သုကရမဒ္ဓဝံ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသိ “ကာလော ဘန္တေ နိဋ္ဌိတံ
ဘတ္တ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ
သမ္ဗိန္ဒိ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန စုန္တဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ
အာမန္တေသိ “ယံ တေ စုန္တ သုကရမဒ္ဓဝံ ပဋိယတ္တံ၊ တေန မံ ပရိဝိသ။ ယံ ပနညံ
ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ပဋိယတ္တံ၊ တေန ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဝိသာ”တိ။ “ဧဝံ
ဘန္တေ”တိ ခေါ စုန္တော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ ယံ အဟောသိ
သုကရမဒ္ဓဝံ ပဋိယတ္တံ၊ တေန ဘဂဝန္တံ ပရိဝိသိ။ ယံ ပနညံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ

ပဋိယတ္တံ၊ တေန ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဝိသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ အာမန္တေသိ “ယံ တေ စုန္တ သူကရမဒ္ဓဝံ အဝသိဋ္ဌံ၊ တံ သောဗ္ဗေ နိခဏာဟိ။ နာဟံ တံ စုန္တ ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သမ္ဗုဒ္ဓကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ၊ ယဿ တံ ပရိဘုတ္တံ သမ္မာ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆေယျ အညတြ တထာဂတဿာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ စုန္တော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ယံ အဟောသိ သူကရမဒ္ဓဝံ အဝသိဋ္ဌံ၊ တံ သောဗ္ဗေ နိခဏိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။

၁၉၀။ အထ ခေါ ဘဂဝတော စုန္တဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ ဘတ္တံ ဘုတ္တာဝိဿ ခရော အာဗာဓော ဥပ္ပဋိ၊ လောဟိတပက္ခန္ဓိကာ ပဗာဠာ ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ မာရဏန္တိကာ၊ တာ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေသိ အဝိဟညမာနော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တယေန ကုသိနာရာ တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿေသိ။

စုန္တဿ ဘတ္တံ ဘုတ္တိတွာ၊ ကမ္မာရဿာတိ မေ သုတံ။
 အာဗာဓံ သမ္ပုသိ ဝိရော၊ ပဗာဠံ မာရဏန္တိကံ။
 ဘုတ္တဿ စ သူကရမဒ္ဓဝေန၊
 ဗျာဓိပ္ပဗာဠော ဥဒပါဒိ သတ္တုနော။
 ဝိရေစမာနော ဘဂဝါ အဝေါစ၊
 ဂစ္ဆာမဟံ ကုသိနာရံ နဂရန္တိ။

ပါနိယာဟရဏ

၁၉၁။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ ယေန အညတရံ ရုက္ခမူလံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဃံ မေ တံ အာနန္တ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋီ” ပညပေဟိ၊ ကိလန္တောသ္မိ အာနန္တ နိသိဒိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋီ” ပညပေသိ။ နိသိဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ

၁-ဝိရိစ္ဆမာနော (သိ၊ သျာ၊ က)၊ ဝိရိစ္ဆမာနော (?)

အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဗံ မေ တံ အာနန္တံ ပါနိယံ အာဟရ၊ ပိပါသိတောသ္မိ အာနန္တံ ပိဝိဿာမိ” တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဣဒါနိ ဘန္တေ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတိနိ အတိတ္တန္တာနိ၊ တံ စက္ကန္တိန္တံ ဥဒကံ ပရိတ္တံ လုဋ္ဌိတံ အာဝိလံ သန္တတိ၊ အယံ ဘန္တေ ကကုဓာ နဒီ အဝိဇ္ဇာရေ အစ္စောဒကော သာတောဒကော သိတောဒကော သေတောဒကော ၎ သုပ္ပတိတ္တာ ရမဏီယာ။ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပါနိယဉ္စ ပိဝိဿတိ၊ ဂတ္တာနိ စ သိတိကရိဿတိ” တိ။

ဒုတိယမ္ဗိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဗံ မေ တံ အာနန္တံ ပါနိယံ အာဟရ၊ ပိပါသိတောသ္မိ အာနန္တံ ပိဝိဿာမိ” တိ။ ဒုတိယမ္ဗိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဣဒါနိ ဘန္တေ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတိနိ အတိတ္တန္တာနိ၊ တံ စက္ကန္တိန္တံ ဥဒကံ ပရိတ္တံ လုဋ္ဌိတံ အာဝိလံ သန္တတိ၊ အယံ ဘန္တေ ကကုဓာ နဒီ အဝိဇ္ဇာရေ အစ္စောဒကော သာတောဒကော သိတောဒကော သေတောဒကော သုပ္ပတိတ္တာ ရမဏီယာ။ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပါနိယဉ္စ ပိဝိဿတိ၊ ဂတ္တာနိ စ သိတိကရိဿတိ” တိ။

တတိယမ္ဗိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဗံ မေ တံ အာနန္တံ ပါနိယံ အာဟရ၊ ပိပါသိတောသ္မိ အာနန္တံ ပိဝိဿာမိ” တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ” တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိသုဒ္ဓိပဉ္စာ ပတ္တံ ဂဟေတော ယေန သာ နဒိကာ တေနပသင်္ကမိ။ အထ ခေါ သာ နဒိကာ စက္ကန္တိန္တာ ပရိတ္တာ လုဋ္ဌိတာ အာဝိလာ သန္တမာနာ အာယသ္မန္တေ အာနန္တေ ဥပသင်္ကမန္တေ အစ္စာ ဝိပ္ပသန္တာ အနာဝိလာ သန္တိတ္ထ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္တဿ တေဒဟောသိ “အစ္စရိယံ ဝတ ဘော အပ္ပူတံ ဝတ ဘော တထာဂတဿ မဟိဋ္ဌိကတာ မဟာနုဘာဝတာ။ အယံ ဟိ သာ နဒိကာ စက္ကန္တိန္တာ ပရိတ္တာ လုဋ္ဌိတာ အာဝိလာ သန္တမာနာ မယိ ဥပသင်္ကမန္တေ အစ္စာ ဝိပ္ပသန္တာ အနာဝိလာ သန္တတိ” တိ။ ပတ္တေန ပါနိယံ အာဒါယယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အစ္စရိယံ ဘန္တေ အပ္ပူတံ ဘန္တေ တထာဂတဿ မဟိဋ္ဌိကတာ မဟာနုဘာဝတာ။ ဣဒါနိ သာ ဘန္တေ နဒိကာ စက္ကန္တိန္တာ ပရိတ္တာ လုဋ္ဌိတာ အာဝိလာ သန္တမာနာ မယိ ဥပသင်္ကမန္တေ အစ္စာ ဝိပ္ပသန္တာ အနာဝိလာ သန္တိတ္ထ။ ပိဝတု ဘဂဝါ ပါနိယံ ပိဝတု သုဂတော ပါနိယ” ဣ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါနိယံ အပါယိ။

၁-ကကုဓာ (သီ၊ ဣ)	၂-သေတကာ (သီ)
၃-သိတံ (သီ၊ ဣ၊ က)	၄-သန္တတိ (သု၊ ခ)

ပုတ္တုသမ္ပပုတ္တုဇ္ဇါ

၁၉၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော အာဠာရဿ ကာလာမဿ သာဝကော ကုသိနာရာယ ပါဝံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝန္တံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္တံ၊ ဒိသ္မာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ အပ္ပါတံ ဘန္တေ၊ သန္တေန ဝတ ဘန္တေ ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘန္တေ အာဠာရော ကာလာမော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိဒိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ ပဗ္ဗမတ္တာနိ သကဋသတာနိ အာဠာရံ ကာလာမံ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကမိံသု။ အထ ခေါ ဘန္တေ အညတရော ပုရိသော တဿ သကဋသတ္တဿ^၁ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အာဂစ္ဆန္တော ယေန အာဠာရော ကာလာမော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဠာရံ ကာလာမံ ဧတဒဝေါစ “အပိ ဘန္တေ ပဗ္ဗမတ္တာနိ သကဋသတာနိ အတိက္ကန္တာနိ အဒ္ဓဿ”တိ။ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော အဒ္ဓဿ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ သဒ္ဓံ အသောသိတိ။ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော သဒ္ဓံ အသောသိ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ သုတ္တော အဟောသိတိ။ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော သုတ္တော အဟောသိ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ သညီ အဟောသိတိ။ “ဝေမာဝုသော”တိ။ သောတံ ဘန္တေ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဗ္ဗမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ အဒ္ဓဿ၊ န ပန သဒ္ဓံ အသောသိ၊ အပိသု^၂ တေ ဘန္တေ သံဃာဋီ ရဇေန ဩကိဏ္ဏာတိ။ “ဝေမာဝုသော”တိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ တဿ ပုရိသဿ ဧတဒဟောသိ “အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော အပ္ပါတံ ဝတ ဘော၊ သန္တေန ဝတ ဘော ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။ ယတြ ဟိ နာမ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဗ္ဗမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ ဒက္ခတိ၊ န ပန သဒ္ဓံ သောသတိ”တိ။ အာဠာရေ ကာလာမေ ဥဠာရံ ပဿာဒံ ပဝေဒေတွာ ပက္ကာမိတိ။

၁၉၃။ တံ ကိံ မညသိ ပုတ္တုသ၊ ကတမံ န ခေါ ဒုက္ကရတရံ ဝါ ဒုရဘိသမ္ပဝတရံ ဝါ။ ယော ဝါ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဗ္ဗမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ ပဿေယျ။ န ပန

၁-သကဋသတဿ (က) ၂-အပိ ဟိ (သိသျှာဇ)

သဒ္ဓိ သုဏောယျ။ ယော ဝါ သညိ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ
 ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ
 နေဝ ပဿေယျ။ န ပန သဒ္ဓိ သုဏောယျာတိ။ ကိပ္ပိ ဘန္တေ ကရိဿန္တိ ပဉ္စ ဝါ
 သကဠုသတာနိ ဆ ဝါ သကဠုသတာနိ သတ္တ ဝါ သကဠုသတာနိ အဋ္ဌ ဝါ
 သကဠုသတာနိ နဝ ဝါ သကဠုသတာနိ။ သကဠုသဟဿံ ဂါ သကဠုသတ-
 သဟဿံ ဝါ။ အထ ခေါ တေဒေဝ ဒုက္ကရတရဉ္စေဝ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရဉ္စ ယော
 သညိ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ
 ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ ပဿေယျ။ န ပန
 သဒ္ဓိ သုဏောယျာတိ။

ကေမိဒါဟံ ပုတ္တုသ သမယံ အာတုမာယံ ဝိဟရာမိ ဘုသာဂါရေ။ တေန
 ခေါ ပန သမယေန ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု
 နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ အဝိဒ္ဓုရေ ဘုသာဂါရဿ ဒွေ ကဿကာ
 ဘာတရော ဟတာ စတ္တာရော စ ဗလိဗဒ္ဓါ။ အထ ခေါ ပုတ္တုသ
 အာတုမာယ မဟာဇနကာယော နိက္ခမိတွာ ယေန တေ ဒွေ ကဿကာ
 ဘာတရော ဟတာ စတ္တာရော စ ဗလိဗဒ္ဓါ တေနပသင်္ကမိ။ တေန ခေါ
 ပနာဟံ ပုတ္တုသ သမယေန ဘုသာဂါရ နိက္ခမိတွာ ဘုသာဂါရဒ္ဓါရေ
 အဗ္ဗောကာသေ စင်္ကမာမိ။ အထ ခေါ ပုတ္တုသ အညတရော ပုရိသော တမှာ
 မဟာဇနကာယာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ
 ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ ပြိတံ ခေါ အဟံ ပုတ္တုသ တံ ပုရိသံ တေဒဝေါစံ
 “ကိံ န ခေါ ဒေသော အာဝုသော မဟာဇနကာယော သန္ဓိပတိတော”တိ။ ဣဒါနိ
 ဘန္တေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု
 အသနိယာ ဖလန္တိယာ ဒွေ ကဿကာ ဘာတရော ဟတာ စတ္တာရော စ
 ဗလိဗဒ္ဓါ။ ဧတ္ထေသော မဟာဇနကာယော သန္ဓိပတိတော၊ တံ ပန ဘန္တေ
 ကု အဟောသိတိ။ “ဣဓေဝ ခေါ အဟံ အာဝုသော အဟောသိ”န္တိ။ ကိံ ပန
 ဘန္တေ အဒ္ဓသတိ။ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော အဒ္ဓသ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ
 သဒ္ဓိ အသောသိတိ။ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော သဒ္ဓိ အသောသိ”န္တိ။ ကိံ ပန
 ဘန္တေ သုတ္တော အဟောသိတိ။ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော သုတ္တော
 အဟောသိ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ သညိ အဟောသိတိ။ “ဝေမာဝုသော”တိ။
 သော တံ ဘန္တေ သညိ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ

၁-ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု (သီ၊ သျား၊ ဣ) ၂-နဝ ဝါ သကဠုသတာနိ ဒသ ဝါ သကဠုသတာနိ (သီ)
 ၃-ဗလိဗဒ္ဓါ (သီ၊ ဣ)

ဂဠုဂဠုယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ အဋ္ဌဿ၊ န ပန သဒ္ဓိ အဿောသိတိ။ “ဝေမာပုသော”တိ။

အထ ခေါ ပုတ္တုသ တဿ ပုရိသဿ တေဒဟောသိ “အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော အပ္ပုတံ ဝတ ဘော၊ သန္တေန ဝတ ဘော ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။ ယတြ ဟိ နာမ သညိ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠုယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လဟာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ ဒက္ခတိ၊ န ပန သဒ္ဓိ သောဿတိ”တိ။ မယိ ဥဠာရံ ပသာဒံ ပဝေဒေတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိတိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သောဟံ ဘန္တေ ယော မေ အာဠာရေ ကာလာမေ ပသာဒေါ။ တံ မဟာဝါတေ ဝါ ဩဗုဏာမိ သီဃသောတာယ၊ ဝါနဒိယာ ပဝါဟေမိ။ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဠိတံ ဝါ ဥက္ကုဠေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ၊ ဝေမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိ- တော။ သောဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတ”န္တိ။

၁၉၄။ အထ ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ “ဣဉ် မေ တံ ဘဏေ သိဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ အာဟာရ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ သော ပုရိသော ပုတ္တုသဿ မလ္လပုတ္တဿ ပဋိသုတွာ တံ သိဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ အာဟာရိ”။ အထ ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော တံ သိဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ “ဣဒံ ဘန္တေ သိဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ၊ တံ မေ ဘဂဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အနကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။ တေန ဟိ ပုတ္တုသ ဧကေန မံ အစ္ဆာဒေဟိ၊ ဧကေန အာနန္ဒန္တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ ဧကေန ဘဂဝန္တံ အစ္ဆာ- ဒေတိ၊ ဧကေန အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုတ္တုသံ မလ္လပုတ္တံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိတော သမာဒပိတော သမုတ္တေဇိတော သမ္ပဟံသိတော ဥဠာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

၁-သုဏိဿတိ (သျှာ) ၂-သိဉ်သောတာယ (က) ၃-အာဟာရသိ (က)

၁၉၅။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော အစိရပက္ကန္တေ ပုတ္တုသေ မဇ္ဈပုတ္တေ တံ သိင်္ဂိဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမေသိ။ တံ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမိတံ ဟတစ္စိကံ ဝိယ ခါယတိ။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အစ္စရိယံ ဘန္တေ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ ပရိသုဒ္ဓေါ ဘန္တေ တထာဂတဿ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော၊ ဣဒံ ဘန္တေ သိင်္ဂိဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမိတံ ဟတစ္စိကံ ဝိယ ခါယတိ”တိ။ ဝေမေတံ အာနန္ဒ ဝေမေတံ အာနန္ဒ ဦးသူ ကာလေသု အတိဝိယ တထာဂတဿ ကာယော ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ကတမေသု ဦးသူ၊ ယဉ္စ အာနန္ဒ ရတ္ထိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ။ ယဉ္စ ရတ္ထိံ အနုပေါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣမေသု ခေါ် အာနန္ဒ ဦးသူ ကာလေသု အတိဝိယ တထာဂတဿ ကာယော ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ အဇ္ဇ ခေါ် ပနာနန္ဒ ရတ္ထိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ ကုသိနာရာယံ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ အန္တရေန ၂ ယမကသာလာနံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ?။ အာယာမာနန္ဒ၊ ယေန ကကုဓာ နဒီ တေနပသင်္ကမိဿာမာတိ။ “ဝေ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။

သိင်္ဂိဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ပုတ္တုသေ အဘိဟာရယိ။
 တေန အစ္စာဒိတော သတ္တာ၊ ဟေမဝဏ္ဏော အသောဘထာတိ။

၁၉၆။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ကကုဓာ နဒီ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ကကုဓံ နဒီ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ နတွာ စ ပိဝိတွာ စ ပစ္စုတ္တရိတွာ ယေန အမ္ပဝနံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ စုန္ဒကံ အာမန္တေသိ “ဣဗံ မေ တံ စုန္ဒက စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋီ ပညပေဟိ၊ ကိလန္တောသ္မိ စုန္ဒက နိပဇ္ဇိဿာမိ”တိ။

“ဝေ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ စုန္ဒကော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋီ ပညပေသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ ပါဒေ ပါဒိ အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိကရိတွာ။ အာယသ္မာ ပန စုန္ဒကော တတ္ထေဝ ဘဂဝတော ပုရတော နိသီဒိ။

၁-ဝိတစ္စိကံဝိယ (သီ၊ဣ) ၂-အန္တရေန (သျာ) ၃-ဘဝိဿတိတိ (က)

ဂန္ဓာန ဗုဒ္ဓေါ နဒိကံ ကကုဓံ၊
 အစ္စောဒကံ သာတုဒကံ ပိပ္ပသန္နံ။
 ဩဂါဟိ သတ္တာ အကိလန္တရူပေါ^၁၊
 တထာဂတော အပ္ပဋိမော စ^၂ လောကေ။

နတ္တာ စ ပိဝိတွာ စုဒတာရိ သတ္တာ^၃၊
 ပုရက္ခတော ဘိက္ခုဂဏဿ မဇ္ဈေ။
 ဝတ္တာ^၄ ပဝတ္တာ ဘဂဝါ ဣမ ဓမ္မေ၊
 ဥပါဂမိ အဗ္ဗဝနံ မဟေသိ။

အာမန္တယိ စုန္ဒကံ နာမ ဘိက္ခု၊
 စတုဂ္ဂုဏံ သန္တရ မေ နိပဋ္ဌံ။
 သော စောဒိတော ဘာဝိတတ္ထေန စုန္ဒော၊
 စတုဂ္ဂုဏံ သန္တရိ ခိပ္ပမေဝ။
 နိပဋ္ဌိ သတ္တာ အကိလန္တရူပေါ၊
 စုန္ဒောပိ တတ္ထ ပမုခေ^၅ နိသိဒ္ဓိတိ။

၁၉၇။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ ၆ ပနာနန္တ စုန္ဒဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ ကောစိ ပိပ္ပဋိသာရံ ဥပ္ပါဒေယျ တဿ တေ အာဂုသော စုန္ဒ အလာဘာ တဿ တေ ဒုလ္လဗ္ဗံ၊ ယဿ တေ တထာဂတော ပစ္ဆိမံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗုတော^၁တိ။ စုန္ဒဿ အာနန္တ ကမ္မာရပုတ္တဿ ဧဝံ ပိပ္ပဋိသာရော ပဋိဝိနေတဗ္ဗော တဿ တေ အာဂုသော စုန္ဒ လာဘာ တဿ တေ သုလဗ္ဗံ၊ ယဿ တေ တထာဂတော ပစ္ဆိမံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗုတော။ သမ္မုခေါ မေတံ အာဂုသော စုန္ဒ ဘဂဝတော သုတံ သမ္မုခေါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ။ ခွေ မေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမဇလာ^၂ သမဝိပါကာ^၃၊ အတိဝိယ အညေဟိ ပိဏ္ဍပါတေဟိ မဟပ္ပလတရာ စ မဟာနိသံသတရာ စ။ ကတမေ ခွေ၊ ယဉ္စ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ^၄ အဘိသမ္မုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္စ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနောတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ဣမေ ခွေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမဇလာ

၁-သုကိလန္တရူပေါ (သိ၊ ဣ)	၂-အပ္ပဋိမော (ဣ)
၃-ပိဝိတွာ စုန္ဒကောနာ ပိဝိတွာ စ ဥတ္တရိ (က)	၄-သတ္တာ (သိ၊ သု၊ ဣ)
၅-သမုခေ (က)	၆-သော ခေါ (က)
၇-သမာ သမဇလာ (က)	၈-သသေဝိပါကာ (သိ၊ သု၊ ဣ)

သမဝိပါကာ၊ အတိဝိယ အညေဟိ ပိဏ္ဍပါတေဟိ မဟပူလတရာ စ မဟာနိသံ-
 သတရာ စ၊ အာယုသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ
 ဥပစိတံ၊ ဝဏ္ဏသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
 သုခသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
 ယသသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
 သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
 အာဓိပတေယျသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ။
 စုန္ဒဿ အာနန္ဒ ကမ္မာရပုတ္တဿ ဧဝံ ပိပ္ပုဒ္ဓိသာရော ပဋိဝိနေတဗ္ဗော”တိ။
 အထ ခေါ ဘဂဝါ တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ
 ဥဒါနေသိ—

“ဒဒတော ပုညံ ပဝစုတိ၊
 သံယမတော ဝေရံ န စိယတိ။
 ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကံ၊
 ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သနိဗ္ဗုတော”တိ။

စတုတ္ထော ဘာဏဝါရော။

ယမကသာလာ

၁၉၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “အာယာမာ-
 နန္ဒ၊ ယေန ဟိရညဝတိယာ နဒိယာ ပါရိမံ တီရံ၊ ယေန ကုသိနာရာ ဥပဝတ္တနံ
 မလ္လာနံ သာလဝနံ တေနပသက်မိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ
 အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ
 ဘိက္ခုသံဃေန သဗ္ဗိံ ယေန ဟိရညဝတိယာ နဒိယာ ပါရိမံ တီရံ၊ ယေန
 ကုသိနာရာ ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ တေနပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ
 အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “ဣဗံ မေ တံ အာနန္ဒ အန္တရေန
 ယမကသာလာနံ ဥတ္တရသီသကံ မဇ္ဇကံ ပညပေဟိ၊ ကိလန္တောသ္မိ အာနန္ဒ
 နိပဋိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော
 ပဋိသုတွာ အန္တရေန ယမကသာလာနံ ဥတ္တရသီသကံ မဇ္ဇကံ ပညပေသိ။
 အထ ခေါ ဘဂဝါ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ ပါဒေ ပါဒံ
 အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော။

တေန ခေါ ပန သမယေန ယမကသာလာ သဗ္ဗဇာလိဖုလ္လာ ဟောန္တိ အကာလပုပ္ဖေဟိ၊ တေ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ မန္ဒာရဝပုပ္ဖါနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ စန္ဒနစုဏ္ဍာနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ တူရိယာနိ အန္တလိက္ခေ ဝဇ္ဇန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ သံဂိတာနိ အန္တလိက္ခေ ဝတ္တန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။

၁၉၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ။—သဗ္ဗဇာလိ-
 ဖုလ္လာ ခေါ အာနန္ဒ ယမကသာလာ အကာလပုပ္ဖေဟိ၊ တေ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ မန္ဒာရဝပုပ္ဖါနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ စန္ဒနစုဏ္ဍာနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ တူရိယာနိ အန္တလိက္ခေ ဝဇ္ဇန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ သံဂိတာနိ အန္တလိက္ခေ ဝတ္တန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ န ခေါ အာနန္ဒ ဣတ္တာဝတာ တထာဂတော သက္ကတော ဝါ ဟောတိ ဂရုကတော ဝါ မာနိတော ဝါ ပူဇိတော ဝါ အပစိတော ဝါ။ ယော ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဥပါသကော ဝါ ဥပါသိကာ ဝါ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရတိ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရိ၊ သော တထာဂတံ သက္ကရောတိ ဂရုံ ကရောတိ မာနေတိ ပူဇေတိ အပစိယတိ ဝ ပရမာယ ပူဇာယ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရိဿာမ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရိနောတိ။ ဧဝံ ဝေါ အာနန္ဒ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ဥပဝါဏဓတ္တရ

၂၀၀။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဘဂဝတော ပုရတော ဌိတော ဟောတိ ဘဂဝန္တံ ဗီဇယမာနော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေသိ “အပေဟိ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသိ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ တေဒဟောသိ “အယံ

၁-ဗုဒ္ဓံ ပဓံ သိဿာဏုပေါတ္တကေသု န ဒိဿတိ။

ခေါ် အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဒီဃရတ္တံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာ-
 ဝစရော သဗီပစာရိ၊ အထ စ ပန ဘဂဝါ ပစ္စိမေ ကာလေ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ
 အပသာရေတိ ‘အပေဟိ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသီ’တိ။ ကော န ခေါ
 ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယံ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ
 ‘အပေဟိ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသီ’တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ
 အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အယံ ဘန္တေ အာယသ္မာ ဥပဝါဏော
 ဒီဃရတ္တံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာဝစရော သဗီပစာရိ၊ အထ စ
 ပန ဘဂဝါ ပစ္စိမေ ကာလေ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ ‘အပေဟိ
 ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသီ’တိ၊ ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု
 ကော ပစ္စယော၊ ယံ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ ‘အပေဟိ
 ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသီ’တိ။ ယေဘုယျေန အာနန္ဒ ဒသသု
 လောကဓာတူသု ဒေဝတာ သန္တိပတိတာ တထာဂတံ ဒဿနာယ၊ ယာဝတာ
 အာနန္ဒ ကုသိန်ရာ ဥပဝတ္တန် မလ္လာန် သာလဝန် သမန္တတော ဒွါဒသ
 ယောဇနာနိ၊ နတ္ထိ သော ပဒေသော ဝါလဂ္ဂကောဋီနိတုဒနမတ္ထောပိ မဟေ-
 သက္ခာဟိ ဒေဝတာဟိ အပ္ပုဋ္ဌော။ ဒေဝတာ အာနန္ဒ ဥဇ္ဈာယန္တိ “ဗူရာ စ
 ဝတမှ အာဂတာ တထာဂတံ ဒဿနာယ၊ ကဒါဏိ ကရဟဏိ တထာဂတာ
 လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ
 ယာမေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာန် ဘဝိဿတိ၊ အယံ စ မဟေသက္ခော
 ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပုရတော ဌိတော ဩဝါရေန္တော၊ န မယံ လဘာမ
 ပစ္စိမေ ကာလေ တထာဂတံ ဒဿနာယာ”တိ။

၂၀၁။ ကထံဘူတာ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ ဒေဝတာ မနသိကရောတိတိ။
 သန္တာနန္ဒ ဒေဝတာ အာကာသေ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ
 ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နုပိတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဌန္တိ၊
 “အတိဒိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိဒိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊
 အတိဒိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဓာယိဿတိ”တိ။

သန္တာနန္ဒ ဒေဝတာ ပထဝီယံ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ
 ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နုပိတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဌန္တိ၊
 “အတိဒိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိဒိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊
 အတိဒိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဓာယိဿတိ”တိ။

၁-မနသိ ကရောန္တိတိ (သျှာ၊ က) ၂-ဆိန္နုပိတံပိယ ပပတန္တိ (သျှာ) ၃-စက္ခုမာ (သျှာ၊ က)

ယာ ပန တာ ဒေဝတာ ဝိတရာဂါ၊ တာ သတာ သမ္ပဇာနာ အဓိ-
ဝါသေန္တိ “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ”တိ။

စတုသံဝေဇနီယဌာန

၂၀၂။ ပုဗ္ဗေ ဘန္တေ ဒိသာသု ဝဿံဝုဌာ^၁ ဘိက္ခု။ အာဂစ္ဆန္တိ တထာဂတံ
ဒဿနာယ၊ တေ မယံ လဘာမ မနောဘာဝနီယေ ဘိက္ခု။ ဒဿနာယ၊
လဘာမ ပယိရူပါသနာယ။ ဘဂဝတော ပန မယံ ဘန္တေ အစ္စယေန န
လဘိဿာမ မနောဘာဝနီယေ ဘိက္ခု။ ဒဿနာယ၊ န လဘိဿာမ ပယိရူပါ-
သနာယာတိ။

စတုရိမာနိ အာနန္တ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယာနိ သံဝေဇနီယာနိ
ဌာနာနိ။ ကတမာနိ စတုရိ၊ “ဣဓ တထာဂတော ဇာတော”တိ အာနန္တ
သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ “ဣဓ တထာဂတော
အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ အာနန္တ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ
ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ “ဣဓ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိ-
တ”န္တိ အာနန္တ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ “ဣဓ
တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ အာနန္တ
သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ ဣမာနိ ခေါ အာနန္တ
စတုရိ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယာနိ သံဝေဇနီယာနိ ဌာနာနိ။

အာဂမိဿန္တိ ခေါ အာနန္တ သဒ္ဓါ ဘိက္ခု။ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ
ဥပါသိကာယော “ဣဓ တထာဂတော ဇာတော”တိပိ။ “ဣဓ တထာဂတော
အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိပိ။ “ဣဓ တထာဂတေန အနုတ္တရံ
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတ”န္တိပိ။ “ဣဓ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာန-
ဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိပိ။ ယေ ဟိ ကေစိ အာနန္တ စေတိယစာရိကံ
အာဟိဏ္ဏန္တာ ပသန္တမိတ္တာ ကာလံ ကရိဿန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ကာယဿ
ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိတိ။

အာနန္တပုစ္ဆိကထာ

၂၀၃။ ကထံ မယံ ဘန္တေ မာတုဂါမေ ပဋိပဇ္ဇာမာတိ။ အဒဿနံ
အာနန္တာတိ။ ဒဿနေ ဘဂဝါ သတိ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ အနာလာပေါ

၁-ဝဿံဝုတ္တာ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

အာနန္ဒာတိ။ အာလပန္နေန ပန ဘန္တေ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ သတိ အာနန္ဒ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာတိ။

၂၀၄။ ကထံ မယံ ဘန္တေ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇာမာတိ။ အဗျာဝဋ္ဌာ တုမေ အာနန္ဒ ဟောထ တထာဂတဿ သရီရပူဇာယ။ ဣဗံ တုမေ အာနန္ဒ သာရတ္ထေ ဗုဒ္ဓထ အနုယုဉ္ဇထ^၁ သာရတ္ထေ အပ္ပမတ္တာ အာတာပိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရထ။ သန္တာနန္ဒ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာပိ ပြာဟ္မဏ- ပဏ္ဍိတာပိ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာပိ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္ဓာ၊ တေ တထာဂတဿ သရီရပူဇံ ကံရိဿန္တိတိ။

၂၀၅။ ကထံ ပန ဘန္တေ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ ယထာ ခေါ အာနန္ဒ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ ကထံ ပန ဘန္တေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ။ ရညော အာနန္ဒ စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ။ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေတွာ ဝိဟတေန ကပ္ပိသေန ဝေဋ္ဌေန္တိ။ ဝိဟတေန ကပ္ပိသေန ဝေဋ္ဌေတွာ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ။ ဧတေနပါယေန ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ^၂ ဝေဋ္ဌေတွာ အာယသာယ တေလဒေါဏိယာ ပက္ခိပိတွာ အညိဿာ အာယသာယ ဒေါဏိယာ ပဋိ- ကုဇိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓာနံ စိတကံ ကရိတွာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ ဈာပေန္တိ။ စာတုမဟာပထေ^၃ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ထူပံ ကရေန္တိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ယထာ ခေါ အာနန္ဒ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ စာတုမဟာပထေ တထာဂတဿ ထူပေါ ကာတဗ္ဗော၊ တတ္ထ ယေ မာလံ ဝါ ဂန္ဓံ ဝါ စုဏ္ဏကံ^၄ ဝါ အာရောပေဿန္တိ ဝါ အဘိဝါဒေဿန္တိ ဝါ စိတ္တံ ဝါ ပသာဒေဿန္တိ၊ တေသံ တံ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။

ထူပါရဟပုဂ္ဂလ

၂၀၆။ စတ္တာရောမေ အာနန္ဒ ထူပါရဟာ။ ကတမေ စတ္တာရော။ တထာ- ဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော၊ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော၊ တထာဂတဿ သာဝကော ထူပါရဟော၊ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ^၅ ထူပါရဟောတိ။

၁-သဒ္ဓတ္ထေ အနုယုဉ္ဇထ (သီ၊ သျာ)၊ သဒ္ဓတ္ထံ အနုယုဉ္ဇထ (ဣ)၊ သာရတ္ထေ အနုယုဉ္ဇထ (က)
၂-သရီရေ (သျာ၊ က)
၃-စာတုမဟာပထေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၄-စုဏ္ဏကံ (သီ၊ ဣ)
၅-စက္ကဝတ္တိ (သျာ၊ က)

ကိဉ္ဇာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော။ “အယံ တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ထူပေါ”တိ အာနန္ဒ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တိ၊ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ အာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော။

ကိဉ္ဇာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော။ “အယံ တဿ ဘဂဝတော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓဿ ထူပေါ”တိ အာနန္ဒ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တိ၊ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ အာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော။

ကိဉ္ဇာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတဿ သာဝကော ထူပါရဟော။ “အယံ တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာဝကဿ ထူပေါ”တိ အာနန္ဒ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တိ၊ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ အာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတဿ သာဝကော ထူပါရဟော။

ကိဉ္ဇာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ထူပါရဟော။ “အယံ တဿ ဓမ္မိကဿ ဓမ္မရညော ထူပေါ”တိ အာနန္ဒ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တိ၊ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ အာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ထူပါရဟော။ ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ စက္ကာရော ထူပါရဟာတိ။

အာနန္ဒအန္တရိယဓမ္မ

၂၀၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ကပိသီသံ အာလမ္ဘိတွာ ရောဒမာနော အဋ္ဌာသိ “အဟဉ္စ ဝတမ္ပိ သေခေါ သကရဏီယော၊ သတ္တု စ မေ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ယော မမ အနုကမ္မကော”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ “ကဟံ န ခေါ ဘိက္ခုဝေ အာနန္ဒော”တိ။ ဧသော ဘန္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ကပိသီသံ အာလမ္ဘိတွာ ရောဒမာနော ဌိတော “အဟဉ္စ ဝတမ္ပိ သေခေါ သကရဏီယော၊ သတ္တု စ မေ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ယော မမ အနုကမ္မကော”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အညတရံ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ “ဟေိ တံ ဘိက္ခု၊ မမ ဝစနေန အာနန္ဒ

သုတ္တ]

အာနန္ဒအတ္ထရိယဓမ္မ

၁၁၉

အာမန္တေဟိ ‘သတ္တာ တံ အာဂုသော အာနန္ဒ အာမန္တေဟိ’ တိ”။ “ဝေဘန္တေ” တိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ “သတ္တာ တံ အာဂုသော အာနန္ဒ အာမန္တေဟိ” တိ။ “ဝေမာဂုသော” တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တဿ ဘိက္ခုနော ပဋိဿုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ “အလံ အာနန္ဒ မာ သောဖိ မာ ပရိဒေဝိ၊ နန ဧတံ အာနန္ဒ မယာ ပဋိကစ္စေဝ အက္ခာတံ ‘သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ’၊ တံ ကုတေတ္ထ အာနန္ဒ လဗ္ဘာ၊ ‘ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ ဝတ တထာဂတဿာပိ သရိရံ မာ ပလုဇ္ဇိ’ တိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဒီဃရတ္တံ ခေါ တေ အာနန္ဒ တထာဂတော ပစ္စုပဋိတော မေတ္တေန ကာယကမ္မေန ဟိတေန သုခေန အဒ္ဓယေန အပ္ပမာဏေန၊ မေတ္တေန ဝစီကမ္မေန ဟိတေန သုခေန အဒ္ဓယေန အပ္ပမာဏေန၊ မေတ္တေန မနောကမ္မေန ဟိတေန သုခေန အဒ္ဓယေန အပ္ပမာဏေန။ ကတပုညောသိ တံ အာနန္ဒ၊ ပဓာနမနယုဇ္ဇ ဝိပုံ ဟောဟိသိ အနာသဝေါ” တိ။

၂၀၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ အဟေသံ အတိတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသမ္ဗိ ဘဂဝန္တာနံ တေပုရမာယေဝ ဥပဋ္ဌာကာ အဟေသံ၊ သေယျထာပိ မယံ အာနန္ဒော။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသမ္ဗိ ဘဂဝန္တာနံ တေပုရမာယေဝ ဥပဋ္ဌာကာ ဘဝိဿန္တိ၊ သေယျထာပိ မယံ အာနန္ဒော။ ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခဝေ အာနန္ဒော၊ မေဓာဝီ ဘိက္ခဝေ အာနန္ဒော၊ ဇာနာတိ ‘အယံ ကာလော တထာဂတံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတံ ဘိက္ခုနံ၊ အယံ ကာလော ဘိက္ခုနီနံ၊ အယံ ကာလော ဥပါသကာနံ၊ အယံ ကာလော ဥပါသိကာနံ၊ အယံ ကာလော ရညော ရာဇမဟာမတ္တာနံ တိတ္ထိယာနံ တိတ္ထိယသာဝကာနံ’ ဟိ”။

၂၀၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အတ္ထရိယာ အတ္တုတာ ဓမ္မာ^၁ အာနန္ဒေ။ ကတမေ စတ္တာရော။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမင်္ဂါ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တဏှိ စေ အာနန္ဒော

၁-အတ္တုတဓမ္မာ (သျာက)

ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။
 သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ။
 ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ။
 ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ
 ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ
 ဥပါသကပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ။ ဒဿနေန သာ
 အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ။ ဘာသိတေနပိ
 သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကပရိသာ ဟောတိ။
 အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ
 အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ။ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။
 တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ။ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ
 ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ
 အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ
 အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ ရညေ စက္ကဝတ္တိမ္ပိ။
 ကတမေ စတ္တာရော။ သစေ ဘိက္ခဝေ ခတ္တိယပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ
 ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ။ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ
 စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဘာသတိ။ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ
 ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ခတ္တိယပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ
 ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ မြာဟ္မဏပရိသာ။ပ။
 ဂဟပတိပရိသာ။ပ။ သမဏပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ။
 ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဘာသတိ။
 ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ သမဏပရိသာ
 ဟောတိ။ အထ ခေါ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တုဏှိ ဟောတိ။ ဝေမေဝ ခေါ
 ဘိက္ခဝေ စတ္တာရောမေ အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ။ သစေ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ။ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ
 ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ။ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ
 ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော
 တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ။ပ။ ဥပါသကပရိသာ။ပ။
 ဥပါသိကာပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ။ ဒဿနေန သာ

အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြိ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိယာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အတ္တတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေတိ။

မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာ

၂၁၀။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “မာ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမသ္မိံ ခုဒ္ဒကနဂရကေ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ သာခါနဂရကေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ သန္တိ ဘန္တေ အညာနိ မဟာနဂရာနိ။ သေယျထိဒံ၊ စမ္မာ ရာဇဂဟံ သာဝတ္ထိ သာကေတံ ကောသမ္ပိ ဗာရာဏသိ၊ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယတု၊ ဧတ္ထ ဗဟူ ခတ္တိယမဟာသာလာ ပြာဟ္မဏမဟာသာလာ ဂဟပတိမဟာသာလာ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္တာ။ တေ တထာဂတဿ သရိရပူဇံ ကရိဿန္တိ”တိ။ မာဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ၊ မာဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ “ခုဒ္ဒကနဂရကံ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကံ သာခါနဂရက”န္တိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော နာမ အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပ္ပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္တာဂတော။ ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ အယံ ကုသိနာရာ ကုသာဝတီ နာမ ရာဇဓာနီ အဟောသိ၊ ပုရတ္ထိမေန စ ပစ္ဆိမေန စ ဒွါဒသယောဇနာနိ အာယာမေန။ ဥတ္တရေန စ ဒက္ခိဏေန စ သတ္တယောဇနာနိ ဝိတ္တာရေန။ ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇဓာနီ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ဒေဝါနံ အာဠကမန္တာ နာမ ရာဇဓာနီ ဣဒ္ဓါ စေဝ ဟောတိ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏယက္ခာ စ သုဘိက္ခာ စ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ကုသာဝတီ ရာဇဓာနီ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇဓာနီ ဒသဟိ သဗ္ဗေဟိ အဝိဝိတ္တာ အဟောသိ ဒိဝါ စေဝ ရတ္ထိံ စ။ သေယျထိဒံ၊ ဟတ္ထိသဗ္ဗေန အဿသဗ္ဗေန ရထသဗ္ဗေန ဘေရိသဗ္ဗေန မုဒိင်္ဂသဗ္ဗေန ဝိဏာသဗ္ဗေန ဂိတသဗ္ဗေန သင်္ခသဗ္ဗေန သမ္မသဗ္ဗေန ပါဏိတာဠသဗ္ဗေန “အသ္မာထ ပိဝထ ခါဒထာ”တိ ဒသမေန သဗ္ဗေန။

ဂစ္ဆ တံ အာနန္ဒ ကုသိနာရံ ပဝိသိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေဟိ “အဇ္ဇ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရတ္ထိယာ ပစ္ဆိမေ ယာမေ တထာဂတဿ

ပရိနိဗ္ဗာန် ဘဝိဿတိ၊ အဘိက္ကမထ ဝါသေဋ္ဌာ၊ အဘိက္ကမထ ဝါသေဋ္ဌာ၊ မာ ပစ္စာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ ‘အမှာကံ စ နော ဂါမက္ခေတ္တေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာန် အဟောသိ၊ န မယံ လဘိမှာ ပစ္စိမေ ကာလေ တထာဂတံ ဒဿနာယာ’တိ”။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ အတ္တဒုတိယော ကုသိနာရံ ပါဝိသိ။

မလ္လာနံ ဝဋ္ဌနာ

၂၁၁။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကောသိနာရကာ မလ္လာ သန္ဓာဂါရေ^၁ သန္ဓိပတိတာ ဟောန္တိ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ သန္ဓာဂါရံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေသိ “အဇ္ဇ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာန် ဘဝိဿတိ၊ အဘိက္ကမထ ဝါသေဋ္ဌာ၊ အဘိက္ကမထ ဝါသေဋ္ဌာ၊ မာ ပစ္စာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ ‘အမှာကံ စ နော ဂါမက္ခေတ္တေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာန် အဟောသိ၊ န မယံ လဘိမှာ ပစ္စိမေ ကာလေ တထာဂတံ ဒဿနာယာ’တိ”။ ဣဒမာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဝစနံ သုတွာ မလ္လာ စ မလ္လပုတ္တာ စ မလ္လသုဏီသာ စ မလ္လပဇာပတိယော စ အဃာဝိနော ဒုမ္မနာ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ အပ္ပေကစ္စေ ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယ ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပိတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဌန္တိ၊ “အတိဒိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိဒိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာဟိဿကိ၊ အတိဒိပ္ပံ စက္ခုံ လောကေ အန္တရဓာယိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ မလ္လာ စ မလ္လပုတ္တာ စ မလ္လသုဏီသာ စ မလ္လပဇာပတိယော စ အဃာဝိနော ဒုမ္မနာ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ ယေန ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ^၂သု။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ တေဒဟောသိ “သစေ ခေါ အဟံ ကောသိနာရကေ မလ္လေ ကေမေကံ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဓာပေဿာမိ၊ အဝဋ္ဌိတော ဘဂဝါ ကောသိနာရကေဟိ မလ္လေဟိ ဘဝိဿတိ၊ အထာယံ ရတ္တိံ ဝိဘာယိဿတိ။ ယံနုနာဟံ ကောသိနာရကေ မလ္လေ ကုလပရိဝတ္တသော ကုလပရိဝတ္တသော ဌပေတွာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဓာပေယျံ၊ ‘ဣတ္တန္တာမော ဘန္တေ မလ္လော သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမစ္စော ဘဂဝတော

၁-သန္ဓာဂါရေ (သိ၊ သာ၊ ဣ)

သုတ္တံ]

သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု

၁၂၃

ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသိ-
နာရကေ မလ္လေ ကုလပရိဝတ္တသော ကုလပရိဝတ္တသော ဌပေတွာ ဘဂဝန္တံ
ဝန္တာပေသိ “ဣတ္ထန္တာမော ဘန္တေ မလ္လော သပုတ္တော သဘရိယော
သပရိသော သာမဇ္ဈော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ”တိ။ အထ ခေါ
အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဧတေန ဥပါယေန ပဌမေန ဝ ယာမေန ကောသိ-
နာရကေ မလ္လေ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာပေသိ။

သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု

၂၁၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန သုဘဒ္ဒေါ နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော
ကုသိနာရာယံ ပဋိဝေသတိ။ အသောသိ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော “အဇ္ဇ ကိရ
ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ”တိ။
အထ ခေါ သုဘဒ္ဒဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ တေဒဟောသိ “သုတံ ခေါ ပန မေတံ
ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဝုဇာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ
‘ကဒါဓိ ကရဟဓိ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓါ’တိ။ အဇ္ဇေ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ
ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ အယံ ကင်္ခိဓမ္မော ဥပ္ပန္နော၊ ဧဝံ ပဿန္တော အဟံ
သမဏေ ဂေါတမေ ‘ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ
ဒေသေတုံ၊ ယထာဟံ ဣမံ ကင်္ခိဓမ္မံ ပဇဟေယျန္တိ”။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ
ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော
တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ တေဒဝေါစ “သုတံ မေတံ
ဘော အာနန္တံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဝုဇာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ
ဘာသမာနာနံ ‘ကဒါဓိ ကရဟဓိ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ’တိ။ အဇ္ဇေ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ
ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ အယံ ကင်္ခိဓမ္မော ဥပ္ပန္နော။ ဧဝံ
ပဿန္တော အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ ‘ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော
တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ၊ ယထာဟံ ဣမံ ကင်္ခိဓမ္မံ ပဇဟေယျန္တိ။ သာဓာဟံ
ဘော အာနန္တံ လဘေယျံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ
အာယသ္မာ အာနန္ဒော သုဘဒ္ဒံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ “အလံ အာဝုသော
သုဘဒ္ဒ၊ မာ တထာဂတံ ဝိဟေဋ္ဌေသိ၊ ကိလန္တော ဘဂဝါ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ
သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော။ပ။ တတိယမ္ပိ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော
အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ တေဒဝေါစ “သုတံ မေတံ ဘော အာနန္တံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ
ဝုဇာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ကဒါဓိ ကရဟဓိ

တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ’တိ။ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ အယံ ကင်္ခါဓမ္မော ဥပ္ပန္နော။ ဧဝံ ပသန္နော အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ ‘ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ၊ ယထာဟံ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇဟေယျ’န္တိ။ သာဓာဟံ ဘော အာနန္ဒ လဘေယျံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယာ”တိ။ တတိယဗ္ဗိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သုဘဒ္ဒံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ “အလံ အာဂုဿော သုဘဒ္ဒ၊ မာ တထာဂတံ ဝိဟေဋ္ဌေသိ၊ ကိလန္တော ဘဂဝါ”တိ။

၂၁၃။ အသောသိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘဒ္ဒေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဗ္ဗိ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “အလံ အာနန္ဒ မာ သုဘဒ္ဒံ ဝါရေသိ၊ လဘတံ အာနန္ဒ သုဘဒ္ဓေါ တထာဂတံ ဒဿနာယ။ ယံ ကိဗ္ဗိ မံ သုဘဒ္ဓေါ ပုစ္ဆိဿတိ၊ သဗ္ဗံ တံ အညာပေက္ခောဝ ပုစ္ဆိဿတိ၊ နော ဝိဟေသာပေက္ခော။ ယဉ္ဇဿာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရိဿာမိ၊ တံ ဒိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သုဘဒ္ဒံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ “ဂစ္ဆာဂုဿော သုဘဒ္ဒ၊ ကရောတိ တေ ဘဂဝါ ဩကာသ”န္တိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဗ္ဗိ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ယေမေ ဘော ဂေါတမ သမဏဗြာဟ္မဏာ သင်္ခါနော ဂဏီနော ဂဏာစရိယာ ဉ္ဇတာ ယသသိနော တိတ္ထကရာ သာဓုသမ္ပတာ ဗဟုဇနဿ။ သေယျထိဒိ၊ ပူရဏော ကဿပေါ မက္ခလံ ဂေါသာလော အဇိတော ဧကသကမ္ပလော ပကုဓော ကစ္စာယနော သဉ္ဇယော ဗေလဋ္ဌပုတ္တော နိဂဏ္ဍော နာဂုပုတ္တော၊ သဗ္ဗေတေ သကာယ ပဋိညာယ အပ္ပညိံသု၊ သဗ္ဗေဝ န အပ္ပညိံသု၊ ဥဒါဟု ဧကစ္စေ အပ္ပညိံသု၊ ဧကစ္စေ န အပ္ပညိံသု”တိ။ အလံ သုဘဒ္ဒ တိဋ္ဌတေတံ “သဗ္ဗေတေ သကာယ ပဋိညာယ အပ္ပညိံသု၊ သဗ္ဗေဝ န အပ္ပညိံသု၊ ဥဒါဟု ဧကစ္စေ အပ္ပညိံသု၊ ဧကစ္စေ န အပ္ပညိံသု”တိ။ ဓမ္မံ တေ သုဘဒ္ဒ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

၂၁၄။ “ယသ္မိံ ခေါ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ န ဥပလက္ခတိ၊ သမဏောပိ တတ္ထ န ဥပလက္ခတိ၊ ဒုတိယောပိ တတ္ထ

သုတ္တံ]

သုဘဒ္ဒပရိမ္မာဇကဝတ္ထု

၁၂၅

သမဏော န ဥပလက္ခတိ၊ တတိယောပိ တတ္ထ သမဏော န ဥပလက္ခတိ၊ စတုတ္ထောပိ တတ္ထ သမဏော န ဥပလက္ခတိ။ ယသ္မိံ စ ခေါ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ ဥပလက္ခတိ၊ သမဏောပိ တတ္ထ ဥပလက္ခတိ၊ ဒုတိယောပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလက္ခတိ၊ တတိယောပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလက္ခတိ၊ စတုတ္ထောပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလက္ခတိ။ ဣမသ္မိံ ခေါ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ ဥပလက္ခတိ၊ ဣဓေ သုဘဒ္ဒ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော၊ ဣဓ တတိယော သမဏော၊ ဣဓ စတုတ္ထော သမဏော၊ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဘိ အညေဟိ။ ဣမေ စ သုဘဒ္ဒ ဘိက္ခု သမ္မာ ဝိဟရေယျ၊ အသုညော လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာတိ။

ဧကေနတိံသော ဝယသာ သုဘဒ္ဒ၊
ယံ ပဗ္ဗဇိံ ကိံကုသလာနုဇသိ။
ဝဿာနိ ပညာသ သမာဓိကာနိ၊
ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော သုဘဒ္ဒ။
ဣယဿ ဓမ္မဿ ပဒေသဝတ္တိ၊
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ သမဏောပိ နတ္ထိ။

ဒုတိယောပိ သမဏော နတ္ထိ။ တတိယောပိ သမဏော နတ္ထိ။ စတုတ္ထောပိ သမဏော နတ္ထိ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဘိ အညေဟိ။ ဣမေ စ သုဘဒ္ဒ ဘိက္ခု သမ္မာ ဝိဟရေယျ၊ အသုညော လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာ”တိ။

၂၁၅။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သုဘဒ္ဒေါ ပရိမ္မာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါပ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ။ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတော အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဒောဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံသဉ္စ၊ လဘေယျာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇိ၊ လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။ ယော ခေါ သုဘဒ္ဒ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အာကင်္ခတိ ပဗ္ဗဇ္ဇိ၊ အာကင်္ခတိ ဥပသမ္ပဒံ၊ သော

စက္ကာရော မာသေ ပရိဝသတိ။ စတုန္တံ မာသာနံ အစ္စယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု။
 ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဥပသမ္မာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယ။ အပိ စ မေတ္ထ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ
 ဝိဒိတာတိ။ သစေ ဘန္တေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗာ ဣမသ္မိံ မမ္ပဝိနယေ အာကင်္ခန္တာ
 ပဗ္ဗဇ္ဇံ အာကင်္ခန္တာ ဥပသမ္ပဒံ စက္ကာရော မာသေ ပရိဝသန္တိ။ စတုန္တံ မာသာနံ
 အစ္စယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဥပသမ္မာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယ။ အဟံ
 စက္ကာရိ ဝဿာနိ ပရိဝသိဿာမိ။ စတုန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ
 ဘိက္ခု။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဥပသမ္မာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယာတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “တေနဟာနန္တ သုဘဒ္ဓိ
 ပဗ္ဗာဇေဟိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော
 ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ တေ-
 ဒဝေါစ “လာဘာ ဝေါ အာဂုသော အာနန္တံ၊ သုလဒ္ဓံ ဝေါ အာဂုသော အာနန္တံ၊
 ယေ ဣတ္ထ သတ္တု” သမ္ပါခါ အန္တေဝါသိကာဘိသေကေန အဘိသိတ္တာ”တိ။
 အလတ္ထ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အလတ္ထ
 ဥပသမ္ပဒံ။ အစိရူပသမ္ပန္နော ခေါ ပနာယသ္မာ သုဘဒ္ဓေါ ဧကော ဝုပကဋ္ဌော
 အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ ‘ယဿတ္ထာယ
 ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေန္တိ’၊ တဒနုတ္တရံ မြဟ္မစရိယ-
 ပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟာသိ။
 “နိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ မြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ
 အပ္ပညာသိ။ အညတရော ခေါ ပနာယသ္မာ သုဘဒ္ဓေါ အရဟတံ အဟောသိ။
 သော ဘဂဝတော ပစ္စိမော သက္ခိသာဝကော အဟောသိတိ။

ပဉ္စမော ဘာဏဝါရော။

တထာဂတပန္နိမဝါစာ

၂၁၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ
 ပနာနန္တ တုမှာကံ ဝေမဿ ‘အင်္ဂိတသတ္တုဂံ ပါဝစနံ၊ နတ္ထိ နော သတ္တာ’တိ။
 န ခေါ ပနေတံ အာနန္တံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယော ဝေါ အာနန္တံ မယာ ဓမ္မော စ

ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ။ ယထာ ခေါ ပနာနန္တ တေရဟိ ဘိက္ခု။ အညမညံ အာဝုသောဝါဒေန သမုဒါစရန္တိ၊ န ခေါ မမစ္စယေန ဧဝံ သမုဒါစရိတဗ္ဗံ။ ထေရတရေန အာနန္တ ဘိက္ခုနာ နဝကတရော ဘိက္ခု နာမေန ဝါ ဂေါတ္တေန ဝါ အာဝုသောဝါဒေန ဝါ သမုဒါစရိတဗ္ဗော၊ နဝကတရေန ဘိက္ခုနာ ထေရတရော ဘိက္ခု ‘ဘန္တေ’တိ ဝါ ‘အာယသ္မာ’တိ ဝါ သမုဒါစရိတဗ္ဗော။ အာကမ်မာနော အာနန္တ သံသော မမစ္စယေန ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ သမူဟနတု။ ဆန္ဿ အာနန္တ ဘိက္ခုနော မမစ္စယေန ဗြဟ္မဒဏ္ဍော ဒါတဗ္ဗော”တိ။ ကတမော ပန ဘန္တေ ဗြဟ္မဒဏ္ဍောတိ။ ဆန္ဓော အာနန္တ ဘိက္ခု ယံ ဣစ္ဆေယျ၊ တံ ဝဒေယျ။ သော ဘိက္ခုဟိ နေဝ ဝတ္တဗ္ဗော၊ န ဩဝဗိတဗ္ဗော၊ န အနုသာသိတဗ္ဗောတိ။

၂၁၇။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ ‘သမ္မုဒိဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ။ န မယံ သက္ခိမှာ ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ ပဋိပုစ္ဆိတု’န္တိ”။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု။ တုဏှိ အဟောသုံ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ။ ပ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ ‘သမ္မုဒိဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ။ န မယံ သက္ခိမှာ ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ ပဋိပုစ္ဆိတု’န္တိ”။ တတိယမ္ပိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ တုဏှိ အဟောသုံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သတ္တဂါရဝေနပိ န ပုစ္ဆေယျာထ။ သဟာယကောပိ ဘိက္ခဝေ သဟာယကဿ အာရောစေတူ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု။ တုဏှိ အဟောသုံ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဓော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ဧဝံ ပသန္ဓော အဟံ ဘန္တေ ဣမသ္မိ” ဘိက္ခုသံဃေ ‘နတ္ထိ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ’တိ”။ ပသာဒါ ခေါ တံ အာနန္တ ဝဒေသိ၊ ဉာဏမေဝ ဟေတ္ထ အာနန္တ တထာဂတဿ။ နတ္ထိ ဣမသ္မိ” ဘိက္ခုသံဃေ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ။ ဣမေသံ ဟိ အာနန္တ ပဉ္စန္တံ ဘိက္ခုသတာနံ ယော ပစ္စိမကော ဘိက္ခု။ သော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယကောတိ။

၂၁၀။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ၊ ဝယမ္မော သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထာ”တိ။ အယံ တထာဂတဿ ပစ္စိမာ ဝါစာ။

ပရိနိဗ္ဗုတကထာ

၂၁၉။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ နေဝသညာနာသညာ-ယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပဇ္ဇိ။

အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ တေဒဝေါစ “ပရိနိဗ္ဗုတော ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ ဘဂဝါ”တိ။ နာဝုသော အာနန္ဒ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပဇ္ဇောတိ။

အထခေါ် ဘဂဝါ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာ-ပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကိဉ္စညာ-ယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဝိညာဏဉ္စာ-ယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ သမန္တရာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

ရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ မဟာဘူမိစာလော အဟောသိ ဘိသနကော သလောမဟံသော။ ဒေဝဒန္တုဘိယော စ ဖလိံသု။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ ဗြဟ္မာသဟမ္ပတိ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“သဗ္ဗေဝ နိက္ခိပိဿန္တိ၊ ဘူတာ လောကေ သမုဿယံ။
ယတ္ထ တောဒိသော သတ္တာ၊ လောကေ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော။
တထာဂတော ဗလပ္ပတ္တော၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗာတော”တိ။

၂၂၁။ ပရိနိဗ္ဗာတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော
ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ”တိ။

၂၂၂။ ပရိနိဗ္ဗာတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ
ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ။

“နာဟု အဿာသပဿာသော၊ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနော။
အနေဇော သန္တိမာရဗ္ဘ၊ ယံ ကာလမကရိ မုနိ။
အသလ္လိနေန စိတ္တေန၊ ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသယိ။
ပဇ္ဇောတဿေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိမောက္ခော စေတသော အဟူ”တိ။

၂၂၃။ ပရိနိဗ္ဗာတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ အာယသ္မာ အာနန္ဒော
ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“တဒါသိ ယံ ဘိဝံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗာတေ”တိ။

၂၂၄။ ပရိနိဗ္ဗာတေ ဘဂဝတိ ယေ တေ တတ္ထ ဘိက္ခု။ အဝိတရာဂါ အပ္ပေကစ္စေ
ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နုပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဝဇ္ဇန္တိ။ “အတိဒိပ္ပံ ဘဂဝါ
ပရိနိဗ္ဗာတော၊ အတိဒိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာတော၊ အတိဒိပ္ပံ စက္ခု လောကေ
အန္တရဟိတော”တိ။ ယေ ပန တေ ဘိက္ခု။ ဝိတရာဂါ၊ တေ သတာ သမ္ပဇာနာ
အဓိဝါသေန္တိ “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ”တိ။

၂၂၅။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “အလံ
အာဝုသော မာ သောစိတ္တ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ။ နန ဇေတံ အာဝုသော ဘဂဝတာ
ပဋိကစ္စေဝ အက္ခာတံ ‘သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာ-
ဘာဝေါ အညုထာဘာဝေါ။ တံ ကုတေတ္ထ အာဝုသော လဗ္ဘာ၊ ‘ယံ တံ
ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ ဝတ မာ ပလုဇ္ဇိ’တိ၊ နေတံ ဌာနံ

ဝိဇ္ဇတိ။ ဒေဝတာ အာဝုသော ဥဇ္ဈာယန္တိ”တိ။ ကထံဘူတာ ပန ဘန္တေ အာယသ္မာ အနုရုဋ္ဌေါ ဒေဝတာ မနသိ ကရောတိတိ”။

သန္တာဝုသော အာနန္ဒ ဒေဝတာ အာကာသေ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္ဒုပတိံ ပပတန္တိ၊ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဝဇ္ဇန္တိ။ “အတိဒိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဒိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဒိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။ သန္တာဝုသော အာနန္ဒ ဒေဝတာ ပထဝီယာ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္ဒုပတိံ ပပတန္တိ၊ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဝဇ္ဇန္တိ။ “အတိဒိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဒိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဒိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။ ယာ ပန တာ ဒေဝတာ ဝိတရာဂါ။ တာ သတာ သမ္ပဇာနာ အဓိဝါသေန္တိ “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လမ္ဘာ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာစ အနုရုဋ္ဌေါ အာယသ္မာ စ အာနန္ဒော တံ ရတ္တာဝသေသံ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဝီတိနာမေသံ။

၂၂၆။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဋ္ဌေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆာဝုသော အာနန္ဒ ကုသိနာရံ ပဝိသိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေဟိ ‘ပရိနိဗ္ဗုတော ဝါသေဋ္ဌာ ဘဂဝါ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညထာ’တိ”။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မတော အနုရုဋ္ဌဿ ပဋိဿုတွာ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ အတ္တ-ဒုတိယော ကုသိနာရံ ပါဝိသိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကောသိနာရကာ မလ္လာ သန္တာဂါရေသန္တိပတိတာ ဟောန္တိ တေနေဝ ကရဏီယေန။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ သန္တာဂါရံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေသိ “ပရိနိဗ္ဗုတော ဝါသေဋ္ဌာ ဘဂဝါ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညထာ”တိ။ ဣဒမာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဝစနံ သုတွာ မလ္လာ စ မလ္လပုတ္တာ စ မလ္လသုဏီသာ စ မလ္လ-ပဇာပတိယော စ အဃာဝိနော ဒုမ္မနာ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ အပ္ပေကစ္စေ ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္ဒုပတိံ ပပတန္တိ၊ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဝဇ္ဇန္တိ။ “အတိဒိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဒိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဒိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။

၁-ဘန္တေ အနုရုဋ္ဌ ဒေဝတာ မနသိ ကရောန္တိတိ (သျှာ၊ က)

ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ

၂၂၇။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ပုရိသေ အာဏာပေသုံ “တေန ဟိ ဘဏေ ကုသိနာရာယံ ဂန္ဓမာလဉ္စ သဗ္ဗဉ္စ တာဠာဝစရံ သန္နိပါတေထာ” တိ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဂန္ဓမာလဉ္စ သဗ္ဗဉ္စ တာဠာဝစရံ ပဉ္စ စ ဒုဿယုဂသတာနိ အာဒါယ ယေန ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ၊ ယေန ဘဂဝတော သရီရံ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သရီရံ နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရုံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ စေလဝိတာနာနိ ကရောန္တာ မဏ္ဍလမာဠေ ပဋိယာဒေန္တာ ကေဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ။

အထ ခေါ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ တေဒဟောသိ “အတိဝိကာလော ခေါ အဇ္ဇ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေတုံ၊ သွေ ဒါနိ မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ” တိ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရံ နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရုံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ စေလဝိတာနာနိ ကရောန္တာ မဏ္ဍလမာဠေ ပဋိယာဒေန္တာ ဒုတိယမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ၊ တတိယမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ၊ စတုတ္ထမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ၊ ပဉ္စမမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ၊ ဆဋ္ဌမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ။

အထ ခေါ သတ္တမံ ဒိဝသံ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ တေဒဟောသိ “မယံ ဘဂဝတော သရီရံ နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရုံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဒက္ခိဏေန ဒက္ခိဏံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဗာဟိရေန ဗာဟိရံ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ” တိ။

၂၂၈။ တေန ခေါ ပန သမယေန အဋ္ဌ မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္ထာနိ နိဝတ္ထာ “မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဥစ္စာရေဿာမာ” တိ။ န သက္ကောန္တိ ဥစ္စာရေတုံ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ တေဒဝေါစုံ “ကော န ခေါ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓံ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေနိမေ အဋ္ဌ မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္ထာနိ နိဝတ္ထာ ‘မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဥစ္စာရေဿာမာ’ တိ န သက္ကောန္တိ ဥစ္စာရေတု” န္တိ။ အညထာ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ တုမှာကံ အဓိပ္ပါယော၊ အညထာ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယောတိ။ ကထံ ပန ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယောတိ။ တုမှာကံ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ အဓိပ္ပါယော “မယံ ဘဂဝတော သရီရံ နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ

ဂန္ဓေဟိ သက္ကဏေန္တာ ဂရုံ ကဏေန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဒက္ခိဏေန ဒက္ခိဏံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဗာဟိရေန ဗာဟိရံ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ ဘဂဝတော သရိရံ ဖျာပေဿာမာ”တိ။ ဒေဝတာနံ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ အဓိပ္ပါယော “မယံ ဘဂဝတော သရိရံ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကဏေန္တာ ဂရုံ ကဏေန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဥတ္တရေန ဥတ္တရံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဥတ္တရေန ဒွါရေန နဂရံ ပဝေသေတွာ မဇ္ဈေန မဇ္ဈံ နဂရဿ ဟရိတွာ ပုရတ္ထိမေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ပုရတ္ထိမတော နဂရဿ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယံ၊ ဧတ္ထ ဘဂဝတော သရိရံ ဖျာပေဿာမာ”တိ။ ယထာ ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယော၊ တုထာ ဟောတူတိ။

၂၂၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကုသိနာရာ ယာဝ သန္ဓိသမလသံကဋီရာ ဇက္ခမတ္တေန ဩဓိနာ မန္တာရဝပုပ္ဖေဟိ သန္တတာ” ဟောတိ။ အထ ခေါ ဒေဝတာ စ ကောသိနာရကာ စ မလ္လာ ဘဂဝတော သရိရံ ဒိဗ္ဗေဟိ စ မာနုသကေဟိ စ နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကဏေန္တာ ဂရုံ ကဏေန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဥတ္တရေန ဥတ္တရံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဥတ္တရေန ဒွါရေန နဂရံ ပဝေသေတွာ မဇ္ဈေန မဇ္ဈံ နဂရဿ ဟရိတွာ ပုရတ္ထိမေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ပုရတ္ထိမတော နဂရဿ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယံ၊ ဧတ္ထ စ ဘဂဝတော သရိရံ နိက္ခိပိ”သု။

၂၃၀။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ တေ-ဒဝေါရံ “ကထံ မယံ ဘန္တေ အာနန္တ တထာဂတဿ သရိရေ ပဋိပဇ္ဇာမာ”တိ။ ယထာ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရိရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ တထာဂတဿ သရိရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ ကထံ ပန ဘန္တေ အာနန္တ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရိရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ။ ရညော ဝါသေဋ္ဌာ စက္ကဝတ္တိဿ သရိရံ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေတွာ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဋ္ဌေတွာ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ ဧတေန ဥပါယေန ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရိရံ ဝေဋ္ဌေတွာ အာယသာယ တေလဒေါဏိယာ ပက္ခိပိတွာ အညိဿာ အာယသာယ ဒေါဏိယာ ပဋိကုဋိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓာနံ စိတကံ ကရိတွာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရိရံ ဖျာပေန္တိ။ စာတုမဟာပထေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ထူပံ

သုတ္တံ]

မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၁၃၃

ကရောန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ယထာ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ စာတုမဟာပထေ တထာဂတဿ တူပေါ ကာတဗ္ဗော၊ တတ္ထ ယေ မာလံ ဝါ ဂန္ဓံဝါ စုဏ္ဍကံ ဝါ အာရောပေဿန္တိ ဝါ အဘိဝါဒေဿန္တိ ဝါ စိတ္တံ ဝါ ပသာဒေဿန္တိ၊ တေသံ တံ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ပုရိသေ အာဏာပေသုံ “တေန ဟိ ဘဏေ မလ္လာနံ ဝိဟတံ ကပ္ပိသံ သန္ဓိပတေထာ” တိ။

အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရံ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေတွာ ဝိဟတေန ကပ္ပိသေန ဝေဋ္ဌေသုံ၊ ဝိဟတေန ကပ္ပိသေန ဝေဋ္ဌေတွာ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေသုံ။ ဧတေန ဥပါယေန ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ ဘဂဝတော သရီရံ ဝေဋ္ဌေတွာ အာယသာယ တေလဒေါဏိယာ ပက္ခိပိတွာ အညိဿာ အာယသာယ ဒေါဏိယာ ပဋိကုဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓာနံ စိတကံ ကရိတွာ ဘဂဝတော သရီရံ စိတကံ အာရောပေသုံ။

မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၂၃၁။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ပါဝါယ ကုသိနာရံ အဗ္ဗါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရက္ခမူလေ နိသီဒိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော အာဇီဝကော ကုသိနာရာယ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ပါဝံ အဗ္ဗါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ အဗ္ဗသာ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ တံ အာဇီဝကံ ခူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဒိသ္မာ တံ အာဇီဝကံ တေဒဝေါစ “အပါဝုသော အမှာကံ သတ္တာရံ ဇာနာသိ” တိ။ အာမာဝုသော ဇာနာမိ၊ အဇ္ဇ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတော သမဏော ဂေါတမော၊ တတော မေ ဣဒံ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ ဂဟိတန္တိ။ တတ္ထ ယေ တေ ဘိက္ခု။ အဝိတရာဂါ အပ္ပေကစ္စေ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ “အတိဒိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဒိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဒိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော” တိ။ ယေ ပန တေ ဘိက္ခု။ ဝိတရာဂါ၊ တေ သတာ သမ္မဇာနာ အဓိဝါသေန္တိ “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဗာ” တိ။

၂၃၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန သုဘဒ္ဓေါ နာမ ဝုဒ္ဓပဗ္ဗဇိတော တဿံ ပရိသာယံ နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ဝုဒ္ဓပဗ္ဗဇိတော

တေ ဘိက္ခု။ တေဒဝေါစ “အလံ အာဝုသော မာ သောစိတ္ထ။ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ။ သုမုတ္တာ မယံ တေန မဟာသမဏေန၊ ဥပဒ္ဓုတာ စ ဟောမ ‘ဣဒံ ဝေါ ကပ္ပတိ၊ ဣဒံ ဝေါ န ကပ္ပတိ’တိ။ ဣဒါနိ ပန မယံ ယံ ဣန္ဒြိယာမ၊ တံ ကရိယာမ၊ ယံ န ဣန္ဒြိယာမ၊ န တံ ကရိယာမာ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “အလံ အာဝုသော မာ သောစိတ္ထ။ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ။ နနု ဇေတံ အာဝုသော ဘဂဝတာ ပဋိကစ္စေဝ အက္ခာတံ ‘သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ပိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ’။ တံ ကုတေတ္ထ အာဝုသော လဗ္ဗာ၊ ‘ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ တထာဂတဿာပိ သရီရံ မာ ပလုဇ္ဇိ’တိ၊ နေတံ ဌာနံ ပိဇ္ဇတိ”တိ။

၂၃၃။ တေန ခေါ ပန သမဇယန စတ္တာရော မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္ထာနိ နိဝတ္ထာ “မယံ ဘဂဝတော စိတကံ အာဠိဓမ္မဿာမာ”တိ န သက္ကောန္တိ အာဠိဓမ္မတုံ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ အာယသ္မန္တိ အနုရုဒ္ဓံ တေဒဝေါစုံ “ကော နု ခေါ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေနိမေ စတ္တာရော မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္ထာနိ နိဝတ္ထာ ‘မယံ ဘဂဝတော စိတကံ အာဠိဓမ္မဿာမာ’တိ န သက္ကောန္တိ အာဠိဓမ္မတုံ”န္တိ။ အညထာ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယောတိ။ ကထံ ပန ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယောတိ။ ဒေဝတာနံ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ အဓိပ္ပါယော “အယံ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ပါဝါယ ကုသိနာရံ အဗ္ဗါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော မဟတာ ဘိက္ခုသံသေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။ န တာဝ ဘဂဝတော စိတကော ပဇ္ဇလိဿတိ၊ ယာဝါယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ န ဝန္တိဿတိ”တိ။ ယထာ ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယော၊ တထာ ဟောတူတိ။

၂၃၄။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ယေန ကုသိနာရာ မကုဋဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယံ၊ ယေန ဘဂဝတော စိတကော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ အဉ္စလိံ ပဏာမေတွာ တိက္ခတ္တု၊ စိတကံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တိ။ တာနိပိ ခေါ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ အဉ္စလိံ ပဏာမေတွာ တိက္ခတ္တု၊ စိတကံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တိသု။ ဝန္တိတေ စ ပနာယသ္မတာ မဟာကဿပေန တေဟိ စ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သယမေဝ ဘဂဝတော စိတကော ပဇ္ဇလိ။

သုတ္တံ]

သရီရဇာတုပိဘဇန

၁၃၅

၂၃၅။ ဈာယမာနဿ ခေါ် ပန ဘဂဝတော သရီရဿ ယံ အဟောသိ ဆဝီတိ ဝါ စမ္ပန္တိ ဝါ ဗံသန္တိ ဝါ နှာရူတိ ဝါ လသိကာတိ ဝါ၊ တဿ နေဝ ဆာရိကာ ပညာယိတ္ထ၊ န မသိ၊ သရီရာနေဝ အဝသိသိံသု။ သေယျထာပိ နာမ သပ္ပိဿ ဝါ တေလဿ ဝါ ဈာယ-မာနဿ နေဝ ဆာရိကာ ပညာယတိ၊ န မသိ။ ဝေမေဝ ဘဂဝတော သရီရဿ ဈာယမာနဿ ယံ အဟောသိ ဆဝီတိ ဝါ စမ္ပန္တိ ဝါ ဗံသန္တိ ဝါ နှာရူတိ ဝါ လသိကာတိ ဝါ၊ တဿ နေဝ ဆာရိကာ ပညာယိတ္ထ၊ န မသိ၊ သရီရာနေဝ အဝသိသိံသု။ တေသဉ္စ ပဉ္စန္ဒံ ဒုဿယုဂသတာနံ ဒွေဝ ဒုဿာနိ န ဒုယိံသု ယဉ္စ သဗ္ဗအပ္ပန္နရိမံ ယဉ္စ ဗာဟိရံ။ ဒဓေ စ ခေါ ပန ဘဂဝတော သရီရေ အန္တလိက္ခာ ဥဒကဓာရာ ပါတုဘဝိတွာ ဘဂဝတော စိတကံ နိဗ္ဗာပေသိ။ ဥဒကသာလတောပိ အပ္ပန္နမိတွာ ဘဂဝတော စိတကံ နိဗ္ဗာပေသိ။ ကောသိနာရကာပိ မလ္လာ သဗ္ဗဂန္ဓောဒကေန ဘဂဝတော စိတကံ နိဗ္ဗာပေသံ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရာနိ သတ္တာဟံ သန္တာဂါရေ သတ္ထိပဉ္စရံ ကရိတွာ မနုပါကာရံ ပရိက္ခိပါပေတွာ၊ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရိံသု ဂရံ ကရိံသု မာနေသံ ပူဇေသံ။

သရီရဇာတုပိဘဇန

၂၃၆။ အဿောသိ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသိ “ဘဂဝါပိ ခတ္ထိယော အဟမ္မိ ခတ္ထိယော၊ အဟမ္မိ အရဟာမိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ အဟမ္မိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမိ”တိ။

အဿောသံ ခေါ ဝေသာလိကာ လိစ္ဆဝိ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ ဝေသာလိကာ လိစ္ဆဝိ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသံ “ဘဂဝါပိ ခတ္ထိယော မယမ္မိ ခတ္ထိယာ၊ မယမ္မိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္မိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အဿောသံ ခေါ ကပိလဝတ္ထုဝါသိ သကျာ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ ကပိလဝတ္ထုဝါသိ သကျာ ကောသိနာရကာနံ

၁-ဥဒကံ သာလတောပိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၂-ပရိက္ခိပိတွာ (သျာ)
 ၆ ၂-၁၀

မလ္လာနံ ခုတံ ပါဟေသံ “ဘဂဝါ အမှာကံ ဣတိသေဋ္ဌော၊ မယမ္ဗိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသံ ခေါ် အလ္လကပ္ပကာ ဗုလယော^၁ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် အလ္လကပ္ပကာ ဗုလယော ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ခုတံ ပါဟေသံ “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသံ ခေါ် ရာမဂါမကာ ကောဠိယာ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် ရာမဂါမကာ ကောဠိယာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ခုတံ ပါဟေသံ “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသံ ခေါ် ဝေဠုဒီပကော မြာဟ္မဏော “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် ဝေဠုဒီပကော မြာဟ္မဏော ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ခုတံ ပါဟေသံ “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော အဟမ္ဗိသ္မိ မြာဟ္မဏော၊ အဟမ္ဗိ အရဟာမိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ အဟမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမိ”တိ။

အသောသံ ခေါ် ပါဝေယျကာ မလ္လာ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် ပါဝေယျကာ မလ္လာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ခုတံ ပါဟေသံ “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကောသိနာရကာ မလ္လာ တေ သဗေဏံ ဂဏေ တေဒဝေါစုံ “ဘဂဝါ အမှာကံ ဂါမက္ခေတ္တေ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ န မယံ ဒဿာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ”န္တိ။

၂၃၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဒေါဏော မြာဟ္မဏော တေ သဗေဏံ ဂဏေ တေဒဝေါစ—

၁-ထူလယော (သျှာ)

“သုဏန္တု ဘောန္တော မမ ကေဝါစံ၊
 အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ အဟု ခန္တိဝါဒေါ။
 န ဟိ သာဓု ယံ ဥတ္တမပုဂ္ဂလဿ၊
 သရိရဘာဂေ သိယာ သမ္ပဟာရော။
 သဗ္ဗေဝ ဘောန္တော သဟိတာ သမဂ္ဂါ၊
 သမ္မောဒမာနာ ကရောမဋ္ဌဘာဂေ။
 ဝိတ္ထာရိကာ ဟောန္တု ဒိသာသု ထူပါ၊
 ဗဟူ ဇနာ စက္ခုမတော ပသန္တာ”တိ။

၂၃၈။ တေန ဟိ ပြာဟ္မဏ တုညေဝ ဘဂဝတော သရိရာနိ အဋ္ဌဓာ သမံ သုဝိဘတ္တံ ဝိဘဇာဟိတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဒေါဏော ပြာဟ္မဏော တေသံ သင်္ဘာနံ ဂဏာနံ ပဋိဿုတွာ ဘဂဝတော သရိရာနိ အဋ္ဌဓာ သမံ သုဝိဘတ္တံ ဝိဘဇိတွာ တေ သဗေံ ဂဏေ တေဒဝေါစ “ဣမံ မေ ဘောန္တော တုန္တံ ဒဒန္တ၊ အဟမ္မိ တုမ္ပဿ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမီ”တိ။ အဒံသု ခေါ တေ ဒေါဏဿ ပြာဟ္မဏဿ တုန္တံ။

အသောသု ခေါ ပိပ္ပလိဝနိယာ ၂ မောရိယာ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ ပိပ္ပလိဝနိယာ မောရိယာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသု “ဘဂဝါပိ ခတ္ထိယော မယန္တိ ခတ္ထိယာ၊ မယန္တိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရိရာနံ ဘာဂံ၊ မယန္တိ ဘဂဝတော သရိရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။ နတ္ထိ ဘဂဝတော သရိရာနံ ဘာဂေါ၊ ဝိဘတ္တာနိ ဘဂဝတော သရိရာနိ။ ဣတော အင်္ဂါရံ ဟရထာတိ။ တေ တတော အင်္ဂါရံ ဟရိံသု ၃။

ခေတုထူပူဇော

၂၃၉။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ရာဇဂဟေ ဘဂဝတော သရိရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိ။ ဝေသာလိကာပိ လိစ္ဆဝိ ဝေသာလိယံ ဘဂဝတော သရိရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ကပိလဝတ္ထုဝါသီပိ သက္ခာ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ ဘဂဝတော သရိရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ အလ္လကပ္ပကာပိ ဗုလယော အလ္လကပ္ပေ ဘဂဝတော သရိရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ရာမဂါမကာပိ ကောဋ္ဌိယာ ရာမဂါမေ ဘဂဝတော သရိရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ဝေဋ္ဌဒီပကောပိ ပြာဟ္မဏော ဝေဋ္ဌဒီပေ

၁-ဆန္ဒာနုရက္ခဏတ္ထံ နိဂ္ဂဟိတလောပေါ၊ ၂-ပိပ္ပလိဝနိယာ (သျှာ) ၃-အာဟရိံသု (သျှာ၊ က)

ဘဂဝတော သရိရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိ။ ပါဝေယျကာပိ မလ္လာ ပါဝါယံ
ဘဂဝတော သရိရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ကောသိနာရကာပိ မလ္လာ
ကုသိနာရာယံ ဘဂဝတော သရိရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ဒေါဏောပိ
ဗြာဟ္မဏော တုမ္မဿ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိ။ ပိပ္ပလိဝနိယာပိ မောရိယာ
ပိပ္ပလိဝနေ အင်္ဂါရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ဣတိ အဋ္ဌ သရိရထူပါ နဝမော
တုမ္မထူပေါ ဒသမော အင်္ဂါရထူပေါ။ ဝေမေတံ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ။

၂၄၀။ အဋ္ဌဒေါဏံ စက္ခုမတော သရိရံ၊ သတ္တဒေါဏံ ဇမ္ဗုဒီပေ မဟေန္တိ။
ဧကဉ္စ ဒေါဏံ ပုရိသဝရုတ္တမဿ၊ ရာမဂါမေ နာဂရာဇာမဟေတိ။
ကောဟိ ဒါဋ္ဌာ တိဒီဝေဟိ ပူဇိတာ၊ ကော ပန ဂန္ဓာရပုရေ မဟိယတိ။
ကာလိင်္ဂရညော ပိဇိတေ ပုနေကံ၊ ဧကံ ပန နာဂရာဇာ မဟေတိ။
တဿေဝ တေဇေန အယံ ဝသုန္ဓရာ၊
အာယာဂသေဋ္ဌေဟိ မဟိ အလင်္ကတာ။
ဧဝံ ဣမံ စက္ခုမတော သရိရံ၊
သုသက္ကတံ သက္ကတသက္ကတေဟိ။
ဒေဝိန္ဒု နာဂိန္ဒု နရိန္ဒု ပူဇိတော၊
မနုဿိန္ဒုသေဋ္ဌေဟိ တထေဝ ပူဇိတော။
တံ ဝန္တထံ ပဉ္စလိကာ လဘိတွာ၊
ဗုဒ္ဓေါ ဟဝေ ကပ္ပသတေဟိ ဒုလ္လဘောတိ။
စက္ကာလိသ သမာ ဒန္တာ၊ ကေသာ လောမာ စ သဗ္ဗသော။
ဒေဝါ ဟရိံသု ဧကေကံ၊ စက္ကဝါဠပရမ္မရာတိ။

မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄-မဟာသုဒဿနသုတ္တ

၂၄၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုသိနာရာယံ ဝိဟရတိ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ အန္တရေန ယမကသာလာနံ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “မာ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမသ္မိံ” ခုဒ္ဒကနဂရကေ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ သာခါနဂရကေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ သန္တိ ဘန္တေ အညာနိ မဟာနဂရာနိ။ သေယျထိဒံ၊ စမ္မာ ရာဇဂဟံ သာဝတ္ထိ သာကေတံ ကောသမ္ဘိ ဗာရာဏသိ၊ ဣတ္ထ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယတု။ ဣတ္ထ ဗဟူ ခတ္ထိယ-မဟာသာလာ မြာဟ္မဏမဟာသာလာ ဂဟပတိမဟာသာလာ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္နာ၊ တေ တထာဂတဿ သရိရပူဇံ ကရိဿန္တိ”တိ။

၂၄၂။ မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ၊ မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ “ခုဒ္ဒကနဂရကံ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကံ သာခါနဂရကံ”န္တိ။

ကုသာဝတီရာဇဓာနီ

ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနေ နာမ အဟောသိ ခတ္ထိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္ထော^၁ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္ထော။ ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ အယံ ကုသိနာရာ ကုသာဝတီ နာမ ရာဇဓာနီ အဟောသိ။ ပုရတ္ထိမေန စ ပစ္ဆိမေန စ ဒွါဒသယောဇနာနိ အာယာ-မေန၊ ဥတ္တရေန စ ဒက္ခိဏေန စ သတ္တယောဇနာနိ ဝိတ္တာရေန၊ ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇဓာနီ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ သေယျထာဝိ အာနန္ဒ ဒေဝါနံ အာဠကမန္တာ နာမ ရာဇဓာနီ ဣဒ္ဓါ စေဝ ဟောတိ ဖိတာ စ^၂ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏယက္ခာ စ သုဘိက္ခာ စ။ ဧဝမေ ခေါ အာနန္ဒ ကုသာဝတီ ရာဇဓာနီ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇဓာနီ ဒသဟိ သဗ္ဗေဟိ အဝိဝိတ္တာ အဟောသိ ဒိဝါ စေဝ ရတ္တိဉ္စ။ သေယျထိဒံ၊ ဟတ္ထိသဗ္ဗေန အဿသဗ္ဗေန ရထသဗ္ဗေန ဘေရိသဗ္ဗေန မုဒိင်္ဂသဗ္ဗေန ဝိဏာသဗ္ဗေန ဂိတသဗ္ဗေန

၁-ခတ္ထိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္ထော(က)၊ စက္ကဝတ္ထိ ခန္ဓိကော ဓမ္မရာဇာ (မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ)

၂-ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖိတာ စ (သျှာ)

သင်္ခသဒ္ဓေန သမ္ပသဒ္ဓေန ပါဏိတာဠသဒ္ဓေန “အသ္မာထ ပိဝထ ခါဒထာ”တိ ဒဿမေန သဒ္ဓေန။

ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇဓာနီ သတ္တဟိ ပါကာရေဟိ ပရိက္ခိတ္တာ အဟောသိ။
ဧကော ပါကာရော သောဝဏ္ဏမယော၊ ဧကော ရူပိယမယော၊ ဧကော
ဝေဠုရိယမယော၊ ဧကော ဖလိကမယော၊ ဧကော လောဟိတင်္ဂမယော^၁၊
ဧကော မသာရဂလ္လမယော၊ ဧကော သဗ္ဗရတနမယော။ ကုသာဝတီယာ
အာနန္ဒ ရာဇဓာနီယာ စတုန္တံ ဝဏ္ဏာနံ ဒွါရာနိ အဟောသုံ။ ဧကံ ဒွါရံ
သောဝဏ္ဏမယံ၊ ဧကံ ရူပိယမယံ၊ ဧကံ ဝေဠုရိယမယံ၊ ဧကံ ဖလိကမယံ၊
ဧကေနသ္မိံ ဒွါရေ သတ္တ သတ္တ သေကာ နိခါတာ အဟောသုံ တိပေါရိသင်္ဂါ
တိပေါရိသင်္ဂါခါတာ ဒွါဒဿပေါရိသာ ဥဗ္ဗေနေ။ ဧကော သေကာ သောဝဏ္ဏ-
မယာ၊ ဧကော ရူပိယမယာ၊ ဧကော ဝေဠုရိယမယာ၊ ဧကော ဖလိကမယာ၊
ဧကော လောဟိတင်္ဂမယာ၊ ဧကော မသာရဂလ္လမယာ၊ ဧကော သဗ္ဗရတနမယာ။

ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇဓာနီ သတ္တဟိ တာလပန္နိဟိ ပရိက္ခိတ္တာ
အဟောသိ။ ဧကော တာလပန္နိ သောဝဏ္ဏမယာ၊ ဧကော ရူပိယမယာ၊ ဧကော
ဝေဠုရိယမယာ၊ ဧကော ဖလိကမယာ၊ ဧကော လောဟိတင်္ဂမယာ၊ ဧကော
မသာရဂလ္လမယာ၊ ဧကော သဗ္ဗရတနမယာ။ သောဝဏ္ဏမယဿ တာလဿ
သောဝဏ္ဏမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ ရူပိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။
ရူပိယမယဿ တာလဿ ရူပိယမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ သောဝဏ္ဏမယာနိ
ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဝေဠုရိယမယဿ တာလဿ ဝေဠုရိယမယော ခန္ဓော
အဟောသိ၊ ဖလိကမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဖလိကမယဿ တာလဿ
ဖလိကမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ ဝေဠုရိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။
လောဟိတင်္ဂမယဿ တာလဿ လောဟိတင်္ဂမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊
မသာရဂလ္လမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ မသာရဂလ္လမယဿ တာလဿ
မသာရဂလ္လမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ လောဟိတင်္ဂမယာနိ ပတ္တာနိ စ
ဖလာနိ စ။ သဗ္ဗရတနမယဿ တာလဿ သဗ္ဗရတနမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊
သဗ္ဗရတနမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ တာသံ ခေါ ပနာနန္ဒ တာလပန္နိနံ
၀၊ တေရိတာနံ သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂ၊ စ ရဇနီယော စ ခမနီယော^၂ စ
မဒနီယော စ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ပဉ္စဂီကဿ တူရိယဿ သုဝိနီတဿ
သုပ္ပုဋိတာဠိတဿ သုကုသလေဟိ သမန္ဓာဟတဿ သဒ္ဓေါ ဟောတိ ဝဂ္ဂ

၁-လောဟိတင်္ဂမယော (က)၊ လောဟိတကမယော (ဗျာကရဏေသု) ၂-ကမနီယော (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

စ ရဇနီယော စ ခမနီယော စ မဒနီယော စ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ တာသံ တာလပန္နိနံ ဝါတေရိတာနံ သဗ္ဗေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂ၊ စ ရဇနီယော စ ခမနီယော စ မဒနီယော စ။ ယေ ခေါ ပနာနန္ဒ တေန သမယေန ကုသာဝတိယာ ရာဇဓာနိယာ ဓုတ္တာ အဟေသုံ သောဏ္ဍာ ပိပါသာ၊ တေ တာသံ တာလပန္နိနံ ဝါတေရိတာနံ သဗ္ဗေန ပရိစာရေသုံ။

စက္ကရတန

၂၄၃။ ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္တာ-
ဂတော အဟောသိ စတူဟိ စ ဣဒ္ဓိဟိ။ ကတမေဟိ သတ္တဟိ။ ဣဓာနန္ဒ
ရညော မဟာသုဒဿနဿ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ သီသံနှာတဿ
ဥပေါသထိကဿ ဥပရိပါသာဒဝရဂတဿ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုရဟောသိ
သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ၊ ဒိသ္မာ ရညော
မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ “သုတံ ခေါ ပန မေတံ ‘ယဿ ရညော
ခတ္ထိယဿ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ သီသံနှာတဿ
ဥပေါသထိကဿ ဥပရိပါသာဒဝရဂတဿ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုဘဝတိ
သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ၊ သော ဟောတိ
ရာဇာ စက္ကဝတ္ထိ’တိ။ အသံ န ခေါ အဟံ ရာဇာ စက္ကဝတ္ထိ”တိ။

၂၄၄။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဥဋ္ဌာယာသနာ
ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဝါမေန ဟထေန သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂာရံ ဂဟေတွာ
ဒက္ခိဏေန ဟထေန စက္ကရတနံ အဗ္ဘုတ္တိရိ “ပဝတ္တတု ဘဝံ စက္ကရတနံ၊
အဘိဝိဇိနာတု ဘဝံ စက္ကရတနံ”န္တိ။ အထ ခေါ တံ အာနန္ဒ စက္ကရတနံ
ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ပဝတ္ထိံ ၊ ဣန္ဒဒေဝ ၊ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သဒ္ဓိံ
စတုရဂီနိယာ သေနာယ၊ ယသ္မိံ မခါ ပနာနန္ဒ ပဒေသေ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌာသိ၊
တတ္ထ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ သဒ္ဓိံ စတုရဂီနိယာ သေနာယ။
ယေ ခေါ ပနာနန္ဒ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရာဇာနံ
မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဧဝမာဟံသု “ဟေ ခေါ မဟာရာဇ၊ သွာဂတံ တေ
မဟာရာဇ၊ သင်္ဂံ တေ မဟာရာဇ၊ အနုသာသ မဟာရာဇာ”တိ။ ရာဇာ မဟာ-
သုဒဿနော ဧဝမာဟ “ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော၊ အဒိန္နံ န အာဒါတဗ္ဗံ၊ ကာမေသု
မိစ္ဆာ န စရိတဗ္ဗာ၊ မုသာ န ဘဏိတဗ္ဗာ၊ မဇ္ဇံ န ပါတဗ္ဗံ၊ ယထာဘူတ္တဉ္စ

ဘုဇ္ဇထာ”တိ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အနုယန္တာ အဟေသံ။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ စက္ကရတနံ ပုရတ္ထိမံ သမုဒ္ဓိ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပဝတ္တိ။ပ။ ဒက္ခိဏံ သမုဒ္ဓိ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ပစ္စိမံ ဒိသံ ပဝတ္တိ။ပ။ ပစ္စိမံ သမုဒ္ဓိ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဥတ္တရံ ဒိသံ ပဝတ္တိ။ အန္တဒေဝ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သဒ္ဓိံ စတုရဂီနိယာ သေနာယ၊ ယသ္မိံ ခေါ ပနာနန္တ ပဒေသေ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တတ္ထ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ သဒ္ဓိံ စတုရဂီနိယာ သေနာယ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမာဟံသု “ဟေ ခေါ မဟာရာဇ၊ သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ သင်္ကံ တေ မဟာရာဇ၊ အနုသာသ မဟာရာဇာ”တိ။ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဝေမာဟ “ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော၊ အဒိန္နံ န အာဒါတဗ္ဗံ၊ ကာမေသု မိစ္ဆာ န စရိတဗ္ဗာ၊ မုသာ န ဘဏိတဗ္ဗာ၊ မဇ္ဇံ န ပါတဗ္ဗံ၊ ယထာဘုတ္တဉ္စ ဘုဇ္ဇထာ”တိ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အနုယန္တာ အဟေသံ။

၂၄၅။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ စက္ကရတနံ သမုဒ္ဓပရိယန္တံ ပထဝီ အဘိဝိဇီနိတွာ ကုသာဝတိံ ရာဇဓာနိံ ပစ္စာဂန္တာ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အန္တေပုရဒ္ဓါရေ အတ္တကရဏပမုခေ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အန္တေပုရံ ဥပသောဘယမာနံ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဝေရူပံ စက္ကရတနံ ပါတုရဟေသံ။(၁)

ဟတ္ထိရတန

၂၄၆။ ပုန စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဟတ္ထိရတနံ ပါတုရဟေသံ သဗ္ဗသေတော သတ္တပ္ပတိဋ္ဌော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော ဥပေါသထော နာမ နာဂရာဇာ။ တံ ဒိသွာ ရညော မဟာသုဒဿနဿ စိတ္တံ ပသိဒိ “ဘဒ္ဒကံ ဝတ ဘော ဟတ္ထိယာနံ သစေ ဒမထံ ဥပေယျာ”တိ။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ ဟတ္ထိရတနံ သေယျထာပိ နာမ ဂန္ဓဟတ္ထာဇာနိယော ဒီဃရတ္တံ သုပရိဒန္တော၊ ဝေမေဝ ဒမထံ ဥပဂစ္ဆိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တမေဝ ဟတ္ထိရတနံ ဝိမံသမာနော ပုဗ္ဗဏှသမယံ အဘိရူဟိတွာ သမုဒ္ဓပရိယန္တံ ပထဝီ အနုယာယိတွာ ကုသာဝတိံ ရာဇဓာနိံ ပစ္စာဂန္တာ ပါတရာသမကာသိ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဝေရူပံ ဟတ္ထိရတနံ ပါတုရဟေသံ။(၂)

အဿရတန

၂၄၇။ ပုန် စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အဿရတနံ ပါတုရဟောသိ သဗ္ဗသေတော ကာဠသီသော မုဇ္ဇကေသော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာ- သင်္ဂမော ဝလာဟကော နာမ အဿရာဇာ။ တံ ဒိသွာ ရညော မဟာ- သုဒဿနဿ စိတ္တံ ပသီဒိ “ဘဒ္ဒကံ ဝတ ဘော အဿယာနံ သစေ ဒမထံ ဥပေယျာ”တိ။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ အဿရတနံ သေယျထာပိ နာမ ဘဒ္ဒေါ အဿာဇာနိယော ဒီဃရတ္တံ သုပရိဒန္တော၊ ဧဝမေဝ ဒမထံ ဥပဂစ္ဆိ။ ဘူတပုဗ္ဗ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တမေဝ အဿရတနံ ဝိမံသမာနော ပုဗ္ဗဏှသမယံ အဘိရူပိတွာ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝီ အနုယာယိတွာ ကုသာဝတီ ရာဇမာနိ ပစ္စာဂန္တာ ပါတရာသမကာသိ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဧဝရူပံ အဿရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၃)

မဏိရတန

၂၄၈။ ပုန် စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ မဏိရတနံ ပါတု- ရဟောသိ။ သော အဟောသိ မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌံသော သုပရိကမ္မကတော အစ္စော ဝိပ္ပသန္တော အနာဝိလော သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော။ တဿ ခေါ ပနာနန္တ မဏိရတနဿ အာဘာ သမန္တာ ယောဇနံ ဖုဋ္ဌာ အဟောသိ။ ဘူတပုဗ္ဗ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တမေဝ မဏိရတနံ ဝိမံသမာနော စတုရဂီနိ သေနံ သန္တယိတွာ မဏိ ဇေဂ္ဂံ အာရောပေတွာ ရတ္တန္တကာရတိမိသာယ ပါယာသိ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ သမန္တာ ဂါမာ အဟောသံ၊ တေ တေနောဘာသေန ကမ္မန္တေ ပယောဇေသံ ဒိဝါတိ မညမာနာ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဧဝရူပံ မဏိရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၄)

ဣတ္ထိရတန

၂၄၉။ ပုန် စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဣတ္ထိရတနံ ပါတုရဟောသိ အဘိရူပါ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရ- တာယ သမန္တာဂတာ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိထူလာ နာတိကာဠိကာ နာဇ္ဈောဒါတာ အတိက္ကန္တာ မာနုသိဝဏ္ဏံ အပ္ပတ္တာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏံ။ တဿ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနဿ ဧဝရူပေါ ကာယသမ္ပဿော ဟောတိ။

၁-မာနုသိဝဏ္ဏံ (သျှာ)

သေယျထာပိ နာမ တူလပိစုနော ဝါ ကပ္ပါသပိစုနော ဝါ။ တဿ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနဿ သီတေ ဥဏှာနိ ဂတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ ဥဏှေ သီတာနိ။ တဿ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနဿ ကာယတော စန္ဒနဂန္ဓော ဝါယတိ၊ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော။ တံ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနံ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပုဗ္ဗဋ္ဌာယိနိ အဟောသိ ပစ္ဆာနိပါတိနိ ကိကာရပဋိဿာပိနိ မနာပစာရိနိ ပိယဝါဒိနိ။ တံ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနံ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ မနသာပိ နော အတိစရိ၊ ကုတော ပန ကာယေန။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဝေရူပံ ဣတ္ထိရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၅)

ဂဟပတိရတန

၂၅၀။ ပုန စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဂဟပတိရတနံ ပါတုရဟောသိ။ တဿ ကမ္မပိပါကဇံ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပါတုရဟောသိ၊ ယေန နိဓိံ ပဿတိ သဿာမိကံပိ အဿာမိကံပိ။ သော ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမာဟ အပ္ပေယျသုက္ကော တံ ဒေဝ ဟောဟိ၊ အဟံ တေ ဓနေန ဓနကရဏီယံ ကရိဿာမိ”တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တမေဝ ဂဟပတိရတနံ ဝိမံသမာနော နာဝံ အဘိရူဟိတွာ မဇ္ဈေ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ သောတံ ဩဂါဟိတွာ ဂဟပတိရတနံ တေဒဝေါစ “အတ္ထော မေ ဂဟပတိ ဟိရညသုဝဏ္ဏေနာ”တိ။ တေန ဟိ မဟာရာဇ ဧကံ တီရံ နာဝါ ဥပေတူတိ။ ဣဓေဝ မေ ဂဟပတိ အတ္ထော ဟိရညသုဝဏ္ဏေနာတိ။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ ဂဟပတိရတနံ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဥဒကံ ဩမသိတွာ ပူရံ ဟိရညသုဝဏ္ဏဿ ကုန္တိ ဥဒ္ဓရိတွာ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ တေဒဝေါစ “အလမေတ္တာဝတာ မဟာရာဇ၊ ကတမေတ္တာဝတာ မဟာရာဇ၊ ပူဇိတမေတ္တာဝတာ မဟာရာဇာ”တိ။ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဝေမာဟ “အလမေတ္တာဝတာ ဂဟပတိ၊ ကတမေတ္တာဝတာ ဂဟပတိ၊ ပူဇိတမေတ္တာဝတာ ဂဟပတိ”တိ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဝေရူပံ ဂဟပတိရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၆)

ပရိဏာယကရတန

၂၅၁။ ပုန ဣပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပရိဏာယကရတနံ ပါတုရဟောသိ ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္ထော မေမာဝီ ပဋိဗလော ရာဇာနံ

၁-အတိစရိ (က)၊ အတိစာရိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

သုတ္တ]

စတုတ္ထိသမန္ဓာဂတ

၁၄၅

မဟာသုဒဿနံ ဥပယာပေတဗ္ဗံ ဥပယာပေတံ အပယာပေတဗ္ဗံ အပယာပေတံ ဌပေတဗ္ဗံ ဌပေတံ။ သော ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဇဝမာဟ “အပ္ပေါဿုက္ကော တံ ဒေဝ ဟောဟိ၊ အဟမနုဿာသိဿာမိ”တိ။ ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ ဇေရူပံ ပရိဏာယကရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၇)

ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမေဟိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္ဓာဂတော အဟောသိ။

စတုတ္ထိသမန္ဓာဂတ

၂၅၂။ (ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော စတုဟိ ဣဒ္ဓိဟိ သမန္ဓာဂတော အဟောသိ။) ကတမာဟိ စတုဟိ ဣဒ္ဓိဟိ။ ဣဓာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အဘိရူပေါ အဟောသိ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတယ သမန္ဓာဂတော အတိဝိယ အညေဟိ မနုဿေဟိ။ ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမာယ ပဌမာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္ဓာဂတော အဟောသိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဒိဿာယုကော အဟောသိ စိရုဋ္ဌိတိကော အတိဝိယ အညေဟိ မနုဿေဟိ။ ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမာယ ဒုတိယာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္ဓာဂတော အဟောသိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အပ္ပါဗာဓော အဟောသိ အပ္ပါတင်္ဂော သမဝေပါင်္ဂိနိယာ ဂဟဏိယာ သမန္ဓာဂတော နာတိသိတယ နာစ္စုဏှာယ အတိဝိယ အညေဟိ မနုဿေဟိ။ ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမာယ တတိယာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္ဓာဂတော အဟောသိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော မြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ ဝိယော အဟောသိ မနာပေါ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ပိတာ ပုတ္တာနံ ဝိယော ဟောတိ မနာပေါ။ ဇေမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော မြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ ဝိယော အဟောသိ မနာပေါ။ ရညောပိ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ဝိယာ အဟေသံ မနာပေါ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ပိတု ပုတ္တာ ဝိယာ ဟောန္တိ မနာပေါ။ ဇေမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ရညောပိ မဟာသုဒဿနဿ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ဝိယာ အဟေသံ မနာပေါ။

ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ ဥယျာနဘူမိ နိယျာသိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဇဝမာဟံသု “အတရမာနော ဒေဝ ယာဟိ၊

ယထာ တံ မယံ စိရတရံ ပဿေယျာမာ”တိ။ ရာဇာပိ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော သာရထိံ အာမန္တေသိ “အတရမာနော သာရထိံ ရထံ ပေသေဟိ၊ ယထာ အဟံ မြာဟ္မဏဂဟပတိကေ စိရတရံ ပဿေယျ”န္တိ။ ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမာယ စတုတ္ထိယာ ၊ ဣပ္ပိယာ သမန္ဓာဂတော အဟောသိ။ ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမာဟိ စတုဟိ ဣပ္ပိဟိ သမန္ဓာဂတော အဟောသိ။

ဓမ္မပါသာဒပေါက္ခရဏီ

၂၅၃။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ “ယံနုနာဟံ ဣမာသု တာလန္တရိကာသု ဓနုသတေ ဓနုသတေ ပေါက္ခရဏီယော မာပေယျ”န္တိ။

မာပေသိ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တာသု တာလန္တရိကာသု ဓနုသတေ ဓနုသတေ ပေါက္ခရဏီယော။ တာ ခေါ ပနာနန္ဒ ပေါက္ခရဏီယော စတုန္တံ ဝဏ္ဏာနံ ဣဋ္ဌကာဟိ စိတာ အဟောသုံ၊ ဧကာ ဣဋ္ဌကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ ဧကာ ဖလိကမယာ။

တာသု ခေါ ပနာနန္ဒ ပေါက္ခရဏီသု စတ္တာရိ စတ္တာရိ သောပါနာနိ အဟောသုံ စတုန္တံ ဝဏ္ဏာနံ၊ ဧကံ သောပါနံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ ဝေဠုရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။ သောဝဏ္ဏမယဿ သောပါနဿ သောဝဏ္ဏမယာ ထမ္ဘ အဟောသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယဿ သောပါနဿ ရူပိယမယာ ထမ္ဘ အဟောသုံ သောဝဏ္ဏမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဝေဠုရိယမယဿ သောပါနဿ ဝေဠုရိယမယာ ထမ္ဘ အဟောသုံ ဖလိကမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဖလိကမယဿ သောပါနဿ ဖလိကမယာ ထမ္ဘ အဟောသုံ ဝေဠုရိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ တာ ခေါ ပနာနန္ဒ ပေါက္ခရဏီယော ဒွိဟိ ဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တာ အဟောသုံ ဧကာ ဝေဒိကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ။ သောဝဏ္ဏမယာယ ဝေဒိကာယ သောဝဏ္ဏမယာ ထမ္ဘ အဟောသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယာယ ဝေဒိကာယ ရူပိယမယာ ထမ္ဘ အဟောသုံ သောဝဏ္ဏမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ “ယံနုနာဟံ ဣမာသု ပေါက္ခရဏီသု ဝေရူပံ မာလံ ရောပါပေယျံ ဥပ္ပလံ ပဒုမံ ကုမုဒံ ပုဏ္ဏရိကံ သဗ္ဗောတုကံ သဗ္ဗဇနဿ အနာဝဋ္ဌ”န္တိ။ ရောပါပေသိ

ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တာသု ပေါက္ခရဏီသု ဝေရူပံ မာလံ ဥပ္ပလံ ပဒုမံ ကုမုဒံ ပုဏ္ဏရိကံ သဗ္ဗောတုကံ သဗ္ဗဇနဿ အနာဝဋံ။

၂၅၄။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ “ယံနူနာဟံ ဣမာသံ ပေါက္ခရဏီနံ တီရေ နှာပကေ ပုရိသေ ဌပေယျံ၊ ယေ အာဂတာဂတံ ဇနံ နှာပေယန္တိ”တိ။ ဌပေသိ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တာသံ ပေါက္ခရဏီနံ တီရေ နှာပကေ ပုရိသေ၊ ယေ အာဂတာဂတံ ဇနံ နှာပေယျံ။

အထ ခေါ အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ “ယံနူနာဟံ ဣမာသံ ပေါက္ခရဏီနံ တီရေ ဝေရူပံ ဒါနံ ပဌပေယျံ အန္တံ အန္တဋ္ဌိကဿ ဝါ ပါနံ ပါနဋ္ဌိကဿ ဝတ္ထံ ဝတ္ထဋ္ဌိကဿ ယာနံ ယာနဋ္ဌိကဿ သယနံ သယနဋ္ဌိကဿ ဣတ္ထိံ ဣတ္ထိဋ္ဌိကဿ ဟိရညံ ဟိရညဋ္ဌိကဿ သုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏဋ္ဌိကဿာ”တိ။ ပဌပေသိ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တာသံ ပေါက္ခရဏီနံ တီရေ ဝေရူပံ ဒါနံ အန္တံ အန္တဋ္ဌိကဿ ဝါ ပါနံ ပါနဋ္ဌိကဿ ဝတ္ထံ ဝတ္ထဋ္ဌိကဿ ယာနံ ယာနဋ္ဌိကဿ သယနံ သယနဋ္ဌိကဿ ဣတ္ထိံ ဣတ္ထိဋ္ဌိကဿ ဟိရညံ ဟိရညဋ္ဌိကဿ သုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏဋ္ဌိကဿ။

၂၅၅။ အထ ခေါ အာနန္ဒ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ပဟူတံ သာပတေယျံ အာဒါယ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမာဟံသု “ဗုဒ္ဓံ ဒေဝ ပဟူတံ သာပတေယျံ ဒေဝဉ္ဇေဝ ဥဋ္ဌိဿ အာဘဘံ၊ တံ ဒေဝေါ ပဋိဂ္ဂဏတူ”တိ။ အလံ ဘော မမိဒံ ပဟူတံ သာပတေယျံ ဓမ္မိကေန ဗလိနာ အဘိသင်္ခတံ၊ တဉ္စ ဝေါ ဟောတု၊ ဣတော စ ဘိယျော ဟရထာတိ။ တေ ရညာ ပဋိက္ခိတ္တာ ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ ဧဝံ သမစိန္တေသု “န ခေါ ဧတံ အမှာကံ ပတိရူပံ၊ ယံ မယံ ဣမာနိ သာပတေယျာနိ ပုနဒေဝ သကာနိ စရာနိ ပဋိဟရေယျာမ။ ယံနူန မယံ ရညော မဟာသုဒဿနဿ နိဝေသနံ မာပေယျာမာ”တိ။ တေ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမာဟံသု “နိဝေသနံ တေ ဒေဝ မာပေယျာမာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တုဏှိဘာဝေန။

၂၅၆။ အထ ခေါ အာနန္ဒ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ရညော မဟာသုဒဿနဿ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ ဝိဿကမ္ပံ^၂ ဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ

၁-အန္တတ္ထိတဿ (သီသျှာကံ၊ဣ)၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ဟကဘိရူပေနေဝ ဒိဿတိ၊ ၂-ဝိသုကမ္ပံ (က) -

“ဧဟိ တံ သမ္ပ ဝိဿကမ္ပ၊ ရညော မဟာသုဒဿနဿ နိဝေသနံ မာပေဟိ ဓမ္မံ နာမ ပါသာဒ”န္တိ။ “ဝေ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ အာနန္ဒ ဝိဿကမ္ပော ဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေါနမိန္ဒဿ ပဋိသုတွာ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဋ္ဌိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဇ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝ ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု အန္တရဟိတော ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ဝိဿကမ္ပော ဒေဝပုတ္တော ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ တေဒဝေါစ “နိဝေသနံ တေ ဒေဝ မာပေဿာမိ ဓမ္မံ နာမ ပါသာဒ”န္တိ။ အဓိဝါသေသိ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တုဏှိဘာဝေန။

မာပေသိ ခေါ အာနန္ဒ ဝိဿကမ္ပော ဒေဝပုတ္တော ရညော မဟာသုဒဿနဿ နိဝေသနံ ဓမ္မံ နာမ ပါသာဒ။ ဓမ္မော အာနန္ဒ ပါသာဒေါ ပုရတ္ထိမေန ပစ္ဆိမေန စ ယောဇနံ အာယာမေန အဟောသိ။ ဥတ္တရေန ဒက္ခိဏေန စ အခုယောဇနံ ဝိတ္တာရေန။ ဓမ္မဿ အာနန္ဒ ပါသာဒဿ တိပေါရိသံ ဥစ္စတရေန ဝတ္ထု စိတံ အဟောသိ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ ဣဋ္ဌကာဟိ။ ဧကာ ဣဋ္ဌကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ ဧကာ ဖလိကမယာ။

ဓမ္မဿ အာနန္ဒ ပါသာဒဿ စတုရာသီတိ ထမ္ပသဟဿာနိ အဟောသုံ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ၊ ဧကာ ထမ္ပော သောဝဏ္ဏမယော ဧကာ ရူပိယမယော ဧကာ ဝေဠုရိယမယော ဧကာ ဖလိကမယော။ ဓမ္မော အာနန္ဒ ပါသာဒေါ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ ဖလကေဟိ သန္တတော အဟောသိ။ ဧကံ ဖလကံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ ဝေဠုရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။

ဓမ္မဿ အာနန္ဒ ပါသာဒဿ စတုဝိသတိ သောပါနာနိ အဟောသုံ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ၊ ဧကံ သောပါနံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ ဝေဠုရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။ သောဝဏ္ဏမယဿ သောပါနဿ သောဝဏ္ဏမယာ ထမ္ပာ အဟောသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယဿ သောပါနဿ ရူပိယမယာ ထမ္ပာ အဟောသုံ သောဝဏ္ဏမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဝေဠုရိယမယဿ သောပါနဿ ဝေဠုရိယမယာ ထမ္ပာ အဟောသုံ ဖလိကမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဖလိကမယဿ သောပါနဿ ဖလိကမယာ ထမ္ပာ အဟောသုံ ဝေဠုရိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။

ဓမ္မေ အာနန္ဒ ပါသာဒေ စတုရာသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ အဟောသုံ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ၊ ဧကံ ကုဋ္ဌာဂါရံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ

ဝေဠုရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။ သောဝဏ္ဏမယေ ကုဋ္ဌာဂါရေ ရူပိယမယော ပလ္လင်္ကော ပညတ္တော အဟောသိ။ ရူပိယမယေ ကုဋ္ဌာဂါရေ သောဝဏ္ဏမယော ပလ္လင်္ကော ပညတ္တော အဟောသိ။ ဝေဠုရိယမယေ ကုဋ္ဌာဂါရေ ဒန္တမယော ပလ္လင်္ကော ပညတ္တော အဟောသိ။ ဖလိကမယေ ကုဋ္ဌာဂါရေ သာဓုရမယော ပလ္လင်္ကော ပညတ္တော အဟောသိ။ သောဝဏ္ဏမယဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ ရူပိယမယော တာလော ဌိတော အဟောသိ။ တဿ ရူပိယမယော ခန္ဓော သောဝဏ္ဏမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ရူပိယမယဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ သောဝဏ္ဏမယော တာလော ဌိတော အဟောသိ။ တဿ သောဝဏ္ဏမယော ခန္ဓော၊ ရူပိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဝေဠုရိယမယဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ ဖလိကမယော တာလော ဌိတော အဟောသိ။ တဿ ဖလိကမယော ခန္ဓော၊ ဝေဠုရိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဖလိကမယဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ ဝေဠုရိယမယော တာလော ဌိတော အဟောသိ။ တဿ ဝေဠုရိယမယော ခန္ဓော၊ ဖလိကမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။

၂၅၇။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ “ယံနနာဟံ မဟာဝိယူဟဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယံ တာလဝနံ မာပေယံ။ ယတ္ထ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိဿာမိ”တိ။ မာပေသိ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော မဟာဝိယူဟဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယံ တာလဝနံ၊ ယတ္ထ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိ။ ဓမ္မော အာနန္ဒ ပါသာဒေါ ဒွိဟိ ဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တော အဟောသိ။ ဧကော ဝေဒိကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကော ရူပိယမယာ။ သောဝဏ္ဏမယာယ ဝေဒိကာယ သောဝဏ္ဏမယာ ထန္ဒာ အဟေသံ ရူပိယမယာ သုစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယာယ ဝေဒိကာယ ရူပိယမယာ ထန္ဒာ အဟေသံ သောဝဏ္ဏမယာ သုစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။

၂၅၈။ ဓမ္မော အာနန္ဒ ပါသာဒေါ ဒွိဟိ ကိင်္ကိဏိကဇာလေဟိ^၁ ပရိက္ခိတ္တော အဟောသိ။ ဧကံ ဇာလံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ။ သောဝဏ္ဏမယဿ ဇာလဿ ရူပိယမယာ ကိင်္ကိဏိကာ အဟေသံ။ ရူပိယမယဿ ဇာလဿ သောဝဏ္ဏမယာ ကိင်္ကိဏိကာ အဟေသံ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္ဒ ကိင်္ကိဏိကဇာလာနံ ဝါတေရိတာနံ သဗ္ဗေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂု စ ရဇနိယော စ ခမနိယော စ မဒနိယော စ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ပဉ္စဂီကဿ တူရိယဿ သုဝိနိတဿ

၁-ကိင်္ကိဏိကဇာလေဟိ (သျှာက)

သုပဋိတာဋီတဿ သုကုသလေဟိ^၁ သမန္နာဟတဿ သဒ္ဓေါ ဟောတိ ဝဂ္ဂ ဓ
 ရဇနီယော စ ခမနီယော စ မဒနီယော စ။ ဝေမေဝ ခေါ အာနန္ဒ တေသံ
 ကိင်္ဂိဏိကဇာလာနံ ဝါတေရိတာနံ သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂ ဓ ရဇနီယော စ
 ကမနီယော စ မဒနီယော စ။ ယေ ခေါ ပနာနန္ဒ တေန သမယေန
 ကုသာဝတိယာ ရာဇဓာနိယာ ဓုတ္တာ အဟေသံ သောဏှာ ပိပါသာ၊ တေ
 တေသံ ကိင်္ဂိဏိကဇာလာနံ ဝါတေရိတာနံ သဒ္ဓေန ပရိစာရေသံ။ နိဋ္ဌိတော
 ခေါ ပနာနန္ဒ ဓမ္မော ပါသာဒေါ ဒုဒ္ဓိက္ခော အဟောသိ မုသတိ စက္ခုနိ။
 သေယျထာပိ အာနန္ဒ ဝဿာနံ ပစ္စိမေ မာသေ သရဒသမယေ ဝိဒ္ဓေ ဝိဂတ-
 ဝလာဟကေ ဒေဝေ အာဒိစ္စော နဘံ အတ္တုဿက္ကမာနော^၂ ဒုဒ္ဓိက္ခော^၃ ဟောတိ
 မုသတိ စက္ခုနိ၊ ဝေမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ဓမ္မော ပါသာဒေါ ဒုဒ္ဓိက္ခော အဟောသိ
 မုသတိ စက္ခုနိ။

၂၅၉။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ။
 “ယံနုနာဟံ ဓမ္မဿ ပါသာဒဿ ပုရတော ဓမ္မံ နာမ ပေါက္ခရဏိ” မာပေယျ”န္တိ။
 မာပေသိ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဓမ္မဿ ပါသာဒဿ ပုရတော
 ဓမ္မံ နာမ ပေါက္ခရဏိ”။ ဓမ္မာ အာနန္ဒ ပေါက္ခရဏိ ပုရတ္ထိမေန ပစ္စိမေန စ
 ယောဇနံ အာယာမေန အဟောသိ၊ ဥတ္တရေန ဒက္ခိဏေန စ အနုယောဇနံ
 ဝိတ္ထာရေန။ ဓမ္မာ အာနန္ဒ ပေါက္ခရဏိ စတုန္တံ ဝဏှာနံ ဣဋ္ဌကာဟိ စိတာ
 အဟောသိ၊ ဧကာ ဣဋ္ဌကာ သောဝဏှမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ ဧကာ
 ဝေဠုရိယမယာ ဧကာ ဖလိကမယာ။

ဓမ္မာယ အာနန္ဒ ပေါက္ခရဏိယာ စတုရိသတိ သောမါနာနိ အဟေသံ
 စတုန္တံ ဝဏှာနံ၊ ဧကံ သောပါနံ သောဝဏှမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ ဝေဠု-
 ရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။ သောဝဏှမယဿ သောပါနဿ သောဝဏှမယာ
 ထမ္ဘာ အဟေသံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယဿ
 သောပါနဿ ရူပိယမယာ ထမ္ဘာ အဟေသံ သောဝဏှမယာ သူစိယော စ
 ဥဏှိသဉ္စ။ ဝေဠုရိယမယဿ သောပါနဿ ဝေဠုရိယမယာ ထမ္ဘာ အဟေသံ
 ဖလိကမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဖလိကမယဿ သောပါနဿ ဖလိကမယာ
 ထမ္ဘာ အဟေသံ ဝေဠုရိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။

ဓမ္မာ အာနန္ဒ ပေါက္ခရဏိ ဒွိဟိ ဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တာ အဟောသိ၊ ဧကာ
 ဝေဒိကာ သောဝဏှမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ။ သောဝဏှမယာယ ဝေဒိကာယ

၁-ကုသလေဟိ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-အတ္တုဋ္ဌမာနော (သိ၊ ဣ၊ က) ၃-ဒုဒ္ဓိက္ခော (ဣ)

သောဝဏ္ဏမယာ တက္ခာ အဟောသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။
ရူပိယမယာယ ဝေဒိကာယ ရူပိယမယာ တက္ခာ အဟောသုံ သောဝဏ္ဏမယာ
သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။

ဓမ္မာ အာနန္ဒ ပေါက္ခရဏီ သတ္တဟိ တာလပန္နိဟိ ပရိက္ခိတ္တာ အဟောသိ။
ဧကာ တာလပန္နိ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ
ဧကာ ဖလိကမယာ ဧကာ လောဟိတင်္ဂမယာ ဧကာ မသာရဂလ္လမယာ
ဧကာ သဗ္ဗရတနမယာ။ သောဝဏ္ဏမယာသု တာလသု သောဝဏ္ဏမယော
ခန္ဓော အဟောသိ။ ရူပိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ရူပိယမယာသု
တာလသု ရူပိယမယော ခန္ဓော အဟောသိ။ သောဝဏ္ဏမယာနိ ပတ္တာနိ စ
ဖလာနိ စ။ ဝေဠုရိယမယာသု တာလသု ဝေဠုရိယမယော ခန္ဓော အဟောသိ။
ဖလိကမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဖလိကမယာသု တာလသု ဖလိကမယော
ခန္ဓော အဟောသိ။ ဝေဠုရိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ လောဟိတင်္ဂ-
မယာသု တာလသု လောဟိတင်္ဂမယော ခန္ဓော အဟောသိ။ မသာရ-
ဂလ္လမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ မသာရဂလ္လမယာသု တာလသု မသာရ-
ဂလ္လမယော ခန္ဓော အဟောသိ။ လောဟိတင်္ဂမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။
သဗ္ဗရတနမယာသု တာလသု သဗ္ဗရတနမယော ခန္ဓော အဟောသိ။ သဗ္ဗရတန-
မယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ တာသံ ခေါပနာနန္ဒ တာလပန္နိနံ ဝါတေရိတာနံ
သဗ္ဗေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂု စ ရဇနိယော စ ခမနိယော စ မဒနိယော စ။
သေယျထာပိ အာနန္ဒ ပဉ္စဂိုကသု တူရိယသု သုဝိနိတသု သုပ္ပုဋိတာဋိတသု
သုကုသလေဟိ သမန္တာဟတသု သဗ္ဗေါ ဟောတိ ဝဂ္ဂု စ ရဇနိယော စ
ကမနိယော စ မဒနိယော စ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ တာသံ တာလပန္နိနံ
ဝါတေရိတာနံ သဗ္ဗေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂု စ ရဇနိယော စ ခမနိယော စ
မဒနိယော စ။ ယေ ခေါပနာနန္ဒ တေန သမယေန ကုသာဝတိယာ ရာဇဓာနိယာ
ဓုတ္တာ အဟောသုံ သောဏှာ ပိပါသာ၊ တေ တာသံ တာလပန္နိနံ ဝါတေရိတာနံ
သဗ္ဗေန ပရိစာရေသုံ။

နိဋ္ဌိတေ ခေါပနာနန္ဒ ဓမ္မေ ပါသာဒေ နိဋ္ဌိတာယ ဓမ္မာယ စ ပေါက္ခရဏီယာ
ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ‘ယေ’ တေန သမယေန သမဏေသု ဝါ သမဏ-
သမ္မတာ မြာဟ္မဏေသု ဝါ မြာဟ္မဏသမ္မတာ’၊ တေ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပေတော
ဓမ္မံ ပါသာဒံ အဘိရုဟိ။

ပဌမဘာဏဝါရော။

၁-ယေ ခေါ ပနာနန္ဒ (သျှာ၊ က)

ဈာနသမ္ပတ္တိ

၂၆၀။ အထ ခေါ် အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ “ကိဿ န ခေါ မေ ဣဒံ ကမ္မဿ ဖလံ ကိဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော၊ ယေနာဟံ တေရဟိ ဝေမဟိဒ္ဓိကော ဝေမဟာနုဘာဝေါ”တိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ “တိဏ္ဍိ ခေါ မေ ဣဒံ ကမ္မာနံ ဖလံ တိဏ္ဍိ ကမ္မာနံ ဝိပါကော၊ ယေနာဟံ တေရဟိ ဝေမဟိဒ္ဓိကော ဝေမဟာနုဘာဝေါ။ သေယျထိဒံ၊ ဒါနဿ ဒမဿ သံယမဿာ”တိ။

အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ယေန မဟာဝိယူဟံ ကုဋ္ဌာဂါရံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မဟာဝိယူဟဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒ္ဓါရေ ဌိတော ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ “တိဋ္ဌ ကာမဝိတက္က၊ တိဋ္ဌ ဗျာပါဒဝိတက္က၊ တိဋ္ဌ ဝိဟိံသာ-ဝိတက္က၊ ဧတ္တာဝတာ ကာမဝိတက္က၊ ဧတ္တာဝတာ ဗျာပါဒဝိတက္က၊ ဧတ္တာဝတာ ဝိဟိံသာဝိတက္ကာ”တိ။

၂၆၁။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော မဟာဝိယူဟံ ကုဋ္ဌာဂါရံ ပဝိသိတွာ သောဝဏ္ဏမယေ ပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓော ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္ဆ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝိတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ဝိတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ ဝိတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟာသိ၊ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေသိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ-ဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ။

၂၆၂။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော မဟာဝိယူဟာ ကုဋ္ဌာဂါရာ နိက္ခမိတွာ သောဝဏ္ဏမယံ ကုဋ္ဌာဂါရံ ပဝိသိတွာ ရူပိယမယေ ပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ တထာ ဒုတိယံ တထာ တတိယံ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သမ္ပဓိ သမ္ပတ္တတယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။

သုတ္တံ]

စတုရာသီတိနဂရသဟဿာဒိ

၁၅၃

ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ တထာ ဒုတိယံ တထာ တတိယံ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။

စတုရာသီတိနဂရသဟဿာဒိ

၂၆၃။ ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာဒိ အဟေသံ ကုသာဝတီရာဇောနိပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာဒိ အဟေသံ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာဒိ အဟေသံ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ကံသဟဿာဒိ အဟေသံ သောဝဏ္ဏမယာဒိ ရူပိယမယာဒိ ဒန္တမယာဒိ သာရမယာဒိ ဂေါနကတ္တတာဒိ ပဋိကတ္တတာဒိ ပဋ္ဌလိကတ္တတာဒိ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာဒိ သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓနာနိ၊ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာဒိ အဟေသံ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာဒိ သောဝဏ္ဏဇောဒိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာဒိ ဥပေါသထ- နာဂရာဇပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ အဿသဟဿာဒိ အဟေသံ သောဝဏ္ဏာ- လင်္ကာရာဒိ သောဝဏ္ဏဇောဒိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာဒိ ဝလာဟကအဿ- ရာဇပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာဒိ အဟေသံ သီဟစမ္ပပရိဝါရာဒိ ဗျုဗ္ဗစမ္ပပရိဝါရာဒိ ဒီပိစမ္ပပရိဝါရာဒိ ပဏ္ဍုကမ္မလပရိဝါရာဒိ သောဝဏ္ဏာ- လင်္ကာရာဒိ သောဝဏ္ဏဇောဒိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာဒိ ဝေဇယန္တရထပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာဒိ အဟေသံ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိ- သဟဿာဒိ အဟေသံ သုဘဒ္ဓါဒေဝိပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ ဂဟပတိသဟဿာဒိ အဟေသံ ဂဟပတိရတနပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ ခတ္တိယသဟဿာဒိ အဟေသံ အနုယန္တာဒိ ပရိဏာယကရတနပ္ပမုခါနိ၊ စတုရာသီတိ ဓေနသဟဿာဒိ အဟေသံ ဒုဟသန္ဓနာဒိ ကံသုပဓာရဏာဒိ၊ စတုရာသီတိ ဝတ္ထကောဋိသ- ဟဿာဒိ အဟေသံ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပိသိကသုခုမာနံ ကောသေယျသုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ၊ (ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ)၊ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာဒိ အဟေသံ သာယံ ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယိတ္ထံ။

၁-ဒုကုလသန္ဓနာနိ (ဣ) ဒုကုလသန္ဓနာနိ (သံ ၂-၁၁၀) ၂-()သိ-ဣပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

၂၆၄။ တေန ခေါ ပနာနန္တ သမယေန ရညော မဟာသုဒဿနဿ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သာယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။ အထ ခေါ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ တေဒဟောသိ “ဣမာနိ ခေါ မေ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သာယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ယံနုန ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ အစ္စယေန ဒွေစတ္တာလီသံ ဒွေစတ္တာလီသံ နာဂသဟဿာနိ သက္ကံ သက္ကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ပရိဏာယကရတနံ အာမန္တေသိ “ဣမာနိ ခေါ မေ သမ္ပ ပရိဏာယကရတန စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သာယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေန ဟိ သမ္ပ ပရိဏာယကရတန ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ အစ္စယေန ဒွေစတ္တာလီသံ ဒွေစတ္တာလီသံ နာဂသဟဿာနိ သက္ကံ သက္ကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အာနန္တ ပရိဏာယကရတနံ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အပရေန သမယေန ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ အစ္စယေန ဒွေစတ္တာလီသံ ဒွေစတ္တာလီသံ နာဂသဟဿာနိ သက္ကံ သက္ကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂမံသု။

သုဘဒ္ဒါဒေဝိဥပသင်္ကမန

၂၆၅။ အထ ခေါ အာနန္တ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ ဗဟုန္တံ ဝဿာနံ ဗဟုန္တံ ဝဿသတနံ ဗဟုန္တံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန တေဒဟောသိ “စိရံ ဒိဋ္ဌော ခေါ မေ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော၊ ယံနုနာဟံ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ အာနန္တ သုဘဒ္ဒါ ဒေဝိ ဣတ္ထာဂါရံ အာမန္တေသိ “ဧေ တုမေ သီသာနိ နှာယထ ပီတာနိ ဝတ္ထာနိ ပါရုပထ၊ စိရံ ဒိဋ္ဌော နော ရာဇာ မဟာသုဒဿနော၊ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ အယျေ”တိ ခေါ အာနန္တ ဣတ္ထာဂါရံ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ ပဋိဿုတွာ သီသာနိ နှာယိတွာ ပီတာနိ ဝတ္ထာနိ ပါရုပိတွာ ယေန သုဘဒ္ဒါ ဒေဝိ တေနုပသင်္ကမိ။ အထ ခေါ အာနန္တ သုဘဒ္ဒါ ဒေဝိ ပရိဏာယကရတနံ အာမန္တေသိ “ကပ္ပေဟိ သမ္ပ ပရိဏာယကရတန စတုရဂီနိ” သေနံ၊ စိရံ ဒိဋ္ဌော နော ရာဇာ မဟာသုဒဿနော၊ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝိ”တိ ခေါ အာနန္တ ပရိဏာယကရတနံ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ ပဋိဿုတွာ စတုရဂီနိ” သေနံ ကပ္ပိပေတွာ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ ပဋိဝေဒေသိ “ကပ္ပိတာ၊ ခေါ ဒေဝိ စတုရဂီနိ သေနာ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညသိ”တိ။ အထ ခေါ အာနန္တ

သုဘဒ္ဒါ ဒေဝီ စတုရင်္ဂီနိယာ သေနာယ သဒ္ဓိံ ဣတ္ထာဂါရေန ယေန ဓမ္မော ပါသာဒေါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ ပါသာဒံ အဘိရူဟိတွာ ယေန မဟာဝိယူဟံ ကုဋ္ဌာဂါရံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မဟာဝိယူဟဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရဗဟံ အာလမ္ဘိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သဒ္ဓိံ သုတွာ “ကိံ န ခေါ မဟတော ဝိယ ဇနကာယဿ သဒ္ဓေါ”တိ မဟာဝိယူဟာ ကုဋ္ဌာဂါရာ နိက္ခမန္တော အဒ္ဓသ သုဘဒ္ဓိံ ဒေဝီံ ဒွါရဗဟံ အာလမ္ဘိတွာ ဌိတံ၊ ဒိသ္မာန သုဘဒ္ဓိံ ဒေဝီံ တေဒဝေါစ “ဧတ္ထေ ဒေဝီံ တိဋ္ဌ မာ ပါဝိသီ”တိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ အဟ္တေ ပုရိသ မဟာဝိယူဟာ ကုဋ္ဌာဂါရာ သောဝဏ္ဏမယံ ပလ္လင်္ဂံ နိဟရိတွာ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယေ တာလဝနေ ပညပေဟိ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အာနန္ဒ သော ပုရိသော ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပဋိဿုတွာ မဟာဝိယူဟာ ကုဋ္ဌာဂါရာ သောဝဏ္ဏမယံ ပလ္လင်္ဂံ နိဟရိတွာ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယေ တာလဝနေ ပညပေသိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ ပါဒေ ပါဒံ အစွာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော။

၂၆၆။ အထ ခေါ အာနန္ဒ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ တေဒဟောသိ “ဝိပ္ပသန္တာနိ ခေါ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော၊ မာ ဟေဝ ခေါ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ကာလမကာသီ”တိ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ တေဒဝေါစ—

“ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသာဝတီရာဇဓာနိပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ ဂေါနကတ္တတာနိ ပဋိကတ္တတာနိ ပဋ္ဌလိကတ္တတာနိ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနိ သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဥပေါသထနာဂရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ

ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ အဿသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလ-
 ပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝလာဟကအဿရာဇပုမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနိ သီဟစမ္ပ-
 ပရိဝါရာနိ ဗျုပ္ပစမ္ပပရိဝါရာနိ ဒိဝိစမ္ပပရိဝါရာနိ ပဏ္ဍုကမ္ပလပရိဝါရာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝေဇယန္တ-
 ရထပုမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ မဏိရတနပုမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ
 ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိသဟဿာနိ ဣတ္ထိရတနပုမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။
 ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဂဟပတိသဟဿာနိ ဂဟပတိရတနပုမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ
 စတုရာသီတိ ခတ္ထိယသဟဿာနိ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယကရတနပုမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ
 စတုရာသီတိ ဓေနုသဟဿာနိ ဒုဟသန္တနာနိ ကံသုပဓာရဏာနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ
 ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပိသိကသုခုမာနံ ကောသေယျ-
 သုခုမာနံ ကမ္ပလသုခုမာနံ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနိ သာယံ
 ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယတိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္ဒ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ”တိ။

၂၆၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သုဘဒ္ဒိ ဒေဝိံ တေဒဂေါစ—

“ဒီဃရတ္တံ ခေါ မံ တံ ဒေဝိ ဣဋ္ဌေဟိ ကန္တေဟိ ပိယေဟိ မနာပေဟိ သမုဒါစရိတ္ထ၊ အထ စ ပန မံ တံ ပစ္စိမေ ကာလေ အနိဋ္ဌေဟိ အကန္တေဟိ အပ္ပိယေဟိ အမနာပေဟိ သမုဒါစရသိ”တိ။ ကထံ စရဟိ တံ ဒေဝ သမုဒါ-
 စရာမိတိ။ ဧဝံ ခေါ မံ တံ ဒေဝိ သမုဒါစရ “သဗ္ဗေဟေဝ ဒေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ၊ မာ ခေါ တံ ဒေဝ သာပေက္ခဿ ကာလမကာသိ၊ ဒုက္ခဿ သာပေက္ခဿ ကာလံကိရိယာ၊ ဂရဟိတာ စ သာပေက္ခဿ ကာလံကိရိယာ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ

နဂရသဟဿာနိ ကုသာဝတီရာဇဓာနိပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ ဂေါနကတ္တတာနိ ပဋိကတ္တတာနိ ပဋုလိကတ္တတာနိ ကဒလိ-မိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနိ သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဥပေါသထနာဂရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ အဿသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝလာဟက-အဿရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနိ သီဟစမ္ပပရိဝါရာနိ ဗျုပ္ပစမ္ပ-ပရိဝါရာနိ ဒိပိစမ္ပပရိဝါရာနိ ပဏ္ဍုကမ္မလပရိဝါရာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝေဇယန္တရထပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိသဟဿာနိ သုဘဒ္ဒါဒေဝိပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဂဟပတိသဟဿာနိ ဂဟပတိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ခတ္တိယသဟဿာနိ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယကရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဓေနသဟဿာနိ ဒုဟသန္တနာနိ ကံသုပဓာရဏာနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပိသိကသုခုမာနံ ကောသေယျ-သုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနိ သာယံ ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယတိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ”တိ။

၂၆၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာနန္ဒ သုဘဒ္ဓါ ဒေဝီ ပရောဒိ အဿူနိ ပဝတ္တေသိ။
အထ ခေါ အာနန္ဒ သုဘဒ္ဓါ ဒေဝီ အဿူနိ ပုဋိတ္တာ^၁ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ
တေဒဝေါစ—

“သဗ္ဗေဟေဝ ဒေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ
အညထာဘာဝေါ။ မာ ခေါ တံ ဒေဝ သာပေက္ခော ကာလမကာသိ။ ဒုက္ခာ
သာပေက္ခဿ ကာလံကိရိယာ၊ ဂရဟိတာ စ သာပေက္ခဿ ကာလံကိရိယာ။
ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသာဝတီရာဇဓာနိပုမုခါနိ။
ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ
ဒေဝ စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ ဓမ္မပါသာဒပုမုခါနိ။ ဧတ္ထ ဒေဝ
ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ
ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပုမုခါနိ။ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ
ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ
သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ ဂေါနကတ္တတာနိ
ပဋိကတ္တတာနိ ပဋ္ဌလိကတ္တတာနိ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနိ သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ
ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ။ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ
မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာ-
လင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဥပေါသထနာဂ-
ရာဇပုမုခါနိ။ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ
ဒေဝ စတုရာသီတိ အဿသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ
ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝလာဟကအဿရာဇပုမုခါနိ။ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ
ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနိ
သီဟစမ္ပပရိဝါရာနိ ဗျုပ္ပစမ္ပပရိဝါရာနိ ဒီပိစမ္ပပရိဝါရာနိ ပဏ္ဍုကမ္မလပရိဝါရာနိ
သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝေဇယန္တ-
ရထပုမုခါနိ။ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ
တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ မဏိရတနပုမုခါနိ။ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ
ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိ-
သဟဿာနိ ဣတ္ထိရတနပုမုခါနိ။ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ
မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဂဟပတိသဟဿာနိ ဂဟပတိ-
ရတနပုမုခါနိ။ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ

၁-ပမဇိတ္တာ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)၊ ပုဋိတ္တာ (က)

တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ခတ္တိယသဟဿာနိ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယက-
ရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ
တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဓေနုသဟဿာနိ ဒုဟသန္တနာနိ ကံသုပဓာရဏာနိ၊
ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ
စတုရာသီတိ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပိသိကသုခုမာနံ
ကောသေယျသုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ
အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနိ
သာယံ ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယတိ၊ ဣတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ
ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ”တိ။

မြဟ္မလောကူပဂမ

၂၆၉။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော န စိရသေဝ
ကာလမကာသိ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ
မနုညံ ဘောဇနံ ဘုတ္တာဝိဿ ဘတ္တသမ္ပဒေါ ဟောတိ။ ဝေမေဝ ခေါ အာနန္ဒ
ရညော မဟာသုဒဿနဿ မာရဏန္တိကာ ဝေဒနာ အဟောသိ။ ကာလင်္ကတော
စ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သုဂတိံ မြဟ္မလောကံ ဥပပဇ္ဇိ။ ရာဇာ
အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော စတုရာသီတိ ဝဿသဟဿာနိ ကုမာရကီဠံ ကီဠိ။
စတုရာသီတိ ဝဿသဟဿာနိ ဩပရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ စတုရာသီတိ ဝဿ-
သဟဿာနိ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ စတုရာသီတိ ဝဿသဟဿာနိ ဂိဟိဘူတော ၊
ဓမ္မေ ပါသာဒေ မြဟ္မစရိယံ စရိ၍။ သော စတ္တာရော မြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ
ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ မြဟ္မလောကူပဂေါ အဟောသိ။

၂၇၀။ သိယာ ခေါ ပနာနန္ဒ ဝေမဿ “အညော နူန တေန သမယေန
ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အဟောသိ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ အာနန္ဒ ဝေ ဒုဠဗ္ဗံ။
အဟံ တေန သမယေန ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အဟောသိ။ မမ တာနိ
စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသာဝတီရာဇဓာနိပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ
စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ
ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ
ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ
ဂေါနကတ္တတာနိ ပဋိကတ္တတာနိ ပဋုလိကတ္တတာနိ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနိ

၁-ကိဠိကံ (က)၊ ကိဠိကံ (သိ၊ ဣ) ၂-ဂိဟိဘူတော (သိ၊ ဣ) ၃-မြဟ္မစရိယမစရိ (က)

သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလ- ပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဥပေါသထနာဂရာဇပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ အဿ- သဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဝလာဟကအဿရာဇပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနိ သီဟစမ္ပပရိဝါရာနိ ဗျုစမ္ပပရိဝါရာနိ ဒီပိစမ္ပပရိဝါရာနိ ပဏ္ဍုကမ္ပလပရိဝါရာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဝေဇယန္တ- ရထပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိသဟဿာနိ သုဘဒ္ဓါဒေဝိပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ ဂဟပတိသဟဿာနိ ဂဟပတိရတနပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ ခတ္ထိယ- သဟဿာနိ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယကရတနပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ ဓေနသဟဿာနိ ဒုဟသန္တနာနိ ကံသုပဓာရဏာနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပိသိကသုခုမာနံ ကောသေယျ- သုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနိ သာယံ ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယိတ္ထံ။

၂၇၁။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနံ ဧကဉ္စေတံ နဂရံ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသာမိ ယဒိဒံ ကုသာဝတီ ရာဇဓာနိ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော ပါသာဒေါ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသာမိ ယဒိဒံ ဓမ္မော ပါသာဒေါ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနံ ဧကဉ္စေတံ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသာမိ ယဒိဒံ မဟာဝိယူဟံ ကုဋ္ဌာဂါရံ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ကံသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော ပလ္လင်္ကော ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန ပရိဘုဉ္ဇာမိ ယဒိဒံ သောဝဏ္ဏမယော ဝါ ရူပိယမယော ဝါ ဒန္တမယော ဝါ သာရမယော ဝါ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော နာဂေါ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဘိရူဟာမိ ယဒိဒံ ဥပေါသထော နာဂရာဇာ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ အဿသဟဿာနံ ဧကော- ယေဝ သော အဿော ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဘိရူဟာမိ ယဒိဒံ ဝလာဟကော အဿရာဇာ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော ရထော ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဘိရူဟာမိ ယဒိဒံ ဝေဇယန္တရထော။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိသဟဿာနံ

သုတ္တံ]

မြဟ္မလောကူပဂမ

၁၆၁

ကောယေဝ သာ ဣတ္ထိ ဟောတိ၊ ယာ တေန သမယေန ပစ္စုပဋ္ဌာတိ ခတ္ထိယာနိ ဝါ ဝေသိနိ^၁ ဝါ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနံ ဧကံယေဝ တံ ဒုဿယုဂံ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန ပရိဒဟာမိ ခေါမသုခုမံ ဝါ ကပ္ပါသိကသုခုမံ ဝါ ကောသေယျသုခုမံ ဝါ ကမ္မလသုခုမံ ဝါ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော ထာလိပါကော ဟောတိ၊ ယတော နာဋိကောဒနပရမံ ဘုဇ္ဇာမိ တဒုပိယဇ္ဇ သူပေယျံ။

၂.၇၂။ ပဿာနန္တ သဗ္ဗေတေ သင်္ခါရာ အတိတာ နိရုဒ္ဓါ ဝိပရိဏာတာ။ ဧဝံ အနိစ္စာ ခေါ အာနန္တ သင်္ခါရာ၊ ဧဝံ အဒ္ဓါဝါ ခေါ အာနန္တ သင်္ခါရာ၊ ဧဝံ အနဿာသိကာ ခေါ အာနန္တ သင်္ခါရာ။ ယာဝဋ္ဌိဒံ အာနန္တ အလမေဝ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ၊ အလံ ဝိရုဇ္ဇိတုံ၊ အလံ ဝိမုစ္စိတုံ။

ဆက္ခတ္တံ ခေါ ပနာဟံ အာနန္တ အဘိဇာနာမိ ဣမသ္မိ^၂ ပဒေသေ သရီရံ နိက္ခိပိတံ၊ တဇ္ဇ ခေါ ရာဇာဝ သမာနော စက္ကဝတ္ထိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော၊ အယံ သတ္တမော သရီရနိက္ခေပေါ။ န ခေါ ပနာဟံ အာနန္တ တံ ပဒေသံ သမနုပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သမြဟ္မကေ သဿမဏ- မြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ၊ ယတ္ထ တထာဂတော အဋ္ဌမံ သရီရံ နိက္ခိပေယျာတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော အထာပရံ တေဒဝေါစ သတ္တာ—

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပသမော သုခေါတိ။

မဟာသုဒဿနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထိ။

၁-ဝေသာယနိ (သျှ) ဝေလာမိကာနိ (က-သီ၊ ဣ) ဝေလာမိကာ (သံ ၂-၁၁၉)
သံယုတ္တဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

အာနန္ဒပရိကထာ

ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ'တိ"။
တေန စ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အတ္တမနာ အဟေသံ ပမုဒိတာ
ဝီတိသောမနဿဇာတာ ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ။

၂၇၅။ အသောသိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော “ဘဂဝါ ကိရ ပရိတော
ပရိတော ဇနပဒေသု ပရိစာရကေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ကံတေ ဥပပတ္တိသု
ဗျာကရေတိ ကာသိကောသလေသု ဝဇ္ဇိမလ္လေသု စေတိဝံသေသု ကုရု-
ပဉ္စာလေသု မဇ္ဈသူရသေနေသု ‘အသု အမုတြ ဥပပန္နော အသု အမုတြ
ဥပပန္နော၊ ပရောပညာသ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတိတာ
ကာလင်္ကံတာ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုပ္ပာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မာ တသ္မာ လောကာ။ သာဓိကာ နဂုတိ
နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကံတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ
ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော သကိဒေဝ ဣမံ
လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ။ သာတိရေကာနိ ပဉ္စသတာနိ
နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကံတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ
ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ'တိ။
တေန စ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အတ္တမနာ အဟေသံ ပမုဒိတာ
ဝီတိသောမနဿဇာတာ ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

အာနန္ဒပရိကထာ

၂၇၆။ အထ ခေါ် အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ တေဒဟောသိ “ဣမေ ခေါ
ပနာပိ အဟေသံ မာဂဓကာ ပရိစာရကာ ဗဟူ စေဝ ရတ္တညူ စ အပ္ပတိတာ
ကာလင်္ကံတာ။ သုညာ မညေ အင်္ဂမဂဓာ အင်္ဂမာဂဓကေဟိ ၂ ပရိစာရကေဟိ
အပ္ပတိတေဟိ ကာလင်္ကံတေဟိ။ တေ ခေါ ပနာပိ? အဟေသံ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ
ဓမ္မေ ပသန္နာ သံဆေ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနော၊ တေ အပ္ပတိတာ
ကာလင်္ကံတာ ဘဂဝတော အဗျာကတာ။ တေသမ္ဗိဿ သာဓု ဝေယျာကရဏံ၊
ဗဟုဇနော ပသီဒေယျ၊ တတော ဂစ္ဆေယျ သုဂတိ”။ အယံ ခေါ ပနာပိ
အဟောသိ ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ
ဟိတော မြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ နေဂမာနဉ္စေဝ ဇာနပဒါနဉ္စ။ အဝိဿုဒံ
မနုဿာ ကိတ္တယမာနရူပါ ဝိဟရန္တိ ‘ဧဝံ နော သော ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ

၁-ပဉ္စာဝေယျာကရဏံ (သျှာက) ၂-အင်္ဂမာဂဓိကေဟိ (သျှာ) ၃-တေန ခေါ ပနာပိ (သျှာ)

သုခါပေတွာ ကာလင်္ကတော၊ ဧဝံ မယံ တဿ ဓမ္မိကဿ ဓမ္မရညော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရိမှာ'တိ။ သော ခေါ ပနာပိ အဟောသိ ဗုဒ္ဓေ ပသန္ဓော ဓမ္မေ ပသန္ဓော သံဗေ ပသန္ဓော သီလေသု ပရိပူရကာရိ။ အပိဿဒံ မနဿာ ဝေမာဟံသု 'ယာဝ မရဏကာလာပိ ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော ဘဂဝန္တံ ကိတ္တယမာနရူပေါ ကာလင်္ကတော'တိ။ သော အပ္ပတိတော ကာလင်္ကတော ဘဂဝတာ အဗျာကတော။ တဿပိဿ သာဓု ဝေယျာကရဏံ ဗဟုဇနော ပသီဒေယျ။ တတော ဂစ္ဆေယျ သုဂတိံ။ ဘဂဝတော ခေါ ပန သမ္မောဓိ မဂဓေသု။ ယတ္ထ ခေါ ပန ဘဂဝတော သမ္မောဓိ မဂဓေသု၊ ကထံ တတြ ဘဂဝါ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ကတေ ဥပပတ္တိသု န ဗျာကရေယျ။ ဘဂဝါ စေ ခေါ ပန မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ကတေ ဥပပတ္တိသု န ဗျာကရေယျ။ ဒီနမနာ^၂ တေနဿ မာဂဓကော ပရိစာရကာ၊ ယေန ခေါ ပနဿ ဒီနမနာ^၂ မာဂဓကော ပရိစာရကာ။ ကထံ တေ ဘဂဝါ န ဗျာကရေယျာ'တိ။

၂၇၇။ ဣဒမာယသ္မာ အာနန္ဒော မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရပ္ပ ကော ရဟော အနုဝိဇ္ဇေတွာ ရတ္တိယာ ပစ္စုသသမယံ ပစ္စုဋ္ဌာယ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သုတံ မေတံ ဘန္တေ 'ဘဂဝါ ကိရ ပရိတော ပရိတော ဇနပဒေသု ပရိစာရကေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ကတေ ဥပပတ္တိသု ဗျာကရောတိ ကာသိကောသလေသု ဝဇ္ဇိမလ္လေသု စေတိဝံသေသု ကုရုပဉ္စာလေသု မဇ္ဈသူရသေနေသု 'အသု အမုတြ ဥပပန္ဓော အသု အမုတြ ဥပပန္ဓော၊ ပရောပညာသ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ ပဉ္စန္တံ ဩရဟ္တာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မာ တသ္မာ လောကာ။ သာဓိကာ နဂုတိ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ။ သာတိရေကာနိ ပဉ္စသတာနိ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ'တိ။ တေန စ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အတ္တမနာ အဟောသု ပမုဒိတာ ပီတိသောမနဿဇာတာ ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ

၁-ဇာသုကံ (သျှာ) ၂-၃-နိန္ဒမနာ (သျှာ)၊ ဒီနမနာ (သီ၊ ဣ)

သုတ္တာ'တိ။ ဣမေ ခေါ ပနာပိ ဘန္တေ အဟောသုံ မာဂဓကာ ပရိစာရကာ ဗဟူ စေဝ ရတ္တညူ စ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ။ သုညာ မညေ အင်္ဂမဂဓာ အင်္ဂမာဂဓကေဟိ ပရိစာရကေဟိ အပ္ပတိတေဟိ ကာလင်္ကတေဟိ။ တေ ခေါ ပနာပိ ဘန္တေ အဟောသုံ ဗုဒ္ဓေ ပသန္ဓာ ဓမ္မေ ပသန္ဓာ သံဃေ ပသန္ဓာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနော၊ တေ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ ဘဂဝတာ အဗျာကတာ။ တေသမ္ဗိဿ သာဓု ဝေယျာကရဏံ၊ ဗဟုဇနော ပသီဒေယျ၊ တတော ဂစ္ဆေယျ သုဂတိံ။ အယံ ခေါ ပနာပိ ဘန္တေ အဟောသိ ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဟိတော မြာဟ္မဏ- ဂဟပတိကာနံ နေဂမာနဉ္စေဝ ဇနပဒါနဉ္စ။ အပိဿုခံ မနုဿာ ကိတ္တယမာနရူပါ ဝိဟရန္တိ 'ဧဝံ နော သော ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ သုခါပေတွာ ကာလင်္ကတော။ ဧဝံ မယံ တဿ ဓမ္မိကဿ ဓမ္မရညော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရိမှာ'တိ။ သော ခေါ ပနာပိ ဘန္တေ အဟောသိ ဗုဒ္ဓေ ပသန္ဓာ ဓမ္မေ ပသန္ဓာ သံဃေ ပသန္ဓာ သီလေသု ပရိပူရကာရိ။ အပိဿုခံ မနုဿာ ဝေမာဟံသု 'ယာဝ မရဏကာလာပိ ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော ဘဂဝန္တံ ကိတ္တယမာနရူပေါ ကာလင်္ကတော'တိ။ သော အပ္ပတိတော ကာလင်္ကတော ဘဂဝတာ အဗျာကတော၊ တဿပိဿ သာဓု ဝေယျာကရဏံ၊ ဗဟုဇနော ပသီဒေယျ၊ တတော ဂစ္ဆေယျ သုဂတိံ။ ဘဂဝတော ခေါ ပန ဘန္တေ သမ္မောမိ မဂဓေသု။ ယတ္ထ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂဝတော သမ္မောမိ မဂဓေသု၊ ကထံ တဏှိ ဘဂဝါ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ကတေ ဥပပတ္တိသု န ဗျာကရေယျ။ ဘဂဝါ စေ ခေါ ပန ဘန္တေ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ကတေ ဥပပတ္တိသု န ဗျာကရေယျ။ ဒီနမနာ တေနဿု မာဂဓကာ ပရိစာရကာ၊ ယေန ခေါ ပနဿု ဒီနမနာ မာဂဓကာ ပရိစာရကာ။ ကထံ တေ ဘဂဝါ န ဗျာကရေယျာ"တိ။ ဣဒမာယသ္မာ အာနန္ဒော မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရဗ္ဗ ဘဂဝတော သမ္မုခါ ပရိကထံ ကတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ခာမိ။

၂၇၀။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တေ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ နာတိကံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ နာတိကေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ ဂိဉ္ဇကာဝသထံ ပဝိသိတွာ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရဗ္ဗ အဋ္ဌိကတွာ မနသိကတွာ သဗ္ဗံ စေတသာ၊ သမန္နာဟရိတွာ ပညတ္တေ

၁-အဋ္ဌိကတွာ (သိလျာ၊ဣ) ၂-သဗ္ဗစေတသာ (ဣ)

အာသနေ နိသီဒိ “ဂတိံ နေသံ ဇာနိဿာမိ အဘိသမ္ပရာယံ၊ ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။ အဋ္ဌသံ ခေါ ဘဂဝါ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ “ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ပုဋ္ဌိတော ဂိဇ္ဇကာဝသထာ နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရပစ္စာယာယံ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။

၂၇၉။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီဒန္တော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဥပသန္တပဒိဿော” ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဘာတိရိဝ ဘဂဝတော မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသန္တတ္တာ ဣန္ဒြိယာနံ။ သန္တေန နူနဇ္ဇ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဝိဟာရေန ဝိဟာသိ”တိ။ ယဒေဝ ခေါ မေ တံ အာနန္ဒ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရပ္ပ သမ္ပါခါ ပရိကထံ ကတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပတ္တန္တော၊ တဒေဝါဟံ နာတိကေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍာ- ပါတပဋိက္ကန္တော ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ ဂိဇ္ဇကာဝသထံ ပဝိသိတွာ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရပ္ပ အဋ္ဌိကတွာ မနသိကတွာ သမ္ပံ စေတသာ သမန္တာ- ဟရိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ “ဂတိံ နေသံ ဇာနိဿာမိ အဘိသမ္ပရာယံ၊ ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။ အဋ္ဌသံ ခေါ အဟံ အာနန္ဒ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ “ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။

ဇနဝသဘယက္ခ

၂၈၀။ အထ ခေါ အာနန္ဒ အန္တရဟိတော ယက္ခော သဒ္ဓမနုဿာဝေသိ “ဇနဝသဘော အဟံ ဘဂဝါ ဇနဝသဘော အဟံ သုဂတာ”တိ။ အဘိ- ဇာနာသိ နော တံ အာနန္ဒ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝေရူပံ နာမဓေယျံ သုတံ ၂ ယဒိဒံ ဇနဝသဘောတိ။

န ခေါ အဟံ ဘန္တေ အဘိဇာနာမိ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝေရူပံ နာမဓေယျံ သုတံ ယဒိဒံ ဇနဝသဘောတိ၊ အပိ စ မေ ဘန္တေ လောမာနိ ဟဋ္ဌာနိ “ဇနဝသဘော”တိ နာမဓေယျံ သုတွာ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧတဒဟောသိ “န ဟိ နူန သော ဩရကော ယက္ခော ဘဝိဿတိ ယဒိဒံ ဝေရူပံ နာမဓေယျံ သုပညတ္တံ ယဒိဒံ ဇနဝသဘော”တိ။ အနန္တရာ ခေါ အာနန္ဒ သဒ္ဓပေါတုဘာဝါ

ဥဋ္ဌာရဝဏ္ဏော မေ ယက္ခော သမ္ဗုဒ္ဓေ ပါတုရဟောသိ။ ဒုတိယကမ္မိ သဒ္ဓ-
မနုဿာဝေသိ “ဗိမ္ဗိသာရော အဟံ ဘဂဝါ၊ ဗိမ္ဗိသာရော အဟံ သုဂတော”တိ။
ဣဒံ သတ္ထမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇေဿ သဟဗျတံ
ဥပပဇ္ဇာမိ၊ သော တတော စုတော မနုဿရာဇော ဘဝိတုံ ပဟောမိ။

ဣတော သတ္ထ တတော သတ္ထ၊ သံသာရာနိ စတုဒ္ဓသ။
နိဝါသမဘိဇာနာမိ၊ ယတ္ထ မေ စုသိတံ ပုရေ။

၂၇၁။ ဒီဃရတ္တံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အဝိနိပါတော အဝိနိပါတံ သဉ္ဇာနာမိ၊
အာသာ စ ပန မေ သန္တိဋ္ဌတိ သကဒါဂါမိတာယာတိ။ အတ္ထရိယမိဒံ
အာယသ္မတော ဇနဝသဘယ ယက္ခဿ အပ္ပုတြမိဒံ အာယသ္မတော
ဇနဝသဘယ ယက္ခဿ။ “ဒီဃရတ္တံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အဝိနိပါတော
အဝိနိပါတံ သဉ္ဇာနာမိ”တိ စ ဝဒေသိ၊ “အာသာ စ ပန မေ သန္တိဋ္ဌတိ
သကဒါဂါမိတာယာ”တိ စ ဝဒေသိ၊ ကုတောနိဒါနံ ပနာယသ္မာ ဇနဝသဘော
ယက္ခော ဝေရူပံ ဥဋ္ဌာရံ ဝိသေသာမိဂမံ သဉ္ဇာနာတိတိ။ န အညတြ ဘဂဝါ တဝ
သာသနာ န အညတြ သုဂတ တဝ သာသနာ၊ ယဒဂ္ဂေ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတီ
ဧကန္တိကတော? အဘိပ္ပသန္ဓော၊ တဒဂ္ဂေ အဟံ ဘန္တေ ဒီဃရတ္တံ အဝိနိပါတော
အဝိနိပါတံ သဉ္ဇာနာမိ၊ အာသာ စ ပန မေ သန္တိဋ္ဌတိ သကဒါဂါမိတာယ။
ဣဓာဟံ ဘန္တေ ဝေဿဝဏေန မဟာရာဇေန ပေသိတော ဝိရုဋ္ဌကဿ
မဟာရာဇေဿ သန္တိကေ ကေနစိဒေဝ ကရုဏီယေန အဒ္ဓသံ ဘဂဝန္တိ
အန္တရာမဂ္ဂေ ဝိဉ္ဇကာဝသထံ ပဝိသိတွာ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရပ္ပ
အပ္ပိကတွာ မနသိကတွာ သမ္ဗုဒ္ဓစေတသာ သမန္တဒဟရိတွာ နိသိန္တံ
“ဂတိ” နေသံ ဇာနိဿာမိ အဘိသမ္ဗရာယံ၊ ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော
ယံအဘိသမ္ဗရာယာ”တိ။ အနတ္ထရိယံ ခေါ ပနေတံ ဘန္တေ၊ ယံ ဝေဿဝဏဿ
မဟာရာဇေဿ တသံ ပရိသာယံ ဘာသတော သမ္ဗုဒ္ဓါ သုတံ သမ္ဗုဒ္ဓါ
ပရိဂ္ဂဟိတံ “ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ဗရာယာ”တိ။ တဿ
မယံ ဘန္တေ တေဒဟောသိ “ဘဂဝန္တဉ္စ ဒက္ခာမိ ဣဒဉ္စ ဘဂဝတော
အာရောစေဿာမီ”တိ။ ဣမေ ခေါ မေ ဘန္တေ ဒွေပစ္စယာ ဘဂဝန္တံ
ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။

၁-သော တတော စုတော မနုဿရာဇော၊ အမနုဿရာဇော ဝိဝိ ဟောမိ (သီ၊ ဣ)
၂-အညတြ (သီ၊ ဣ) ၃-ကေန္တတော (သျှာ)၊ ကေန္တဂတော (ဣ)

ဒေဝသဘာ

၂၀၂။ ပုရိမာနိ ဘန္တေ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ
 ဝဿူပနာယိကာယ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ကေဝလကပ္ပါ စ ဒေဝါ
 တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ သန္ဓိသိန္ဓာ ဟောန္တိ သန္ဓိပတိတာ၊
 မဟတိ စ ဒိဗ္ဗပရိသာ သမန္တတော နိသိန္ဓာ ဟောန္တိ၊ စတ္တာရော စ
 မဟာရာဇာနော စတုဒ္ဓိသာ နိသိန္ဓာ ဟောန္တိ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဓတရဋ္ဌော
 မဟာရာဇာ ပစ္စိမာဘိမုခေါ နိသိန္ဓာ ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ၊
 ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ဝိရုဋ္ဌကော မဟာရာဇာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ နိသိန္ဓာ
 ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ၊ ပစ္စိမာယ ဒိသာယ ဝိရူပက္ခော မဟာရာဇာ
 ပုရတ္ထာဘိမုခေါ နိသိန္ဓာ ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ၊ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ
 ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ ဒက္ခိဏာဘိမုခေါ နိသိန္ဓာ ဟောတိ ဒေဝေ
 ပုရက္ခတွာ။ ယဒါ ဘန္တေ ကေဝလကပ္ပါ စ ဒေဝါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ
 သဘာယံ သန္ဓိသိန္ဓာ ဟောန္တိ သန္ဓိပတိတာ၊ မဟတိ စ ဒိဗ္ဗပရိသာ သမန္တတော
 နိသိန္ဓာ ဟောန္တိ၊ စတ္တာရော စ မဟာရာဇာနော စတုဒ္ဓိသာ နိသိန္ဓာ ဟောန္တိ၊
 ဣဒံ နေသံ ဟောတိ အာသနသ္မိံ၊ အထ ပစ္စာ အမှာကံ အာသနံ ဟောတိ။
 ယေ တေ ဘန္တေ ဒေဝါ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ အဓနပပန္နာ တာဝတိံ-
 သကာယံ၊ တေ အညေ ဒေဝေ အတိရောစန္တိ ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ၊
 တေန သုဒံ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အတ္တမနာ ဟောန္တိ ပမုဒိတာ
 ပီတိသောမနဿဇာတာ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ
 အသုရကာယာ” တိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝါနံ
 တာဝတိံသာနံ သမ္ပသာဒံ ဝိဒိတွာ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိ—

“မောဒန္တိ ဝတ ဘော ဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ”။
 တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။
 နဝေ ဒေဝေ စ ပဿန္တာ၊ ဝဏ္ဏဝန္တေ ယသသိနေ”။
 သုဂတသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ စရိတွာန ဣဓာဂတေ။
 တေ အညေ အတိရောစန္တိ၊ ဝဏ္ဏေန ယသသာယုနာ။
 သာဝကာ ဘူရိပညဿ၊ ဝိသေသုပဂတာ ဣဓ။

၁-ဒိဗ္ဗာ ပရိသာ (သီ၊ ဣ) ၂-နိသိန္ဓာ ဟောတိ (သီ)၊ သန္ဓိသိန္ဓာ ဟောန္တိ သန္ဓိပတိတာ (က)
 ၃-ပစ္စာဘိမုခေါ (က) ၄-သဗ္ဗန္တကာ (သီ) ၅-ယသသိနေ (သျှာ)

ဣဒံ ဒိသ္မာန နန္ဒိန္ဒါ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကော။
တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတ”န္တိ။

တေန သုဒံ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ ဘိယျောသော မတ္တာယ အတ္တမနာ ဟောန္တိ ပမုဒိတာ ဝီတိသောမနဿဇာတာ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ”တိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ ယေနတ္ထေန ဒေဝါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ သန္ဓိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္ဓိပတိတာ၊ တံ အတ္ထံ စိန္တယိတွာ တံ အတ္ထံ မန္တယိတွာ ဝုတ္တဝစနာပိ တံ^၁ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော တသ္မိံ အတ္ထေ ဟောန္တိ၊ ပစ္စာနုသိဋ္ဌဝစနာပိ တံ^၂ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော တသ္မိံ အတ္ထေ ဟောန္တိ၊ သကေသု သကေသု အာသနေသု ဌိတာ အဝိပက္ကန္တာ^၃။

တေ ဝုတ္တဝါကျာ ရာဇာနော၊ ပဋိဂ္ဂယာနုသာသနိံ။
ဝိပုသန္ဓမနာ သန္တာ၊ အဋ္ဌံသု သမိ အာသနေတိ။

၂၇၃။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဥဋ္ဌာရော အာလောကော သဉ္ဇာယိ၊ ဩဘာသော ပါဟုရဟောသိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ “ယထာ ခေါ မာရိသာ နိမိတ္တာနိ ဒိဿန္တိ၊ ဥဋ္ဌာရော အာလောကော သဉ္ဇာယတိ၊ ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ၊ မြဟ္မာ ပါတု ဘဝိဿတိ၊ မြဟ္မာနော ဟေတံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ ပါတုဘာဝါယ၊ ယဒိဒံ အာလောကော သဉ္ဇာယတိ ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ”တိ။

ယထာ နိမိတ္တာ ဒိဿန္တိ၊ မြဟ္မာ ပါတု ဘဝိဿတိ။
မြဟ္မာနော ဟေတံ နိမိတ္တံ၊ ဩဘာသော ဝိပုလော မဟာတိ။

သနက်မာရကထာ

၂၇၄။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ ယထာသကေသု-
အာသနေသု နိသီဒိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယံဝိပါကော ဘဝိဿတိ၊ သန္တိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။ စတ္တာရောပိ မဟာရာဇာနော ယထာ-
သကေသု အာသနေသု နိသီဒိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယံဝိပါကော ဘဝိဿတိ၊ သန္တိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။ ဣဒံ သုတွာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ

၁-ဝုတ္တဝစနာ နာမိဒံ (က) ၂-ပစ္စာနုသိဋ္ဌဝစနာ နာမိဒံ (က) ၃-အဝိပက္ကန္တာ (က)

ကော့ဂါ သမာပဋိံ သု “ဩဘာသမေတိ ဥဿာမ၊ ယံဝိပါဏော ဘဝိဿတိ၊ သတ္တိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ” တိ။

ယဒါ ဘန္တေ မြဟ္တာ သနက်မာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ ဩဋ္ဌာရိကံ အတ္တဘာဝံ အဘိနိဋ္ဌိနိတွာ ပါတု ဘဝတိ။ ယော ခေါ ပန ဘန္တေ မြဟ္တာနော ပကတိဝဏ္ဏော၊ အနတိသန္တဝနိယော ယော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ စက္ခုပထသ္မိံ။ ယဒါ ဘန္တေ မြဟ္တာ သနက်မာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ သော အညေ ဒေဝေ အတိရောစတိ ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ သောဝဏ္ဏော ဝိဂ္ဂဟော မာနသံ ဝိဂ္ဂဟံ အတိရောစတိ၊ ဝေမေဝ ခေါ ဘန္တေ ယဒါ မြဟ္တာ သနက်မာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ သော အညေ ဒေဝေ အတိရောစတိ ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ ယဒါ ဘန္တေ မြဟ္တာ သနက်မာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ န တဿံ ပရိသာယံ ကောစိ ဒေဝေါ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ။ သဗ္ဗေ တုဏှိဘူတာ ပဉ္စလိကာ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒန္တိ “ယဿ-ဒါနိ ဒေဝဿ ပလ္လင်္ကံ ဣစ္ဆိဿတိ မြဟ္တာ သနက်မာရော၊ တဿ ဒေဝဿ ပလ္လင်္ကံ နိသီဒိဿတိ” တိ။ ယဿ ခေါ ပန ဘန္တေ ဒေဝဿ မြဟ္တာ သနက်မာရော ပလ္လင်္ကံ နိသီဒတိ၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ သောမနဿပဋိလာဘံ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ရာဇာ သတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္ထော အရုနာဘိသိတ္ထော ရဇေန၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဝေဒပဋိ-လာဘံ၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ သောမနဿပဋိလာဘံ။ ဝေမေဝ ခေါ ဘန္တေ ယဿ ဒေဝဿ မြဟ္တာ သနက်မာရော ပလ္လင်္ကံ နိသီဒတိ၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ သောမနဿပဋိလာဘံ။ အထ ဘန္တေ မြဟ္တာ သနက်မာရော ဩဋ္ဌာရိကံ အတ္တဘာဝံ အဘိနိဋ္ဌိနိတွာ တုမာရဝဏ္ဏိံ ဟုတွာ ပဉ္စသိခေါ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတုရဟောသိ၊ သော ဝေဟာသံ အပ္ပဂုန္တာ အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ဗလတိ ပုရိသော သုပစ္စုတ္တေ ဝါ ပလ္လင်္ကံ သမေ ဝါ ဘူမိဘာဂေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒေယျ၊ ဝေမေဝ ခေါ ဘန္တေ မြဟ္တာ သနက်မာရော ဝေဟာသံ အပ္ပဂုန္တာ အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သမ္ပသာဒံ ပိပိတွာ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနမောဒိ—

(၈) ပဋ္ဌာရိကံ-၄ (၉) ကမာရဝဏ္ဏော (သျှာ-က) (၁၀) သိဇ္ဇာရုဗ္ဗေ

“မောဒန္တိ ဝတ ဘော ဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ၊
တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

နဝေ ဒေဝေ စ ပဿန္တာ၊ ဝဏ္ဏဝန္တေ ယသဿိနေ။
သုဂတသ္မိံ မြဟ္မစရိယံ၊ စရိတွာန ဣဓာဂတေ။

တေ အညေ အတိရောစန္တိ၊ ဝဏ္ဏေန ယသသာယုနာ။
သာဝကာ ဘူရိပညဿ၊ ဝိသေသုပဂတာ ဣဓ။

ဣဒံ ဒိသွာန နန္ဒန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ၊
တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ” ဟိ။

၂၀၅။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက်မာရော ဘာသိတ္ထု၊ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ
မြဟ္မာနော သနက်မာရဿ ဘာသတော အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သရော ဟောတိ
ဝိဿဋ္ဌော စ ဝိညေယျော စ မဉ္ဇူ စ သဝနိယော စ ဗိနု စ အဝိသာရီ စ
ဂန္ထိရော စ နိန္ဒာဒီ စ။ ယထာပရိသံ ခေါ ပန ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက်မာရော
သရေန ဝိညာပေတိ၊ န စဿ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိသာယ ဘောသော နိစ္ဆရတိ။ ယဿ
ခေါ ပန ဘန္တေ ဧဝံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သရော ဟောတိ၊ သော ဝုစ္စတိ
“မြဟ္မဿရော” တိ။

အထ ခေါ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက်မာရော တေတ္ထိံသေ အတ္တဘာဝေ
အဘိနိဗ္ဗိတော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပစ္စေကပလ္လင်္ကေသု ပလ္လင်္ကေန
နိဿိဒိတွာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ “တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ
တာဝတိံသာ၊ ယာဝဉ္စ သော ဘဂဝါ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော
ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ
ဒေဝမနုဿာနံ။ ယေ ဟိ ကေစိ ဘော ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတာ
သံဃံ သရဏံ ဂတာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနော။ တေ ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ အပ္ပေကစ္စေ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊
အပ္ပေကစ္စေ နိဗ္ဗာနရတိနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ တုသိတာနံ
ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ
ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊
အပ္ပေကစ္စေ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ယေ သဗ္ဗနိဟိနံ
ကာယံ ပရိပူရေန္တိ၊ တေ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ပရိပူရေန္တိ” တိ။

၂၀၆။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဘာသိတ္ထု၊ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာနော သနက္ခမာရဿ ဘာသတော ဘောသောယေဝ ဒေဝါ မညန္တိ “ယွာယံ မမ ပလ္လင်္ကေ၊ သွာယံ ဧကောဝ ဘာသတီ”တိ။

ကေသ္မိံ ဘာသမာနသ္မိံ၊ သဗ္ဗေ ဘာသန္တိ နိဗ္ဗိတာ။

ကေသ္မိံ တုဏှိမာသိနေ၊ သဗ္ဗေ တုဏှိ ဘဝန္တိ တေ။

တဒါသု ဒေဝါ မညန္တိ၊ တာဝတီံသာ သဟိန္ဒကာ။

ယွာယံ မမ ပလ္လင်္ကသ္မိံ၊ သွာယံ ဧကောဝ ဘာသတီတိ။

အထ ခေါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခမာရော ကေတ္တေန အတ္တာနံ ဥပသံဟရတိ၊ ကေတ္တေန အတ္တာနံ ဥပသံဟရိတွာ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပလ္လင်္ကေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ဒေဝေ တာဝတီံသေ အာမန္တေသိ—

ဘာဝိတဗျူဟိဒ

၂၀၇။ တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတီံသာ၊ ယာဝ သုပညတ္တာ စိမေ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စတ္တာရော ဗျူဟိဒါ ပညတ္တာ ဗျူဟုတာယ ဝ ဗျူဟိသဝိတာယ၊ ဗျူဟိကုဗ္ဗနတာယ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ဣမ ဘော ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဗျူဟိဒံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဗျူဟိဒံ ဘာဝေတိ။ စိတ္တသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဗျူဟိဒံ ဘာဝေတိ။ ဝီမံသာသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဗျူဟိဒံ ဘာဝေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စတ္တာရော ဗျူဟိဒါ ပညတ္တာ ဗျူဟုတာယ ဗျူဟိသဝိတာယ ဗျူဟိကုဗ္ဗနတာယ။

ယေ ဟိ ကေစိ ဘော အတိတမဒ္ဓါနံ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အနေကဝိဟိတံ ဗျူဟိဒံ ပစ္စနဘောသံ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမေသံယေဝ စတုန္တံ ဗျူဟိဒါနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ။ ယေပိ ဟိ ကေစိ ဘော အနာဂတမဒ္ဓါနံ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အနေကဝိဟိတံ ဗျူဟိဒံ ပစ္စနဘောသန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမေသံယေဝ စတုန္တံ ဗျူဟိဒါနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ။ ယေပိ ဟိ ကေစိ ဘော တေရဟိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အနေကဝိဟိတံ ဗျူဟိဒံ ပစ္စနဘောသန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမေသံယေဝ စတုန္တံ ဗျူဟိဒါနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ။ ပဿန္တိ နော ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတီံသာ

မမပိမံ ဝေရူပံ ဣဒ္ဓါနုဘာဝန္တိ။ ဧဝံ မဟာဗြဟ္မေတိ။ အဟမ္ဘိ ခေါ ဘော
ဣမေသံယေဝ စတုန္ဒြေ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဘာဝိတက္ကာ ဗဟုလိကတက္ကာ ဧဝံ-
မဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေတိ။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခမာရော
ဘာသိတ္ထ။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဘာသိတ္တာ ဒေဝေ
တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ။

တိပိဓ ဩကာသာဓိဂမ

၂၇၀။ “တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝဠိဒံ
တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
တယော ဩကာသာဓိဂမာ အနုဗုဒ္ဓါ သုခဿာဓိဂမာယ။ ကတမေ တယော။
ဣဓ ဘော ဧကစ္စော သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ ကာမေဟိ သံသဋ္ဌော အကု-
သလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ သော အပရေန သမယေန အရိယဓမ္မံ သုဏာတိ၊
ယောနိသော မနသိ ကရောတိ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ သော အရိယဓမ္မဿဝနံ
အာဂမ္မ ယောနိသောမနသိကာရံ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်တို့ အသံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ
ကာမေဟိ အသံသဋ္ဌော အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ တဿ အသံသဋ္ဌဿ
ကာမေဟိ အသံသဋ္ဌဿ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော
သောမနဿံ။ သေယျထာပိ ဘော ပမုဒါ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယေထ၊ ဝေမေဝ ခေါ
ဘော အသံသဋ္ဌဿ ကာမေဟိ အသံသဋ္ဌဿ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။ အယံ ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ
ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ပဌမော ဩကာသာဓိဂမော
အနုဗုဒ္ဓေါ သုခဿာဓိဂမာယ။

ပုန စပရံ ဘော ဣဓေကစ္စဿ ဩဋ္ဌာရိကာ ကာယသင်္ခါရာ အပ္ပုပ္ပဿဒ္ဓါ
ဟောန္တိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာ ဝစီသင်္ခါရာ အပ္ပုပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာ
စိတ္တသင်္ခါရာ အပ္ပုပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ သော အပရေန သမယေန အရိယဓမ္မံ
သုဏာတိ၊ ယောနိသော မနသိ ကရောတိ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ တဿ
အရိယဓမ္မဿဝနံ အာဂမ္မ ယောနိသောမနသိကာရံ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဩဋ္ဌာ-
ရိကာ ကာယသင်္ခါရာ ပဋိပဿန္တန္တိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာ ဝစီသင်္ခါရာ ပဋိပဿန္တန္တိ၊
ဩဋ္ဌာရိကာ စိတ္တသင်္ခါရာ ပဋိပဿန္တန္တိ။ တဿ ဩဋ္ဌာရိကာနံ ကာယသင်္ခါရာနံ
ပဋိပဿဒ္ဓိယာ ဩဋ္ဌာရိကာနံ ဝစီသင်္ခါရာနံ ပဋိပဿဒ္ဓိယာ ဩဋ္ဌာရိကာနံ

စိတ္တသင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။
 သေယျထာပိ ဘော ပမုဒါ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယေထ၊ ဝေမေဝ ခေါ ဘော
 ဩဋ္ဌာရိကာနံ ကာယသင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဩဋ္ဌာရိကာနံ ဝစီသင်္ခါရာနံ
 ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဩဋ္ဌာရိကာနံ စိတ္တသင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊
 သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။ အယံ ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ
 ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒုတိယော ဩကာသာဓိဂမော
 အနုဗုဒ္ဓေါ သုခဿာဓိဂမာယ။

ပုန စပရံ ဘော ဣဓေကစ္စော “ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။
 “ဣဒံ အကုသလ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ “ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ ဣဒံ အနဝဇ္ဇံ၊ ဣဒံ
 သေဝိတဗ္ဗံ ဣဒံ နသေဝိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဟိန် ဣဒံ ပဏိတံ၊ ဣဒံ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပုဋ်-
 ဘာဂ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သော အပရေန သမယေန အရိယဓမ္မံ
 သုဏာတိ၊ ယောနိသော မနသိ ကရေတိ၊ ဓမ္မာနဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ သော
 အရိယဓမ္မဿဝနံ အာဂမ္မ ယောနိသောမနသိကာရံ ဓမ္မာနဓမ္မပ္ပုဋ်ပတ္တိံ “ဣဒံ
 ကုသလ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ “ဣဒံ အကုသလ”န္တိ ယထာဘူတံ
 ပဇာနာတိ။ “ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ ဣဒံ အနဝဇ္ဇံ၊ ဣဒံ သေဝိတဗ္ဗံ ဣဒံ န သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ
 ဟိန် ဣဒံ ပဏိတံ၊ ဣဒံ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပုဋ်ဘာဂ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။
 တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ
 အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။
 သေယျထာပိ ဘော ပမုဒါ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယေထ၊ ဝေမေဝ ခေါ ဘော
 အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။ အယံ
 ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
 တတိယော ဩကာသာဓိဂမော အနုဗုဒ္ဓေါ သုခဿာဓိဂမာယ။ ဣမေ ခေါ
 ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
 တယော ဩကာသာဓိဂမော အနုဗုဒ္ဓေါ သုခဿာဓိဂမာယာ”တိ။ ဣမတ္ထံ
 ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဘာသိတ္ထု၊ ဣမတ္ထံ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက္ခမာရော
 ဘာသိတ္တံ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ— ဘာဝေ သုဿန္တောပိ
 နိဗ္ဗာဏပုဂ္ဂိုလ် ဝါဒီယဉာဏ် ပရိယောဂါ၊ နိဗ္ဗာဏပုဂ္ဂိုလ် ဝါဒီယဉာဏ် ပရိယောဂါ
 နိဗ္ဗာဏီယဉာဏ် နိဗ္ဗာဏီယဉာဏ် ဣ **တေသတိပဋ္ဌာန** နှစ်ပ ဝါဒီယဉာဏ် ပရိယောဂါ
 နိဗ္ဗာဏီယဉာဏ် နိဗ္ဗာဏီယဉာဏ် ၂၇၉။ “တံ ကိံမညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝံ သုပညတ္တာ
 စိမေ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
 စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ပညတ္တာ ကုသလဿာဓိဂမာယ။ ကတမေ စတ္တာရော။

သုတ္တံ]

သတ္တသမာဓိပရိက္ခာရ

၁၇၅

ဣဒေ ဘော ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တံ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္ပဇာနောသတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ အဇ္ဈတ္တံ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရန္တော တတ္ထ သမ္မာ သမာဓိယတိ။ သမ္မာ ဝိပုသီဒတိ။ သော တတ္ထ သမ္မာ သမာဟိတော သမ္မာ ဝိပုသန္တော ဗဟိဒ္ဓါ ပရကာယေ ဉ္ဇဏဒဿနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ပ။ ဗဟိဒ္ဓါ ပရဝေဒနာသု ဉ္ဇဏဒဿနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ပ။ ဗဟိဒ္ဓါ ပရစိတ္တေ ဉ္ဇဏဒဿနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရန္တော တတ္ထ သမ္မာ သမာဓိယတိ။ သမ္မာ ဝိပုသီဒတိ။ သော တတ္ထ သမ္မာ သမာဟိတော သမ္မာ ဝိပုသန္တော ဗဟိဒ္ဓါ ပရဝေဒနာသု ဉ္ဇဏဒဿနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာ ပညတ္တာ ကုသလဿာဓိဂမာယာ”တိ။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဘာသိတ္ထံ။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဘာသိတ္တာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ—

သတ္တသမာဓိပရိက္ခာရ

၂၉၀။ “တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝ သုပညတ္တာ စိမေ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သတ္တ သမာဓိပရိက္ခာရ သမ္မာသမာဓိဿ ပရိဘာဝနာယ သမ္မာသမာဓိဿ ပါရိပူရိယာ။ ကတမေ သတ္တံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ။ ယာ ခေါ ဘော ဣမေဟိ သတ္တဟင်္ဂေဟိ စိတ္တဿ ကေဂ္ဂတာ ပရိက္ခတာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘော အရိယော သမ္မာသမာဓိ သဗ္ဗမနိသော ဣတိပိ သပရိက္ခာရော ဣတိပိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ဘော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပဟောတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ သမ္မာဝါစာ ပဟောတိ။ သမ္မာဝါစဿ သမ္မာကမ္မန္တော ပဟောတိ။ သမ္မာကမ္မန္တဿ သမ္မာအာဇီဝေါပဟောတိ။ သမ္မာအာဇီဝဿ သမ္မာဝါယာမော ပဟောတိ။ သမ္မာဝါယာမဿ သမ္မာသတိ ပဟောတိ။ သမ္မာသတိဿ သမ္မာသမာဓိ ပဟောတိ။ သမ္မာသမာဓိဿ သမ္မာဉ္ဇာနံ ပဟောတိ။ သမ္မာဉ္ဇာနဿ သမ္မာဝိမုတ္တိ ပဟောတိ။ ယဒ္ဓိ တံ ဘော သမ္မာ ဝေဒနော ဝေဒယျ “သ္မာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ အပါရတာ

အမတဿ ဒွါရာ”တိ၊ ဣဒမေဝ တံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ သွာက္ခာတော
ဟိ ဘော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္ဓိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော
ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ အပါရုတာ အမတဿ
ဒွါရာ”။

ယေ ဟိ ကေစိ ဘော ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ၊ ဓမ္မေ
အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ၊ သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ၊
အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတာ။ ယေ စိမေ ဩပပါတိကာ ဓမ္မဝိနိတာ
သာတိရေကာနိ စတုဝိသတိသတသဟဿာနိ မာဂဓကာ ပရိစာရကာ
အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ တိတ္ထံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ
အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတာ သမ္မောဗိပရာယဏာ။ အတ္ထိ စေဝေတ္ထ သကဒါ-
ဂါမိနော။

အတ္ထာယံ၊ ဣတရာ ပဇာ၊ ပုညဘာဂါတိ မေ မနော။
သင်္ခါတုံ နောပိ သက္ကောမိ၊ မုသာဝါဒဿ ဩတ္တပ္ပ”န္တိ။

၂၉၁။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဘာသိတ္ထ၊ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ
မြဟ္မာနော သနက္ခမာရဿ ဘာသတော ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ
ဝေ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “အစ္စရိယံ ဝတ ဘော အပ္ပါတံ
ဝတ ဘော၊ ဝေရူပေါပိ နာမ ဥဋ္ဌာရော သတ္တာ ဘဝိဿတိ၊ ဝေရူပံ
ဥဋ္ဌာရံ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဝေရူပါ ဥဋ္ဌာရာ ဝိသေသာဓိဂမာ ပညာယိဿန္တိ”တိ။
အထ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ
စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ ဝေဿဝဏံ မဟာရာဇာနံ တေဒဝေါစ
“တံ ကိ” မညတိ ဘဝံ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ
ဝေရူပေါ ဥဋ္ဌာရော သတ္တာ အဟောသိ၊ ဝေရူပံ ဥဋ္ဌာရံ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဝေရူပါ
ဥဋ္ဌာရာ ဝိသေသာဓိဂမာ ပညာယိသု။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ ဝေရူပေါ
ဥဋ္ဌာရော သတ္တာ ဘဝိဿတိ၊ ဝေရူပံ ဥဋ္ဌာရံ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဝေရူပါ ဥဋ္ဌာရာ
ဝိသေသာဓိဂမာ ပညာယိဿန္တိ”တိ။

၂၉၂။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ
အဘာသိ၊ ဣမမတ္ထံ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ မြဟ္မာနော သနက္ခမာရဿ

သုတ္တံ]

သတ္တသမာဓိပရိက္ခာရ

၁၇၇

ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဘာသတော သမ္ဗုခါ သုတံ ဝိ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ၂ သယံ
 ပရိသာယံ အာရောစေသိ၊ ဣမမတ္ထံ ဇနဝသဘော ယက္ခော ဝေဿဝဏဿ
 မဟာရာဇဿ သယံ ပရိသာယံ ဘာသတော သမ္ဗုခါ သုတံ ဝိ သမ္ဗုခါ
 ပဋိဂ္ဂဟိတံ ၂ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဣမမတ္ထံ ဘဂဝါ ဇနဝသဘာသ
 ယက္ခဿ သမ္ဗုခါ သုတွာ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သာမဉ္စ အဘိညာယ
 အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ အာရောစေသိ၊ ဣမမတ္ထမာယသ္မာ အာနန္ဒော
 ဘဂဝတော သမ္ဗုခါ သုတွာ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အာရောစေသိ ဘိက္ခုနံ
 ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ။ တယိဒံ မြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဖိတဉ္စ
 ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတန္တိ။

ဇနဝသဘာသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆-မဟာဂေါတြိန္ဒသုတ္တံ

၂၉၃။ ဧဝံမေသုတံ—ကေသမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ။ အထ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တော အဘိက္ကန္တံ ယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တံ ဧဝံ ကေဝလကပ္ပံ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ပြိတော ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါ။ “ယံ ခေါ မေ ခန္တေ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သမ္ပါခေါ သုတံ သမ္ပါခေါ ပဂ္ဂိဂ္ဂဟိတံ။ အာရောစေမိ တံ ဘဂဝတော”တိ။ “အာရောစေဟိ မေ တံ ပဉ္စသိခါ”တိ ဘဂဝါ အဝေါ။

ဒေဝသဘာဝပုဂ္ဂိုလ်

၂၉၄။ ပုရိမာနိ ဘန္တေ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ ပဝါရဏာယ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ကေဝလကပ္ပါ စ ဒေဝါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ သန္ဓိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္ဓိပတိတာ။ မဟတီ စ ဒိဗ္ဗပရိသာ သမန္တတော နိသိန္နာ ဟောန္တိ။ စတ္တာရော စ မဟာရာဇာနော စတုဒ္ဓိသာ နိသိန္နာ ဟောန္တိ။ ပုရတ္တိမာယ ဒိသာယ တေရဋ္ဌော မဟာရာဇာ ပစ္ဆိမာဘိမုခေါ နိသိန္နော ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ။ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ဝိရူဠကော မဟာရာဇာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ နိသိန္နော ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ။ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ဝိရူပက္ခော မဟာရာဇာ ပုရတ္တဘိမုခေါ နိသိန္နော ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ။ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ ဒက္ခိဏာဘိမုခေါ နိသိန္နော ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ။ ယဒါ ဘန္တေ ကေဝလကပ္ပါ စ ဒေဝါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ သန္ဓိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္ဓိပတိတာ။ မဟတီ စ ဒိဗ္ဗပရိသာ သမန္တတော နိသိန္နာ ဟောန္တိ။ စတ္တာရော စ မဟာရာဇာနော စတုဒ္ဓိသာ နိသိန္နာ ဟောန္တိ။ ဣဒံ နေသံ ဟောတိ အာသနသ္မိံ။ အထ ပစ္ဆာ အမှာကံ အာသနံ ဟောတိ။

ယေ တေ ဘန္တေ ဒေဝါ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ အရနုပပန္နာ တာဝတိံသကာယံ။ တေ အညေ ဒေဝေ အတိရောစန္တိ ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ တေန သုဒ္ဓိံ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အတ္တမနာ ဟောန္တိ။

ပမုဒိတာ ပီတိသောမနဿဇာတာ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ”တိ။

၂၉၅။ အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ဒေါနိံ တာဝတိံသာနံ သမ္ပသာဒံ ဝိဒိတွာ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနမောဒိ—

“မောဒန္တိ ဝတ ဘော ဒေါဂါ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။

တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

နဝေ ဒေဝေ စ ပဿန္တာ၊ ဝဏ္ဏဝန္တေ ယသဿိန္နေ။

သုဂတသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ စရိတွာန ဣဓာဂတေ။

တေ အညေ အတိရောစန္တိ၊ ဝဏ္ဏေန ယသသာယုနာ။

သာဝကာ ဘူရိပညဿ၊ ဝိသေသုပဂတာ ဣဓ။

ဣဒံ ဒိသ္မာန နန္ဒန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။

တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတ”န္တိ။

၂၉၆။ တေန သုဒံ ဘန္တေ ဒေါ ဘော တာဝတိံသာ ဘိယျောသော မတ္တာယ အတ္တမနာ ဟောန္တိ ပမုဒိတာ ပီတိသောမနဿဇာတာ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ”တိ။

အဋ္ဌယထာဘူစွေဏ္ဍိ

၂၉၆။ အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ဒေါနိံ တာဝတိံသာနံ သမ္ပသာဒံ ဝိဒိတွာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ “ဣစ္ဆေယျာထ နော တုမေ မာရိသာ တဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစွေ ဝဏ္ဏေ သောတ”န္တိ။ ဣစ္ဆာမ မယံ မာရိသ တဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစွေ ဝဏ္ဏေ သောတုန္တိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ဒေါနိံ တာဝတိံသာနံ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစွေ ဝဏ္ဏေ ပယိရုဒါဟာသိ “တံ ကိံမညန္တိ ဘောန္တော ဒေါ ဘော တာဝတိံသာ၊ ယာဝဉ္စ သော ဘဂဝါ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇန- သုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနဿာနံ၊ ဧဝံ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နံ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနဿာနံ ဣမိနာပဂေန သမန္တာဂတံ သတ္တာရိ နေဝ အတိတံသေ သမနပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၁)

သွာက္ခာတော ခေါ် ပန တေန ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဖော်ပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ၊ ဧဝံ ဩပနေယျိ- ကဿ ဓမ္မဿ ဒေသေတာရံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္ထာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၂)

“ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ခေါ် ပန တေန ဘဂဝတာ သုပညတ္တံ၊ “ဣဒံ အကုသလ”န္တိ သုပညတ္တံ။ “ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ ဣဒံ အနဝဇ္ဇံ၊ ဣဒံ သေဝိတဗ္ဗံ ဣဒံ န သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဟိနံ ဣဒံ ပဏီတံ၊ ဣဒံ ကဏှသုက္ကသပ္ပင်္ဂိဘာဂ”န္တိ သုပညတ္တံ။ ဧဝံ ကုသလာကုသလ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗ ဟိနပဏီတ ကဏှသုက္က- သပ္ပင်္ဂိဘာဂါနိ ဓမ္မာနံ ပညာပေတာရံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္ထာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၃)

သုပညတ္တာ ခေါ် ပန တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနီ ပဋိပဒါ သံသန္တတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ စ။ သေယျထာပိ နာမ ဂင်္ဂေါဒကံ ယမုနောဒကေန သံသန္တတိ သမေတိ၊ ဧဝမေဝ သုပညတ္တာ တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနီ ပဋိပဒါ သံသန္တတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ စ။ ဧဝံ နိဗ္ဗာနဂါမိနီယာ ပဋိပဒါယ ပညာပေတာရံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္ထာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၄)

အဘိနိပ္ပန္နော ခေါ် ပန တဿ ဘဂဝတော လာဘော အဘိနိပ္ပန္နော သိလောကော၊ ယာဝ မညေ ခတ္တိယာ သံပိယာယမာနရူပါ ဝိဟရန္တိ၊ ဝိဂတမဒေါ ခေါ် ပန သော ဘဂဝါ အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ ဧဝံ ဝိဂတမဒံ အာဟာရံ အာဟာရယမာနံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္ထာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၅)

လဒ္ဓသဟာယော ခေါ် ပန သော ဘဂဝါ သေခါနဉ္စေဝ ပဋိပန္နာနံ ဒီဏာသဝါနဉ္စ ဝုသိတဝတံ၊ တေ ဘဂဝါ အပနုဇ္ဇ ကောရာမတံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ကောရာမတံ အနုယုတ္တံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္ထာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၆)

ယထာဝါဒီ ခေါ် ပန သော ဘဂဝါ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ၊ ဣတိ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ။ ဧဝံ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပင်္ဂိပန္တံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္ထာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၇)

၁-အဘိနိပ္ပန္နော (ဣ က)

တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ခေါ် ပန သော ဘဂဝါ ဝိဂတကထံကထော ပရိယောသိ-
တသင်္ကပ္ပေါ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ။ ဧဝံ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆံ ဝိဂတကထံကထံ
ပရိယောသိတသင်္ကပ္ပံ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ ဣဗိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ
သတ္တာရံ နေဝ အတိတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန
ဘဂဝတာ”တိ။ (၈)

၂၉၇။ ဣမေ ခေါ် ဘန္တေ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ဒေါနံ တာဝတိံသာနံ
ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစေ ဝဏ္ဏေ ပယိရုဒါဟာသိ။ တေန သုခံ ဘန္တေ
ဒေါ ဓာဝတိံသာ ဘိယျောသော မတ္တာယ အတ္တမနာ ဟောန္တိ ပမုဒိတာ
ပိတိသောမနဿဇာတာ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစေ ဝဏ္ဏေ သုတွာ။
တတြ ဘန္တေ ဧကေ ဒေါ ဝေမာဟံသု “အဟော ဝတ မာရိသာ စတ္တာရော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ ဓမ္မဉ္စ ဒေသေယျံ ယထရိဝ ဘဂဝါ။
တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ
ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ ဧကေ ဒေါ ဝေမာဟံသု “တိဋ္ဌန္တ
မာရိသာ စတ္တာရော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အဟော ဝတ မာရိသာ တယော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ ဓမ္မဉ္စ ဒေသေယျံ ယထရိဝ ဘဂဝါ။
တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ
ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ ဧကေ ဒေါ ဝေမာဟံသု “တိဋ္ဌန္တ
မာရိသာ တယော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အဟော ဝတ မာရိသာ ဒွေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ ဓမ္မဉ္စ ဒေသေယျံ ယထရိဝ ဘဂဝါ။ တဒဿ
ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ
သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။

၂၉၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘန္တေ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ
တေဒဝေါစ “အဋ္ဌာနံ ခေါ တံ မာရိသာ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ
လောကဓာတုယာ ဒွေ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊
နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ အဟော ဝတ မာရိသာ သော ဘဂဝါ အပ္ပါဗာဓော
အပ္ပါတင်္ဂော စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌေယျ။ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇန-
သုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။
အထ ခေါ ဘန္တေ ယေနတ္ထေန ဒေါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ
သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္နိပတိတာ၊ တံ အတ္ထံ စိန္တယိတွာ တံ အတ္ထံ မန္တယိတွာ
ဝုတ္တဝစနာပိ တံ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော တသ္မိံ အတ္ထေ ဟောန္တိ။

ပစ္စာနသိဋ္ဌဝနာပိ တံ စတ္တာရော မဟာရာဇာနေော တသ္မိံ အတ္ထေ ဟောန္တိ၊
သကေသု သကေသု အာသနေသု ဌိတာ အဝိပက္ကန္တာ။

တေ ပုတ္တဝါကျာ ရာဇာနေော၊ ပဋိဂ္ဂယာနုသာသနိံ။
ဝိပုသန္ဓမနာ သန္တာ၊ အဋ္ဌသု သမိ အာသနေတိ။

၂၉၉။ အထ ခေါ် ဘန္တေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဥဋ္ဌာရော အာလောကော
သဉ္ဇာယိ၊ ဩဘာသော ပါတုရဟောသိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနဘာဝံ။
အထ ခေါ် ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ
“ယထာ ခေါ် မာရိသာ နိမိတ္တာနိ ဒိဿန္တိ၊ ဥဋ္ဌာရော အာလောကော သဉ္ဇာ-
ယတိ၊ ဩဘာသော ပါတု ဘဂတိ၊ မြဟ္မာ ပါတု ဘဝိဿတိ၊ မြဟ္မာနေော
ဟေတံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ ပါတုဘာဝါယ၊ ယဒိဒံ အာလောကော သဉ္ဇာယတိ
ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ”တိ။

ယထာ နိမိတ္တာ ဒိဿန္တိ၊ မြဟ္မာ ပါတု ဘဝိဿတိ။
မြဟ္မာနေော ဟေတံ နိမိတ္တံ၊ ဩဘာသော ဝိပုလော မဟာတိ။

သနက်မာရကထာ

၃၀၀။ အထ ခေါ် ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ ယထာသကေသု
အာသနေသု နိသိဒိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယဝိပါကော ဘဝိဿတိ၊
သန္တိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။ စတ္တာရောပိ မဟာရာဇာနေော ယထာ-
သကေသု အာသနေသု နိသိဒိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယဝိပါကော
ဘဝိဿတိ၊ သန္တိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။ ဣဒံ သုတွာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ
ကေဂ္ဂါ သမာပဋိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယဝိပါကော ဘဝိဿတိ၊
သန္တိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။

ယဒါ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက်မာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ။
ဩဋ္ဌာရိကံ အတ္တအာဝံ အဘိနိမ္မိနိတွာ ပါတု ဘဝတိ။ ယော ခေါ် ယန ဘန္တေ
မြဟ္မာနေော ပကတိဝက္ကော၊ အနဘိသမ္ဘဝနိယော သော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ
စက္ခုပထသ္မိံ။ ယဒါ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက်မာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ
ပါတု ဘဝတိ၊ သော အညေ ဒေဝေ အတိရောစတိ ဝက္ကေန စေဝ
ယသသာ စ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ သော ဝက္ကော ဝိဂ္ဂဟော မာနသံ ဝိဂ္ဂဟံ
အတိရောစတိ၊ ဝေမေဝ ခေါ် ဘန္တေ ယဒါ မြဟ္မာ သနက်မာရော

ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ သော အညေ ဒေဝေ အတိရောစတိ
 ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ ယဒါ ဘန္တေ မြဟ္တာ သနက်မာရော ဒေဝါနံ
 တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ န ကဿံ ပရိသာယံ ကောစိ ဒေဝေါ
 အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ၊ သဗ္ဗေဝ
 တုဏှိဘူတာ ပဉ္စလိကာ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒန္တိ “ယဿဒါနိ ဒေဝဿ ပလ္လင်္ကံ”
 ဣန္ဒြိယတိ မြဟ္တာ သနက်မာရော၊ တဿ ဒေဝဿ ပလ္လင်္ကံ နိသီဒိဿတိ”တိ။
 ယဿ ခေါ ပန ဘန္တေ ဒေဝဿ မြဟ္တာ သနက်မာရော ပလ္လင်္ကံ နိသီဒတိ၊
 ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ
 သောမနဿပဋိလာဘံ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိက္ခော
 အဓနာဘိသိက္ခော ရဇ္ဇေန၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဋ္ဌာရံ
 သော လဘတိ သောမနဿပဋိလာဘံ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘန္တေ ယဿ ဒေဝဿ
 မြဟ္တာ သနက်မာရော ပလ္လင်္ကံ နိသီဒတိ၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ
 ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဋ္ဌာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ သောမနဿပဋိလာဘံ။
 အထ ဘန္တေ မြဟ္တာ သနက်မာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သမ္ပသာဒံ
 ဝိဒိတွာ အန္တရဟိတော ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိ—

“မောဒန္တိ ဝတ ဘော ဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။
 တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။
 နဝေ ဒေဝေ စ ပဿန္တာ၊ ဝဏ္ဏဝန္တေ ယသဿိနေ။
 သုဂတသ္မိံ မြဟ္မစရိယံ၊ စရိတွာန ဣဓာဂတေ။
 တေ အညေ အတိရောစန္တိ၊ ဝဏ္ဏေန ယသသာယုနာ။
 သာဝကာ ဘူရိပညဿ၊ ဝိသေသုပဂတာ ဣမ။
 ဣဒံ ဒိသ္မာန နန္ဒန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။
 တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ”န္တိ။

၃၀၁။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ မြဟ္တာ သနက်မာရော အဘာသိတ္ထ။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ
 မြဟ္တာနော သနက်မာရဿ ဘာသတော အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သရော ဟောတိ
 ဝိဿဋ္ဌော စ ဝိညေယျော စ မဉ္ဇူ စ သဝနိယော စ ဗိန္ဒူ စ အဝိသာရိ စ
 ဂန္တိရော စ နိန္ဒာဒီ စ။ ယထာပရိသံ ခေါ ပန ဘန္တေ မြဟ္တာ သနက်မာရော
 သရေန ဝိညာပေတိ၊ န စဿ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိသာယ ဘောသော နိစ္ဆရတိ၊ ယဿ
 ခေါ ပန ဘန္တေ ဧဝံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သရော ဟောတိ၊ သော ဝုစ္စတိ
 မြဟ္တာဿရောတိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ မြဟ္တာနံ သနက်မာရံ

တေဒဝေါရံ “သာဓု မဟာဗြဟ္မေ တေဒေဝ မယံ သင်္ခါယ မောဒါမ၊ အတ္ထိ စ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန တဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစွာ ဝဏ္ဏာ ဘာသိတာ၊ တေ စ မယံ သင်္ခါယ မောဒါမာ”တိ။

အဋ္ဌယထာဘူစွဝဏ္ဏ

၃၀၂။ အထ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခိမာရော သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ တေဒဝေါစ “သာဓု ဒေဝါနမိန္ဒံ မယမ္ပိ တဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစွေ ဝဏ္ဏေ သုဏေယျာမာ”တိ။ “ဧဝံ မဟာဗြဟ္မေ”တိ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဗြဟ္မာနော သနက္ခိမာရဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစွေ ဝဏ္ဏေ ပယိရုဒါဟာသိ။

တံ ကိမညတိ ဘဝံ မဟာဗြဟ္မာ၊ ယာဝဉ္စ သော ဘဂဝါ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဧဝံ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နံ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ ဣမိနာပဇိန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၁)

သွာက္ခာတော ခေါ ပန တေန ဘဂဝတာ ဓမ္မော သဒ္ဓိပ္ပိကော အကာလိကော ဖောပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ။ ဧဝံ ဩပနေယျိကဿ ဓမ္မဿ ဒေသေတာရံ ဣမိနာပဇိန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၂)

“ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ခေါ ပန တေန ဘဂဝတာ သုပညတ္တံ၊ “ဣဒံ အကုသလ”န္တိ သုပညတ္တံ၊ “ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ ဣဒံ အနဝဇ္ဇံ၊ ဣဒံ သေဝိတဗ္ဗံ ဣဒံ န သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဟိန် ဣဒံ ပဏီတံ၊ ဣဒံ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂ”န္တိ သုပညတ္တံ။ ဧဝံ ကုသလာကုသလ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗဟိနပဏီတ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါနံ ဓမ္မာနံ ပညာပေတာဒုံ ဣမိနာပဇိန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၃)

သုပညတ္တာ ခေါ ပန တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ ပဋိပဒါ သံသန္တတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ စ။ သေယျထာပိ နာမ ဂင်္ဂေါဒကံ ယမုနောဒကေန။

သံသန္တတိ သမေတိ၊ ဧဝမေဝ သုပညတ္တာ တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ ပဋိပဒါ သံသန္တတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ စ။ ဧဝံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ပညာပေတာရံ ဣမိနာပဏေန သမန္ဓာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံ-
သေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၄)

အဘိနိပ္ပန္နော ခေါ ပန တဿ ဘဂဝတော လာဘော အဘိနိပ္ပန္နော သိလောကော၊ ယာဝ မညေ ခတ္တိယာ သံပိယာယမာနရူပါ ဝိဟရန္တိ။ ဝိဂတမဒေါ ခေါ ပန သော ဘဂဝါ အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ ဧဝံ ဝိဂတမဒံ အာဟာရံ အာဟာရယမာနံ ဣမိနာပဏေန သမန္ဓာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၅)

လဒ္ဓသဟာယော ခေါ ပန သော ဘဂဝါ သေခါနဉ္စေဝ ပဋိပန္ဓာနံ ဒီဏာသဝါနဉ္စ ဝုသိတဝတံ၊ တေ ဘဂဝါ အပနုဇ္ဇေ ဧကာရာမတံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ဧကာရာမတံ အနုယုတ္တံ ဣမိနာပဏေန သမန္ဓာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၆)

ယထာဝါဒီ ခေါ ပန သော ဘဂဝါ တထာကာရိ၊ ယထာကာရိ တထာဝါဒီ၊ ဣတိ ယထာဝါဒီ တထာကာရိ၊ ယထာကာရိ တထာဝါဒီ၊ ဧဝံ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပုန္ဓံ ဣမိနာပဏေန သမန္ဓာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၇)

တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ခေါ ပန သော ဘဂဝါ ဝိဂတကထံကထော ပရိယော-
သိတသင်္ကပ္ပေါ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ။ ဧဝံ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆံ ဝိဂတကထံ-
ကထံ ပရိယောသိတသင်္ကပ္ပံ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ ဣမိနာပဏေန သမန္ဓာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာတိ။ (၈)

၃၀၃။ ဣမေ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဗြဟ္မာနော သနက္ခမာရဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစွေ ဝဏ္ဏေ ပယိရုဒါဟာသိ။ တေန သုဒံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခမာရော အတ္တမနော ဟောတိ ပမုဒိတော ပီတိသောမနဿ-
ဇာတော ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစွေ ဝဏ္ဏေ သုတွာ။ အထ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဩဋ္ဌာရိကံ အတ္တဘာဝံ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ ကုမာရဝဏ္ဏိ ဟုတွာ ပဉ္စသိခေါ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတုရဟောသိ။ သော ဝေဟာသံ အတ္တဂုန္တော အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ပလ္လင်္ဂေန နိသိဒိ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ

ဗလဝါ ပုရိသော သုပစ္စတ္တတေ ဝါ ပလ္လင်္ကေ သမေ ဝါ ဘူမိဘာဂေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒေယျ၊ ဧဝေမေ ခေါ ဘန္တေ မြဟ္မာ သနက္ခမာရော ဝေဟာသံ အပ္ပုဂ္ဂန္တော အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ—

ဂေါရိန္ဒမြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၀၄။ တံ ကိံမညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝ ဒိဃရတ္တံ မဟာပညောဝ သော ဘဂဝါ အဟောသိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘော ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ နာမ အဟောသိ၊ ဒိသမ္ပတိဿ ရညော ဂေါရိန္ဒော နာမ မြာဟ္မဏော ပုရောဟိတော အဟောသိ၊ ဒိသမ္ပတိဿ ရညော ရေဏု နာမ ကုမာရော ပုတ္တော အဟောသိ၊ ဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မဏဿ ဇောတိ- ပါလော နာမ မာဏဝေါ ပုတ္တော အဟောသိ၊ ဣတိ ရေဏု စ ရာဇပုတ္တော ဇောတိပါလော စ မာဏဝေါ အညေ စ ဆ ခတ္ထိယာ ဣစ္စေတေ အဋ္ဌ သဟာယာ အဟောသုံ၊ အထ ခေါဘော အဟောရတ္တာနံ အစ္စယေန ဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော ကာလမကာသိ။ ဂေါရိန္ဒေ မြာဟ္မဏေ ကာလင်္ကတေ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ပရိဒေဝေသိ “ယသ္မိံ ဝတ ဘော မယံ သမယေ ဂေါရိန္ဒေ မြာဟ္မဏေ သဗ္ဗကိစ္စာနိ သမ္မာ ဝေါဿန္တိတွာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမဂ္ဂိ- ဘူတာ ပရိစာရေမ၊ တသ္မိံ နော သမယေ ဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော ကာလင်္ကတော”တိ။ ဧဝံ ပုတ္တေ ဘော ရေဏု ရာဇပုတ္တော ရာဇာနံ ဒိသမ္ပတိံ တေဒဝေါစ “မာ ခေါ တံ ဒေဝ ဂေါရိန္ဒေ မြာဟ္မဏေ ကာလင်္ကတေ အတိဗာဠံ ပရိဒေဝေသိ၊ အတ္ထံ ဒေဝ ဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မဏဿ ဇောတိပါလော နာမ မာဏဝေါ ပုတ္တော ပဏ္ဍိတတရော စေဝ ပိတရာ၊ အလမတ္ထဒသတရော စေဝ ပိတရာ၊ ယေပိဿ ပိတာ အတ္ထေ အနုသာသိ၊ တေပိ ဇောတိပါလဿေဝ မာဏဝဿ အနုသာသနိယာ”တိ။ ဧဝံ ကုမာရာတိ။ ဧဝံ ဒေဝါတိ။

မဟာဂေါရိန္ဒဝတ္ထု

၃၀၅။ အထ ခေါ ဘော ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ အန္တော ပုရိသ ယေန ဇောတိပါလော မာဏဝေါ တေနပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဇောတိပါလံ မာဏဝံ ဧဝံ ဝဒေဟိ ‘ဘဝမတ္ထု၊ ဘဝန္တံ ဇောတိပါလံ၊ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဘဝန္တံ ဇောတိပါလံ မာဏဝံ အာမန္တယတိ၊ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဘောတော ဇောတိပါလဿ မာဏဝဿ ဒဿနကာမော’တိ”။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘော သော ပုရိသော ဒိသမ္ပတိဿ ရညော ပဋိဿုတွာ

ယေန ဇောတိပါလော မာဏဝေါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဇောတိပါလံ မာဏံ၊ တေဒဝေါစ “ဘဝမတ္ထု ဘဝန္တံ ဇောတိပါလံ၊ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဘပန္တံ ဇောတိပါလံ မာဏံ အာမန္တယတိ၊ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဘောတော ဇောတိပါလဿ မာဏဝဿ ဒဿနကာမော”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော ဇောတိပါလော မာဏဝေါ တဿ ပုရိသဿ ပဋိသုတွာ ယေန ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိသမ္ပတိနာ ရညာ သဗ္ဗိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏိယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ ဘော ဇောတိပါလံ မာဏံ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ တေဒဝေါစ “အနုသာသတု နော ဘဝံ ဇောတိပါလော၊ မာ နော ဘဝံ ဇောတိပါလော အနုသာသနိယာ ပစ္စဗျာဟာသိ။ ပေတ္တိကေ တံ ဌာနေ ဌပဿာမိ ဂေါရိန္ဒိယေ အဘိသိဋ္ဌိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော သော ဇောတိပါလော မာဏဝေါ ဒိသမ္ပတိဿ ရညော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ ဘော ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဇောတိပါလံ မာဏံ ဂေါရိန္ဒိယေ အဘိသိဋ္ဌိံ တံ ပေတ္တိကေ ဌာနေ ဌပဿိ။ အဘိသိတ္တော ဇောတိပါလော မာဏဝေါ ဂေါရိန္ဒိယေ ပေတ္တိကေ ဌာနေ ဌပိတော ယေပိဿ ပိတာ အတ္ထေ အနုသာသိ၊ တေပိ အတ္ထေ အနုသာသတိ၊ ယေပိဿ ပိတာ အတ္ထေ နာနုသာသိ၊ တေပိ အတ္ထေ အနုသာသတိ၊ ယေပိဿ ပိတာ ကမ္မန္တေ အဘိသမ္ဘောသိ၊ တေပိ ကမ္မန္တေ အဘိသမ္ဘောတိ၊ ယေပိဿ ပိတာ ကမ္မန္တေ နာဘိသမ္ဘောသိ၊ တေပိ ကမ္မန္တေ အဘိသမ္ဘောတိ။ တမေနံ မနုဿာ ဝေမာဟံသု “ဂေါရိန္ဒော ဝတ ဘော မြာဟ္မဏော၊ မဟာဂေါရိန္ဒော ဝတ ဘော မြာဟ္မဏော”တိ။ ဣမိနာ ခေါ ဧဝံ ဘော ပရိယာယေန ဇောတိပါလဿ မာဏဝဿ ဂေါရိန္ဒော မဟာဂေါရိန္ဒော-တွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ။

ရုဇ္ဈသံဝိဘဇန

၃၀၆။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော ယေန တေ ဆ ခတ္တိယာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဆ ခတ္တိယေ တေဒဝေါစ “ဒိသမ္ပတိ ခေါ ဘော ရာဇာ ဇိဏ္ဏော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပုတ္တော၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတံ၊ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဒိသမ္ပတိမိ ရညေ ကာလင်္ကတေ ရာဇကတ္တာရော ရေဏံ ရာဇပုတ္တံ ရုဇ္ဇေ အဘိသိဇ္ဇေယျံ။ အာယန္တ၊ ဘောန္တော၊ ယေန ရေဏု ရာဇပုတ္တော တေနပသင်္ကမထ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏံ ရာဇပုတ္တံ ဧဝံ ဝဒေထ ‘မယံ ခေါ ဘောတော ရေဏုဿ သဟာယာ ပိယာ မနာပါ အပ္ပဋိက္ကလာ၊ ယံသုခေါ

ဘဝံ တံသုခါ မယံ၊ ယံဒုက္ခော ဘဝံ တံဒုက္ခာ မယံ။ ဒိဿမ္ပတိ ခေါ ဘော ရာဇာ ဇိဏ္ဍော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဒိဿမ္ပတိမိ ရညေ ကာလင်္ဂတေ ရာဇကတ္တာရော ဘဝန္တံ ရေဏု ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္ဇေယျံ။ သစေ ဘဝံ ရေဏု ရဇ္ဇံ လဘေထ၊ သံဝိဘဇေထ နော ရဇ္ဇေနာ'တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ မဟာဂေါရိန္ဒဿ ပြာဟ္မဏဿ ပဋိဿုတွာ ယေန ရေဏု ရာဇပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ'သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏု ရာဇပုတ္တံ တေဒဂေါစုံ “မယံ ခေါ ဘောတော ရေဏုဿ သဟာယာ ပိယာ မနာပါ အပ္ပဋိက္ကလာ၊ ယံသုခေါ ဘဝံ တံသုခါ မယံ၊ ယံဒုက္ခော ဘဝံ တံဒုက္ခာ မယံ။ ဒိဿမ္ပတိ ခေါ ဘော ရာဇာ ဇိဏ္ဍော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယော အနုပ္ပတ္တော၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဒိဿမ္ပတိမိ ရညေ ကာလင်္ဂတေ ရာဇကတ္တာရော ဘဝန္တံ ရေဏု ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္ဇေယျံ။ သစေ ဘဝံ ရေဏု ရဇ္ဇံ လဘေထ၊ သံဝိဘဇေထ နော ရဇ္ဇေနာ'တိ။ ကော န ခေါ ဘော အညော မမ ဝိဇိတေ သုခေါ ဘဝေထ ၊ အညတြ ဘဝန္တေဘိ။ သစာဟံ ဘော ရဇ္ဇံ လဘိဿာမိ၊ သံဝိဘဇိဿာမိ ဝေါ ရဇ္ဇေနာတိ။

၃၀၇။ အထ ခေါ ဘော အဟောရတ္တာနံ အစ္စယေန ရာဇာ ဒိဿမ္ပတိ ကာလမကာသိ။ ဒိဿမ္ပတိမိ ရညေ ကာလင်္ဂတေ ရာဇကတ္တာရော ရေဏု ရာဇပုတ္တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္ဇိ'သု။ အဘိသိဉ္ဇော ရေဏု ရဇ္ဇေန ပဉ္စဟိ ကာမ- ရုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမဂီဘူတော ပရိစာရေတိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ပြာဟ္မဏော ယေန တေ ဆ ခတ္တိယာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဆ ခတ္တိယေ တေဒဂေါစ ဒိဿမ္ပတိ ခေါ ဘော ရာဇာ ကာလင်္ဂတော၊ အဘိသိဉ္ဇော ရေဏု ရဇ္ဇေန ပဉ္စဟိ ကာမရုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမဂီဘူတော ပရိစာရေတိ။ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ မဒနိယာ ကာမာ၊ အာယန္တ၊ ဘောန္တော၊ ယေန ရေဏု ရာဇာ တေနုပသင်္ကမထ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏု ရာဇာနံ ဧဝံ ဝဒေထ ဒိဿမ္ပတိ ခေါ ဘော ရာဇာ ကာလင်္ဂတော၊ အဘိသိဉ္ဇော ဘဝံ ရေဏု ရဇ္ဇေန၊ သရတိ ဘဝံ တံ ဝစနန္တိ။

၁-သုခါ ဘဝေယျာထ (က)၊ သုခံ ဘဝေယျာထ (သု)၊ သုခမေဓေယျာထ (သိ၊ဣ)၊ သုခ မေဓေထ (?)

၃၁၀။ အထ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ ယကာသကေန လာဘေန အတ္တမနာ အဟေသံ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပါ “ယံ ဝတ နော အဟောသိ ဣစ္ဆိတံ၊ ယံ အာကင်္ဂိတံ၊ ယံ အဓိပ္ပေတံ၊ ယံ အဘိပတ္တိတံ၊ တံ နော လဒ္ဓ”န္တိ။

သတ္တဘူ မြဟ္မဒတ္တော စ၊ ဝေဿဘူ ဘရတော သဟ။
ရေဏု ဒွေ ဓတရဋ္ဌာ စ၊ တဒါသံ သတ္တ ဘာရဓာတိ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ကိတ္တိသဒ္ဓအပ္ပါဂ္ဂမန

၃၁၁။ အထ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ ယေန မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မဟာဂေါရိန္ဒံ မြာဟ္မဏံ တေဒဂေါစုံ “ယထာ ခေါ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ရေဏုဿ ရညော သဟာယော ပိယော မနာပေါ အပ္ပဋိကူလော၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အမှာကံပိ သဟာယော ပိယော မနာပေါ အပ္ပဋိကူလော၊ အနုသာသတု နော ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော၊ မာ နော ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အနုသာသနိယာ ပစ္စဗျာဟာသိ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော တေသံ ဆန္ဒံ ခတ္တိယာနံ ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော သတ္တ စ ရာဇာနော ခတ္တိယေ မုဒ္ဒါဝသိတ္ထေ ရဇ္ဇေ အနုသာသိ၊ သတ္တ စ မြာဟ္မဏမဟာသာလေ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ မန္တေ ဝါစေသိ။

၃၁၂။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မဏဿ အပရေန သမယေန ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပါဂ္ဂန္တိ ၊ “သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မဏဿ ဧတေဟောသိ “မယံ ခေါ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပါဂ္ဂတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ ပနာဟံ မြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေမိ၊ န မြဟ္မာနာ

သလ္လပါမိ၊ န မြဟ္မာနာ မန္တေမိ၊ သုတ ခေါ ပန မေတံ မြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယတိ၊ သော မြဟ္မာနံ ပဿတိ မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ မြဟ္မာနာ သလ္လပတိ မြဟ္မာနာ မန္တေတိ’တိ၊ ယံနုနာဟံ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယေယံ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယေယျ”န္တိ။

၃၁၃။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော ယေန ရေဏု ရာဇာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏု ရာဇာနံ တေဒဂေါစ “မယံ ခေါ ဘော ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အတ္ထုဂ္ဂတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ ပနာဟံ ဘော မြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေမိ၊ န မြဟ္မာနာ သလ္လပါမိ၊ န မြဟ္မာနာ မန္တေမိ၊ သုတံ ခေါ ပန မေတံ မြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယတိ၊ သော မြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ မြဟ္မာနာ သလ္လပတိ မြဟ္မာနာ မန္တေတိ’တိ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိတုံ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယိတုံ၊ နမိ ကေနစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြိ ဧကေန ဘတ္တာဘိဟာရေနာ”တိ။ ယဿဒါနိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ကာလံ မညတိတိ။

၃၁၄။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော ယေန တေ ဆ ခတ္ထိယာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဆ ခတ္ထိယေ တေဒဂေါစ “မယံ ခေါ ဘော ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အတ္ထုဂ္ဂတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ ပနာဟံ ဘော မြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေမိ၊ န မြဟ္မာနာ သလ္လပါမိ၊ န မြဟ္မာနာ မန္တေမိ၊ သုတံ ခေါ ပန မေတံ မြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယတိ၊ သော မြဟ္မာနံ ပဿတိ မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ မြဟ္မာနာ သလ္လပတိ မြဟ္မာနာ မန္တေတိ’တိ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိတုံ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယိတုံ၊ နမိ ကေနစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြိ ဧကေန ဘတ္တာဘိဟာရေနာ”တိ။ ယဿဒါနိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ကာလံ မညတိတိ။

၃၁၅။ အထ ခေါ်ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော ယေန တေ သတ္တ စ မြာဟ္မဏမဟာသာလာ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ သတ္တ စ မြာဟ္မဏမဟာသာလေ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ တေဒဂေါစ “မယံ ခေါ်ဘော ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ် ပနာဟံ ဘော မြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေမိ၊ န မြဟ္မာနာ သလ္လပါမိ၊ န မြဟ္မာနာ မန္တေမိ၊ သုတံ ခေါ် ပန မေတံ မြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနိ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဖျာနံ ဖျာယတိ၊ သော မြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ၊ မြဟ္မာနာ သလ္လပတိ မြဟ္မာနာ မန္တေတိ’တိ၊ တေန ဟိ ဘော ယထာသုတေ ယထာပရိယတ္တေ မန္တေ ဝိတ္တာရေန သဇ္ဈာယံ ကရောထ၊ အညမညံ စ မန္တေ ဝါစေထ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိတုံ၊ ကရုဏံ ဖျာနံ ဖျာယိတုံ၊ နမိံ ကေနမိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြ ဧကေန ဘတ္တာဘိဟာရေနာ”တိ။ ယဿဒါနိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ကာလံ မညတိတိ။

၃၁၆။ အထ ခေါ်ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော ယေန စတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ စတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော တေဒဂေါစ “မယံ ခေါ်ဘောတီ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ် ပနာဟံ ဘောတီ မြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေမိ၊ န မြဟ္မာနာ သလ္လပါမိ၊ န မြဟ္မာနာ မန္တေမိ၊ သုတံ ခေါ် ပန မေတံ မြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနိ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဖျာနံ ဖျာယတိ၊ သော မြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ မြဟ္မာနာ သာကစ္ဆေတိ၊ မြဟ္မာနာ သလ္လပတိ၊ မြဟ္မာနာ မန္တေတိ’တိ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘောတီ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိတုံ၊ ကရုဏံ ဖျာနံ ဖျာယိတုံ၊ နမိံ ကေနမိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြ ဧကေန ဘတ္တာဘိဟာရေနာ”တိ။ ယဿဒါနိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ကာလံ မညတိတိ။

၃၁၇။ အထ ခေါ်ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော ပုရတ္ထိမေန နဂရဿ နဝံ သန္ဓာဂါရံ ကာရာပေတွာ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိ။

ကရုဏံ ဈာန် ဈာယံ၊ နာယုဓ ကောစိ ဥပသင်္ကမတိ^၁ အညတြိ ကေန ဘတ္တာဘိဟာရေန။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မဏဿ စတုန္တံ မာသာနံ အစ္စယေန အဟုဒေဝ ဥက္ကဏ္ဍနာ အဟု ပရိတဿနာ “သုတံ ခေါ ပန မေတံ မြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာန် ဈာယတိ၊ သော မြတ္တာနံ ပဿတိ၊ မြတ္တာနာ သာကစ္ဆေတိ မြတ္တာနာ သလ္လပတိ မြတ္တာနာ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ ပနာဟံ မြတ္တာနံ ပဿာမိ၊ န မြတ္တာနာ သာကစ္ဆေမိ န မြတ္တာနာ သလ္လပါမိ န မြတ္တာနာ မန္တေမိ”တိ။

မြတ္တာနာသာကစ္ဆာ

၃၁၈။ အထ ခေါ ဘော မြတ္တာ သနင်္ကမာရော မဟာဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မဏဿ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဋ္ဌိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဇ္ဈေယျ၊ ဝေမေဝ မြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော မဟာဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မဏဿ သမ္ပုဓေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မဏဿ အဟုဒေဝ ဘယံ အဟု ဆန္တိတတ္ထံ အဟု လောမဟံသော ယထာ တံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ရူပံ ဒိသ္မာ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော ဘိတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော မြတ္တာနံ သနင်္ကမာရံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“ဝဏ္ဏဝါ ယသဝါ သိရိမာ၊ ကော နု ဘုမသိ မာရိသ။
 အဇာနန္တာ တံ ပုစ္ဆာမ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ။
 မံ ဝေ ကုမာရံ ဇာနန္တိ၊ မြဟ္မလောကေ သနန္တနံ ၂။
 သဗ္ဗေ ဇာနန္တိ မံ ဒေဝါ၊ ဝေံ ဂေါရိန္ဒ ဇာနဟိ။
 “အာသနံ ဥဒကံ ပဇ္ဇံ၊ မရသာကဉ္စ မြတ္တာနော။
 အဇ္ဈေ ဘဝန္တံ ပုစ္ဆာမ၊ အပ္ပိ ကုရုတု နော ဘဝံ”။
 ပဋိဂ္ဂဏှာမ တေ အပ္ပိ၊ ယံ တံ ဂေါရိန္ဒ ဘာသသိ။
 ဒိဋ္ဌဓမ္မဟိတတ္ထာယ၊ သဗ္ဗရာယ သုခါယ စ။
 ကတာဝကာသော ပုစ္ဆဿ၊ ယံ ကိဋ္ဌိ အဘိပတ္တိတန္တိ။

၃၁၉။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မဏဿ စေတဟောသိ “ကတာဝကာသော ခေါမိ မြတ္တာနာ သနင်္ကမာရေန၊ ကိံ န ခေါအဟံ မြတ္တာနံ

၁-ဥပသင်္ကမိ (ဇ) ၂-သနန္တိစ (က) ၃-မရပါကဉ္စ (သီ၊ သျာ၊ ဇ)

သနင်္ကမာရံ ပုစ္ဆေယျံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ ဝါ အတ္ထံ သမ္ပရာယိကံ ဝါ”တိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒဿ ဗြာဟ္မဏဿ တေဒဟောသိ “ကုသလော ခေါ အဟံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အတ္ထာနံ၊ အညေပိ မံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ အတ္ထံ ပုစ္ဆန္တိ၊ ယံနုနာဟံ ဗြဟ္မာနံ သနင်္ကမာရံ သမ္ပရာယိကညေဝ အတ္ထံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မာနံ သနင်္ကမာရံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“ပုစ္ဆာမိ ဗြဟ္မာနံ သနင်္ကမာရံ၊
ကန္တိ အကန္တိ” ပရဝေဒိယေသု။
ကတ္ထဋ္ဌိတော ကိမ္ပိ စ သိက္ခမာနော၊
ပပ္ပေါတိ မစ္စော အမတံ ဗြဟ္မလောက”န္တိ။
ဟိတွာ မမတ္ထံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ၊
ဧကောဒိဘူတော ကရုဏေမိမုတ္တော။
နိရာမဂန္ဓော ဝိရတော မေထုနသ္မာ၊
ဧတ္ထဋ္ဌိတော ဧတ္ထ စ သိက္ခမာနော။
ပပ္ပေါတိ မစ္စော အမတံ ဗြဟ္မလောကန္တိ။

၃၂၀။ “ဟိတွာ မမတ္ထ”န္တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ၊ ဣဓေကစ္စော အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဣတိပရိဝဋံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဣတိပရိဝဋံ ပဟာယ ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ ဣတိ “ဟိတွာ မမတ္ထ”န္တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ။ “ဧကောဒိဘူတော”တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ၊ ဣဓေကစ္စော ဝိဝိတ္ထံ သေနာသနံ ဘဇတိ အရညံ ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂဟံ သုသာနံ ဝနပတ္ထံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ ဣတိ “ဧကောဒိဘူတော”တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ။ “ကရုဏေမိမုတ္တော”တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ၊ ဣဓေကစ္စော ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓေတိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တိ လောကံ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ ဣတိ “ကရုဏေမိမုတ္တော”တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ။ အာမဂန္ဓေ စ ခေါ အဟံ ဘောတော ဘာသမာနဿ န အာဇာနာမိ။

၁-ကရုဏာမိမုတ္တော (သီ၊ သု၊ ဣ)

အမနုဿော ကထံဝဏ္ဏော၊ ကိံ တေ အတ္ထံ အဘာသထ။
ယဉ္ဇ သုတွာ ဇဟာသိ နော၊ ဂေဟေ အမေု စ ဂေဝလီ။

ဥပဝုတ္တဿ မေ ပုဗ္ဗေ၊ ယိဋ္ဌကာမဿ မေ သတော။
အဂ္ဂိ ပဇ္ဇလိတော အာသိ၊ ကုသပတ္တပရိတ္တတော။

တတော မေ မြဟ္ဗော ပါတုရဟု၊ မြဟ္ဗလောကာ သနန္တနော။
သော မေ ပဉ္စိ ဝိယာကာသိ၊ တံ သုတွာ န ဂဟေ ရမေ။

သဒ္ဓဟာမိ အဟံ ဘောတော၊ ယံ တံ ဂေါရိန္ဒ ဘာသသိ။
အမနုဿဝစော သုတွာ၊ ကထံ ဝတ္ထေထ အညထာ။

တေ တံ အနုဝတ္တိဿာမ၊ သတ္တာ ဂေါရိန္ဒ နော ဘဝံ။
မဏိ ယထာ ဝေဠုရိယော၊ အကာစော ဝိမလော သုဘော။
ဧဝံ သုဒ္ဓါ စရိဿာမ၊ ဂေါရိန္ဒဿာနုဿာသနေတိ။

သစေ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ မယဉ္စိ
အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ။ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ
ဘဝိဿတိတိ။

ဆခတ္တိယအာမန္တနာ

၃၂၂။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္ဗဏော ယေန တေ
ဆ ခတ္တိယာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဆ ခတ္တိယေ တေဒဝေါစ
“အညံ ဒါနိ ဘဝန္တော ပုရောဟိတံ ပရိယေသန္တ၊ ယော ဘဝန္တာနံ ရဇ္ဇေ
အနုဿာသိဿတိ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ ယထာ
ခေါ ပန မေ သုတံ မြဟ္ဗုနော အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိဗ္ဗဒယာ
အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယ”န္တိ။
အထ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ “ဣမေ
ခေါ မြာဟ္ဗဏာ နာမ ခေနုဗ္ဗါ၊ ယံနုန မယံ မဟာဂေါရိန္ဒံ မြာဟ္ဗဏံ ဓနေန
သိက္ခေယျာမာ”တိ။ တေ မဟာဂေါရိန္ဒံ မြာဟ္ဗဏံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမာဟံသု
“သံဝိဇ္ဇတိ ခေါ ဘော ဣမေသု သတ္တသု ရဇ္ဇေသု ပဟုတံ သာပတေယျံ၊
တတော ဘောတော ယာဝတကေန အတ္ထော၊ တာဝတကံ အာဟရိယ-
တ”န္တိ။ အလံ ဘော မမပိဒံ ပဟုတံ သာပတေယျံ ဘဝန္တာနံယေဝ ဝါဟဿ၊
တမဟံ သဗ္ဗံ ပဟာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ။ ယထာ ခေါ
ပန မေ သုတံ မြဟ္ဗုနော အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိဗ္ဗဒယာ

အဂါရုံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ အထ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ “ဣမေ ခေါ ပြာဟ္မဏာ နာမ ဣတ္ထိလုဒ္ဓါ၊ ယံနုန မယံ မဟာဂေါရိန္ဒံ ပြာဟ္မဏံ ဣတ္ထိဟိ သိက္ခေယျာမာ”တိ။ တေ မဟာဂေါရိန္ဒံ ပြာဟ္မဏံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု “သံဝိဇ္ဇန္တိ ခေါ ဘော ဣမေသု သတ္တသု ရဇ္ဇေသု ပဟူတာ ဣတ္ထိယော၊ တတော ဘောတော ယာဝတိကာဟိ အတ္ထော၊ တာဝတိကာ အာနိယတ”န္တိ။ အလံ ဘော မမဝိမာ ဝိစတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော၊ တာပါဟံ သဗ္ဗာ ပဟာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ပြဟ္မုနော အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိဗ္ဗဒယာ အဂါရုံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။

၃၂၃။ သစေ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

သစေ ဇဟထ ကာမာနိ၊ ယတ္ထ သက္ကော ပုထုဇ္ဇနော။
 အာရမ္မဋ္ဌေါ ဒဠာ ဟောထ၊ ခန္တိဗလသမာဟိတာ။
 ဒေ မဂ္ဂေါ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ ဒေ မဂ္ဂေါ အနုတ္တရော။
 သဒ္ဓမ္မော သမ္ဘိ ရက္ခိတော၊ ပြဟ္မလောကူပပတ္တိယာတိ။

တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော သတ္တ ဝဿာနိ အာဂမေတု၊ သတ္တန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

အတိစိရုံ ခေါ ဘော သတ္တ ဝဿာနိ၊ နာဟံ သက္ကောမိ ဘဝန္တေ သတ္တ ဝဿာနိ အာဂမေတု၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတာနံ။ ဂမနိယော သမ္မရာယော၊ မန္တာယံ ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ ပြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ပြဟ္မုနော အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိဗ္ဗဒယာ အဂါရုံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ဆဗ္ဗဿာနိ အာဂမေတု။ ပဉ္စ ဝဿာနိ အာဂမေတု။ စတ္တာရိ ဝဿာနိ အာဂမေတု။ တိဏိ ဝဿာနိ အာဂမေတု။ ဒွေ ဝဿာနိ အာဂမေတု။ ဧကံ

ဝဿံ အာဂမေတု၊ ကေဿ ဝဿဿ အစ္စယေန မယဗ္ဗိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

အတိစိရံ ခေါ ဘော ဧကံ ဝဿံ၊ နာဟံ သက္ကောမိ ဘဝန္တေ ဧကံ ဝဿံ အာဂမေတုံ၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတာနံ။ ဂမနိယော သမ္ပရာယော၊ မန္တာယံ ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မာနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော သတ္တ မာသာနိ အာဂမေတု၊ သတ္တန္တံ မာသာနံ အစ္စယေန မယဗ္ဗိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

အတိစိရံ ခေါ ဘော သတ္တ မာသာနိ၊ နာဟံ သက္ကောမိ ဘဝန္တေ သတ္တ မာသာနိ အာဂမေတုံ၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတာနံ။ ဂမနိယော သမ္ပရာယော၊ မန္တာယံ ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မာနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ဆ မာသာနိ အာဂမေတု။ ပဉ္စ မာသာနိ အာဂမေတု။ စတ္တာရိ မာသာနိ အာဂမေတု။ တိဏိ မာသာနိ အာဂမေတု။ ဒွေ မာသာနိ အာဂမေတု။ ဧကံ မာသံ အာဂမေတု။ အဗ္ဗမာသံ အာဂမေတု။ အဗ္ဗမာသဿ အစ္စယေန မယဗ္ဗိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

အတိစိရံ ခေါ ဘော အဗ္ဗမာသော၊ နာဟံ သက္ကောမိ ဘဝန္တေ အဗ္ဗမာသံ အာဂမေတုံ၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတာနံ။ ဂမနိယော သမ္ပရာယော၊ မန္တာယံ ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မာနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော သတ္တာဟံ အာဂမေတု၊ ယာဝ မယံ သဂေ ပုတ္တဘာတရော ရဇ္ဇေန အနုသာသိဿာမ၊

သုတ္တံ]

ဘရိယာနံအာမန္တနာ

၁၉၉

သတ္တာဟဿ အစ္စယေန မယဗ္ဗိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။ န စိရံ ခေါ ဘော သတ္တာဟံ၊ အာဂမေဿာမဟံ ဘဝန္တေ သတ္တာဟန္တိ။

ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာဒီနံအာမန္တနာ

၃၂၄။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန တေ သတ္တ စ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ သတ္တ စ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလေ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ တေဒဂေါစ “အညံ ဒါနိ ဘဝန္တော အာစရိယံ ပရိယေသန္တ၊ ယော ဘဝန္တာနံ မန္တေ ဝါစေဿတိ။ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတုံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မာနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယ”န္တိ။ မာ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇော ဘော အပ္ပေသက္ခာ စ အပ္ပလာဘာ စ၊ ဗြဟ္မညံ မဟေသက္ခန္ဓ မဟာလာဘဉ္ဇာတိ။ မာ ဘဝန္တော ဧဝံ အဝစုတ္တ “ပဗ္ဗဇော အပ္ပေသက္ခာ စ အပ္ပလာဘာ စ၊ ဗြဟ္မညံ မဟေသက္ခန္ဓ မဟာလာဘဉ္ဇာ”တိ။ ကော န ခေါ ဘော အညတြိ မယာ မဟေသက္ခတရော ဝါ မဟာလာဘတရော ဝါ။ အဟံ ဟိ ဘော တေရဟိ ရာဇာဝ ရညံ ဗြဟ္မာဝ ဗြာဟ္မဏာနံ” ဒေဝတာဝ ဂဟပတိကာနံ။ တမဟံ သဗ္ဗံ ပဟာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မာနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ။ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ သစေ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ မယဗ္ဗိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

ဘရိယာနံအာမန္တနာ

၃၂၅။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန စတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ စတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော တေဒဂေါစ “ယာ ဘောတိနံ ဣစ္ဆတိ၊ သကာနိ ဝါ ဣတိကုလာနိ ဂစ္ဆတု အညံ ဝါ ဘတ္တာရံ ပရိယေသတု။ ဣစ္ဆာမဟံ ဘောတိ

အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ မြဟ္မုနော အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ။ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘောတိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ”န္တိ။ တုညေဝ နော ဣတိ ဣတိကာမာနံ၊ တံ ပန ဘက္က ဘက္ကကာမာနံ။ သစေ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ မယဗ္ဗိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

မဟာဂေါရိန္ဒပဗ္ဗဇ္ဇာ

၃၂၆။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မုဏော တဿ သက္ကာဟဿ အစ္စယေန ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတံ ပန မဟာဂေါရိန္ဒံ မြာဟ္မုဏံ သတ္တ စ ရာဇာနော ခတ္တိယာ မုဒ္ဓါဝသိက္ကာ သတ္တ စ မြာဟ္မုဏာ-မဟာသာလာ သတ္တ စ နာတကသတာနိ စတ္တာရိသာ စ ဘရိယာ သာဒိသိယော အနေကာနိ စ ခတ္တိယသဟဿာနိ အနေကာနိ စ မြာဟ္မုဏသဟဿာနိ အနေကာနိ စ ဂဟပတိသဟဿာနိ အနေကေဟိ စ ဣတ္ထာဂါရေဟိ ဣတ္ထိယော ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ မဟာဂေါရိန္ဒံ မြာဟ္မုဏံ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတံ အနုပဗ္ဗဇိသု။ တာယ သုဒံ ဘော ပရိသာယ ပရိဂတော မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မုဏော ဂါမနိဂမရာဇဓာနီသု စာရိကံ စရတိ။ ယံ ခေါ ပန ဘော တေန သမယေန မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မုဏော ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပသင်္ကမတိ။ တတ္ထ ရာဇာဝ ဟောတိ ရညံ မြဟ္မာဝ မြာဟ္မုဏာနံ ဒေဝတာဝ ဂဟပတိကာနံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန မနုဿာ ဒိပန္တိ ဝါ ဥပက္ခလန္တိ ဝါ။ တေ ဝေမာဟံသု “နမတ္ထု မဟာဂေါရိန္ဒဿ မြာဟ္မုဏဿ၊ နမတ္ထု သတ္တ ပုရောဟိတဿာ”တိ။

၃၂၇။ မဟာဂေါရိန္ဒော ဘော မြာဟ္မုဏော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာ-သဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာ-သဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ သာဝကာနံ စ မြဟ္မုလောကသဟဗျတာယ မဂ္ဂံ ဒေသေသိ။

၃၂၈။ ယေ ခေါ ပန ဘော တေန သမယေန မဟာဂေါရိန္ဒဿ
 မြာဟ္မဏဿ သာဝကာ သဗ္ဗေနသဗ္ဗိ သာသနံ အာဇာနိံ သူ။ တေ ကာယဿ
 ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ မြဟ္မလောကံ ဥပပဇ္ဇိံ သူ။ ယေ န သဗ္ဗေနသဗ္ဗိ
 သာသနံ အာဇာနိံ သူ။ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဓပ္ပကစ္ဆေ
 ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံ သူ။ အပ္ပေကစ္ဆေ နိဗ္ဗာနရတိနံ
 ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံ သူ။ အပ္ပေကစ္ဆေ တုသိတာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ
 ဥပပဇ္ဇိံ သူ။ အပ္ပေကစ္ဆေ ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံ သူ။ အပ္ပေကစ္ဆေ
 တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံ သူ။ အပ္ပေကစ္ဆေ စာတုမဟာ-
 ရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံ သူ။ ယေ သဗ္ဗနိဟိနံ ကာယံ ပရိပူရေသုံ၊
 တေ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ပရိပူရေသုံ။ ဣတိ ခေါ ဘော သဗ္ဗေသံယေဝ တေသံ
 ကုလပုတ္တာနံ အမောဃာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အဟောသိ အဝဉ္ဇာ သဖလာ သဥဒြိယာတိ။

၃၂၉။ သရတိ တံ ဘဂဝါတိ။ သရာမဟံ ပဉ္စသီခ။ အဟံ တေန သမယေန
 မဟာဂေါရိန္ဒော မြာဟ္မဏော အဟောသိ။ အဟံ တေသံ သာဝကာနံ
 မြဟ္မလောကသဟဗျတာယ မဂ္ဂံ ဒေသေသိ။ တံ ခေါ ပန မေ ပဉ္စသီခ
 မြဟ္မစရိယံ န နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ
 န သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ ယာဝဒေဝ မြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ။

ဣဒံ ခေါ ပန မေ ပဉ္စသီခ မြဟ္မစရိယံ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ
 ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမဉ္စ တံ
 ပဉ္စသီခ မြဟ္မစရိယံ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ
 အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ အယမေဝ အရိယော
 အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ သမ္မာဝါစာ
 သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။
 ဣဒံ ခေါ တံ ပဉ္စသီခ မြဟ္မစရိယံ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ
 ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

၃၃၀။ ယေ ခေါ ပန မေ ပဉ္စသီခ သာဝကာ သဗ္ဗေနသဗ္ဗိ သာသနံ
 အာဇာနန္တိ။ တေ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ
 ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သတ္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ။ ယေ န သဗ္ဗေန-
 သဗ္ဗိ သာသနံ အာဇာနန္တိ။ တေ ပဉ္စန္ဒြ ဩရတ္တဂိယာနံ သံယောဇနာနံ

ဒီသနီတာယ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ ဟောန္တိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မော တဿ္ဗာ
 လောကာ။ ယေ န သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သာသနံ အာဇာနန္တိ။ အပ္ပေကစ္ဆေ တိဏ္ဏံ
 သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော
 ဟောန္တိ သင်္ကဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ။ ယေ န
 သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သာသနံ အာဇာနန္တိ။ အပ္ပေကစ္ဆေ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ
 သောတာပန္နာ ဟောန္တိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ။ ဣတိ
 ခေါ ပဉ္စသိခ သဗ္ဗေသံယေဝ ဣမေသံ ကုလပုတ္တာနံ အမောဿာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ
 အဝဉ္စျာ သလော သဥဒြိယာတိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တော ဘဂဝတော
 ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ
 ကတွာ တတ္ထေဝန္တရောယိတိ။

မဟာဂေါဝိန္ဒယုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

၇-မဇ္ဈိမသမယဒုက္ခ

၃၃၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတီ
ကပ္ပိလဝတ္ထုသ္မိံ မဟာဝနေ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ
ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ အရဟန္တေဟိ၊ ဒသဟိ စ လောကဓာတူဟိ
ဒေဝတာ ယေဘုယျေန သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။
အထ ခေါ စတုန္တံ သုဒ္ဓါဝါသကာယိကာနံ ဒေဝတာနံ^၁ တေဒဟောသိ
“အယံ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတီ ကပ္ပိလဝတ္ထုသ္မိံ မဟာဝနေ
မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ
အရဟန္တေဟိ၊ ဒသဟိ စ လောကဓာတူဟိ ဒေဝတာ ယေဘုယျေန သန္နိပတိတာ
ဟောန္တိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။ ယံနူန မယမ္ပိ ယေန ဘဂဝါ
တေနပသင်္ကမေယျာမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပစ္စေကံ ဂါထံ^၂
ဘာသေယျာမာ”တိ။

၃၃၂။ အထ ခေါ တာ ဒေဝတာ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော
သမိပ္ပိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝ
သုဒ္ဓါဝါသေသု ဒေဝေသု အန္တရဟိတာ ဘဂဝတော ပုရတော ပါတုရဟေသံ။
အထ ခေါ တာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ
ပဋိတာ ခေါ ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“မဏာသမယော ပဝနသ္မိံ၊ ဒေဝကာယာ သမာဂတာ။
အာဂတမှ ဣမံ ဓမ္မသမယံ၊ ဒက္ခိတာယေ အပရာဇိတသံဃ”န္တိ။

အထ ခေါ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“တတြိ ဘိက္ခဝေါ သမာဒဟံသု၊ စိတ္တမတ္တေနော ဥဇုကံ အကံသု?။
သာရထီဝ နေတ္တာနိ ဂဟေတွာ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ရက္ခန္တိ ပဏ္ဍိတာ”တိ။

အထ ခေါ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“ဆေတွာ ဒီလံ ဆေတွာ ပလိဃံ၊ ဣန္ဒြီဒီလံ ဥိဟစ္စံ မနေဇာ။
တေ စရန္တိ သုဒ္ဓါဝိမလာ၊ စက္ခုမတာ သုဒန္တာ သုသုနာဂါ”တိ။

၁-ဒေဝါနံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၂-ပစ္စေကဂါထံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)၊ ပစ္စေကဂါထာ (က-သီ)
၃-ဥဇုကမကံသု (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၄-ဥဟစ္စ (က)

အထ ခေါ် အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“ယေကေစိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ၊ န ဟေ ဂဓိဿန္တိ အပါယဘူမိ။
ပဟာယ မာနသံ ဒေဟံ၊ ဒေဝကာယံ ပရိပူရေဿန္တိ” တိ။

ဒေဝတာသန္တိပါတ

၃၃၃။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ဒသသု လောကဓာတူသု ဒေဝတာ သန္တိပတိတာ (ဟောန္တိ)” တထာဂတံ ဒဿနာယ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ အဟေသုံ အတိတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ တေသဗ္ဗိ ဘဂဝန္တာနံ ဧတံပရမာယေဝ^၂ ဒေဝတာ သန္တိပတိတာ အဟေသုံ သေယျထာပိ မယံ တေရဟိ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ တေသဗ္ဗိ ဘဂဝန္တာနံ ဧတံပရမာယေဝ ဒေဝတာ သန္တိပတိတာ ဘဝိဿန္တိ သေယျထာပိ မယံ တေရဟိ။ အာစိက္ခိဿာမိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝကာယာနံ နာမာနိ၊ ကိတ္တယိဿာမိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝကာယာနံ နာမာနိ၊ ဒေသေဿာမိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝကာယာနံ နာမာနိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိဿာမိ” တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ” တိ ခေါ် တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသုံ။

၃၃၄။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

သိလောကမနုကဿာမိ၊ ယတ္ထ ဘုမ္မာ တဒသိတာ။
ယေ သိတာ ဂိရိဂဗ္ဘရံ၊ ပဟိတတ္တာ သမာဟိတာ။
ပုတူသီဟာဝ သဏ္ဍိနာ၊ လောမဟံသာဘိသန္တုနော။
ဩဒါတမနသာ သုဒ္ဓါ၊ ဝိပုသန္ဓမနာဝိလာ^၃။
ဘိယျော ပဉ္စသတေ ဥတွာ၊ ဝနေ ကာပိလဝတ္ထဝေ။
တတော အာမန္တယီ သတ္တာ၊ သာဝကေ သာသနေ ရတေ။
ဒေဝကာယာ အဘိက္ကန္တာ၊ တေ ဝိဇာနာထ ဘိက္ခဝေါ။
တေ စ အာတပ္ပမကရံ၊ သုတွာ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
တေသံ ပါတုရဟု ဉာဏံ၊ အမနုဿာနဒဿနံ။
အပ္ပေကေ သတမဒ္ဓက္ခံ၊ သဟဿံ အထ သတ္တရိ^၄။

၁-() သီ-ဗုဒ္ဓေါတ္ထကေသု နတ္ထိ၊ ၂-တေပရမာယေဝ (သီသျှာဗျ) ၃-ဝိပုသန္ဓာမနာဝိလာ(ဗျက)

သတံ ဧကေ သဟဿာနံ၊ အမနုဿာနမဒ္ဒသုံ။
 အပ္ပေကေနန္တမဒ္ဒက္ခုံ၊ ဒိဿာ သဗ္ဗာ ဖုဋ္ဌာ အဟုံ။
 တဉ္စ သဗ္ဗံ အဘိညာယ၊ ဝဝတ္ထိတွာန ဝိ စက္ခမာ။
 တတော အာမန္တယီ သတ္တာ၊ သာဝကေ သာသနေ ရတေ။
 ဒေဝကာယာ အဘိက္ကန္တာ၊ တေ ဝိဇာနာထ ဘိက္ခဝေါ။
 ယေ ဝေါဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ ဂိရာဟိ အနုပုဗ္ဗသော။

၃၃၅။ သတ္တသဟဿာ တေ ယက္ခာ၊ ဘုမ္မာ ကာပိလဝတ္ထဝါ။
 ဣဗ္ဗိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 ဆသဟဿာ ဟေမဝတာ၊ ယက္ခာ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။
 ဣဗ္ဗိမန္တော ဇုတိမန္တော ၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 သာတာဂိရာ တိသဟဿာ၊ ယက္ခာ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။
 ဣဗ္ဗိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 ဣစ္စေတေ သောဠသသဟဿာ၊ ယက္ခာ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။
 ဣဗ္ဗိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 ဝေဿာမိတ္တာ ပဉ္စသတာ၊ ယက္ခာ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။
 ဣဗ္ဗိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 ကုက္ခိရော ရာဇဂဟိကော၊ ဝေပုလ္လဿ နိဝေသနံ။
 ဘိယျော နံ သတသဟဿံ၊ ယက္ခာနံ ပယိရူပါသတိ။
 ကုက္ခိရော ရာဇဂဟိကော၊ သောပါဂါ သမိတိံ ဝနံ။

၃၃၆။ ပုရိမဉ္စ ဒိသံ ရာဇာ၊ တေရဋ္ဌော ပသာသတိ။
 ဂန္ဓဗ္ဗာနံ အဓိပတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိသော။

၁-ဝဝတ္ထိတွာန (သီ၊ သျှ၊ ဣ)၊ အဝေတ္ထိတွာန (ဒီကာ) ၂-ဇုတိမန္တော (သီ၊ ဣ)

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိက်ံ ဝနံ။
 ဒက္ခိဏဉ္စ ဒိသံ ရာဇာ၊ ဝိရူဠော တံ ပသာသတိ။
 ကုမ္ဘဏ္ဍာနံ အဓိပတိ၊ မဟာရာဇာ ယသသိသော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ပစ္စိမဉ္စ ဒိသံ ရာဇာ၊ ဝိရူပက္ခော ပသာသတိ။
 နာဂါနဉ္စ အဓိပတိ၊ မဟာရာဇာ ယသသိသော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ဥတ္တရဉ္စ ဒိသံ ရာဇာ၊ ကုဝေရော တံ ပသာသတိ။
 ယက္ခာနဉ္စ အဓိပတိ၊ မဟာရာဇာ ယသသိသော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ပုရိမံ ဒိသံ ဓတရဠော၊ ဒက္ခိဏေန ဝိရူဠကော။
 ပစ္စိမေန ဝိရူပက္ခော၊ ကုဝေရော ဥတ္တရံ ဒိသံ။

စတ္တာရော တေ မဟာရာဇာ၊ သမန္တာ စတုရော ဒိသာ။
 ဒဒ္ဒလ္လမာနာ၂ အဋ္ဌံသု၊ ဝနေ ကာပိလဝတ္ထဝေ။

၃၃၇။ တေသံ မာယာဝိနော ဒါသာ၊ အာဂုံ^၃ ဝဇ္ဇနိကာ သဌာ။
 မာယာ ကုဋေဏှာ၊ ဝိဋေဏှာ၊^၄ ဝိဇ္ဇာ^၅ ဝိဇ္ဇာဋော သဟ။
 စန္ဒနော ကာမသေဠော စ၊ ကိန္နိဃဏှာ၊^၆ နိဃဏှာ စ။
 ပနာဒေါ ဩပမညော စ၊ ဒေဝသူတော စ မာတလိ။

၁-တပ္ပသာသတိ (သျှာ) ၂-ဒဒ္ဒဠမာနာ (က) ၃-အာဂု (သျှာ)၊ အာဂု (သီ၊ ဣ) ဝေပုရိပိ၊
 ၄-ဝေဋေဏှာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ၅-ဝိဇ္ဇာ စ (သျှာ) ၆-ကိန္နိဃဏှာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

စိတ္တသေနော စ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နဋ္ဌောရာဇာ ဇနေသဘော^၁။
 အာဂါ ပဉ္စသိခေါ စေဝ၊ တိမ္မရူ သူရိယဝစ္စသာ^၂။
 ဧတေ စညေ စ ရာဇာနေော၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ သဟ ရာဇုဘိ။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခုနံ သမိတိ^၃ ပနံ။

၃၃၈။ အထာဂုံ နာဂသာ နာဂါ၊ ဝေသာလာ သဟတစ္ဆကာ၊
 ကမ္မလဿတရာ အာဂုံ၊ ပါယာဂါ သဟ ဣတိဘိ။
 ယာမုနာ ဓတရဋ္ဌာ စ၊ အာဂူ နာဂါ ယသသိနေော။
 ဧရာဝဏော မဟာနာဂေါ၊ သောပါဂါ သမိတိ^၄ ဝနံ။
 ယေ နာဂရာဇေ သဟသာ ဟရန္တိ၊ ဒိဗ္ဗာ ဒိဇာ ပက္ခိ ဝိသုဒ္ဓစက္ခု။
 ဝေဟာယသာ^၅ ကေ ဝနမဇ္ဈပတ္တာ၊ စိတြာ သုပဏ္ဏာ ဣတိ တေသ နာမံ။
 အဘယံ တဒါ နာဂရာဇာနမာသိ၊ သုပဏ္ဏတော ခေမမကာသိ ဗုဒ္ဓေါ။
 သဏှာဟိ ဝါစာဟိ ဥပဂယန္တော၊ နာဂါ သုပဏ္ဏာ သရဏမကံသု ဗုဒ္ဓံ။

၃၃၉။ ဇိတာ ဝဇိရဟတ္ထေန၊ သမုဒ္ဓံ အသုရာသိတာ။
 ဘာတရော ဝါသဝသေတေ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသသိနေော။
 ကာလကဉ္စာ မဟာဘိဿာ^၆၊ အသုရာ ဒါနဝေဿသာ။
 ဝေပစိတ္တိ သုစိတ္တိ စ၊ ပဟာရာဒေါ နမုစိ သဟ။
 သတဉ္စ ဗလိပုတ္တာနံ၊ သဗ္ဗေ ဝေရာစနာမကာ။
 သန္ဓယိတွာ ဗလိသေနံ^၇၊ ရာဟုဘဒ္ဒမုပါဂမုံ။
 သမယော ဒါနိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဘိက္ခုနံ သမိတိ^၈ ဝနံ။

၃၄၀။ အာပေါ စ ဒေဝါ ပထဝီ၊ တေဇော ဝါယော တဒါဂမုံ။
 ဝရုဏာ ဝါရုဏာ^၉ ဒေဝါ၊ သောမော စ ယသသာ သဟ။
 မေတ္တာ ကရုဏာ ကာယိကာ၊ အာဂုံ ဒေဝါ ယသသိနေော။
 ဒသေတေ ဒသဓာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနေော။

၁-ဇနေသဘော (သျှာ)
 ၂-ဝေဟာယသာ (သီ၊ ဣ)
 ၃-ဗလိသေနံ (သျှာ)

၂-သူရိယဝစ္စသာ (သီ၊ ဣ)
 ၄-ကာလကဉ္စာ မဟာဘိဿာ (သီ၊ ဣ)
 ၆-ဝါရုဏာ (သျှာ)

ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခုနံ သမိတိံ ဝနံ။

ဝေဏှဒေဝါ သဟလီ ၈^၁၊ အသမာ စ ဒုဝေ ယမာ။
စန္ဒဿူပနိသာ ဒေဝါ၊ စန္ဒမာဂုံ ပုရက္ခတွာ။

သူရိယဿူပနိသာ ၂ ဒေဝါ၊ သူရိယမာဂုံ ပုရက္ခတွာ။
နက္ခတ္တာနိ ပုရက္ခတွာ၊ အာဂုံ မန္ဒဝလာဟကာ။

ဝသူနံ ဝါသဝေါ သေဋ္ဌော၊ သက္ကောပါဂါ ပုရိန္ဒဒေါ။
ဒသေတေ ဒသမာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။

ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခုနံ သမိတိံ ဝနံ။

အထာဂုံ သဟဘူ ဒေဝါ၊ ဇလမဂ္ဂိ သီခါရိဝ။
အရိဋ္ဌကာ စ ရောဇာ စ၊ ဥမာပုပ္ဖနိဘာသိနော။

ဝရုဏာ သဟဓမ္မာ စ၊ အစူတာ စ အနေဇကာ။
သူလေယျရူဖိရာ အာဂုံ၊ အာဂုံ ဝါသဝနေသိနော။
ဒသေတေ ဒသမာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။

ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခုနံ သမိတိံ ဝနံ။

သမာနာ မဟာသမနာ၊ မာနုသာ မာနုသုတ္တမာ။
ခိဉ္စာပဒေါသိကာ အာဂုံ၊ အာဂုံ မနောပဒေါသိကာ။

အထာဂုံ ဟရယော ဒေဝါ၊ ယေ စ လောဟိတဝါသိနော။
ပါရဂါ မဟာပါရဂါ၊ အာဂုံ ဒေဝါ ယသသိနော။
ဒသေတေ ဒသမာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။

ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခုနံ သမိတိံ ဝနံ။

သုက္ကာ ကရုမ္ဘာ^၃ အရုဏာ၊ အာဂုံ ဝေဃနုသာ သဟ။
ဩဒါတဂယာ ပါမောက္ခာ၊ အာဂုံ ဒေဝါ ဝိစက္ခဏာ။

၁-ဝေဏှဒေဝါ သဟလီစ(သီ၊ဣ) ၂-သူရိယဿူပနိသာ (သီ၊သျှာ၊ဣ) ၃-ကရုမ္ဘာ (သီ၊သျှာ၊ဣ)

သဒါမတ္တာ ဟာရဂဇာ၊ မိဿကာ စ ယသသိနော။
တနယံ အာဂ ပဇ္ဇန္တော၊ ယော ဒိသာ အဘိဝဿတိ။

ဒသေတေ ဒသဓာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။
ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ခေမိယာ တုသိတာ ယာမာ၊ ကဋ္ဌကာ စ ယသသိနော။
လဋ္ဌိတကာ လာမသေဋ္ဌာ၊ ဇောတိနာမာ စ အာသဝါ။
နိမ္မာနရတိနော အာဂုံ၊ အထာဂုံ ပရနိမ္မိတာ။

ဒသေတေ ဒသဓာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။
ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

သဋ္ဌေတေ ဒေဝနိကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္ထဝဏ္ဏိနော။
နာမန္တယေန အာဂစ္ဆိံ^၁၊ ယေ စညေ သဒိသာ သဟ။
ပဝုဋ္ဌဇောတိမခိလံ^၂၊ ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။
ဒက္ခေမောဃတရံ နာဂံ၊ စန္ဒဝ အသိတာတိဂံ။

၃၄၁။ သုဗြဟ္မာ ပရမတ္ထော စ^၃၊ ပုတ္တာ ဣဒ္ဓိမတော သဟ။
သနက္ခိမာရော တိဿော စ၊ သောပါဂ သမိတိံ ဝနံ။
သဟဿံ ဗြဟ္မလောကာနံ၊ မဟာဗြဟ္မာဘိတိဋ္ဌတိ။
ဥပပန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဘိသ္မာကာယော ယသသိသော။
ဒသေတ္ထ ဣဿရာ အာဂုံ၊ ပစ္စေကဝသဝတ္ထိနော။
တေသဉ္စ မဇ္ဈတော အာဂ၊ ဟာရိတော ပရိဝါရိတော။

၃၄၂။ တေ စ သဗ္ဗေ အဘိက္ကန္တေ၊ သဇ္ဇန္တေ^၄ ဒေဝေ သဗြဟ္မကေ။
မာရသေနာ အဘိက္ကာမိ၊ ပဿ ကဏ္ဍဿ မဇ္ဈိယံ။
ထေ ဂဏ္ဍထ ဗန္ဓထ၊ ရာဂေန ဗဒ္ဒမတ္ထု ဝေါ။
သမန္တာ ပရိဝါရေထ၊ မာ ဝေါ မုဇ္ဈိတ္ထ ကောစိ နံ။

၁-အာဂစ္ဆိံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)
၃-ပရမတ္ထော စ (က)

၂-ပဝုဋ္ဌဇောတိံ အခိလံ (သီ၊ ဣ)
၄-သိန္တေ (သျာ)

ဒီဃနိကာယ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

ဣတိ တတ္ထ မဟာသေနော၊ ကဏှော သေနံ အပေသယိ။
 ပါဏိနာ တလမာဟစ္စ၊ သရံ ကတွာန ဘေရဝံ။
 ယထာ ပါဝုဿကော မေဃော၊ ထနယန္တော သဝိဇ္ဇုကော။
 တဒါ သော ပစ္စုဒါဝတ္ထိ၊ သင်္ကုဒ္ဓေါ အသယံဝသေ။

၃၄၃။ တဉ္စ သဗ္ဗံ အဘိညာယ၊ ဝဝတ္ထိတွာန စက္ခုမာ။
 တတော အာမန္တယီ သတ္တာ၊ သာဝကေ သာသနေ ရတေ။
 မာရသေနာ အဘိက္ကန္တာ၊ တေ ပိဇာနာထ ဘိက္ခဝေါ။
 တေ စ အာတပ္ပမကရံ၊ သုတွာ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
 ပီတရာဂေဟိ ပက္ကာမံ၊ နေသံ လောမာပိ ဣဉ္ဇယံ။
 သဗ္ဗေ ပိဇိတသင်္ဂါမာ၊ ဘယာတိတာ ယသသိနော။
 မောဒန္တိ သဟ ဘူတေဟိ၊ သာဝကာ တေ ဇနေသုတာတိ။

မဟာသမယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈-သက္ကဋ္ဌဗျူဟာ

၃၄၄။ ဧဝံ မေသုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ပါဏိနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဍာ နာမ မြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သက္ကဿ ဒေါနမိန္ဒဿ ဥဿုက္ကံ ဥဒပါဒိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ အထ ခေါ သက္ကဿ ဒေါနမိန္ဒဿ တေဒဟောသိ “ကဟံ န ခေါ ဘဂဝါ တေရဟိ ဝိဟရတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ မဂဓေသု ဝိဟရန္တံ ပါဏိနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဍာ နာမ မြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ၊ ဒိသ္မာန ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ “အယံ မာရိသာ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ပါဏိနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဍာ နာမ မြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ ယဒိ ပန မာရိသာ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ”န္တိ။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ ဒေါ တာဝတိံသာ သက္ကဿ ဒေါနမိန္ဒဿ ပစ္စဿောသုံ။

၃၄၅။ အထ ခေါ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ ၊ အာမန္တေသိ “အယံ တာတ ပဉ္စသိခ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ပါဏိနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဍာ နာမ မြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ ယဒိ ပန တာတ ပဉ္စသိခ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ”န္တိ။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေါနမိန္ဒဿ ပဋိဿုတ္တာ ဗေလုဝပဏ္ဍုရိဏံ အာဒါယ သက္ကဿ ဒေါနမိန္ဒဿ အနုစရိယံ ဥပါဂမိ။

၃၄၆။ အထ ခေါ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ဒေဝေဟိ တာဝတိံသေဟိ ပရိပုတော ပဉ္စသိခေန ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တေန ပုရက္ခတော သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဋ္ဌိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဇ္ဈေယျ။ ဧဝမေဝ ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု အန္တရဟိတော မဂဓေသု ပါဏိနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဍာ နာမ မြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ပစ္စုဋ္ဌာသိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝေဒိယဏော

သီတောဒကံ ပေါက္ခရဏိံ၊ ယုတ္တံ ကိဉ္စက္ခရေဏနာ။
 နာဂေါ ခမ္မာဘိတက္ခောဝ၊ ဩဂါဟေ တေ ထန္နဒရံ။
 အစ္စကံသောဝ နာဂေါဝ၊ ဇိတံ မေ တုတ္တတောမရံ။
 ကာရဏံ နပ္ပဇာနာမိ၊ သမ္ပက္ခော လက္ခဏုယာ။
 တယံ ဂေမိတစိက္ခောသ္မိ၊ စိတ္တံ ဝိပရိဏာမိတံ။
 ပဋိဂန္တု န သက္ခောမိ၊ ဝက်သညောဝ အဗ္ဗုဇော။
 ဝါမုရု သဇ မံ ဘဒ္ဒေ၊ သဇ မံ မန္တလောစနေ။
 ပလိဿဇ မံ ကလျာဏိ၊ ဧတံ မေ အဘိပတ္ထိတံ။
 အပ္ပကော ဝတ မေ သန္တော၊ ကာမော ဝေလ္လိတကေသိယာ။
 အနေကဘာဝေါ သမုပ္ပါဒိ၊ အရဟန္တေဝ ဒက္ခိဏာ။
 ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ အရဟန္တေသု တာဒိသု။
 တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။
 ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ အသ္မိံ ပထဝိမဏ္ဍလေ။
 တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။
 သကျပုတ္တောဝ ဈာနေန၊ ဧကောဒိ နိပကော သတော။
 အမတံ မုနိ ဇိဂိသာနောံ၊ တမဟံ သုရိယဝစ္စသေ။
 ယထာပိ မုနိ နန္ဒေယျ၊ ပတွာ သမ္မောမိမုတ္တမံ။
 ဧဝံ နန္ဒေယျံ ကလျာဏိ၊ မိဿိဘာဝံ ဂတော တယာ။
 သက္ခော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇော၊ တာဝတိံသာနမိဿရော။
 တာဟံ ဘဒ္ဒေ ဝရေယျာဟေ၊ ဧဝံ ကာမော ဒဇ္ဇော မမ။
 သာလံဝ န စိရံ ဖုလ္လံ၊ ပိတရံ တေ သုမေဓသေ။
 ဝန္တမာနော နမဿာမိ၊ ယဿာသေတာဒိသိ ပဇာ”တိ။

၃၄၉။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ “သံသန္တတိ
 ခေါ တေ ပဉ္စသိခ တန္တိဿရော ဂိတဿရေန၊ ဂိတဿရော စ တန္တိဿရေန၊
 န စ ပန၂ တေ ပဉ္စသိခ တန္တိဿရော ဂိတဿရံ အတိဝတ္တတိ၊ ဂိတဿရော စ
 တန္တိဿရံ။ ကဒါ သံယုဇ္ဇာ ပန တေ ပဉ္စသိခ ဣမာ ဂါထာ ဗုဒ္ဓုပသဋ္ဌိတာ

ဓမ္မပုသဋ္ဌိတာ သံဃုပသဋ္ဌိတာ အရဟန္တပုသဋ္ဌိတာ ကာမုပသဋ္ဌိတာ”တိ။
 ကေမိဒိံ ဘန္တေ သမယံ ဘဂဝါ ဥရုဝေလဝံယံ ဝိဟရတိ နဇ္ဇာ နေရဉ္စရာယ
 တီရေ အဇပါလနိဂြောဓေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ တေန ခေါ ပနာဟံ ဘန္တေ
 သမယေန ဘဒ္ဒါ နာမ သူရိယဝစ္စသာ တိဗ္ဗရုနော ဂန္ဓဗ္ဗရညော ဝိတာ၊
 တမဘိကဓိမိ။ သာ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂိနိ ပရကာမိနိ ဟောတိ၊ သိခဏီ
 နာမ မာတလိဿ သင်္ဂါဟကဿ ပုတ္တော၊ တမဘိကဓံတိ။ ယတော ခေါ
 အဟံ ဘန္တေ တံ ဘဂိနိ နာလတ္ထံ ကေနစိ ပရိယာယေန။ အထာဟံ
 ဗေလုဝပဏ္ဍုဝိဏံ အာဒါယ ယေန တိဗ္ဗရုနော ဂန္ဓဗ္ဗရညော နိဝေသနံ
 တေနုပသင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ ဗေလုဝပဏ္ဍုဝိဏံ အဿာဝေသိ။ ဣမာ စ
 ဂါထာ အဘာသိ ပုဗ္ဗပုသဋ္ဌိတာ ဓမ္မပုသဋ္ဌိတာ သံဃုပသဋ္ဌိတာ အရဟန္တပု-
 သဋ္ဌိတာ ကာမုပသဋ္ဌိတာ။

“ဝန္တေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေါ တိဗ္ဗရံ သူရိယဝစ္စသေ။
 ယေန ဇာတာသိ ကလျာဏီ၊ အာနန္ဒဇနနိ မမ။ပ။
 သာလံဝ န စိရံ ဖုလ္လံ၊ ပိတရံ တေ သုမေဓသေ။
 ဝန္တမာနော နမဿာမိ၊ ယဿာသေတာဒိသိ ပဇာ”တိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ ဘန္တေ ဘဒ္ဒါ သူရိယဝစ္စသာ မံ တေဒဝေါစ “န ခေါ မေ
 မာရိသ သော ဘဂဝါ သမ္ဗုဒ္ဓါ ဒိဋ္ဌော။ အပိ စ သုတောယေဝ မေ သော
 ဘဂဝါ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သုဓ္မေယံ သဘာယံ ဥပနစ္စန္တိယာ။ ယတော
 ခေါ တံ မာရိသ တံ ဘဂဝန္တံ ကိတ္တေသိ၊ ဟောတု နော အဇ္ဇ သမာဂမော”တိ။
 သောယေဝ နော ဘန္တေ တဿာ ဘဂိနိယာ သဒ္ဓိံ သမာဂမော အဟောသိ။
 န စ ဒါနိ တတော ပစ္စာတိ။

သက္ကပုသင်္ကမ

၃၅၀။ အထ-ခေါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ တေဒဟောသိ “ပဋိသမ္မောဒတိ
 ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတာ၊ ဘဂဝါ စ ပဉ္စသိခေနာ”တိ။ အထ
 ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ “အဘိဝါဒေဟိ
 မေ တံ တာတ ပဉ္စသိခံ ဘဂဝန္တံ ‘သက္ကော ဘန္တေ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော
 သပရိဇနော ကာဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ’တိ”။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ
 ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိသုပ္ပတ္တာ ဘဂဝန္တံ
 အဘိဝါဒေဟိ “သက္ကော ဘန္တေ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇနော

ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ”တိ။ ဧဝံ သုဒ္ဓိ ဟောတု ပဉ္စသိခ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇနော၊ သုခကာမာ ဟိ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာတိ။

၃၅၁။ ဧဝံ ပန တထာဂတာ ဧဝရူပေ မဟေသက္ခေ ယက္ခေ အဘိဝဒန္တိ။ အဘိဝဒိတော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဣန္ဒသာလဂုဟံ ပပိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဒေဝါပိ တာဝတိံသာ ဣန္ဒသာလဂုဟံ ပပိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌိသု။ ပဉ္စသိခေါပိ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဣန္ဒသာလဂုဟံ ပပိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန ဣန္ဒသာလဂုဟာ ဝိသမာ သန္တိ သမာ သမပါဒိ၊ သမ္မာဓာ သန္တိ ဥရုန္တာ သမပါဒိ၊ အန္ဓကာရော ဂုဟာယံ အန္တရဓာယိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ယထာ တံ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝေန။

၃၅၂။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ တေဒဝေါစ “အတ္ထရိယမိခံ အာယသ္မတော ကောသိယဿ၊ အတ္တုတမိခံ အာယသ္မတော ကောသိယဿ တာဝ ဗဟုကိစ္စဿ ဗဟုကရဏီယဿ ယဒိခံ ဣဓာဂမန”န္တိ။ စိရပုဋိကာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုကာမော၊ အပိ စ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဧကဟိစိ ဧကဟိစိ၊ ကိစ္စကရဏီယေဟိ ဗျာဝဋ္ဌော၊ ဧဝါဟံ နာသက္ကံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။ ဧကမိခံ ဘန္တေ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ သလဋ္ဌာဂါရဏေ။ အထ ခေါ ဘန္တေ သာဝတ္ထိ အဂမာသိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ တေန ခေါ ပန ဘန္တေ သမယေန ဘဂဝါ အညတရေန သမာမိနာ နိသိန္ဒော ဟောတိ။ ဘူဇတိ စ? နာမ ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ ပရိစာရိကာ ဘဂဝန္တံ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ပဉ္စလိကာ နမဿမာနာ တိဋ္ဌတိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဘူဇတိ တေဒဝေါစ “အဘိဝါဒေဟိ မေ တံ ဘဂိနိ ဘဂဝန္တံ ‘သက္ကော ဘန္တေ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ’တိ”။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘန္တေ သာ ဘူဇတိ မံ တေဒဝေါစ “အကာလော ခေါ မာရိသ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ပဋိသလ္လိနော ဘဂဝါ”တိ။ တေန ဟိ ဘဂိနိ ယဒါ ဘဂဝါ တမှာ သမာမိမှာ ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိ။ အထ မမ ဝစနေန ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေဟိ “သက္ကော ဘန္တေ

၁-ဥရုဒ္ဓါ (က) ၂-ဧကဟိစိ (သု) ၃-ဘူဇတိ စ (သိ၊ ဣ)၊ ဘူဇတိ (သု)
8 ၂-၁၅ -

ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ”တိ။ ကတ္တိ မေ သာ ဘန္တေ ဘဂိနိ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေသိ။ သရတိ ဘဂဝါ တဿာ ဘဂိနိယာ ဝစနန္တိ။ အဘိဝါဒေသိ မံ သာ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘဂိနိ၊ သရာမဟံ တဿာ ဘဂိနိယာ ဝစနံ။ အပိစာဟံ အာယသ္မတော နေမိသဒ္ဓေန^၁ တမှာ သမာဓိမှာ ပုဋ္ဌိတောတိ။ ယေ တေ ဘန္တေ ဒေဝါ အမှေဟိ ပဌမတရံ တာဝတိံသကာယံ ဥပပန္နာ၊ တေသံ မေ သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဒါ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဒိဗ္ဗာ ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ”တိ။ တံ မေ ဣဒံ ဘန္တေ သက္ခိဒိဋ္ဌံ၊ ယတော တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပန္နော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒိဗ္ဗာ ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာတိ။

ဂေါပကဝတ္ထု

၃၅၃။ ဣဓေဝ ဘန္တေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ ဂေါပိကာ နာမ သကျဇိတာ အဟောသိ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သံဃေ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနိ၊ သာ ဣတ္ထိတ္တံ^၂ ဝိရာဇေတွာ ပုရိသတ္တံ^၃ ဘာဝေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ၊ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ အမှာကံ ပုတ္တတ္တံ အဇ္ဈုပဂတာ။ တကြပိ နံ ဧဝံ ဇာနန္တိ “ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော”တိ။ အညေဝိ ဘန္တေ တယော ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတိ မြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဟိနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နာ။ တေ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမဂီဘူတာ ပရိစာရယမာနာ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ အမှာကံ ပါရိစရိယံ။ တေ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတေ အမှာကံ ပါရိစရိယံ ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ပဋိစောဒေသိ “ကုတောမုခါ နာမ တုမှေ မာရိသာ တဿ ဘဂဝတော ဓမ္မံ အဿုတ္တံ”။ အဟံ ဟိ နာမ ဣတ္ထိကာ သမာနာ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သံဃေ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနိ ဣတ္ထိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ ပုရိသတ္တံ ဘာဝေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ၊ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပုတ္တတ္တံ အဇ္ဈုပဂတာ။ ဣဓေဝိ မံ ဧဝံ ဇာနန္တိ ‘ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော’တိ။ တုမှေ ပန မာရိသာ ဘဂဝတိ မြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဟိနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နာ။ ဒုဒ္ဓိဋ္ဌရူပံ ဝတ ဘော အဋ္ဌသာမ၊ ယေ မယံ

၁-စက္ကနေမိသဒ္ဓေန (သျှာ)
 ၂-ဣတ္ထိစိတ္တံ (သျှာ)
 ၃-ပုရိသစိတ္တံ (သျှာ)
 ၄-အာယုဟိတ္တံ (သျှာ)

အဋ္ဌသာမ သဟဓိဋ္ဌိကေ ဟိနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နေ”တိ။ တေသံ ဘန္တေ
ဂေါပကေန ဒေဝပုတ္တေန ပဋိစောဒိတာနံ ခွေ ဒေဝါ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သတိံ
ပဋိလဘိံသု ကာယံ မြဟ္မပုရောဟိတံ၊ ဧကော ပန ဒေဝေါ ကာမေ အဇ္ဈာဝသိ။

၃၅၄။ ဥပါသိကာ စက္ခုမတော အဟောသိ၊
နာမဓိ မယံ အဟု “ဂေါပိကာ”တိ။
ဗုဒ္ဓေ စ ဓမ္မေ စ အဘိပ္ပသန္ဓာ၊
သံဃဉ္စုပဋ္ဌာသိံ ပသန္ဓစိတ္တာ။

တဿေဝ ဗုဒ္ဓဿ သုဓမ္မတာယ၊
သက္ကဿ ပုတ္တောမိ မဟာနဘာဝေါ။
မဟာဇုတိကော တိဒိဂူပပန္နော၊
ဇာနန္တိ မံ ဣဓာပိ “ဂေါပကော”တိ။

အထဒ္ဓသံ ဘိက္ခဝေါ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေ၊
ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတေ ဝသိနေ။
ဣမေဟိ တေ ဂေါတမသာဝကာသေ၊
ယေ စ မယံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတာ။

အန္တေန ပါနေန ဥပဋ္ဌဟိမှာ၊
ပါဒူပသင်္ဂယု သကေ နိဝေသနေ။
ကုတောမုခါ နာမ ဣမေ ဘဝန္တော၊
ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မာနိ ပဋိဂ္ဂဟေသုံ”။

ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဟိ ဓမ္မော၊
သုဒေသိတော စက္ခုမတာနုဗုဒ္ဓေါ။
အဟံ ဟိ တုမေဝ ဥပါသမာနော၊
သုတွာန အရိယာန သုဘာသိတာနိ။

သက္ကဿ ပုတ္တောမိ မဟာနဘာဝေါ၊
မဟာဇုတိကော တိဒိဂူပပန္နော။
တုမေ ပန သေဋ္ဌမုပါသမာနာ၊
အနတ္တရံ မြဟ္မစရိယံ စရိတွာ။

ဣမေဟိ တေ ဟိနကာယူပပန္နာ၊
 ဒေဝေ တာဝတိံသေ အဘိက္ကမန္တိ။
 သံဝေဂဇာတဿ ဝစော နိသမ္မ၊
 သော ဂေါပကော ဝါသဝမဇ္ဈဘာသိ။

ဗုဒ္ဓေါ ဇနိန္ဒတ္ထိ မနုဿလောကေ၊
 ကာမာဘိဘူ သက္ခမုနိတိ ဣယတိ။
 တဿေဝ တေ ပုတ္တာ သတိယာ ဝိဟိနာ၊
 စောဒိတာ မယာ တေ သတိမဇ္ဈလတ္ထိ။

တိဏ္ဍံ တေသံ အာဝသိနေတ္ထ ဝိ ကော၊
 ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတော ဝသိနော။
 ဒွေ စ သမ္ပောဓိပထာနုသာရိနော၊
 ဒေဝေပိ ဟိဋ္ဌေန္တိ သမာဟိတတ္တာ။

တောဒိသိ ဓမ္မပ္ပကာသနေတ္ထ၊
 န တတ္ထ ကိံကင်္ခတိ ကောစိ သာဝကော။
 နိတိဏ္ဍဩဃံ ဝိစိကိစ္ဆသိန္နံ၊
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ ဇိနံ ဇနိန္ဒံ။

ယံ တေ ဓမ္မံ ဣဇညာယ၊
 ဝိသေသံ အဇ္ဈဂံသု ၂ တေ။
 ကာယံ ဗြဟ္မပုရောဟိတံ၊
 ဒုဝေ တေသံ ဝိသေသဂူ။

တဿ ဓမ္မဿ ပတ္တိယာ၊
 အာဂတမှာသိ မာရိသ။
 ကတာဝကာသာ ဘဂဝတာ၊
 ပဉ္စိ ပုစ္ဆေမု မာရိသာတိ။

၃၅၅။ အထ ခေါ ဘဂဝတော တေဒဟောသိ “ဒိဗရတ္တံ ဝိသုဒ္ဓေါ ခေါ အယံ ယက္ခော?၊ ယံ ကိဉ္စိ မံ ပဉ္စိ ပုစ္ဆိဿတိ၊ သဗ္ဗံ တံ အတ္တသဉ္စိတံယေဝ ပုစ္ဆိဿတိ၊ နော အနတ္ထသဉ္စိတံ။ ယဉ္စဿာဟံ ဗုဒ္ဓော ဗျာကရိဿာမိ၊ တံ ခိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတိ” တိ။

၁-အဝသိနေတ္ထ (ဣ) ၂-အဇ္ဈဂမံသု (သုာ) ၃-သက္ခော (သိ၊ သုာ၊ ဣ)

၃၅၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“ပုစ္ဆ ဝါသဝ မံ ပဉ္စံ၊ ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။
တဿ တဿေဝ ပဉ္စဿ၊ အဟံ အန္တံ ကရောမိ တေ”တိ။
ပဋ္ဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

၃၅၇။ ကတာဝကာသော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဣမံ ဘဂဝန္တံ^၁
ပဋ္ဌမံ ပဉ္စံ အပုစ္ဆိ—

“ကိုသံယောဇနာ န ခေါ မာရိသ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ
ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ ‘အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ
အဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော’တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန
သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော”တိ။ ဣတ္ထံ
သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ပဉ္စံ^၂ အပုစ္ဆိ။ တဿ ဘဂဝါ ပဉ္စံ ပုဋ္ဌော
ဗျာကာသိ—

“ဣဿာမစ္ဆရိယသံယောဇနာ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ
နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ ‘အဝေရာ အဒဏ္ဍာ
အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော’တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊
အထ စ ပန သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော”တိ။
ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉ္စံ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော
သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနမောဒိ “ဧဝမေတံ
ဘဂဝါဧဝမေတံ သုဂတ၊ တိဏ္ဍာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော
ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

၃၅၈။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ
အနမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ^၃ ပဉ္စံ အပုစ္ဆိ—

“ဣဿာမစ္ဆရိယံ ပန မာရိသ ကိ^၁နိဒါနံ ကိ^၂သမုဒယံ ကိ^၃ဇာတိကံ ကိ^၄ပဘဝံ၊
ကိ^၅သ္မိံ သတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ဟောတိ၊ ကိ^၆သ္မိံ အသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န
ဟောတိ”တိ။ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒံ ပိယာပိယနိဒါနံ ပိယာပိယ-
သမုဒယံ ပိယာပိယဇာတိကံ ပိယာပိယပဘဝံ၊ ပိယာပိယေ သတိ ဣဿာ-
မစ္ဆရိယံ ဟောတိ၊ ပိယာပိယေ အသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န ဟောတိတိ။

၁-ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဣမံ (သီ၊ဣ) ၂-ဣမံ ပဋ္ဌမံ ပဉ္စံ (သီ၊ဣ) ၃-ဥတ္တရိ (သီ၊သု၊ဣ)

“ဝိယာပ္ပိယံ ပန မာရိသ ကိံနိဒါနံ ကိံသမုဒယံ ကိံဇာတိကံ ကိံပဘဝံ၊ ကိံသ္မိံ သတိ ဝိယာပ္ပိယံ ဟောတိ၊ ကိံသ္မိံ အသတိ ဝိယာပ္ပိယံ န ဟောတိ”တိ။ ဝိယာပ္ပိယံ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ခန္တနိဒါနံ ခန္တသမုဒယံ ခန္တဇာတိကံ ခန္တပဘဝံ၊ ဆန္ဓေ သတိ ဝိယာပ္ပိယံ ဟောတိ၊ ဆန္ဓေ အသတိ ဝိယာပ္ပိယံ န ဟောတိတိ။

“ဆန္ဓော ပန မာရိသ ကိံနိဒါနော ကိံသမုဒယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝေါ၊ ကိံသ္မိံ သတိ ဆန္ဓော ဟောတိ၊ ကိံသ္မိံ အသတိ ဆန္ဓော န ဟောတိ”တိ။ ဆန္ဓော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဝိတက္ကနိဒါနော ဝိတက္ကသမုဒယော ဝိတက္ကဇာတိကော ဝိတက္ကပဘဝေါ၊ ဝိတက္ကေ သတိ ဆန္ဓော ဟောတိ၊ ဝိတက္ကေ အသတိ ဆန္ဓော န ဟောတိတိ။

“ဝိတက္ကော ပန မာရိသ ကိံနိဒါနော ကိံသမုဒယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝေါ၊ ကိံသ္မိံ သတိ ဝိတက္ကော ဟောတိ၊ ကိံသ္မိံ အသတိ ဝိတက္ကော န ဟောတိ”တိ။ ဝိတက္ကော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိဒါနော ပပဉ္စသညာသင်္ခါသမုဒယော ပပဉ္စသညာသင်္ခါဇာတိကော ပပဉ္စသညာသင်္ခါပဘဝေါ၊ ပပဉ္စသညာသင်္ခါယ သတိ ဝိတက္ကော ဟောတိ၊ ပပဉ္စသညာသင်္ခါယ အသတိ ဝိတက္ကော န ဟောတိတိ။

“ကထံ ပဋိပန္ဓော ပန မာရိသ ဘိက္ခု ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓောရုပ္ပဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္ဓော ဟောတိ”တိ။

ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန

၃၅၉။ သောမနသံပါဟံ^၁ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဒေါမနသံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဥပေက္ခံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။

၃၆၀။ “သောမနသံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိံဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ သောမနသံ “ဣမံ ခေါ မေ သောမနသံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ။ ဧဝရူပံ သောမနသံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ သောမနသံ “ဣမံ ခေါ မေ သောမနသံ

၁-ပဟံ (သိ၊ဣ)၊ ဇာဟံ (သျှ၊ကံ)

သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝုဒ္ဓန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဝေဒနိယံ သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ၊ တေ ပဏီတတရေ။ “သောမနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံ အသေဝိတဗ္ဗံ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၆၁။ “ဒေါမနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံ အသေဝိ-
တဗ္ဗံ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဒေါမနဿံ “ဣမံ ခေါ မေ ဒေါမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝုဒ္ဓန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဝေဒနိယံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဒေါမနဿံ “ဣမံ ခေါ မေ ဒေါမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝုဒ္ဓန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဝေဒနိယံ သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ၊ တေ ပဏီတတရေ။ “ဒေါမနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံ အသေဝိတဗ္ဗံ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၆၂။ “ဥပေက္ခံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံ အသေဝိ-
တဗ္ဗံ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဥပေက္ခံ “ဣမံ ခေါ မေ ဥပေက္ခံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝုဒ္ဓန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဝေဒနိယံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဥပေက္ခံ “ဣမံ ခေါ မေ ဥပေက္ခံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝုဒ္ဓန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဝေဒနိယံ သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ၊ တေ ပဏီတတရေ။ “ဥပေက္ခံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံ အသေဝိတဗ္ဗံ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၆၃။ ဧဝံ ပဋိပန္နော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခု၊ ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓ-
သာရုပ္ပဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိတိ။ ဣတ္ထိ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါန-
မိန္ဒဿ ပဋိ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော

သုတ္တ]

ပါတိမောက္ခသံဝရ

၂၂၃

ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ “ဝေမေတံ ဘဂဝါ ဝေမေတံ သုဂတ၊ တိဏ္ဍာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ဘုဉ္ဇေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

ပါတိမောက္ခသံဝရ

၃၆၄။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စ အပုစ္ဆိ—

“ကထံ ပဋိပန္နော ပန မာရိသ ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ”တိ။ ကာယသမာစာရံပါဟံ ဒေါနမိန္ဒ ခုရိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဝစီသမာစာရံပါဟံ ဒေါနမိန္ဒ ခုရိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ပရိယေသနံပါဟံ ဒေါနမိန္ဒ ခုရိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။

“ကာယသမာစာရံပါဟံ ဒေါနမိန္ဒ ခုရိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိ-တဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ကာယ-သမာစာရံ “ဣမံ ခေါ မေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝရူပေါ ကာယသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ကာယသမာစာရံ “ဣမံ ခေါ မေ ကာယသမာ-စာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဇန္တိ”တိ၊ ဧဝရူပေါ ကာယသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။ “ကာယသမာ-စာရံပါဟံ ဒေါနမိန္ဒ ခုရိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“ဝစီသမာစာရံပါဟံ ဒေါနမိန္ဒ ခုရိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိ-တဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဝစီသမာစာရံ “ဣမံ ခေါ မေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝရူပေါ ဝစီသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဝစီသမာစာရံ “ဣမံ ခေါ မေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဇန္တိ”တိ၊ ဧဝရူပေါ ဝစီသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။ “ဝစီသမာစာရံပါဟံ ဒေါနမိန္ဒ ခုရိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“ပရိယေသနံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုရိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံ-
 ပီ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ
 ပရိယေသနံ “ဣမံ ခေါ မေ ပရိယေသနံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ
 အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝရူပပါ ပရိယေသနာ န
 သေဝိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ပရိယေသနံ “ဣမံ ခေါ မေ ပရိယေသနံ
 သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ”တိ။
 ဧဝရူပပါ ပရိယေသနာ သေဝိတဗ္ဗာ။ “ပရိယေသနံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုရိဓေန
 ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပီ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ ပဋိပန္နော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရာယ ပဋိပန္နော
 ဟောတီတိ။ ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။
 အတ္ထမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ
 “ဧဝမေတံ ဘဂဝါ ဧဝမေတံ သုဂတ၊ တိဏ္ဍာ မေတ္ထ ကန္တိ ဝိဂတာ ကထံကထာ
 ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

ဣန္ဒြိယသံဝရ

၃၆၅။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ
 အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စ အပုစ္ဆိ—

“ကထံ ပဋိပန္နော ပန မာရိသ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယသံဝရာယ ပဋိပန္နော
 ဟောတီ”တိ။ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုရိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ
 အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ သောတဝိညေယျံ သဒ္ဓိပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုရိဓေန ဝဒါမိ
 သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ သာနဝိညေယျံ ဂန္ဓပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုရိဓေန ဝဒါမိ
 သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဇိဝှာဝိညေယျံ ရသံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုရိဓေန ဝဒါမိ
 သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုရိဓေန
 ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုရိဓေန
 ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပီတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

“ဣမဿ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာ-
 ရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော
 အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ

ရူပံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ သောတဝိညေယျံ သဒ္ဓိံ သေဝတော။ ပ။ ဃာနဝိညေယျံ ဂန္ဓံ သေဝတော။ ဇိဝှိဝိညေယျံ ရသံ သေဝတော။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ သေဝတော။ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော သေဝိတဗ္ဗော။

ဣမဿ ခေါမေ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနတော တိဏ္ဍာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

၃၆၆။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စ အပုစ္ဆိ—

“သဗ္ဗေဝ န ခေါ မာရိသ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ”တိ။ န ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာတိ။

“ကသ္မာ ပန မာရိသ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ”တိ။ အနေကဓာတု နာနာဓာတု ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ လောကော။ တသ္မိံ အနေကဓာတု နာနာဓာတုသ္မိံ လောကေ ယံ ယဒေဝ သတ္တာ ဓာတုံ အဘိနိဝိသန္တိ၊ တံ တဒေဝ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိသယ ဝေါဟရန္တိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ တသ္မာ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာတိ။

“သဗ္ဗေဝ န ခေါ မာရိသ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစ္စန္ဒနိဋ္ဌာ အစ္စန္ဒယောဂက္ခေမိ အစ္စန္ဒဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္ဒပရိယောသာနာ”တိ။ န ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစ္စန္ဒနိဋ္ဌာ အစ္စန္ဒယောဂက္ခေမိ အစ္စန္ဒဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္ဒပရိယောသာနာတိ။

“ကသ္မာ ပန မာရိသ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တ-
ယောဂက္ခေမိ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနာ”တိ။ ယေ ခေါ
ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခု။ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ၊ တေ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ
အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနာ။ တသ္မာ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနာတိ။

ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉ္စံ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော
သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ “ဝေမေတံ
ဘဂဝါ ဝေမေတံ သုဂတ၊ တိဏှာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ
ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

၃၆၇။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ
အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

“ဇော ဘန္တေ ရောဂေါ၊ ဇော ဂဏှော၊ ဇော သလ္လံ၊ ဇော ဣမံ ပုရိသံ
ပရိကခုတိ တဿ တဿေဝ ဘဝဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ။ တသ္မာ အယံ ပုရိသော
ဥစ္စာဝစမာပဇ္ဇတိ။ ယေသာဟံ ဘန္တေ ပဉ္စာနံ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညေသု
သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဩကာသကမ္ပံပိ နာလတ္ထံ၊ တေ မေ ဘဂဝတာ ဗျာကတာ။
ဒီဃရတ္တာနုသယိဟဉ္စ ပန^၁ မေ ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာသလ္လံ၊ တဉ္စ ဘဂဝတာ
အဗ္ဗုဋ္ဌ”န္တိ။

အဘိဇာနာသိ နော တံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဣမေ ပဉ္စေ အညေ သမဏဗြာဟ္မဏေ
ပုစ္ဆိတာတိ။ အဘိဇာနာမဟံ ဘန္တေ ဣမေ ပဉ္စေ အညေ သမဏဗြာဟ္မဏေ
ပုစ္ဆိတာတိ။ ယထာ ကထံ ပန တေ ဒေဝါနမိန္ဒ ဗျာကံသု၊ သစေ တေ အဂရူ
ဘာသဿူတိ။ န ခေါ မေ ဘန္တေ ဂရူ ယတ္ထဿ ဘဂဝါ နိသိန္ဒော ဘဂဝန္တရူပေါ
ဝါတိ။ တေန ဟိ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘာသဿူတိ။ ယေသ္မာဟံ^၂ ဘန္တေ မညာမိ
သမဏဗြာဟ္မဏာ အာရညိကာ ပန္တသေနာသနာတိ။ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဣမေ ပဉ္စေ ပုစ္ဆာမိ၊ တေ မယာ ပုဋ္ဌာ န သမ္ဗာယန္တိ၊ အသမ္ဗာယန္တာ မမံယေဝ
ပဋိပုစ္ဆန္တိ “ကော နာမော အာယသ္မာ”တိ။ တေသာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရောမိ
“အဟံ ခေါ မာရိသ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော”တိ။ တေ မမံယေဝ ဥတ္တရိ
ပဋိပုစ္ဆန္တိ “ကိ” ပနာယသ္မာ ဒေဝါနမိန္ဒ? ကမ္ပံ ကတွာ ဣမံ ဌာနံ ပတ္တော”တိ။
တေသာဟံ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ တေ တာဝတကေနဝ

၁-ဒီဃရတ္တာနုပဿတာ၊ ယဉ္စ ပန (သျှာ)၊ ဒီဃရတ္တာနုသယိနော၊ ယဉ္စ ပန (သိ၊ ဣ)
၂-ယေသာဟံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ) ၃-ဒေဝါနမိန္ဒော (သိ၊ ဣ)

သုတ္တ]

သောမနဿပဋိလာဘကထာ

၂၂၇

အတ္တမနာ ဟော၍ “သက္ကော စ နော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒိဋ္ဌော၊ ယဉ္ဇ နော အပုစ္ဆိမှာ၊ တဉ္ဇ နော ဗျာကာသိ”တိ။ တေ အညဒတ္ထ၊ မမံယေဝ သာဝကာ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ န စာဟံ တေသံ။ အဟံ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂဝတော သာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏောတိ။

သောမနဿပဋိလာဘကထာ

၃၆၈။ အဘိဇာနာသိ နော တံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝေရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘန္တိ။ အဘိဇာနာမဟံ ဘန္တေ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝေရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘန္တိ။ ယထာ ကထံ ပန တံ ဒေဝါနမိန္ဒ အဘိဇာနာသိ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝေရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘန္တိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘန္တေ ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော သမုပဗျူဠော ၊ အဟောသိ။ တသ္မိံ ခေါ ပန ဘန္တေ သင်္ဂါမေ ဒေဝါ ဇိနိံ သု၊ အသုရာ ပရာဇယိံ သု ၊။ တဿ မယံ ဘန္တေ တံ သင်္ဂါမံ အဘိဝိဇိနိတွာ ဝိဇိတသင်္ဂါမဿ ဧတဒဟောသိ “ယာ စေ ဒါနိ ဒိဗ္ဗာ ဩဇာ ယာ စ အသုရာ ဩဇာ၊ ဥဘယမေတံ? ဒေဝါ ပရိဘုဒ္ဓိဿန္တိ”တိ။ သော ခေါ ပန မေ ဘန္တေ ဝေဒပဋိလာဘော သောမနဿပဋိလာဘော သဒဏ္ဍာဝစရော သသတ္ထာဝစရော န နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ယော ခေါ ပန မေ အယံ ဘန္တေ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဝေဒပဋိလာဘော သောမနဿပဋိလာဘော၊ သော အဒဏ္ဍာဝစရော အသတ္ထာဝစရော ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိတိ။

၃၆၉။ ကိံ ပန တံ ဒေဝါနမိန္ဒ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဝေရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေသိတိ။ ဆ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ဝေရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

ဣဓေဝ တိဋ္ဌမာနဿ၊ ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။
ပုနရာယု စ မေ လဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ မာရိဿ။

၁-သမုပဗျူဠော (သီ၊ ဣ) ၂-ပရာဇိံသု (သီ၊ ဣ) ၃-ဥဘယမေတ္ထ (သျှာ)

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ပဋ္ဌမံ အတ္ထဝသံ သမ္ဗုဒ္ဓဿမာနော ဝေရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

စုတာဟံ ဒိဝိယာ ကာယာ၊ အာယံ ဟိတွာ အမာနသံ။
အမူဠော ဂဗ္ဘမေဿာမိ၊ ယတ္ထ မေ ရမတီ မနော။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဒုတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ဗုဒ္ဓဿမာနော ဝေရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

သွာဟံ အမူဠပညဿံ၊ ဝိဟရံ သာသနေ ရတော။
ဗြုယေန ဝိဟရိဿာမိ၊ သမ္ဗဇာနော ပဋိဿတော။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ တတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ဗုဒ္ဓဿမာနော ဝေရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

ဗြုယေန မေ စရတော စ၊ သမ္ဗောဓိ စေ ဘဝိဿတိ။
အညာတာ ဝိဟရိဿာမိ၊ သွေဝ အန္တော ဘဝိဿတိ။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ စတုတ္ထံ အတ္ထဝသံ သမ္ဗုဒ္ဓဿမာနော ဝေရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

စုတာဟံ မာနသာ ကာယာ၊ အာယံ ဟိတွာန မာနသံ။
ပုန ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိ၊ ဒေဝလောကမိ ဥက္ကမော။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ပဉ္စမံ အတ္ထဝသံ သမ္ဗုဒ္ဓဿမာနော ဝေရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

တေ၂ ပဏီတတရာ ဒေဝါ၊ အကနိဋ္ဌာ ယဿသိနော။
အန္တိမေ ဝတ္တမာနမိ၊ သော နိဝါသော ဘဝိဿတိ။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဆဋ္ဌံ အတ္ထဝသံ သမ္ဗုဒ္ဓဿမာနော ဝေရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

ဣမေ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဆ အတ္ထဝသေ သမ္ဗုဒ္ဓဿမာနော ဝေရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

၃၇၀။ အပရိယောသိတသင်္ကပ္ပေါ၊ ဝိစိကိစ္ဆော ကထံကထီ။
ဝိစရိံ ဒိဿမဒ္ဓါနံ၊ အန္တေသန္တော တထာဂတံ။

ယဿ မညာမိ သမဏေ၊ ပဝိဝိတ္ထဝိဟာရိနော။
သမ္ပဒ္ဓါ ဣတိ မညာနော၊ ဂစ္ဆာမိ တေ ဥပါသိတံ။

ကထံ အာရာဇော ဟောတိ၊ ကထံ ဟောတိ ဝိရာဇော။
ဣတိ ပုဋ္ဌာ န သမ္မာယန္တိ ၊ မဂ္ဂေ ပဋိပဒါသု စ။

တျဿ ယဒါ မံ ဇာနန္တိ၊ သက္ကော ဒေဝါနမာဂတော။
တျဿ မမေဝ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကိံ ကတွာ ပါပုဏီ ဣဒံ။

တေသံ ယထာသုတံ ဓမ္မံ၊ ဒေသယာမိ ဇနေ သုတံ ။
တေန အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ ဒိဋ္ဌော နော ဝါသဝေတိ စ။

ယဒါ စ ဗုဒ္ဓမဒ္ဓက္ခိံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဝိတာရဏံ။
သောမိ ဝိတဘယော အဇ္ဇေ၊ သမ္ပဒ္ဓံ ပယိရူပါသိယ ဝိ။

တဏှာသလ္လဿ ဟန္တာရံ၊ ဗုဒ္ဓံ အပုဋိပုဂ္ဂလံ။
အဟံ ဝန္တေ မဟာဝီရံ၊ ဗုဒ္ဓမာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။

ယံ ကရောမသိ ဗြဟ္မာနော၊ သမံ ဒေဝေဟိ မာရိသ။
တဒဇ္ဇ တုယံ ကဿာမ ၊ ဟန္တ သာမံ ကရောမ တေ။

တွမေဝ အသိံ သမ္ပဒ္ဓေါ၊ တုဝံ သတ္တာ အနုတ္တရော။
သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ နတ္ထိ တေ ပဋိပုဂ္ဂလောတိ။

၃၇၁။ အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္တော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တံ အာမန္တေသိ
“မဟူပကာရော ခေါ မေသိ တံ တာတ ပဉ္စသိခ၊ ယံ တံ ဘဂဝန္တံ ပဌမံ
ပသာဒေသိ၊ တယာ တာတ ပဌမံ ပသာဒိတံ ပစ္ဆာ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ
ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိမှာ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ပဒ္ဓံ။ ပေတ္တိကေ ဝါ ဌာနေ

၁-သန္တောန္တိ (သျှာ)
၄-ဒဿာမ (သျှာ၊ က)

၂-ဇနေသုတ (က-သိ)

၃-ပယိရူပါသိ (သျှာ၊ က)
၅-တုဝမေဝသိ (ဣ)

ဌပယိဿာမိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာ ဘဝိဿသိ၊ ဘဒ္ဒဉ္စ တေ သူရိယဝစ္ဆသံ ဒမ္ဗိ၊ သာ ဟိ တေ အဘိပတ္တိတာ”တိ။

အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပါဏိနာ ပထဝီ ပရာမသိတွာ တိက္ခတ္တံ ပုဒါနံ ပုဒါနေသိ “နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ- သမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ပုဒါပိဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ။ အညေသဉ္စ အသီတိယာ ဒေဝတာသဟဿာနံ။ ဣတိ ယေ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန အဇ္ဈိဋ္ဌပဉ္စာ ပုဋ္ဌာ၊ တေ ဘဂဝတာ ဗျာကတာ။ တသ္မာ ဣမဿ ဝေယျာကရဏဿ သက္ကပဉ္စာတွေဝ အဓိဝစနန္တိ။

သက္ကပဉ္စသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-မမာဒသဝေပဋ္ဌာနသုတ္တ

၃၇၂။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါကုရူသု ဝိဟရတိ ကမ္မာသမ္ပေ
နာမ ကုရူနံ နိဂမော။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။
“ဘဒ္ဒန္တေ”တိ ဝေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဥဒ္ဒေသ

၃၇၃။ ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ
သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဣယဿ
အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။

ကတမေ စတ္တာရော။ ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ
ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ-
ဒေါမနဿံ၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော
သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ
အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊
ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ
လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။

ဥဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ကာယာနုပဿနာ အာနာပါနပဗ္ဗ

၃၇၄။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။
ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရ-
ဂတောဝါ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ
သတိ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ။
ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော “ဒီဃံ အဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ
ပဿသန္တော “ဒီဃံ ပဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော
“ရဿံ အဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော “ရဿံ
ပဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ “သမ္ပကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိသာမီ”တိ

၁-ဘဒ္ဒန္တတိ (သီလျာဇု)

သိက္ခတိ၊ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဘမကာရော ဝါ ဘမကာရန္တေဝါသီ ဝါ ဒီဃံ ဝါ အဉ္စန္တော “ဒီဃံ အဉ္စာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ အဉ္စန္တော “ရဿံ အဉ္စာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော “ဒီဃံ အဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော “ဒီဃံ ပဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော “ရဿံ အဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော “ရဿံ ပဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ကာယော”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဣဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဝေဓိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

အာနာပါနပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ကာယာနုပဿနာ ဣရိယာပထပဗ္ဗ

၃၇၅။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂစ္ဆန္တော ဝါ “ဂစ္ဆာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ဌိတော ဝါ “ဌိတောမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ နိဿိန္တော ဝါ “နိဿိန္တောမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ သယာနော ဝါ “သယာနောမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ကာယော ပဏိဟိတော ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ

သုတ္တ]

ကာယာနုပဿနာ ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗ

၂၃၃

ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ကာယော” တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဝေဗ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဣရိယာပထပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

ကာယာနုပဿနာ သမ္ပဇာနပဗ္ဗ

၃၇၆။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိ၊ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိ၊ သမိဉ္စိတေ ပသာရိတေ သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိ၊ သင်္ခါပုတ္တစိဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိ၊ အသိတေ ဝိတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိ၊ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိ၊ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္တေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဝေဗ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမ္ပဇာနပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

ကာယာနုပဿနာ ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗ

၃၇၇။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္တကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ” ကာယေ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စိ ဝက္ကံ၊ ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ဝိဟကံ ပပ္ပါသံ၊ အန္တံ

ကာယာနုပဿနာ နဝသိဝထိကပဗ္ဗ

၃၇၉။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သေယျထာပိ ပသေယျ သရိရံ သိဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတံ ကောဟမတံ ဝါ ဒွိဟမတံ ဝါ တိဟမတံ ဝါ ဥဒ္ဓါမာတကံ ဝိနိလကံ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ဗိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝိ ဧဝံအနတိတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သေယျထာပိ ပသေယျ သရိရံ သိဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတံ ကာကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကုလလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကင်္ကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သုနခေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဗျဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဒိပိဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ^၁ ခဇ္ဇမာနံ ဝိဝိဓေဟိ ဝါ ပါဏကဇာတေဟိ ခဇ္ဇမာနံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ဗိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝိ ဧဝံအနတိတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သေယျထာပိ ပသေယျ သရိရံ သိဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတံ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ သမံသလောဟိတံ နှာရုသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ နိမံသလောဟိတမက္ခိတံ နှာရုသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ အပဂတမံသလောဟိတံ နှာရုသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ အပဂတသမ္ပန္နာနိ^၂ ဒိသာ ဝိဒိသာ ဝိက္ခိတ္တာနိ၊ အညေန ဟတ္ထဋ္ဌိကံ အညေန ပါဒဋ္ဌိကံ အညေန ဂေါပုကဋ္ဌိကံ^၃ အညေန ဇာန်ဋ္ဌိကံ အညေန ဣရုဋ္ဌိကံ အညေန ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ^၄ အညေန ဖာသုကဋ္ဌိကံ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ခန္ဓဋ္ဌိကံ^၅ အညေန ဂီဝဋ္ဌိကံ အညေန ဟနုကဋ္ဌိကံ အညေန ဒန္တဋ္ဌိကံ အညေန သီသကဋ္ဌာဟံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ဗိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝိ ဧဝံအနတိတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဝိဟရတိ။

၁-ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ၊ သုဂါနေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ၊ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ၊ (သျှာ၊ဗျ)
၂-အပဂတနှာရုသမ္ပန္နာနိ (သျှာ)
၃-“အညေန ဂေါပုကဋ္ဌိကံ”န္တိ ဣဒံ သိ-သျှာ-ဗျ ဖေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။
၄-၄-အညေန ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ကဏ္ဍကဋ္ဌိကံ အညေန ဖာသုကဋ္ဌိကံ အညေန ဥရုဋ္ဌိကံ အညေန အသဋ္ဌိကံ အညေန ဗာဟုဋ္ဌိကံ (သျှာ)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရိရံ သိဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတံ အဋ္ဌိကာနိ သေတာနိ သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါနိ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပုဉ္ဇကိတာနိ တေရောဝသိကာနိ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပူတိနိ စုဏ္ဏကဇာတာနိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယဗ္ဗိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝိ ဧဝံ- အနုတိတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ကာယော”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

နဝသိဝထိကပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

စုဒ္ဓသ ကာယာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာနုပဿနာ

၃၀၀။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ သာမိသံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ နိရာမိသံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “နိရာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ သာမိသံ ဧါ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ နိရာမိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “နိရာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ သာမိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ နိရာမိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “နိရာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ

ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာ-
 နုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ
 ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ။
 “အတ္ထိ ဝေဒနာ” တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ
 ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ
 လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ။

ဝေဒနာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

စိတ္တာနုပဿနာ

၃၀၁။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ “သရာဂံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိတရာဂံ ဝါ
 စိတ္တံ “ဝိတရာဂံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ။ သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ “သဒေါသံ စိတ္တ” န္တိ
 ပဇာနာတိ၊ ဝိတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ “ဝိတဒေါသံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ။ သမောဟံ
 ဝါ စိတ္တံ “သမောဟံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ “ဝိတမောဟံ
 စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ။ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ “သံခိတ္တံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိက္ခိတ္တံ
 ဝါ စိတ္တံ “ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ။ မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ “မဟဂ္ဂတံ စိတ္တ” န္တိ
 ပဇာနာတိ၊ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ “အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ။ သဥတ္တရံ
 ဝါ စိတ္တံ “သဥတ္တရံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ၊ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ “အနုတ္တရံ စိတ္တ” န္တိ
 ပဇာနာတိ။ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ “သမာဟိတံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ၊
 အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ “အသမာဟိတံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ။ ဝိမုတ္တံ
 ဝါ စိတ္တံ “ဝိမုတ္တံ စိတ္တ” န္တိ ပဇာနာတိ၊ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ “အဝိမုတ္တံ စိတ္တ” န္တိ
 ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
 စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ
 စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ
 စိတ္တ” န္တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ
 ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။
 ဧဝမိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

စိတ္တာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မာနုပဿနာ နိဝရဏပဗ္ဗ

၃၀၂။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္တံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္တော”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္တံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္တော”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္တဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္တဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ကာမစ္ဆန္တဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ဗျာပါဒဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ထိနမိဒ္ဓဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သုတ္တံ]

ဓမ္မာနုပဿနာ ခန္ဓပဗ္ဗ

၂၃၉

ယထာ စ ဥပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။

နိဝရဏပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မာနုပဿနာ ခန္ဓပဗ္ဗ

၃၀၃။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ၊ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ သညာ၊ ဣတိ သညာယ သမုဒယော၊ ဣတိ သညာယ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ သင်္ခါရာ၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္တင်္ဂမောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယ-ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။

ခန္ဓပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မာနုပဿနာ အာယတနပဗ္ဗ

၃၀၄။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။ ကထဗ္ဗ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုပဇာနာတိ၊ ရူပေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္ဇ တဒုဘယံ ပင်္ဂုစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ။

သောတဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ သဒ္ဓေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္ဇ တဒုဘယံ ပင်္ဂုစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ။

ဃာနဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ဂန္ဓေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္ဇ တဒုဘယံ ပင်္ဂုစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ။

ဇိဝှဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ရသေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္ဇ တဒုဘယံ ပင်္ဂုစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ။

ကာယဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္ဇ တဒုဘယံ ပင်္ဂုစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္ဇ ပဇာနာတိ။

သုတ္တံ]

ဓမ္မာနုပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ

၂၄၁

မနဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဓမ္မေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တော ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဣဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဇေပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိဓမ္မာပဟိရေသု အာယတနေသု။

အာယတနပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မာနုပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ

၃၈၅။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယ- သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိ-မတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ ၁။

ဓမ္မာနုပဿနာ သစ္စပဗ္ဗ

၃၀၆။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတူသု အရိယသစ္စေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတူသု အရိယသစ္စေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဂေါဂါပိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ဒုက္ခသစ္စာနိဒ္ဒေသ

၃၀၇။ ကဟမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သောကပရိဒေဂဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာပိ ဒုက္ခာ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခော၊ ဝိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခော၊ ယမ္ပိန္ဒံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာ။

၃၀၈။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ ဇာတိ သဉ္စာတိ ဩက္ကန္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ အာယတနာနံ ပဋိလာဘော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။

၁-ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။ ပဌမဘာဏဝါရံ (သျှာ)
၂-အပ္ပိယေဟိ။ ဝ။ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခောတိပါဠော ဧဝ တံနိဒ္ဒေသော စ ကတ္တမိ န ဒိဿတိ။
အဋ္ဌကထာယံပိ တံသံဝဏ္ဏနာ နတ္ထိ။
၃-ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ (က)

၃၈၉။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇရာ။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ ဇရာ ဇီရဏတာ ခဏ္ဍိစုံ ပါလိစုံ ဝလိတ္တစတာ အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇရာ။

၃၉၀။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ မရဏံ။ ယံ^၁ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ စုတိ စဝနတာ ဘေဒေါ အန္တရဇောနံ မဇ္ဈ မရဏံ ကာလကိရိယာ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ ဇီဝိတိန္ဒြိယသုပစ္ဆေဒေါ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မရဏံ။

၃၉၁။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သောကော။ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္ဓာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ သောကော သောစနာ သောစိတတ္ထံ အန္တောသောကော အန္တော-ပရိသောကော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သောကော။

၃၉၂။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိဒေဝေါ။ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရည-တရေန ဗျသနေန သမန္ဓာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာဒေဝေါ ပရိဒေဝေါ အာဒေဝနာ ပရိဒေဝနာ အာဒေဝိတတ္ထံ ပရိဒေဝိတတ္ထံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရိဒေဝေါ။

၃၉၃။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကာယိကံ ဒုက္ခံ ကာယိကံ အသာတံ ကာယသမ္ပဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ။

၃၉၄။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေါမနဿံ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စေတသိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ အသာတံ မနောသမ္ပဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒေါမနဿံ။

၃၉၅။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဥပါယာသော။ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အည-တရညတရေန ဗျသနေန သမန္ဓာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာယာသော ဥပါယာသော အာယာသိတတ္ထံ ဥပါယာသိတတ္ထံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဥပါယာသော။

၃၉၆။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။ ဣမ ယဿ တေ ဟောန္တိ အနိဋ္ဌာ အကန္တာ အမနာပါ ရူပါ သဒ္ဓါ ဂန္ဓာ ရဿ ဖောဠုဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ယေ ဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ အနတ္တကာမာ အဟိတကာမာ အဗာသုကကာမာ အယောဂက္ခေမကာမာ၊ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိံ သင်္ဂတိ သမာဂမော သမောဓာနံ မိဿိဘာဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

၃၉၇။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ ဒုက္ခော။ ဣမ ယဿ တေ ဟောန္တိ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ရူပါ သဒ္ဓါ ဂန္ဓာ ရဿ ဖောဠုဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ယေ ဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ အတ္တကာမာ ဟိတကာမာ ဖာသုကကာမာ ယောဂက္ခေမကာမာ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ ဘာတာ ဝါ ဘဂိနိ ဝါ မိတ္တာ ဝါ အမစ္စာ ဝါ ဣတိသာလောဟိတာ ဝါ၊ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိံ အသင်္ဂတိ အသမာဂမော အသမောဓာနံ အမိဿိဘာဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ ဒုက္ခော။

၃၉၈။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဇာတိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န ဇာတိဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဇာတိ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဇရာဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န ဇရာဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဇရာ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဗျာဓိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န ဗျာဓိဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဗျာဓိ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ မရဏဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န မရဏဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော မရဏံ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

၃၉၉။ ကတမေ စဘိက္ခဝေ သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ သေယျထိဒံ၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော၊ သညှပါဒါနက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

သဗုဒ္ဓယသစ္စနိဒ္ဒေသ

၄၀၀။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ^၁ အရိယသစ္စံ။ ယာယံ တဏှာ ပေါနောတ္တဝိကာ^၂ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ^၃ တတြိတတြာဘိနန္ဒိနိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ကတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ စက္ခု လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ သောတံ လောကေ။ ပ။ ဃာနံ လောကေ။ ဇိဝှါ လောကေ။ ကာယော လောကေ။ မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပါ လောကေ။ သဒ္ဓါ လောကေ။ ဂန္ဓာ လောကေ။ ရသာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ။ ဓမ္မာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ။ သောတဝိညာဏံ လောကေ။ ဃာနဝိညာဏံ လောကေ။ ဇိဝှါဝိညာဏံ လောကေ။ ကာယဝိညာဏံ လောကေ။ မနော-ဝိညာဏံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

စက္ခုသမ္ပဿော လောကေ။ သောတသမ္ပဿော လောကေ။ ဃာနသမ္ပဿော လောကေ။ ဇိဝှါသမ္ပဿော လောကေ။ ကာယသမ္ပဿော လောကေ။ မနော-သမ္ပဿော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

၁-ဒုက္ခသမုဒယော (သျှာ) ၂-ပေါနောဘဝိကာ (သီ၊ ဣ) ၃-နန္ဒိရာဂသဟဂတာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ သောဇာသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဃာနသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဇိဝှိသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ကာယသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပသညာ လောကေ။ သဒ္ဓသညာ လောကေ။ ဂန္ဓသညာ လောကေ။ ရသသညာ လောကေ။ ဖောဠဗ္ဗသညာ လောကေ။ ဓမ္မသညာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ သဒ္ဓသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ ဂန္ဓသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ ရသသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ ဖောဠဗ္ဗသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ ဓမ္မသဇ္ဇေတနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပတဏှာ လောကေ။ သဒ္ဓတဏှာ လောကေ။ ဂန္ဓတဏှာ လောကေ။ ရသတဏှာ လောကေ။ ဖောဠဗ္ဗတဏှာ လောကေ။ ဓမ္မတဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပဝိတက္ကော လောကေ။ သဒ္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ဂန္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ရသဝိတက္ကော လောကေ။ ဖောဠဗ္ဗဝိတက္ကော လောကေ။ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပဝိစာရော လောကေ။ သဒ္ဓဝိစာရော လောကေ။ ဂန္ဓဝိစာရော လောကေ။ ရသဝိစာရော လောကေ။ ဖောဠဗ္ဗဝိစာရော လောကေ။ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။

နိရောဓသေဓ္စနိဋ္ဌေသ

၄၀၁။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ^၁ အရိယသစ္စံ။ ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓေ စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။

၁-ဒုက္ခနိရောဓေ (သျာ)

သာ ခေါ် ပနေသာ ဘိက္ခုဝေ တဏှာ ကတ္ထ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ကတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ စက္ခု လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ သောတံ လောကေ။ ပ။ ဃာနံ လောကေ။ ဇိဝှါ လောကေ။ ကာယော လောကေ။ မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပါ လောကေ။ သဒ္ဓါ လောကေ။ ဂန္ဓာ လောကေ။ ရဿ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ။ ဓမ္မာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ။ သောတဝိညာဏံ လောကေ။ ဃာနဝိညာဏံ လောကေ။ ဇိဝှါဝိညာဏံ လောကေ။ ကာယဝိညာဏံ လောကေ။ မနော-ဝိညာဏံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

စက္ခုသမ္ပဿော လောကေ။ သောတသမ္ပဿော လောကေ။ ဃာနသမ္ပဿော လောကေ။ ဇိဝှါသမ္ပဿော လောကေ။ ကာယသမ္ပဿော လောကေ။ မနော-သမ္ပဿော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ သောတသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဃာနသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဇိဝှါသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ကာယသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပသညာ လောကေ။ သဒ္ဓသညာ လောကေ။ ဂန္ဓသညာ လောကေ။ ရဿသညာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ လောကေ။ ဓမ္မသညာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

သုတ္တ]

မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသ

၂၄၉

ရူပသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ သဒ္ဓသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ ဂန္ဓသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ ရသသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ ဖောဠဗ္ဗသဇ္ဇေတနာ လောကေ။ ဓမ္မသဇ္ဇေတနာ လောကေ ဂိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပတဏှာ လောကေ။ သဒ္ဓတဏှာ လောကေ။ ဂန္ဓတဏှာ လောကေ။ ရသတဏှာ လောကေ။ ဖောဠဗ္ဗတဏှာ လောကေ။ ဓမ္မတဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပဝိတက္ကော လောကေ။ သဒ္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ဂန္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ရသဝိတက္ကော လောကေ။ ဖောဠဗ္ဗဝိတက္ကော လောကေ။ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပဝိစာရော လောကေ။ သဒ္ဓဝိစာရော လောကေ။ ဂန္ဓဝိစာရော လောကေ။ ရသဝိစာရော လောကေ။ ဖောဠဗ္ဗဝိစာရော လောကေ။ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။

မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသ

၄၀၂။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

ကဘမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခေ ဉာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ^၁ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ ဖရူသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ သမ္ဗပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါယာမော။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌ္ဍိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါယာမော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဂိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ

၁-ဝေရမဏီ (က)

သုတ္တံ]

မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသ

၂၅၁

အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ၊ သတော စ သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ၊ တတိယံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။

၄၀၃။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတုသု အရိယသစ္စေသု။

သစ္စပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၀၄။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တဝဿာနိ၊ တဿ ခုဒ္ဓန္တံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါရိကုဒံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။

တိဋ္ဌန္တ၊ ဘိက္ခဝေ သတ္တဝဿာနိ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ ဆ ဝဿာနိ။ပ။ ပဉ္စ ဝဿာနိ။ စတ္တာရိ ဝဿာနိ။ တိဏိ ဝဿာနိ။ ဒွေ ဝဿာနိ။ ဧကံ ဝဿံ။ တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ ဧကံ ဝဿံ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တမာသာနိ၊ တဿ ခုဒ္ဓန္တံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါရိကုဒံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။

တိဋ္ဌန္တ၊ ဘိက္ခဝေ သတ္တ မာသာနိ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ
 စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ ဆ မာသာနိ။ပ။ ပဉ္စ မာသာနိ။
 စတ္တာရိ မာသာနိ။ တိဏိ မာသာနိ။ ဒွေ မာသာနိ။ ဧကံ မာသံ။ အခုမာသံ။
 တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ အခုမာသော။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော
 သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တာဟံ၊ တဿ ဒွိန္ဒံ ဖလာနံ အညတရံ
 ဖလံ ပါဠိကံခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာတိ။

၄၀၅။ “ကောယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ပိသုဒ္ဓိယာ
 သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဣယဿ
 အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ
 ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ
 တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀-ပါယာသိသုတ္တ

၄၀၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ ကုမာရကဿပေါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ယေန သေတဗျာ နာမ ကောသလာနံ နဂရံ တဒဝသရိ၊ တတြိ သုဒံ အာယသ္မာ ကုမာရကဿပေါ သေတဗျာယံ ဝိဟရတိ ဥတ္တရေန သေတဗျံ သိံသပါဝနေံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပါယာသိ ရာဇညော သေတဗျံ အဇ္ဈာဝသတိ သတ္တုဿဒံ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ သဓညံ ရာဇဘောဂ္ဂံ ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နံ ရာဇေါယံ မြဟ္မဒေယျံ။

ပါယာသိရာဇညဝတ္ထု

၄၀၇။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပါယာသိဿ ရာဇညဿ ဝေရူပံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အသောသုံ ခေါ သေတဗျကာ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ “သမဏော ခလု ဘော ကုမာရကဿပေါ သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကော ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သေတဗျံ အနုပ္ပတ္တော သေတဗျာယံ ဝိဟရတိ ဥတ္တရေန သေတဗျံ သိံသပါဝနေ။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ကုမာရကဿပံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော ‘ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော မေဓာဝိ ဗဟုသုတော စိတ္တကထိ ကလျာဏပဋိဘာနော ဝုဒ္ဓေါ? စေဝ အရဟာ စ’။ သာဓု ခေါ ပန တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတိ”တိ။ အထ ခေါ သေတဗျကာ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ သေတဗျာယ နိက္ခမိတွာ သဗံသဗီ ဂဏီဘူတာ ဥတ္တရေနမုခေါ ဂစ္ဆန္တိ ယေန သိံသပါဝနံ”။

၄၀၈။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပါယာသိ ရာဇညော ဥပရိပါသာဒေ ဒိဝါသေယျံ ဥပဂတော ဟောတိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ပါယာသိ ရာဇညော သေတဗျကေ မြာဟ္မဏဂဟပတိကေ သေတဗျာယ နိက္ခမိတွာ သဗံသဗီ ဂဏီဘူတေ ဥတ္တရေနမုခေ ဂစ္ဆန္တေ ယေန သိံသပါဝနံ”။ ဒိဿာ ခတ္ထံ

၁-သိသပါဝနေ (သျှာ)

၂-သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ (သိ၊ဇု)

၃-ဗုဒ္ဓေါ (သျှာ၊က)

၄-ယေန သိံသပါဝနံ၊ တေနပဿကံမန္တိ (သိ၊ဇု)

၅-ယေန သိံသပါဝနံ၊ တေနပဿကံမန္တေ (သိ၊ဇု)

အာမန္တေသိ “ကိံ န ခေါ ဘော ခတ္ထေ သေတဗျကာ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ သေတဗျာယ နိက္ခမိတွာ သဃံသဃီ ဂဏီဘူတာ ဥတ္တရေနမုခါ ဂစ္ဆန္တိ ယေန သိံသပါဝနံ”န္တိ။

အတ္ထိ ခေါ ဘော သမဏော ကုမာရကဿပေါ သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကော ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံသေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သေတဗျံ အနုပ္ပတ္တော သေတဗျာယံ ဝိဟရတိ ဥတ္တရေန သေတဗျံ သိံသပါဝနေ။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တိ ကုမာရကဿပံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂတော “ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော မေခေဝိ ဗဟုဿုတော စိတ္တကထိ ကလျာဏပဋိဘာနော ဝုဒ္ဓေါ စေဝ အရဟာ စာ”တိ။ တမေတေ? ဘဝန္တိ ကုမာရကဿပံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမန္တိတိ။ တေန ဟိ ဘော ခတ္ထေ ယေန သေတဗျကာ မြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကာ တေနပသင်္ကမံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ သေတဗျကေ မြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကေ ဧဝံ ဝဒေဟိ “ပါယာသိ ဘော ရာဇညော ဝေမာဟ ‘အာဂမေန္တ၊ ကိရ ဘဝန္တော ပါယာသိဝိ ရာဇညော သမဏံ ကုမာရကဿပံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ၊ ပုရာ သမဏော ကုမာရကဿပေါ သေတဗျကေ မြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကေ ဗာလေ အဗျတ္တေ သညာပေတိ ‘ဣတိဝိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ။ နထိ ဟိ ဘော ခတ္ထေ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ ဧဝံ ဘောတိ ခေါ သော ခတ္တာ ပါယာသိဿ ရာဇညဿ ပဋိသုတွာ ယေန သေတဗျကာ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ သေတဗျကေ မြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကေ တေဒဝေါစ “ပါယာသိ ဘော ရာဇညော ဝေမာဟ ‘အာဂမေန္တ၊ ကိရ ဘဝန္တော ပါယာသိဝိ ရာဇညော သမဏံ ကုမာရကဿပံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ”တိ။

၄၀၉။ အထ ခေါ ပါယာသိ ရာဇညော သေတဗျကေဟိ မြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကေဟိ ပရိဝုတော ယေန သိံသပါဝနံ ယေနာယသ္မာ ကုမာရ-ကဿပေါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ ကုမာရကဿပေန

၁-တ္ထ ဖန သဗ္ဗတ္ထဝိ ဝေမေဝ ဒိဿတိ၊ နတ္ထိ ပါဠိန္တရံ။ ၂-အရဟာ စ (သျာ၊က) ၃-တမေနံ တေ (သိ၊က)၊ တမေနံ (ဣ)

သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိံ။ သေတဗျကာပိ ခေါ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ အပ္ပေကစ္စေ အာယသ္မန္တံ ကုမာရကဿပံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိံ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ အာယသ္မတာ ကုမာရကဿပေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံ သု၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိံ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ ယေနာယသ္မာ ကုမာရကဿပေါ တေနဉ္စလိံ ပဏာမေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိံ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ နာမဂေါတ္ထံ သာဝေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိံ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ တုဏှိဘူတာ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိံ သု။

နတ္ထိကဝါစ

၄၁၀။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ပါယာသိ ရာဇညော အာယသ္မန္တံ ကုမာရကဿပံ တေဒဝေါစ “အဟဋ္ဌိ ဘော ကဿပ ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ”။ နာဟံ ရာဇည ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ အဒ္ဓသံ ဝါ အသောသိံ ဝါ။ ကထဋ္ဌိ နာမ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၁) စန္ဒိမသုရိယဥပမာ

၄၁၁။ တေန ဟိ ရာဇည တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ဒမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိံ မညသိ ရာဇည၊ ဣမေ စန္ဒိမသုရိယာ ဣမသ္မိံ ဝါ လောကေ ပရသ္မိံ ဝါ၊ ဒေဝါ ဝါ တေ မနုဿာ ဝါ တိ။ ဣမေ ဘော ကဿပ စန္ဒိမသုရိယာ ပရသ္မိံ လောကေ န ဣမသ္မိံ၊ ဒေဝါ တေ န မနုဿာတိ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၁၂။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဝေမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေတ္ထေ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည ပရိယာယော၊ ယေန တေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတ-ဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ ယထာ ကထံ ဝိယ ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ မိတ္တာပစ္စာ ဉှတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နာဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပီ အဘိဇ္ဈာလူ ဗျာပန္နစိတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တေ အပရေန သမယေန အာဗာဓိကာ ဟောန္တိ ဒုက္ခိတာ ဗာဠဝိလာနာ။ ယဒါဟံ ဇာနာမိ “န ဒါနိမေ ဣမမှာ အာဗာဓာ ဝုဠဟိဿန္တိ”တိ၊ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ “သန္တိ ခေါ ဘော ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယေ တေ ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နာဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပီ အဘိဇ္ဈာလူ ဗျာပန္နစိတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ’တိ။ ဘဝန္တော ခေါ ပါဏာတိပါတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပီ အဘိဇ္ဈာလူ ဗျာပန္နစိတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သစေ တေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ ဝစနံ၊ ဘဝန္တော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ၊ သစေ ဘော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျာထ၊ ယေန မေ အာဂန္တာ အာရောစေယျာထ ‘ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ၊ ဘဝန္တော ခေါ ပန မေ သဒ္ဓါယိကာ ပစ္စယိကာ၊ ယံ ဘဝန္တေဟိ ဒိဋ္ဌိ၊ ယထာ သာမံ ဒိဋ္ဌိ ဧဝမေတံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တေ မေ “သာဓူ”တိ ပဋိဿုတွာ နေဝ အာဂန္တာ အာရောစေန္တိ၊ န ပန ဒုတံ ပဟိဏန္တိ။ အယဒ္ဓိခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတ-ဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၂) စောရဥပမာ

၄၁၃။ တေန ဟိ ရာဇည တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ၊ ဝံ ကိံ မညသိ ရာဇည၊ ဣမ တေ ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိ၊ ဝဟေတွာ ဒဿေယျု၊ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဒဏ္ဍံ ပဏေဟိ”တိ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဒဠာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဂါဠုဗန္ဓနံ

ဗန္ဓိတွာ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတွာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ ၊
 သိဗ်ာဋကေန သိဗ်ာဋကံ ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ဒက္ခိ-
 ဏတော နဂရဿ အာဃာတနေ သီသံ ဆိန္ဒထာ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ
 ပဋိဿုတွာ တံ ပုရိသံ ဒဠာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္စာဗာဟံ ဂါဠုဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ခုရမုဏ္ဍံ
 ကရိတွာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိဗ်ာဋကေန သိဗ်ာဋကံ
 ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ အာဃာတနေ
 နိသီဒါပေယျ။ လဘေယျ န ခေါ သော စောရော စောရဃာတေသု
 “အာဂမေန္တ၊ တာဝ ဘဝန္တော စောရဃာတာ အမုကသ္မိံ မေ ဂါမေ ဝါ
 နိဂမေ ဝါ မိတ္တာမစ္စာ ဉ္ဇုတိသာလောဟိတာ၊ ယာဝါဟံ တေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ
 အာဂစ္ဆာမိ”တိ၊ ဥဒါဟု ဝိပ္ပလပန္နဿေဝ စောရဃာတာ သီသံ ဆိန္ဒေယျန္တိ။
 န ဟိ သော ဘော ကဿပ စောရော လဘေယျ စောရဃာတေသု “အာဂမေန္တ၊
 တာဝ ဘဝန္တော စောရဃာတာ အမုကသ္မိံ မေ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ မိတ္တာမစ္စာ
 ဉ္ဇုတိသာလောဟိတာ၊ ယာဝါဟံ တေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ အာဂစ္ဆာမိ”တိ။ အထ ခေါ
 နံ ဝိပ္ပလပန္နဿေဝ စောရဃာတာ သီသံ ဆိန္ဒေယျန္တိ။ သော ဟိ နာမ ရာဇည
 စောရော မနုဿော မနုဿဘူတေသု စောရဃာတေသု န လဘိဿတိ
 “အာဂမေန္တ၊ တာဝ ဘဝန္တော စောရဃာတာ အမုကသ္မိံ မေ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ
 ဝါ မိတ္တာမစ္စာ ဉ္ဇုတိသာလောဟိတာ၊ ယာဝါဟံ တေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ အာဂစ္ဆာ-
 မိ”တိ။ ကိံ ပန တေ မိတ္တာမစ္စာ ဉ္ဇုတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတီ
 အဒိန္နာဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ
 သမ္ပပ္ပလာဘီ အဘိဇ္ဈာလူ ဗျာပန္နမိတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ
 မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ လဘိဿန္တိ နိရယပါလေသု
 “အာဂမေန္တ၊ တာဝ ဘဝန္တော နိရယပါလာ၊ ယာဝ မယံ ပါယာသိဿ
 ရာဇညဿ ဂန္ဓာ အာရောစေမ ‘ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ
 သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ”။
 ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော
 လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ
 ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၁၄။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဝေမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ
 ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ

၁-ကာရေတွာ (သျှာ၊ က) ၂-ရထိယာယ ရထိယံ (ဗဟုသု)

သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည ပရိယာယော၊
 ယေန တေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊
 နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။
 အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ
 “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတ-
 ဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ ယထာ ကထံ ဝိယ ရာဇညာတိ။ ဣမ
 မေ ဘော ကဿပ မိတ္တာမစ္စာ ဉှတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတာ
 ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ
 မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရုသာယ ဝါစာယ
 ပဋိဝိရတာ သဗ္ဗပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလူ အဗျာပန္နစိတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊
 တေ အပရေန သမယေန အာဗာဓိကာ ဟောန္တိ ဒုက္ခိတာ ဗာဠုဂိလာနာ။
 ယဒါဟံ ဇာနာမိ “န ဒါနိမေ ဣမမှာ အာဗာဓာ ဝုဠဟိဿန္တိ”တိ။ တျာဟံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ “သန္တိ ခေါ ဘော ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယေ တေ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ
 ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ
 ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ သဗ္ဗပ္ပလာပါ
 ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလူ အဗျာပန္နစိတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ
 ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ”တိ။ ဘဝန္တော ခေါ ပါဏာတိ-
 ပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ
 မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရုသာယ
 ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ သဗ္ဗပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလူ အဗျာပန္နစိတ္တာ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သစေ တေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ ဝစနံ၊ ဘဝန္တော
 ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ။ သစေ
 ဘော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေ-
 ယျာယ။ ယေန မေ အာဂန္တာ အာရောစေယျာယ ‘ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော
 လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ
 ဝိပါကော’တိ။ ဘဝန္တော ခေါ ပန မေ သဒ္ဓါယိကာ ပစ္စယိကာ၊ ယံ ဘဝန္တေဟိ
 ဒိဋ္ဌိ၊ ယထာ သာမံ ဒိဋ္ဌိ ဧဝမေတံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တေ မေ “သာရူ”တိ
 ပဋိဿုတွာ နေဝ အာဂန္တာ အာရောစေန္တိ၊ န ပန ဒူတံ ပဟိဏန္တိ။ အယဗ္ဗိ
 ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ
 “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတ-
 ဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၃) ဂူထကူပပုရိသဥပမာ

၄၁၅။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ။ ဥပမာယ မိကေက္ခေ^၁ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ သေယျထာပိ ရာဇည ပုရိသော ဂူထကူပေ သသီသကံ^၂ နိမုဂ္ဂေါ အဿ။ အထ တံ ပုရိသေ အာဏာပေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တံ ပုရိသံ တမ္မာ ဂူထကူပ ဥဒ္ဓရထာ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ ပဋိဿုတွာ တံ ပုရိသံ တမ္မာ ဂူထကူပ ဥဒ္ဓရေယျံ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တဿ ပုရိသဿ ကာယာ ဝေဠုပေသိကာဟိ ဂူထံ သုနိမ္မဇ္ဇိတံ နိမ္မဇ္ဇထာ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ ပဋိဿုတွာ တဿ ပုရိသဿ ကာယာ ဝေဠုပေသိကာဟိ ဂူထံ သုနိမ္မဇ္ဇိတံ နိမ္မဇ္ဇေယျံ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တဿ ပုရိသဿ ကာယံ ပဏ္ဍုမတ္တိကာယ တိက္ခတ္တု သုဗ္ဗဋ္ဌိတံ ဥဒ္ဓရေယျံ”တိ။ တေ တဿ ပုရိသဿ ကာယံ ပဏ္ဍုမတ္တိကာယ တိက္ခတ္တု သုဗ္ဗဋ္ဌိတံ ဥဒ္ဓရေယျံ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တံ ပုရိသံ တေလေန အပ္ပဋိတွာ သုခုမေန စုဏ္ဏေန တိက္ခတ္တု သုပဓောတံ ကရေထာ”တိ။ တေ တံ ပုရိသံ တေလေန အပ္ပဋိတွာ သုခုမေန စုဏ္ဏေန တိက္ခတ္တု သုပဓောတံ ကရေယျံ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တဿ ပုရိသဿ ကေသမသံ ကပေထာ”တိ။ တေ တဿ ပုရိသဿ ကေသမသံ ကပေယျံ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တဿ ပုရိသဿ မဟန္တဉ္စ မာလံ မဟန္တဉ္စ ဝိလေပနံ မဟန္တိနိ စ ဝတ္ထာနိ ဥပဟရထာ”တိ။ တေ တဿ ပုရိသဿ မဟန္တဉ္စ မာလံ မဟန္တဉ္စ ဝိလေပနံ မဟန္တိနိ စ ဝတ္ထာနိ ဥပဟရေယျံ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တံ ပုရိသံ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ ပဉ္စကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေထာ”တိ။ တေ တံ ပုရိသံ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ ပဉ္စကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေယျံ။

တံ ကိံ မညသိ ရာဇည၊ အဝိ န တဿ ပုရိသဿ သုနာတဿ သုဝိလိက္ခဿ သုကပ္ပိတကေသမသုဿ အာမုက္ကမာလာဘရဏဿ ဩဒါတဝတ္ထဝသနဿ ဥပရိပါသာဒဝရဂတဿ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတဿ သမင်္ဂိဘူတဿ ပရိစာရယမာနဿ ပုနဒေဝ တသ္မိံ ဂူထကူပေ နိမ္မဇ္ဇိတုကာမတာ^၃ အဿာတိ။ နော ဟိဒံ ဘော ကဿပ။ တံ ကိဿ ဟေတု။ အသုစိ ဘော ကဿပ ဂူထကူပေါ အသုစိ စေဝ အသုစိသင်္ခါတော စ ဒုဂ္ဂန္ဓော စ ဒုဂ္ဂန္ဓသင်္ခါတော စ ဇေဂစ္ဆော စ

၁-ဥပမာယမိကေက္ခေ (သီ၊ သျှာ)၊ ဥပမာယမိ ဣကေက္ခေ (ဣ) ၂-သသီသကော (သျှာ)
 ၃-သုဗ္ဗဋ္ဌိတံ ဥဒ္ဓရေယျာတိ (က) ၄-နိမ္မဇ္ဇိတုကာမတာ (သျှာ၊ က)

ဇေဂ္ဂသင်္ခါတော စ ပဋိက္ခလော စ ပဋိက္ခလသင်္ခါဘော စာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ
 ရာဇည မနုဿာ ဒေဝါနံ အသုစိ စေဝ အသုစိသင်္ခါတာ စ ဒုဂ္ဂန္ဓာ စ ဒုဂ္ဂန္ဓသင်္ခါတာ
 စ ဇေဂ္ဂန္ဓာ စ ဇေဂ္ဂသင်္ခါတာ စ ပဋိက္ခလော စ ပဋိက္ခလသင်္ခါတာ စ။
 ယောဇနသတံ ခေါ ရာဇည မနုဿဂန္ဓော ဒေဝေ ဥဗ္ဗာဓတိ။ ကိံ ပန တေ
 မိတ္တာမစ္စာ ဉ္ဇတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ
 ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ
 ပိသုကာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ သမ္ပပ္ပလာပါ
 ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလူ အဗျာပန္နမိတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ
 ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ၊ တေ အာဂန္ဓာ အာရောစေဿန္တိ
 “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ
 သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည
 ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ
 ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၁၆။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ
 ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ
 သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည
 ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ
 ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ မိတ္တာမစ္စာ ဉ္ဇတိသာလောဟိတာ
 ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသု-
 မိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာ-
 ဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ တေ အပရေန သမယေန အာဗာဓိကာ ဟောန္တိ
 ဒုက္ခိတာ ဗာဠုဂိလာနာ။ ယဒါဟံ ဇာနာမိ “န ဒါနိမေ ဣမမှာ
 အာဗာဓာ ဝုဠဟိဿန္တိ”တိ၊ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ “သန္တိ
 ခေါ ဘော ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယေ
 တေ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသု-
 မိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ
 ပဋိဝိရတာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ
 ဥပပန္နန္တိ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတန္တိ။ ဘဝန္တော ခေါပါဏာတိပါတာ
 ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ
 မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ သစေ တေသံ
 ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ ဝစနံ၊ ဘဝန္တော ကာယဿ ဘေဒါ

ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ၊ သစေ ဘော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျာထ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ၊ ယေန မေ အာဂန္တာ အာရောစေယျာထ ‘ဗုဒ္ဓိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ။ ဘဝန္တော ခေါ ပန မေ သဒ္ဓါယိကာ ပစ္စယိကာ၊ ယံ ဘဝန္တေဟိ ဒိဋ္ဌိ၊ ယထာ သာမံ ဒိဋ္ဌိ ဝေမေတံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တေ မေ “သာရူ”တိ ပဋိသုတ္တာ နေဝ အာဂန္တာ အာရောစေန္တိ၊ န ပန ခူတံ ပဟိဏန္တိ။ အယဗ္ဗိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဗုဒ္ဓိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၄) တာဝတိံသဒေဝဥပမာ

၄၁၇။ တေန ဟိ ရာဇည တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ။ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ ယံ ခေါ ပန ရာဇည မာနုဿကံ ဝဿသတံ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဧသော ဧကော ရတ္တိန္ဒြိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗိ ဝဿသဟဿံ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ယေ တေ မိတ္တာ-မစ္စာ ဉာတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာ-မေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ။ သစေ ပန တေသံ ဧဝံ ဘဝိဿတိ “ယာဝ မယံ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ရတ္တိန္ဒြိဝါ ဒိဗ္ဗေဟိ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမဂီဘူတာ ပရိစာရေမ၊ အထ မယံ ပါယာသိဿ ရာဇညဿ ဂန္တာ အာရောစေယျာမ ‘ဗုဒ္ဓိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ”။ အပိ နု တေ အာဂန္တာ အာရောစေယျံ “ဗုဒ္ဓိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ နော ဟိဒံ ဘော ကဿပ။ အပိ ဟိ မယံ ဘော ကဿပ စိရံ ကာလင်္ဂတာပိ ဘဝေယျာမ။ ကော ပနေတံ ဘောတော ကဿပဿ

အာရောစေတိ “အတ္ထိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ “ဧဝံဒီဃာယုကာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ။ န မယံ ဘောတော ကဿပဿ သဒ္ဓဟာမ “အတ္ထိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ “ဧဝံဒီဃာယုကာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါတိ။

(၅) ဇစ္စန္ဒုပမာ

၄၁၀။ သေယျထာပိ ရာဇည ဇစ္စန္ဒော ပုရိသော န ပဿေယျ ကဏှသုက္ကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ နီလကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ ပီတကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ လောဟိတကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ မဉ္ဇိဋ္ဌကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ သမဝိသမံ၊ န ပဿေယျ တာရကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ စန္ဒိမသုရိယေ၊ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “နတ္ထိ ကဏှသုက္ကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ ကဏှသုက္ကာနံ ရူပါနံ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ နီလကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ နီလကာနံ ရူပါနံ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ ပီတကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ ပီတကာနံ ရူပါနံ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ လောဟိတကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ လောဟိတကာနံ ရူပါနံ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ မဉ္ဇိဋ္ဌကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ မဉ္ဇိဋ္ဌကာနံ ရူပါနံ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ သမဝိသမံ၊ နတ္ထိ သမဝိသမဿ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ တာရကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ တာရကာနံ ရူပါနံ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ စန္ဒိမသုရိယာ၊ နတ္ထိ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဒဿာဝိ။ အဟမေတံ န ဇာနာမိ၊ အဟမေတံ န ပဿာမိ၊ တသ္မာ တံ နတ္ထိ”တိ။ သမ္မာ န ခေါ သော ရာဇည ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟိဒံ ဘော ကဿပ၊ အတ္ထိ ကဏှသုက္ကာနိ ရူပါနိ၊ အတ္ထိ ကဏှသုက္ကာနံ ရူပါနံ ဒဿာဝိ။ အတ္ထိ နီလကာနိ ရူပါနိ၊ အတ္ထိ နီလကာနံ ရူပါနံ ဒဿာဝိ။ပ။ အတ္ထိ သမဝိသမံ၊ အတ္ထိ သမဝိသမဿ ဒဿာဝိ။ အတ္ထိ တာရကာနိ ရူပါနိ၊ အတ္ထိ တာရကာနံ ရူပါနံ ဒဿာဝိ။ အတ္ထိ စန္ဒိမသုရိယာ၊ အတ္ထိ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဒဿာဝိ။ “အဟမေတံ န ဇာနာမိ၊ အဟမေတံ န ပဿာမိ၊ တသ္မာ တံ နတ္ထိ”တိ။ န ဟိ သော ဘော ကဿပ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇည ဇစ္စန္ဒုပမော မညေ ပဋိဘာသိ ယံ မံ တံ ဧဝံ ဝဒေသိ။

ကော ပနေတံ ဘောတော ကဿပဿ အာရောစေတိ “အတ္ထိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ “ဧဝံဒီဃာယုကာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ။ န မယံ ဘောတော ကဿပဿ သဒ္ဓဟာမ “အတ္ထိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ “ဧဝံဒီဃာယုကာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါတိ။ န ခေါ ရာဇည ဧဝံ ပရော လောကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ယထာ တံ မညသိ ဣမိနာ မံသစက္ခုနာ။ ယေ ခေါ တေ ရာဇည သမဏဗြာဟ္မဏာ အရညဝနပတ္တာနိ ပန္နာနိ သေနာသနာနိ

ပဋိသေဝန္တိ၊ တေ တတ္ထ အပ္ပမတ္တာ အာတာဝိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရန္တာ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဝိသောဓေန္တိ၊ တေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန ဣမဉ္ဇေဝ လောကံ ပဿန္တိ ပရမ္မ သတ္တေ စ ဩပပါတိကေ။ ဝေဇ္ဇ ခေါ ရာဇည ပရော လောကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နက္ခေဝ ယထာ တံ မညသိ ဣမိနာ မံသစက္ခုနာ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၁၉။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဝေမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ ရာဇညာတိ။ ဣဓာဟံ ဘော ကဿပ ပဿာမိ သမဏဗြာဟ္မဏေ သီလဝန္တေ ကလျာဏဓမ္မေ ဇီဝိတုကာမေ အမရိတုကာမေ သုခကာမေ ဒုက္ခပဋိက္ခလေ။ တဿ မယံ ဘော ကဿပ ဧဝံ ဟောတိ၊ သစေ ခေါ ဣမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မော ဧဝံ ဇာနေယျံ “ဣတော နော မတာနံ သေယျော ဘဝိဿတိ”တိ။ ဣဒါနိမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မော ဝိသံ ဝါ ခါဒေယျံ၊ သတ္ထိ ဝါ အာဟရေယျံ၊ ဥဗ္ဗန္ဓိတွာ ဝါ ကာလင်္ဂရေယျံ၊ ပပါတေ ဝါ ပပတေယျံ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဣမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မော န ဧဝံ ဇာနန္တိ “ဣတော နော မတာနံ သေယျော ဘဝိဿတိ”တိ။ တသ္မာ ဣမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မော ဇီဝိတုကာမာ အမရိတုကာမာ သုခကာမာ ဒုက္ခပဋိက္ခလာ (အတ္တာနံ န မာရေန္တိ။) ဝ အယံပိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၆) ဂန္ထီနိဥပမာ

၄၂၀။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ။ ဥပမာယ မိခေကစ္စေ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထိ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇည အညတရဿ

၁- () နတ္ထိ (သျှာ၊ ဣ)

မြာဟူဏဿ ခွေ ပဇာပတိယော အဟောသုံ၊ ဧကိဿာ ပုတ္တော အဟောသိ ဒသဝဿုဒ္ဓေသိကော ဝါ ဒွါဒသဝဿုဒ္ဓေသိကော ဝါ၊ ဧကော ဂတ္တိနိ ဥပဝိဇ္ဇော။ အထ ခေါ သော မြာဟူဏော ကာလမကာသိ။ အထ ခေါ သော မာဏဝကော မာတုသပတ္တိ^၁ တေဒဝေါစ “ယမိဒံ ဘောတိ ခနံ ဝါ ခညံ ဝါ ရဇတံ ဝါ ဇာတရူပံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ မယံ၊ နတ္ထိ တုယေတ္ထ ကိဉ္စိ၊ ပိတု မေ^၂ ဘောတိ ဒါယဇ္ဇံ နိယျာဒေဟိ”တိ^၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သာ မြာဟူဏီ တံ မာဏဝကံ တေဒဝေါစ “အာဂမေဟိ တာဝ တာတာ၊ ယာဝ ဝိဇာယာမိ၊ သစေ ကုမာရကော ဘဝိဿတိ၊ တဿပိ ဧကဒေသော ဘဝိဿတိ၊ သစေ ကုမာရိကာ ဘဝိဿတိ၊ သာပိ တေ ဩပဘောဂ္ဂါ^၄ ဘဝိဿတိ”တိ။ ဒုတိယဗ္ဗိ ခေါ သော မာဏဝကော မာတုသပတ္တိ^၁ တေဒဝေါစ “ယမိဒံ ဘောတိ ခနံ ဝါ ခညံ ဝါ ရဇတံ ဝါ ဇာတရူပံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ မယံ၊ နတ္ထိ တုယေတ္ထ ကိဉ္စိ၊ ပိတု မေ ဘောတိ ဒါယဇ္ဇံ နိယျာဒေဟိ”တိ။ ဒုတိယဗ္ဗိ ခေါ သာ မြာဟူဏီ တံ မာဏဝကံ တေဒဝေါစ “အာဂမေဟိ တာဝ တာတာ၊ ယာဝ ဝိဇာယာမိ၊ သစေ ကုမာရကော ဘဝိဿတိ၊ တဿပိ ဧကဒေသော ဘဝိဿတိ၊ သစေ ကုမာရိကာ ဘဝိဿတိ၊ သာပိ တေ ဩပဘောဂ္ဂါ^၄ ဘဝိဿတိ”တိ။ တတိယဗ္ဗိ ခေါ သော မာဏဝကော မာတုသပတ္တိ^၁ တေဒဝေါစ “ယမိဒံ ဘောတိ ခနံ ဝါ ခညံ ဝါ ရဇတံ ဝါ ဇာတရူပံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ မယံ၊ နတ္ထိ တုယေတ္ထ ကိဉ္စိ၊ ပိတု မေ ဘောတိ ဒါယဇ္ဇံ နိယျာဒေဟိ”တိ။

အထ ခေါ သာ မြာဟူဏီ သတ္တံ ဂဟေတွာ ဩဝရကံ ပဝိသိတွာ ဥဒရံ ဩပါဒေသိ^၅ ယာဝ ဝိဇာယာမိ ယဒိ ဝါ ကုမာရကော ယဒိ ဝါ ကုမာရိကာတိ။ သာ အတ္တာနံ စေဝ ဇီဝိတဉ္စ ဂန္တဉ္စ သာပတေယျဉ္စ ဝိနာသေသိ၊ ယထာ တံ ဗာလာ အဗျတ္တာ အနယဗျသနံ အာပန္နာ အယောနိသော ဒါယဇ္ဇံ ဂဝေသန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇည ဗာလော အဗျတ္တာ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇိဿသိ အယောနိသော ပရလောကံ ဂဝေသန္တော၊ သေယျထာပိ သာ မြာဟူဏီ ဗာလာ အဗျတ္တာ အနယဗျသနံ အာပန္နာ အယောနိသော ဒါယဇ္ဇံ ဂဝေသန္တိ။ န ခေါ ရာဇည သမဏမြာဟူဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ အပက္ကံ ပရိပါစေန္တိ၊ အပိ စ ပရိပါကံ အာဂမေန္တိ။ ပဏ္ဍိတာနံ အတ္ထော ဟိ ရာဇည သမဏ-မြာဟူဏာနံ သီလဝန္တာနံ ကလျာဏဓမ္မာနံ ဇီဝိတေန။ ယထာ ယထာ ခေါ ရာဇည သမဏမြာဟူဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

၁-မာတုသပတိ (သျှာ) ၂-ပိတု မေ သန္တကော (သျှာ) ၃-နိယျာဒေဟိတိ (သိ၊ ဣ)
 ၄-ဥပဘောဂ္ဂါ (သျှာ) ၅-ဥပ္ပါဒေသိ (သျှာ)

တထာ တထာ ဗဟံ ပုညံ ပသဝန္တိ၊ ဗဟုဇနဟိတာယ စ ပဋိပဇ္ဇန္တိ ဗဟုဇန-
သုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။
ဣဒိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော
လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ
ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၂၁။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဝေမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ
ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊
နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည
ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ
ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ
ဒဿေန္တိ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆယိ၊ တံ ဒဏှံ
ပဏေဟိ”တိ။ ဤဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဇီဝန္တိယေဝ
ကုမ္ဘိယာ ပက္ခိပိတွာ မုခံ ပိဒဟိတွာ အလ္လေန စမ္ပေန ဩနန္ဒိတွာ အလ္လာယ မတ္တိ-
ကာယ ဗဟလာဝလေပနံ” ကရိတွာ ဥဒ္ဓန္ဒနံ အာရောပေတွာ အဂ္ဂိံ ဒေထာ”တိ။
တေ မေ “သာဓု”တိ ပဋိသုတွာ တံ ပုရိသံ ဇီဝန္တိယေဝ ကုမ္ဘိယာ ပက္ခိပိတွာ မုခံ
ပိဒဟိတွာ အလ္လေန စမ္ပေန ဩနန္ဒိတွာ အလ္လာယ မတ္တိကာယ ဗဟလာဝလေပနံ
ကရိတွာ ဥဒ္ဓန္ဒနံ အာရောပေတွာ အဂ္ဂိံ ဒေန္တိ။ယဒါမယံ ဇာနာမ “ကာလင်္ဂတော
သော ပုရိသော”တိ။ အထ နံ ကုမ္ဘိံ ဩရောပေတွာ ဥဒ္ဓိန္ဒိတွာ မုခံ ဝိဝရိတွာ
သဏီကံ နိလ္လောကေမ ၂ “အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ နိက္ခမန္တံ ပဿေယျာမာ”တိ။
နေဝဿ မယံ ဇီဝံ နိက္ခမန္တံ ပဿာမ။ အယမ္ပိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊
ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ
သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၇) သုပိနကဥပမာ

၄၂၂။ တေန ဟိ ရာဇည တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ၊
တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ အဘိဇာနာသိ နော တံ ရာဇည ဒိဝါ သေယျံ
ဥပဂတော သုပိနကံ ပဿိတာ အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ
ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကန္တိ။ အဘိဇာနာမဟံ ဘော ကဿပ
ဒိဝါသေယျံ ဥပဂတော သုပိနကံ ပဿိတာ အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေ-
ယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကန္တိ။ ရက္ခန္တိ တံ တမိ သမယေ

၁-ဗဟလဝိလေပနံ (သု၁၊က) ၂-ဝိလောကေမ (သု၁)

ခုဇ္ဇာပိ ဝါမနကာပိ ဝေလာသိကာပိ^၁ ကောမာရိကာပိတိ။ ဧဝံ ဘော ကဿပ ရက္ခန္တိ မံ တမိံ သမယေ ခုဇ္ဇာပိ ဝါမနကာပိ ဝေလာသိကာပိ^၂ ကောမာရိကာ- ပိတိ။ အပိနု တာ တုယံ ဇီဝံ ပဿန္တိ ပဝိသန္တံ ဝါ နိက္ခမန္တံ ဝါတိ။ နော ဟိဒိံ ဘော ကဿပ။ တာဟိ နာမ ရာဇည တုယံ ဇီဝန္တဿ ဇီဝန္တိယော ဇီဝံ န ပဿိဿန္တိ ပဝိသန္တံ ဝါ နိက္ခမန္တံ ဝါ။ ကိံ ပန တံ ကာလင်္ကတဿ ဇီဝံ ပဿိဿသိ ပဝိသန္တံ ဝါ နိက္ခမန္တံ ဝါ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၂၃။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဝေမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည ပရိယာယော။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ ယထာ ကထံ ဝိယ ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ ဒဿေန္တိ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆယိ၊ တံ ဒဏှံ ပဏေဟိ”တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဇီဝန္တိယေဝ တုလာယ တုလေတွာ ဇိယာယ အနဿာသင်္ကံ မာရေတွာ ပုနဒေဝ တုလာယ တုလေထာ”တိ။ တေ မေ “သာဓု”တိ ပဋိဿုတွာ တံ ပုရိသံ ဇီဝန္တိယေဝ တုလာယ တုလေတွာ ဇိယာယ အနဿာသင်္ကံ မာရေတွာ ပုနဒေဝ တုလာယ တုလေန္တိ။ ယဒါ သော ဇီဝတိ၊ တဒါ လဟုတရော စ ဟောတိ မုဒုတရော စ ကမ္မညတရော စ။ ယဒါ ပန သော ကာလင်္ကတော ဟောတိ၊ တဒါ ဂရုတရော စ ဟောတိ ပတ္ထိန္နတရော စ အကမ္မညတရော စ။ အယမ္ပိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(ဂ) သန္တုတ္တအယောဂုဋ္ဌဥပမာ

၄၂၄။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ။ ဥပမာယ မိဂေကစ္စေ ဝိညု ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထိ အာဇာနန္တိ။ သေယျထာပိ ရာဇည ပုရိသော ဒိဝသံ

၁-ဝေလာသိကာပိ (သျှာ)၊ ကေဋ္ဌာယိကာပိ (သီ)

သန္တက္ခိ အယောဂုဋ္ဌိ အာဒိတ္တိံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ တုလာယ တုလေယျ။ တမေနံ အပရေန သမယေန သီတံ နိဗ္ဗုတံ တုလာယ တုလေယျ။ ကဒါ န ခေါ သော အယောဂုဋ္ဌော လဟုတရော ဝါ ဟောတိ မုဒုတရော ဝါ ကမ္မညတရော ဝါ။ ယဒါ ဝါ အာဒိတ္တော သမ္ပဇ္ဇလိတော သဇောတိဘူတော။ ယဒါ ဝါ သီတော နိဗ္ဗုတောတိ။ ယဒါ သော ဘော ကဿပ အယောဂုဋ္ဌော တေဇောသဟဂတော စ ဟောတိ ဝါယောသဟဂတော စ အာဒိတ္တော သမ္ပဇ္ဇလိတော သဇောတိဘူတော။ တဒါ လဟုတရော စ ဟောတိ မုဒုတရော စ ကမ္မညတရော စ။ ယဒါ ပန သော အယောဂုဋ္ဌော နော တေဇောသဟဂတော ဟောတိ န ဝါယောသဟဂတော သီတော နိဗ္ဗုတော။ တဒါ ဂရုတရော စ ဟောတိ ပတ္တိန္ဒတရော စ အကမ္မညတရော စာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ရာဇည ယဒါယံ ကာယော အာယုသဟဂတော စ ဟောတိ ဥသ္မာသဟဂတော စ ဝိညာဏသဟဂတော စ။ တဒါ လဟုတရော စ ဟောတိ မုဒုတရော စ ကမ္မညတရော စ။ ယဒါ ပနာယံ ကာယော နေဝ အာယုသဟဂတော ဟောတိ န ဥသ္မာသဟဂတော န ဝိညာဏသဟဂတော။ တဒါ ဂရုတရော စ ဟောတိ ပတ္တိန္ဒတရော စ အကမ္မညတရော စ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၂၅။ ကိဉ္စာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ ဟောတိ။ ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကောတိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ ဒဿေန္တိ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆယိ၊ တံ ဒဏ္ဍံ ပဏေဟိ”တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ အနုပဟစ္စ ဆဝိဉ္စ ဝမ္ပဉ္စ ဓံသဉ္စ နှာရံ စ အဋ္ဌိဉ္စ အဋ္ဌိမိဉ္စဉ္စ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေထ၊ အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ နိက္ခမန္တိ ပဿေယျာမာ”တိ။ တေ မေ “သာဓူ”တိ ပဋိသုတွာ တံ ပုရိသံ အနုပဟစ္စ ဆဝိဉ္စ။ပ။ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ။ ယဒါ သော အာမတော ဟောတိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဥတ္တာနံ နိပါတေထ၊ အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ နိက္ခမန္တိ ပဿေယျာမာ”တိ။ တေ တံ ပုရိသံ ဥတ္တာနံ နိပါတေန္တိ။ နေဝဿ မယံ ဇီဝံ နိက္ခမန္တိ ပဿာမ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ အဝကုဇ္ဇံ နိပါတေထ၊ ပဿေန နိပါတေထ၊ ဒုတိယေန

ဩရုနိံသု သန္ဓုနိံသု နိဗ္ဗုနိံသု “ဝဒေဟိ ဘော သင်္ခ ဝဒေဟိ ဘော သင်္ခါ”တိ။
နေဝ သော သင်္ခေါ သဒ္ဓမကာသိ။

အထ ခေါ ရာဇည တဿ သင်္ခမေဿ တေဒဟောသိ “ယာဝ ဗာလာ ဣမေ
ပစ္စန္တဇနပဒါမနုဿာ၊ ကထဉ္စိ နာမ အယောနိသော သင်္ခသဒ္ဓိ ဂဝေသိဿန္တိ”တိ။
တေသံ ပေက္ခမာနာနံ သင်္ခံ ဂဟေတွာ တိက္ခတ္ထု သင်္ခံ ဥပလာပေတွာ သင်္ခံ
အာဒါယ ပက္ကာမိ။ အထ ခေါ ရာဇည တေသံ ပစ္စန္တဇနပဒါနံ မနုဿာနံ
တေဒဟောသိ “ယဒါ ကိရ ဘော အယံ သင်္ခေါ နာမ ပုရိသသဟဂတော စ
ဟောတိ ဝါယာမသဟဂတော” စ ဝါယုသဟဂတော စ၊ တဒါယံ သင်္ခေါ သဒ္ဓိ
ကရေတိ။ ယဒါ ပနာယံ သင်္ခေါ နေဝ ပုရိသသဟဂတော ဟောတိ န ဝါယာမ-
သဟဂတော န ဝါယုသဟဂတော၊ နာယံ သင်္ခေါ သဒ္ဓိ ကရေတိ”တိ။ ဧဝမေဝ
ခေါ ရာဇည ယဒါယံ ကာယော အာယုသဟဂတော စ ဟောတိ ဥဿာသဟ-
ဂတော စ ဝိညာဏသဟဂတော စ၊ တဒါ အဘိက္ကမတိပိ ပဋိက္ကမတိပိ
တိဋ္ဌတိပိ နိသီဒတိပိ သေယျံပိ ကပေတိ၊ စက္ခုနာပိ ရူပံ ပဿတိ၊ သောတေနပိ
သဒ္ဓိ သုဏာတိ၊ ဃာနေနပိ ဂန္ဓံ ဃာယတိ၊ ဇိဝှါယပိ ရသံ သာယတိ၊
ကာယေနပိ ဖောဠဗ္ဗံ ဖုသတိ၊ မနသာပိ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ။ ယဒါ ပနာယံ ကာယော
နေဝ အာယုသဟဂတော ဟောတိ၊ န ဥဿာသဟဂတော၊ န ဝိညာဏ-
သဟဂတော၊ တဒါ နေဝ အဘိက္ကမတိ န ပဋိက္ကမတိ န တိဋ္ဌတိ န နိသီဒတိ
န သေယျံ ကပေတိ၊ စက္ခုနာပိ ရူပံ န ပဿတိ၊ သောတေနပိ သဒ္ဓိ န သုဏာတိ၊
ဃာနေနပိ ဂန္ဓံ န ဃာယတိ၊ ဇိဝှါယပိ ရသံ န သာယတိ၊ ကာယေနပိ
ဖောဠဗ္ဗံ န ဖုသတိ၊ မနသာပိ ဓမ္မံ န ဝိဇာနာတိ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည
ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ
ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ ၂။

၄၂၇။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ
ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည
ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ
ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ
ဒဿေန္တိ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဒဏ္ဍိ
ပဏောဟိ”တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမဿ ပုရိသဿ ဆဝိ”

၁-ဝါယောသဟဂတော (သျှာ) ၂-ဝိပါကောတိ၊ ပဋ္ဌမဘာဏဝါရံ (သျှာ)

ဆိုနွှထ၊ အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ ပဿေယျာမာ”တိ။ တေ တဿ ပုရိသဿ ဆဝိံ ဆိန္ဒန္တိ၊ နေဝဿ မယံ ဇီဝံ ပဿာမ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမဿ ပုရိသဿ စမ္ပံ ဆိန္ဒထ၊ မံသံ ဆိန္ဒထ၊ နှာရုံ ဆိန္ဒထ၊ အဂ္ဂိံ ဆိန္ဒထ၊ အဂ္ဂိမိဉ္စံ ဆိန္ဒထ၊ အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ ပဿေယျာမာ”တိ။ တေ တဿ ပုရိသဿ အဂ္ဂိမိဉ္စံ ဆိန္ဒန္တိ၊ နေဝဿ မယံ ဇီဝံ ပဿေယျာမ။ အယံပိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၁၀) အဂ္ဂိကဇဠိလဥပမာ

၄၂၀။ တေန ဟိ ရာဇဉှ ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ။ ဥပမာယ မိဂေကေစ္စေ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထိ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇဉှ အညတရော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋိယာ သမ္ပတိ။ အထ ခေါ ရာဇဉှ အညတရော ဇနပဒေ သတ္ထော ၂ ဝုဋ္ဌာသိ။ အထ ခေါ သော သတ္ထော? တဿ အဂ္ဂိကဿ ဇဠိလဿ အဿမဿ သာမန္တာ ဧကရတ္ထိံ ဝသိတွာ ပက္ကာမိ။ အထ ခေါ ရာဇဉှ တဿ အဂ္ဂိကဿ ဇဠိလဿ တေဒဟောသိ “ယံနုနာဟံ ယေန သော သတ္ထဝါသော တေနပသက်မေယျံ။ အပ္ပေဝ နာမေတ္ထ ကိဉ္စိ ဥပကရဏံ အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော ကာလဿေဝ ဝုဋ္ဌာယ ယေန သော သတ္ထဝါသော တေနပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ အဒ္ဓသ တသ္မိံ သတ္ထဝါသေ ဒဟရံ ကုမာရံ မန္တံ ဥက္ကာနသေယျကံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္ဗာနဿ တေဒဟောသိ “န ခေါ မေ တံ ပတိရူပံ ယံ မေ ပေက္ခမာနဿ မနဿဘူတော ကာလကံရေယျ၊ ယံနုနာဟံ ဣမံ ဒါရကံ အဿမံ နေတွာ အာပါဒေယျံ ပေါသေယျံ ဝဇေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော တံ ဒါရကံ အဿမံ နေတွာ အာပါဒေသိ ပေါသေသိ ဝဇေသိ။ ယဒါ သော ဒါရကော ဒသဝဿုဒ္ဓေသိကော ဝါ ဟောတိ? ဒွါဒသဝဿုဒ္ဓေသိကော ဝါ။ အထ ခေါ တဿ အဂ္ဂိကဿ ဇဠိလဿ ဇနပဒေ ကိဉ္စိဒေဝ ကရဏီယံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော တံ ဒါရကံ တေဒဝေါစ “ဣန္ဒာမဟံ တာတ ဇနပဒံ ဝန္တိ၊ အဂ္ဂိံ တာတ ပရိစရေယျာသိ၊ မာ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ၊ သစေ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယေယျ၊ အယံ ဝါသိ ဣမာနိ ကဋ္ဌာနိ ဣဒံ အရဏီသဟိတံ၊ အဂ္ဂိံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ

၁-ဓာတိ (သီ၊ဇု)	၂-သတ္ထော ဇနပဒပဒေသာ (သီ)၊ ဇနပဒေါ
၃-သတ္ထဝါသော (သျာ)	သတ္ထဝါသော (သျာ)၊ ဇနပဒပဒေသော (ဇု)
၄-အဟောသိ (?)	၅-နဂရံ (က)

အဂ္ဂိ° ပရိစရေယျာသီ”တိ။ အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော တံ ဒါရကံ ဧဝံ အနုသာသိတွာ ဇနပဒံ အဂမာသိ။ တဿ ဒိဇ္ဇာပသုတဿ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ။

အထ ခေါ တဿ ဒါရကဿ တေဒဟောသိ “ပိတာ ခေါ မံ ဧဝံ အဝစ ‘အဂ္ဂိ’ တာတ ပရိစရေယျာသိ၊ မာ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ၊ သစေ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယေယျ၊ အယံ ဝါသီ ဣမာနိ ကဋ္ဌာနိ ဣဒံ အရဏိသဟိတံ၊ အဂ္ဂိ° နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဂ္ဂိ° ပရိစရေယျာသီ”တိ။ ယံနုနာဟံ အဂ္ဂိ° နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဂ္ဂိ° ပရိစရေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ သော ဒါရကော အရဏိသဟိတံ ဝါသိယာ တစ္ဆိ “အပ္ပေဝ နာမ အဂ္ဂိ° အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ နေဝ သော အဂ္ဂိ° အဓိဂစ္ဆိ။ အရဏိသဟိတံ ဒွိဓာ ဖာလေသိ၊ တိဓာ ဖာလေသိ၊ စတုဓာ ဖာလေသိ၊ ပဉ္စဓာ ဖာလေသိ၊ ဒသဓာ ဖာလေသိ၊ သတဓာ° ဖာလေသိ၊ သကလိကံ သကလိကံ အကာသိ၊ သကလိကံ သကလိကံ ကရိတွာ ဥဒုက္ခလေ ကောဇ္ဇေသိ၊ ဥဒုက္ခလေ ကောဇ္ဇေတွာ မဟာဝါတေ ဩပုနိ” “အပ္ပေဝ နာမ အဂ္ဂိ° အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ နေဝ သော အဂ္ဂိ° အဓိဂစ္ဆိ။

အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော ဇနပဒေ တံ ကရဏိယံ တီရေတွာ ယေန သကော အဿမော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ဒါရကံ တေဒဝေါစ “ကစ္ဆိ တေ တာတ အဂ္ဂိ န နိဗ္ဗုတော”တိ။ ဣဓ မေ တာတ ဒိဇ္ဇာပသုတဿ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ၊ တဿ မေ တေဒဟောသိ “ပိတာ ခေါ မံ ဧဝံ အဝစ ‘အဂ္ဂိ’ တာတ ပရိစရေယျာသိ၊ မာ စ တေ တာတ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ၊ သစေ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယေယျ၊ အယံ ဝါသီ ဣမာနိ ကဋ္ဌာနိ ဣဒံ အရဏိသဟိတံ၊ အဂ္ဂိ° နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဂ္ဂိ° ပရိစရေယျာသီ”တိ။ ယံနုနာဟံ အဂ္ဂိ° နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဂ္ဂိ° ပရိစရေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ တာတ အရဏိသဟိတံ ဝါသိယာ တစ္ဆိ “အပ္ပေဝ နာမ အဂ္ဂိ° အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ နေဝါဟံ အဂ္ဂိ° အဓိဂစ္ဆိ။ အရဏိသဟိတံ ဒွိဓာ ဖာလေသိ၊ တိဓာ ဖာလေသိ၊ စတုဓာ ဖာလေသိ၊ ပဉ္စဓာ ဖာလေသိ၊ ဒသဓာ ဖာလေသိ၊ သတဓာ ဖာလေသိ၊ သကလိကံ သကလိကံ အကာသိ၊ သကလိကံ သကလိကံ ကရိတွာ ဥဒုက္ခလေ ကောဇ္ဇေသိ၊ ဥဒုက္ခလေ ကောဇ္ဇေတွာ မဟာဝါတေ ဩပုနိ” “အပ္ပေဝ နာမ အဂ္ဂိ° အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ နေဝါဟံ အဂ္ဂိ° အဓိဂစ္ဆိန္တိ။ အထ ခေါ တဿ အဂ္ဂိကဿ ဇဠိလဿ တေဒဟောသိ “ယာဝ ဗာလော အယံ ဒါရကော အဗျတ္တော၊ ကထံ ဟိ နာမ အယောနိသော အဂ္ဂိ° ဂဝေသိဿတိ”တိ။ တဿ ပေက္ခမာနဿ အရဏိသဟိတံ ဂဟေတွာ အဂ္ဂိ° နိဗ္ဗတ္တေတွာ တံ ဒါရကံ

၁-ဝိသဟိဓာ (သျာ) ၂-ဩပုနိ (သျာ၊ က)

တေဒဝေါစ “ဧဝံ ခေါ တာတ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗော၊ န တွေဝ ယထာ တံ ဗာလော အဗျတ္တော အယောနိသော အဂ္ဂိ ဂဝေသိ”တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇည ဗာလော အဗျတ္တော အယောနိသော ပရလောကံ ဂဝေသိသဿ။ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၄၂၉။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဝေမာဟ၊ အထ ခေါ နေဝါဟံ သက္ကောမိ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇိတံ။ ရာဇာပိ မံ ပသေနဒိ ကောသလော ဇာနာတိ တိရောရာဇာနောပိ “ပါယာသိ ရာဇညော ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ”။ သစာဟံ ဘော ကဿပ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇိဿာမိ၊ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္တာရော “ယာဝ ဗာလော ပါယာသိ ရာဇညော အဗျတ္တော ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟိ”တိ။ ကောပေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ မက္ခေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ ပလာသေနပိ နံ ဟရိဿာမီတိ။

(၁၁) ခွေသတ္တဝါဟဥပမာ

၄၃၀။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ ဥပမာယ မိဂေကေစ္စေ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇည မဟာသကဋ- သတ္တော သကဋသဟဿံ ပုရတ္ထိမာ ဇနပဒါ ပစ္ဆိမံ ဇနပဒံ အဂမာသိ၊ သော ယေန ယေန ဂစ္ဆိ၊ ဒိပ္ပယေဝ ပရိယာဒိယတိ တိဏကဋ္ဌောဒကံ ဟရိတကပဏ္ဍိ။ တသ္မိံ ခေါ ပန သတ္ထေ ခွေ သတ္တဝါဟာ အဟေသံ ဧကော ပဉ္စန္ဒံ သကဋ- သတာနံ၊ ဧကော ပဉ္စန္ဒံ သကဋသတာနံ။ အထ ခေါ တေသံ သတ္တဝါဟာနံ တေဒဟောသိ “အယံ ခေါ မဟာသကဋသတ္တော သကဋသဟဿံ၊ တေ မယံ ယေန ယေန ဂစ္ဆာမ၊ ဒိပ္ပမေဝ ပရိယာဒိယတိ တိဏကဋ္ဌောဒကံ ဟရိတကပဏ္ဍိ။ ယံနုန မယံ ဣမံ သတ္ထံ ဒွိဓာ ဝိဘဇေယျာမ ဧကတော ပဉ္စ သကဋသတာနိ ဧကတော ပဉ္စ သကဋသတာနိ”တိ။ တေ တံ သတ္ထံ ဒွိဓာ ဝိဘဇိသု ဧကတော ပဉ္စ သကဋသတာနိ ဧကတော ပဉ္စ သကဋသတာနိ။ ဧကော သတ္တဝါဟော ဗဟံ တိဏန္တ ကဋ္ဌန္တ ဥဒကန္တ အာရောပေတွာ သတ္ထံ ပယာပေသိ။ ဒွိဟတိဟ- ပယာတော ခေါ ပန သော သတ္တော အဒ္ဓသ ပုရိသံ ကာဠိ လောဟိတက္ခံ၊ သန္တဒ္ဓကလာပံ၊ ကုမုဒမာလိ အလ္လဝတ္ထံ အလ္လကေသံ ကဒ္ဓမမက္ခိတေဟိ

၁-ဝိဘဇေသံ (က) ၂-ပါယာပေသိ (သီ၊ဇု)
၃-လောဟိတက္ခိ (သျှာ) ၄-အာသန္တဒ္ဓကလာပံ (သျှာ)

စက္ကေဟိ ဘဒြေန် ရထေန ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ဒိဿွာ တေဒဝေါစ “ကုတော ဘော အာဂစ္ဆသိ”တိ။ အမုကမ္မာ ဇနပဒါတိ။ “ကုဟိ” ဂမိဿသိ”တိ။ အမုကံ နာမ ဇနပဒန္တိ။ “ကမ္ပိ ဘော ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဿ”တိ။ ဧဝံ ဘော ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဿ၊ အာသိတ္ထောဒကာနိ ဝဋ္ဋမာနိ၊ ဗဟု တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ၊ ဆဇ္ဇေယ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဇ္ဇေဟိ သီဃံ သီဃံ ဂစ္ဆထ၊ မာ ယောဂ္ဂါနိ ကိလမိတ္တာတိ။

အထ ခေါ သော သတ္တဝါဟော သတ္ထိကေ အာမန္တေသိ “အယံ ဘော ပုရိသော ဧဝမာဟ ‘ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဿ၊ အာသိတ္ထောဒကာနိ ဝဋ္ဋမာနိ၊ ဗဟု တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ၊ ဆဇ္ဇေယ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဇ္ဇေဟိ သီဃံ သီဃံ ဂစ္ဆထ၊ မာ ယောဂ္ဂါနိ ကိလမိတ္တာ’တိ”။ ဆဇ္ဇေယ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဇ္ဇေဟိ သတ္ထိ ပယာပေထာတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ တေ သတ္ထိကာ တဿ သတ္တဝါဟဿ ပဋိဿုတွာ ဆဇ္ဇေတွာ ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ လဟုဘာရေဟိ သကဇ္ဇေဟိ သတ္ထိ ပယာပေသံ။ တေ ပဋ္ဌမေပိ သတ္တဝါသေ န အဒ္ဓသံသု တိဏံ ဝါ ကဋ္ဌံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ။ ဒုတိယေပိ သတ္တဝါသေ။ တတိယေပိ သတ္တဝါသေ။ စတုတ္ထေပိ သတ္တဝါသေ။ ပဉ္စမေပိ သတ္တဝါသေ။ ဆဋ္ဌေပိ သတ္တဝါသေ။ သတ္တမေပိ သတ္တဝါသေ န အဒ္ဓသံသု တိဏံ ဝါ ကဋ္ဌံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ။ သဗ္ဗေဝ အနယဗျသန် အာပဇ္ဇိံသု။ ယေ စ တသ္မိံ သတ္ထေ အဟေသု မနုဿာ ဝါ ပဿူ ဝါ။ သဗ္ဗေ သော ယက္ခော အမနုဿော ဘက္ခေသိ။ အဋ္ဌိကာနေဝ သေသာနိ။

ယဒါ အညာသိ ဒုတိယော သတ္တဝါဟော “ဗဟုနိက္ခန္တော ခေါ ဘော ဒါနိ သော သတ္ထော”တိ။ ဗဟု တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ အာရောပေတွာ သတ္ထိ ပယာပေသိ။ ဒွိဟတိဟပယာတော ခေါ ပန သော သတ္ထော အဒ္ဓသ ပုရိသံ ကာဠိ လောဟိတက္ခံ သန္ဓုန္ဒကလာပံ ကုမုဒမာလိံ အလ္လဝတ္ထံ အလ္လကေသံ ကဒ္ဓမမက္ခိတေဟိ စက္ကေဟိ ဘဒြေန် ရထေန ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ဒိဿွာ တေဒဝေါစ “ကုတော ဘော အာဂစ္ဆသိ”တိ။ အမုကမ္မာ ဇနပဒါတိ။ “ကုဟိ” ဂမိဿသိ”တိ။ အမုကံ နာမ ဇနပဒန္တိ။ “ကမ္ပိ ဘော ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဿ”တိ။ ဧဝံ ဘော ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဿ၊ အာသိတ္ထောဒကာနိ ဝဋ္ဋမာနိ၊ ဗဟု တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ၊

ဆဇ္ဇေထ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဇ္ဇေဟိ သီဃံ သီဃံ ဂစ္ဆထ၊ မာ ယောဂ္ဂါနိ ကိလမိတ္တာတိ။

အထ ခေါ သော သတ္တဝါဟော သတ္ထိကေ အာမန္တေသိ “အယံ ဘော ပုရိသော ဧဝမာဟ ‘ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေသော အဘိပ္ပဝုဋ္ဌော၊ အာသိတ္ထောဒကာနိ ဝဋ္ဋုမာနိ၊ ဗဟု တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကာ၊ ဆဇ္ဇေထ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဇ္ဇေဟိ သီဃံ သီဃံ ဂစ္ဆထ၊ မာ ယောဂ္ဂါနိ ကိလမိတ္တာ’တိ။ အယံ ဘော ပုရိသော နေဝ အမှာကံ မိတ္တော၊ န ဉာတိသာလောဟိတော၊ ကထံ မယံ ဣမဿ သဒ္ဓါယ ဂမိဿာမ။ န ဝေါ ဆဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ ယထာဘတေန ဘဏ္ဍေန သတ္ထံ ပယာပေထ။ န နော ပုရာဏံ ဆဇ္ဇေဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ တေ သတ္ထိကာ တဿ သတ္တဝါဟဿ ပဋိဿုတွာ ယထာဘတေန ဘဏ္ဍေန သတ္ထံ ပယာပေသံ။ တေ ပဌမေပိ သတ္တဝါသေ န အဒ္ဓသံသု တိဏံ ဝါ ကဋ္ဌံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ။ ဒုတိယေပိ သတ္တဝါသေ။ တတိယေပိ သတ္တဝါသေ။ စတုတ္ထေပိ သတ္တဝါသေ။ ပဉ္စမေပိ သတ္တဝါသေ။ ဆဋ္ဌေပိ သတ္တဝါသေ။ သတ္တမေပိ သတ္တဝါသေ န အဒ္ဓသံသု တိဏံ ဝါ ကဋ္ဌံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ။ တဉ္စ သတ္ထံ အဒ္ဓသံသု အနယဗျသနံ အာပန္နံ။ ဓယ စ တသ္မိံ သတ္ထေပိ အဟေသံ မနုဿာ ဝါ ပဿူ ဝါ။ တေသဉ္စ အဋ္ဌိကာနေဝ အဒ္ဓသံသု တေန ယက္ခေန အမနုဿေန ဘက္ခိတာနံ။

အထ ခေါ သော သတ္တဝါဟော သတ္ထိကေ အာမန္တေသိ “အယံ ခေါ ဘော သတ္ထော အနယဗျသနံ အာပန္နော၊ ယထာ တံ တေန ဗာလေန သတ္တဝါဟေန ပရိဏာယကေန။ တေန ဟိ ဘော ယာနမှာကံ သတ္ထေ အပ္ပသာရာနိ ပဏိယာနိ၊ တာနိ ဆဇ္ဇေတွာ၊ ယာနိ ဣမသ္မိံ သတ္ထေ မဟာသာရာနိ ပဏိယာနိ၊ တာနိ အာဒိယထာ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ တေ သတ္ထိကာ တဿ သတ္တဝါဟဿ ပဋိဿုတွာ ယာနိ သကသ္မိံ သတ္ထေ အပ္ပသာရာနိ ပဏိယာနိ၊ တာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ယာနိ တသ္မိံ သတ္ထေ မဟာသာရာနိ ပဏိယာနိ၊ တာနိ အာဒိယိတွာ သောတ္ထိနာ တံ ကန္တာရံ နိတ္ထရိံ သု၊ ယထာ တံ ပဏ္ဍိတေန သတ္တဝါဟေန ပရိဏာယကေန။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇည ဗာလော အဗျတ္တော အနယဗျသနံ အာပဋိဿသိ အယောနိသော ပရလောကံ ဂဝေသန္တော သေယျထာပိ သော ပုရိမော သတ္တဝါဟော။ ယေပိ တဝံ သောတဗ္ဗံ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ၊ တေပိ အနယဗျသနံ အာပဋိဿန္တိ သေယျထာပိ တေ သတ္ထိကာ။ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ

ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၄၃၁။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဝေမာဟ၊ အထ ခေါ နေဝါဟံ သက္ကောမိ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ။ ရာဇာပိ မံ ပသေနဒိ ကောသလော ဇာနာတိ တိရောရာဇာနောပိ “ပါယာသိ ရာဇညော ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော။ပ။ ဝိပါကော’တိ”။ သစာဟံ ဘော ကဿပ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇေဿာမိ၊ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္တာရော “ယာဝ ဗာလော ပါယာသိ ရာဇညော အဗျတ္တော ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟိ”တိ။ ကောပေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ မက္ခေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ ပလာသေနပိ နံ ဟရိဿာမိတိ။

(၁၂) ဂူထဘာရိကဥပမာ

၄၃၂။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ ဥပမာယ မိဓေကဇ္ဈေ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇည အညတရော သူကရ- ပေါသကော ပုရိသော သကမာ ဂါမာ အညံ ဂါမံ အဂမာသိ၊ တတ္ထ အဒ္ဓသ ပဟူတံ သုက္ခဂူထံ ဆဒ္ဓိတံ။ ဒိသ္မာနဿ တေဒဟောသိ “အယံ ခေါ ပဟူတော သုက္ခဂူထော ဆဒ္ဓိတော၊ မမ စ သူကရဘတ္တံ ၊ ယံနုနာဟံ ဣတော သုက္ခဂူထံ ဟရေယျ”န္တိ။ သော ဥတ္တရာသင်္ဂံ ပတ္တရိတွာ ပဟူတံ သုက္ခဂူထံ အာကိရိတွာ ဘတ္တိကံ ဗန္ဓိတွာ သိသေ ဥဗ္ဗာဟေတွာ ၊ အဂမာသိ။ တဿ အန္တရာမဂ္ဂေ မဟာအကာလမေဃော ပါဝသိ။ သော ဥဋ္ဌရန္တံ ပဋ္ဌရန္တံ ယာဝ အဂ္ဂနခါ ဂူထေန မက္ခိတော ဂူထဘာရံ အာဒါယ အဂမာသိ။ တမေနံ မနုဿာ ဒိသ္မာ ဝေမာဟံသု “ကစ္စိနော တံ ဘဏေ ဥဗ္ဗတ္တော ကစ္စိ ဝိစေတော၊ ကထံ ဟိ နာမ ဥဋ္ဌရန္တံ ပဋ္ဌရန္တံ ယာဝ အဂ္ဂနခါ ဂူထေန မက္ခိတော ဂူထဘာရံ ဟရိဿာသိ”တိ။ တုမေ ခွေတ္ထ ဘဏေ ဥဗ္ဗတ္တာ တုမေ ဝိစေတော၊ တထာ ဟိ ပန မေ သူကရဘတ္တန္တိ။ ဧဝေမေ ခေါ တံ ရာဇည ဂူထဘာရိကူပမော? မညေ ပဋိဘာသိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၄၃၃။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဝေမာဟ၊ အထ ခေါ နေဝါဟံ သက္ကောမိ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ။ ရာဇာပိ မံ ပသေနဒိ ကောသလော ဇာနာတိ တိရောရာဇာနောပိ “ပါယာသိ ရာဇညော ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ဣတိပိ

၁-သူကရာနံ ဘက္ခော (သျှာ) ၂-ဥတ္တာရောပေတွာ (က-သိက) ၃-ဂူထဟာရိကူပမော (သိဇ္ဇ)

နတ္ထိ ပရော လောကော။ပ။ ဝိပါကော’တိ”။ သစာဟံ ဘော ကဿပ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿန္တိဿာမိ၊ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္ထာရော “ယာဝ ဗာလော ပါယာသိ ရာဇညော အဗျတ္တော ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟိ”တိ။ ကောပေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ မက္ခေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ ပလာသေနပိ နံ ဟရိဿာမိတိ။

(၁၃) အက္ခရတ္တကဥပမာ

၄၃၄။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ ဥပမာယ မိဂေကစ္စေ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗိ ရာဇည ဒွေ အက္ခရတ္တာ အက္ခေဟိ ဒိဋ္ဌိံသု။ ဧကော အက္ခရတ္တော အာဂတာဂတံ ကလိံ ဂိလတိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဒုတိယော အက္ခရတ္တော တံ အက္ခရတ္တံ အာဂတာဂတံ ကလိံ ဂိလန္တိ၊ ဒိသွာ တံ အက္ခရတ္တံ တေဒဝေါစ “တံ ခေါ သမ္မ ဧကန္တိကေန ဇိနာသိ၊ ဒေဟိ မေ သမ္မ အက္ခေ ပဇောဟိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ သမ္မာ”တိ ခေါ သော အက္ခရတ္တော တဿ အက္ခရတ္တဿ အက္ခေ ပါဒါသိ။ အထ ခေါ ဘော အက္ခရတ္တော အက္ခေ ဝိသေန ပရိဘာဝေတွာ တံ အက္ခရတ္တံ တေဒဝေါစ “ဧဟိ ခေါ သမ္မ အက္ခေဟိ ဒိဋ္ဌိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ သမ္မာ”တိ ခေါ သော အက္ခရတ္တော တဿ အက္ခရတ္တဿ ပစ္စဿောသိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ တေ အက္ခရတ္တာ အက္ခေဟိ ဒိဋ္ဌိံသု။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သော အက္ခရတ္တော အာဂတာဂတံ ကလိံ ဂိလတိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဒုတိယော အက္ခရတ္တော တံ အက္ခရတ္တံ ဒုတိယမ္ပိ အာဂတာဂတံ ကလိံ ဂိလန္တိ၊ ဒိသွာ တံ အက္ခရတ္တံ တေဒဝေါစ—

“လိတ္ထံ ပရမေန တေဇသာ၊ ဂိလမက္ခံ ပုရိသော န ဗုဇ္ဈတိ။
ဂိလ ရေ ဂိလ ပါပရတ္တကံ၊ ပစ္ဆာ တေ ကဋ္ဌကံ ဘဝိဿတိ”တိ။

ဝေမေဝ ခေါ တံ ရာဇည အက္ခရတ္တကူပမော မညေ ပဋိဘာသိ။ ပဋိနိဿန္တေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿန္တေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၄၃၅။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဝေမာဟ၊ အထ ခေါ နေဝါဟံ သက္ကာမိ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿန္တိတံ။ ရာဇာပိ မံ ပသေနဒိ ကောသလော ဇာနာတိ တိရောရာဇာနောပိ “ပါယာသိ ရာဇညော ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ဣတိပိ ဣတ္ထိ ပရော လောကော။ပ။ ဝိပါကော’တိ”။ သစာဟံ ဘော ကဿပ ဣဒံ ပါပကံ

ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇိဿာမိ၊ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္ထာရော “ယာဝ ဗာလော ပါယာသိ ရာဇညော အဗျတ္တော ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟိ”တိ။ ကောပေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ မက္ခေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ ပလာသေနပိ နံ ဟရိဿာမိတိ။

(၁၄) သာဏဘာရိကဥပမာ

၄၃၆။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ ဥပမာယ မိဓေကစ္စေ ဝိညု ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇည အညတရော ဇနပဒေါ ဝုဠာသိ။ အထ ခေါ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “အာယာမ သမ္ပ ယေန သော ဇနပဒေါ တေနပသက်မိဿာမ၊ အပ္ပေဝ နာမေတ္ထ ကိဉ္စိ ခနံ အဓိဂစ္ဆေယျာမာ”တိ။ “ဧဝံ သမ္မာ”တိ ခေါ သဟာယကော သဟာယကဿ ပစ္စသောသိ။ တေ ယေန သော ဇနပဒေါ၊ ယေန အညတရံ ဂါမပဋ္ဌံ တေနပသက်မိသု၊ တတ္ထ အဒ္ဓသံသု ပဟူတံ သာဏံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “ဣဒံ ခေါ သမ္ပ ပဟူတံ သာဏံ ဆဉ္စိတံ၊ တေန ဟိ သမ္ပ တုဉ္စ သာဏဘာရံ ဗန္ဓ၊ အဟန္တ သာဏဘာရံ ဗန္ဓိဿာမိ၊ ဥဘော သာဏဘာရံ အာဒါယ ဂမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ သမ္မာ”တိ ခေါ သဟာယကော သဟာယကဿ ပဋိဿုတွာ သာဏဘာရံ ဗန္ဓိတွာ တေ ဥဘော သာဏဘာရံ အာဒါယ ယေန အညတရံ ဂါမပဋ္ဌံ တေနပသက်မိသု။ တတ္ထ အဒ္ဓသံသု ပဟူတံ သာဏသုတ္တံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “ယဿ ခေါ သမ္ပ အတ္ထာယ ဣစ္ဆေယျာမ သာဏံ၊ ဣဒံ ပဟူတံ သာဏသုတ္တံ ဆဉ္စိတံ၊ တေန ဟိ သမ္ပ တုဉ္စ သာဏဘာရံ ဆဉ္စေဟိ၊ အဟန္တ သာဏဘာရံ ဆဉ္စေဿာမိ၊ ဥဘော သာဏသုတ္တဘာရံ အာဒါယ ဂမိဿာမာ”တိ။ အယံ ခေါ မေ သမ္ပ သာဏဘာရော ခုရာဘတော စ သုသန္ဓေဋ္ဌါ စ၊ အလံ မေ တံ ပဇာနာဟိတိ။ အထ ခေါ သော သဟာယကော သာဏဘာရံ ဆဉ္စေတွာ သာဏသုတ္တဘာရံ အာဒိယိ။

တေ ယေန အညတရံ ဂါမပဋ္ဌံ တေနပသက်မိသု။ တတ္ထ အဒ္ဓသံသု ပဟူတာ သာဏိယော ဆဉ္စိတာ၊ ဒိသ္မာ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “ယဿ ခေါ သမ္ပ အတ္ထာယ ဣစ္ဆေယျာမ သာဏံ ဝါ သာဏသုတ္တံ ဝါ၊ ဣမာ ပဟူတာ သာဏိယော ဆဉ္စိတာ၊ တေန ဟိ သမ္ပ တုဉ္စ သာဏဘာရံ ဆဉ္စေဟိ၊ အဟန္တ သာဏသုတ္တဘာရံ ဆဉ္စေဿာမိ၊ ဥဘော သာဏိဘာရံ အာဒါယ

၁-ဂါမပဋ္ဌံ (သျှာ)၊ ဂါမပတ္တံ (သိ)

ဂမိဿာမာ”တိ။ အယံ ခေါ မေ သမ္မ သာဏဘာရော ခုရာဘတော စ သုသန္နဋ္ဌေါ စ၊ အလံ မေ တံ ပဇာနာဟိတိ။ အထ ခေါ သော သဟာယကော သာဏသုတ္တဘာရံ ဆဇ္ဇေတွာ သာဏိဘာရံ အာဒိယိ။

တေ ယေန အညတရံ ဂါမပဇ္ဇံ တေနပသင်္ကမိံသု။ တတ္ထ အဒ္ဓသံသု ပဟူတံ ခေါမိံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ပ။ ပဟူတံ ခေါမသုတ္တံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ ခေါမဒုဿံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ ကပ္ပိသံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ ကပ္ပိသိကသုတ္တံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ ကပ္ပိသိကဒုဿံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ အယံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ လောဟံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ တိပုံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ သီသံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ သဇ္ဈံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ။ ပဟူတံ သုဝဏ္ဏံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “ယဿ ခေါ သမ္မ အတ္ထာယ ဣစ္ဆေယျာမ သာဏံ ဝါ သာဏသုတ္တံ ဝါ သာဏိယော ဝါ ခေါမိံ ဝါ ခေါမသုတ္တံ ဝါ ခေါမဒုဿံ ဝါ ကပ္ပိသံ ဝါ ကပ္ပိသိကသုတ္တံ ဝါ ကပ္ပိသိကဒုဿံ ဝါ အယံ ဝါ လောဟံ ဝါ တိပုံ ဝါ သီသံ ဝါ သဇ္ဈံ ဝါ။ ဣဒံ ပဟူတံ သုဝဏ္ဏံ ဆဉ္စိတံ။ တေန ဟိ သမ္မ တုဉ္စ သာဏဘာရံ ဆဇ္ဇေဟိ၊ အဟဉ္စ သဇ္ဈဘာရံ ဆဇ္ဇေဿာမိ၊ ဥဘော သုဝဏ္ဏဘာရံ အာဒါယ ဂမိဿာမာ”တိ။ အယံ ခေါ မေ သမ္မ သာဏဘာရော ခုရာဘတော စ သုသန္နဋ္ဌေါ စ၊ အလံ မေ တံ ပဇာနာဟိတိ။ အထ ခေါ သော သဟာယကော သဇ္ဈဘာရံ ဆဇ္ဇေတွာ သုဝဏ္ဏဘာရံ အာဒိယိ။

တေ ယေန သကော ဂါမော တေနပသင်္ကမိံသု၊ တတ္ထ ယော သော သဟာယကော သာဏဘာရံ အာဒါယ အဂမာသိ၊ တဿ နေဝ မာတာပိတရော အဘိနန္ဒိံသု၊ န ပုတ္တဒါရာ အဘိနန္ဒိံသု၊ န မိတ္တာမစ္စာ အဘိနန္ဒိံသု၊ န စ တတောနိဒါနံ သုခံ သောမနဿံ အဓိဂစ္ဆိ။ ယော ပန သော သဟာယကော သုဝဏ္ဏဘာရံ အာဒါယ အဂမာသိ၊ တဿ မာတာပိတရောပိ အဘိနန္ဒိံသု၊ ပုတ္တဒါရာပိ အဘိနန္ဒိံသု၊ မိတ္တာမစ္စာပိ အဘိနန္ဒိံသု၊ တတောနိဒါနဉ္စ သုခံ သောမနဿံ အဓိဂစ္ဆိ။ ဝေမေဝ ခေါ တံ ရာဇည သာဏဘာရိကူပမော မညေ ပဋိဘာသိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၁-အယသံ (သျာ) ၂-သဇ္ဈံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၃-သဇ္ဈဘာရံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

သရဏဂမန

၄၃၇။ ပုရိမေနော အဟံ ဩပမ္ပေန ဘောတော ကဿပဿ အတ္တမနော အဘိရဒ္ဓေါ။ အပိ စာဟံ ဣမာနိ ဝိစိတြာနိ ပဉ္စာပဋိဘာနာနိ သောတုကာမော ဧဝါဟံ ဘဝန္တိ ကဿပံ ပစ္စနိကံ ကာတဗ္ဗံ အမညိဿံ။ အဘိက္ကန္တိ ဘော ကဿပ၊ အဘိက္ကန္တိ ဘော ကဿပ၊ သေယျထာပိ ဘော ကဿပ နိက္ကုဋ္ဌိတံ ဝါ ဥက္ကုဋ္ဌေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ 'စက္ခမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ' တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ကဿပေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဇောဟံ ဘော ကဿပ တံ ဘဝန္တိ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ကဿပေါ၊ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတံ။

ဣစ္ဆာမိ စာဟံ ဘော ကဿပ မဟာယညံ ယဇိတုံ၊ အနုသာသတု မံ ဘဝံ ကဿပေါ ယံ မမဿ ဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။

ယညကထာ

၄၃၈။ ယထာရူပေ ခေါ ရာဇည ယညေ ဂါဝေါ ဝါ ဟညန္တိ၊ အဇ္ဇေကာ ဝါ ဟညန္တိ၊ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ ဝါ ဟညန္တိ၊ ဝိဝိဓော ဝါ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ မိစ္ဆာအာဇီဝါ မိစ္ဆာဝါယာမာ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ။ ဧဝပေါ ခေါ ရာဇည ယညော န မဟာပူလော ဟောတိ န မဟာနိသံသော န မဟာဇုတိကော န မဟာဝိပ္ပါရော။ သေယျထာပိ ရာဇည ကဿကော ဗီဇနင်္ဂလံ အာဒါယ ဝနံ ပဝိသေယျ၊ သော တတ္ထ ဒုက္ခေတ္ထေ ဒုပ္ပုမေ အဝိဟတခါဏုကဏ္ဍကေ ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေယျ ခဏ္ဍာနိ ပူတိနိ ဝါတာတပဟတာနိ အသာရဒါနိ အသုခသယိတာနိ၊ ဒေဝေါ စ န ကာလေန ကာလံ သမ္မာဓာရံ အနုပဝေစ္ဆေယျ။ အပိ န တာနိ ဗီဇာနိ ပုဋ္ဌိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လိံ အာပဇ္ဇေယျ။ ကဿကော ဝါ ဝိပုလံ ဖလံ အဓိဂစ္ဆေယျာတိ။ နော ဟိဒံ ဘော ကဿပ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ရာဇည ယထာရူပေ ယညေ ဂါဝေါ ဝါ ဟညန္တိ၊ အဇ္ဇေကာ ဝါ ဟညန္တိ၊ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ ဝါ ဟညန္တိ၊ ဝိဝိဓော ဝါ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ မိစ္ဆာအာဇီဝါ မိစ္ဆာဝါယာမာ

၁-ဝိရုဋ္ဌိံ (မောဂ္ဂလ္လာနေ) ၂-န ဧဝံ (သျှာ၊ က)
 ၆-၂-၁၉

မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ။ ဝေရူပေါ ခေါ ရာဇည ယညော န မဟပ္ပလော
ဟောတိ န မဟာနိသံသော န မဟာဇုတိကော န မဟာဝိပ္ပါရော။

ယထာရူပေ စ ခေါ ရာဇည ယညော နေဝ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ န အဇေဋ္ဌကာ
ဟညန္တိ၊ န ကုက္ကုဒ္ဓသူကရာ ဟညန္တိ၊ န ဝိဝိဓော ဝါ ပါဏာ သံဃာတံ
အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပါ သမ္မာဝါစာ
သမ္မာကမ္မန္တာ သမ္မာအာဇီဝါ သမ္မာဝါယာမာ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။
ဝေရူပေါ ခေါ ရာဇည ယညော မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော
မဟာဇုတိကော မဟာဝိပ္ပါရော။ သေယျထာပိ ရာဇည ကဿကော ဗီဇနင်္ဂလံ
အာဒါယ ဝနံ ပဝိသေယျ။ သော တတ္ထ သုခေတ္တေ သုဘူမေ သုဝိဟတခါဏု-
ကဏုကေ ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌပေယျ အခဏ္ဍာနိ အပူတိနိ အဝါတာတပဟတာနိ
သာရဒါနိ သုခသယိတာနိ။ ဒေဝေါ စ ကာလေန ကာလံ သမ္မာဓာရံ
အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ။ အပိ န တာနိ ဗီဇာနိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ။
ကဿကော ဝါ ဝိပုလံ ဖလံ အဓိဂစ္ဆေယျာတိ။ ဧဝံ ဘော ကဿပ။
ဝေမေဝ ခေါ ရာဇည ယထာရူပေ ယညော နေဝ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ န
အဇေဋ္ဌကာ ဟညန္တိ၊ န ကုက္ကုဒ္ဓသူကရာ ဟညန္တိ၊ န ဝိဝိဓော ဝါ ပါဏာ
သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပါ
သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တာ သမ္မာအာဇီဝါ သမ္မာဝါယာမာ သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိ။ ဝေရူပေါ ခေါ ရာဇည ယညော မဟပ္ပလော ဟောတိ
မဟာနိသံသော မဟာဇုတိကော မဟာဝိပ္ပါရောတိ။

ဥတ္တရမာဏဝဝတ္ထု

၄၃၉။ အထ ခေါ ပါယာသိ ရာဇညော ဒါနံ ပဋ္ဌပေသိ သမဏမြာဟ္မဏ-
ကပဏဒ္ဓိကဝဏိဗ္ဗကယာစကာနံ။ တသ္မိံ ခေါ ပန ဒါနေ ဝေရူပံ ဘောဇနံ
ဒိယတိ ကဏာဇကံ မိလင်္ဂဒုတိယံ၊ ဓောရကာနိံ^၁ စ ဝတ္ထာနိ ဂုဋ္ဌဝါလကာနိ^၂။
တသ္မိံ ခေါ ပန ဒါနေ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ ဝါဝဋ္ဌော^၃ အဟောသိ၊
သော ဒါနံ ဒတွာ ဧဝံ အနုဒ္ဓိသတိ “ဣမိနာဟံ ဒါနေန ပါယာသိ” ရာဇညမေဝ
ဣမသ္မိံ လောကေ သမာဂစ္ဆိံ၊ မာ ပရသ္မိံ”န္တိ။ အသောသိ ခေါ ပါယာသိ
ရာဇညော “ဥတ္တရော ကိရ မာဏဝေါ ဒါနံ ဒတွာ ဧဝံ အနုဒ္ဓိသတိ ‘ဣမိနာဟံ
ဒါနေန ပါယာသိ’ ရာဇညမေဝ ဣမသ္မိံ လောကေ သမာဂစ္ဆိံ၊ မာ ပရသ္မိံ”န္တိ”။

၁-ထေရကာနိ (သီရိ)၊ ဓောရကာနိ (သျှာ) ၂-ဂုဋ္ဌဝါလကာနိ(က) ၃-ဗျာဝဋ္ဌော (သီရိ)

အထ ခေါ် ပါယာသိ ရာဇညော ဥတ္တရံ မာဏဝံ အာမန္တာပေတွာ တေဒဝေါစ
 “သစ္စံ ကိရ တံ တာတ ဥတ္တရ ဒါနံ ဒတွာ ဧဝံ အနုဒ္ဓိသသိ ‘ဣမိနာဟံ ဒါနေန
 ပါယာသိ’ ရာဇညမေဝ ဣမသ္မိံ လောကေ သမာဂစ္ဆိံ၊ မာ ပရသ္မိံန္တိ”။ ဧဝံ
 ဘော။ ကိဿ ပန တံ တာတ ဥတ္တရ ဒါနံ ဒတွာ ဧဝံ အနုဒ္ဓိသသိ “ဣမိနာဟံ
 ဒါနေန ပါယာသိ’ ရာဇညမေဝ ဣမသ္မိံ လောကေ သမာဂစ္ဆိံ၊ မာ ပရသ္မိံန္တိ”။
 နန မယံ တာတ ဥတ္တရ ပုညတ္ထိကာ ဒါနသေဝ ဖလံ ပါဠိကမ္ပိနောတိ။
 ဘောတော ခေါ် ဒါနေ ဧဝရူပံ ဘောဇနံ ဒိယတိ ကဏာဇကံ ဗိလင်္ဂဒုတိယံ၊
 ယံ ဘဝံ ပါဒါပိ^၁ န ဣစ္ဆေယျ သမ္ပုသိတုံ၊ ကုတော ဘုဒ္ဓိတုံ။ ဓောရကာနိ စ
 ဝတ္ထာနိ ဂုဠဝါလကာနိ၊ ယာနိ ဘဝံ ပါဒါပိ^၁ န ဣစ္ဆေယျ သမ္ပုသိတုံ၊ ကုတော
 ပရိဒဟိတုံ။ ဘဝံ ခေါ် ပနမှာကံ ပိယော မနာပေါ၊ ကထံ မယံ မနာပံ
 အမနာပေန သံယောဇေမာတိ။ တေန ဟိ တံ တာတ ဥတ္တရ ယာဒိသာဟံ
 ဘောဇနံ ဘုဒ္ဓာမိ၊ တာဒိသံ ဘောဇနံ ပဋ္ဌပေဟိ။ ယာဒိသာနိ စာဟံ
 ဝတ္ထာနိ ပရိဒဟာမိ၊ တာဒိသာနိ စ ဝတ္ထာနိ ပဋ္ဌပေဟိတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ
 ခေါ် ဥတ္တရော မာဏဝေါ ပါယာသိဿ ရာဇညဿ ပဋိသုတွာ
 ယာဒိသံ ဘောဇနံ ပါယာသိ ရာဇညော ဘုဒ္ဓတိ၊ တာဒိသံ ဘောဇနံ ပဋ္ဌပေသိ။
 ယာဒိသာနိ စ ဝတ္ထာနိ ပါယာသိ ရာဇညော ပရိဒဟတိ၊ တာဒိသာနိ စ ဝတ္ထာနိ
 ပဋ္ဌပေသိ။

၄၄၀။ အထ ခေါ် ပါယာသိ ရာဇညော အသက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ
 အသဟတ္ထာ ဒါနံ ဒတွာ အစိတ္တိကတံ^၂ ဒါနံ ဒတွာ အပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ
 ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ
 ဥပပဇ္ဇိ သုညံ သေရီသကံ ဝိမာနံ။ ယော ပန တဿ ဒါနေ ဝါဝဇော
 အဟောသိ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ သဟတ္ထာ
 ဒါနံ ဒတွာ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အနပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘောဒါ
 ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိ ဒေဝါနံ ကာဂတိံ^၃ နာနံ သဟဗျတံ။

ပါယာသိဒေဝပုတ္တ

၄၄၁။ တေန ခေါ် ပန သမယေန အာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ အဘိက္ခကံ သုညံ
 သေရီသကံ ဝိမာနံ ဒိဝါဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ အထ ခေါ် ပါယာသိ ဒေဝပုတ္တော
 ယေနာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ ဂဝမ္ပတိ^၃

၁-ပါဒါသိ (က) ၂-ဆုပိတုံ (ဇ၊က) ၃-အစိတ္တိကတံ (က)

အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတံ ခေါ ပါယာသိ ဒေဝပုတ္တံ အာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ တေဒဝေါစ “ကောသိ တံ အာဝုသော”တိ။ အဟံ ဘန္တေ ပါယာသိ ရာဇညောတိ။ နန တံ အာဝုသော ဧဝံဒိဋ္ဌိကော အဟောသိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ သစ္စာဟံ ဘန္တေ ဧဝံဒိဋ္ဌိကော အဟောသိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အပိ စာဟံ အယျေန ကုမာရကဿပေန တေသ္မာ ပါပကာ ဒိဋ္ဌိဂတာ ဝိဝေစိတောတိ။ ယော ပန တေ အာဝုသော ဒါနေ ဝါဝဇ္ဇော အဟောသိ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော ကုဟိံ ဥပပန္နောတိ။ ယော မေ ဘန္တေ ဒါနေ ဝါဝဇ္ဇော အဟောသိ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ သဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အနုပရိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ။ အဟံ ပန ဘန္တေ အသက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ အသဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ အစိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အပရိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပန္နော သုညံ သေရီသကံ ဝိမာနံ။ တေန ဟိ ဘန္တေ ဂဝမ္ပတိ မနုဿလောကံ ဂန္ဓာ ဝေမာရောစေဟိ “သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒေဝ၊ သဟတ္တာ ဒါနံ ဒေဝ၊ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒေဝ၊ အနုပရိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒေဝ၊ ပါယာသိ ရာဇညော အသက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ အသဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ အစိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အပရိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပန္နော သုညံ သေရီသကံ ဝိမာနံ။ ယော ပန တဿ ဒါနေ ဝါဝဇ္ဇော အဟောသိ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ သဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အနုပရိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ”န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ မနုဿလောကံ အာဂန္ဓာ ဝေမာရောစေဟိ “သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒေဝ၊ သဟတ္တာ ဒါနံ ဒေဝ၊ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒေဝ၊ အနုပရိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒေဝ။ ပါယာသိ ရာဇညော အသက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ အသဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ အစိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အပရိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပန္နော သုညံ သေရီသကံ ဝိမာနံ။ ယော ပန တဿ ဒါနေ ဝါဝဇ္ဇော အဟောသိ

သုတ္တံ]

ပါယာသိဒေဝပုတ္တ

၂၇၃

ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ သဟတ္တာ ဒါနံ
ဒတွာ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အနုပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ
သဟဗျတ”န္တိ။

ပါယာသိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

မဟာဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ

မဟာပဒါန နိဒါနံ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ သုဒဿနံ။
ဇနဝသဘ ဂေါဝိန္ဒံ၊ သမယံ သက္ကပဉ္စကံ။
မဟာသတိပဋ္ဌာနဉ္စ၊ ပါယာသိ ဒသမံ ဘဝေ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သတိပဋ္ဌာနပါယာသိ၊ မဟာဝဂ္ဂဿ သင်္ဂဟော (သီ၊ ဣ)

သတိပဋ္ဌာနပါယာသိ၊ မဟာဝဂ္ဂေါထိ ဝုစ္စတိတိ (သျှာ)

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

လေက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုတ္တမဇာနိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[ဣ]	
အကုသလကမ္မပထာ	၂၅၆	ဣန္ဒြိယသံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇော	၂၂၄
အက္ခရတ္တကဥပမာ	၂၇၆	ဣရိယာပထော	၂၃၂
အဂ္ဂိကဇဋိလဥပမာ	၂၇၀	[ဥ]	
အတ္တပညတ္တိ	၅၄	ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော	၃၀
အတ္တသမနုပဿနာ	၅၆	ဥဒါနံ	၇၆
အတ္ထဝသေ	၂၂၇	ဥပါယာသော	၂၄၄
အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ	၆၄	[ဧ]	
အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ		ဧကာယနော	၂၃၁
ဒုက္ခော	၂၄၅	ဧကောဒိဘူတော	၁၉၄
အဘိဘာယတနာနိ	၉၂	ဧဇာ	၂၂၆
အတ္တတာ ဓမ္မာ အာနန္ဓေ	၁၁၉	[ဩ]	
အတ္တတာ ဓမ္မာ ရညေ		ဩကာသာဓိဂမာ	၁၇၃
စက္ကဝတ္တိမိ	၁၂၀	ဩဝါဒပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော	၄၂
အရိယော အဋ္ဌဟိကော မဂ္ဂေါ	၂၀၁	[က]	
အဿရတနံ	၁၄	ကပ္ပဋ္ဌိတိအာယာစနကထာ	၉၆
[အာ]		ကမ္မဝိပါကဇံ ဒိဗ္ဗစက္ခု	၁၄၄
အာနာပါနဿတိ	၂၃၁	ကရုဏေဓိမုတ္တော	၁၉၄
အာမဂန္ဓာ	၁၉၅	ကာယာနုပဿနာ	၂၃၁
အာယတနာနိ	၅၀	ကုသလကမ္မပထာ	၂၅၀
အာယတနေသု	၂၄၀	ကုသာဝတီ	၁၂၁
အာဝုသောဝါဒ	၁၂၇	[ဝ]	
[ဣ]		ဝတ္တိနိဥပမာ	၂၆၃
ဣတ္ထိရတနံ	၁၄	ဝဟပတိရတနံ	၁၄
ဣဒ္ဓိပါဒါ	၁၇၂	ဝုထကူပုရိသဥပမာ	၂၅၉

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]	
စက္ကရတန်	၁၄
စက္ကဝတ္တိရညော သရီရေ ပဋိပတ္တိ	၁၁၇
စတုမဟာပဒေသကထာ	၁၀၂
စတုသံဝေဇနီယဌာန	၁၁၆
စတုသု အရိယသစ္စေသု	၂၄၃
စတုဟိ ဣဒ္ဓိဟိ	၁၄၅
စန္ဒိမသူရိယဥပမာ	၂၅၅
စိတ္တာနုပဿနာ	၂၃၇
စုန္ဒဿ ပိပ္ပဋိသာရော ပဋိပိနေ- တဗ္ဗော	၁၁၂
စောရဥပမာ	၂၅၆
[၉]	
ဇစ္စန္ဒဥပမာ	၂၆၂
ဇနဝသဘ	၁၆၆
ဇရာ	၂၄၄
ဇာတိ	၂၄၃
ဇိဏ္ဏပုရိသ	၁၀
[၁၀]	
ဈာနသမ္ပတ္တိ	၁၅၂
[၁၁]	
တဏှာ	၂၄၆
တထာဂတပူဇာ	၁၁၄
တထာဂတသရီရေ ပဋိပတ္တိ	၁၁၇
တိတ္ထိယပရိဝါသော	၁၂၆
[၁၂]	
ထူပါရဟာ	၁၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၉]	
ဒီဃာယုကော	၁၄၅
ဒုက္ခနိရောဓဂေါဓိနီ ပဋိပဒါ	၂၄၉
ဒုက္ခနိရောဓံ	၂၄၇
ဒုက္ခသမုဒယံ	၂၄၆
ဒုက္ခံ	၂၄၃
ဒုဿီလအာဒီနဝ	၇၁
ဒေဝကာယာနံ နာမာနိ	၂၀၄
ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ- အာယုပ္ပမာဏံ	၂၆၁
ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော	၂၂၇
ဒေါမနသံ	၂၄၄
ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ	၁၄
ဒွေမေ ပိဏ္ဏပါတာ သမသမ- ဖလာ	၁၁၂
[၁၀]	
ဓမ္မစက္ခု	၃၇
ဓမ္မပါသာဒေါ	၁၄၀
ဓမ္မဝိနယော	၁၂၆
ဓမ္မာ အဘိညာ ဒေသိတာ	၁၀၀
ဓမ္မာဒါသော	၇၉
ဓမ္မာနုပဿနာ	၂၄၀
ဓမ္မာနုဓမ္မပုပ္ဖိန္ဒာ	၁၁၄
ဓာတုမနသိကာရော	၂၃၄
[၁၁]	
နအတ္တပညတ္တိ	၅၅
နိဒါနံ	၅၁
နိရောဓော	၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဗ]	
ပဉ္စသု ဥပါဒါနုက္ကန္ဓေသု	၂၃၉	မြဟ္မယာစနဂါထာ	၃၃
ပဉ္စသု နိဝရဏေသု	၂၃၈	မြဟ္မဿရော	၁၇
ပဉ္စပါဒါနုက္ကန္ဓာ ဒုက္ခာ	၂၄၆	မြာဟ္မဏဒွိပဇာပတိဥပမာ	၂၆၄
ပစ္ဆိမာ ဝါစာ	၁၂၈	[ဘ]	
ပဋိကူလမနသိကာရော	၂၃၃	ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာ-	
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ	၄၇	ဘုစ္စဝဏ္ဏ	၁၇၉
ပရိဏာယကရတနံ	၁၄	ဘူဇတိ	၂၁၅
ပရိဒေဝေါ	၂၄၄	ဘူမိစာလော	၉၀
ပရိသာ	၉၁	[ဓ]	
ပရိနိဗ္ဗာနေ အနုရုဒ္ဓ-		မဉ္ဇူဿရော	၁၇
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မဏိရတနံ	၁၄
ပရိနိဗ္ဗာနေ အာနန္ဒ-		မရုဇဿရော	၁၇
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မနာပေါ	၁၇
ပရိနိဗ္ဗာနေ ဒေဝါနမိန္ဒ-		မရဏံ	၂၄၄
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မဟာရာဇာနော	၁၆၈
ပရိနိဗ္ဗာနေ သဟမ္ပတိ-		မဟာသုဒဿနော	၁၃၉
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မာတုဂါမေ ပဋိပတ္တိ	၁၁၆
ပါတိမောက္ခသံဝရာယ		[ဃ]	
ပဋိပန္နော	၂၂၃	ယညကထာ	၂၇၉
ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ	၂၅၃	ယဗ္ဗိန္ဒူ န လဘတိ တဗ္ဗိ ဒုက္ခံ	၂၄၅
ပိယရူပံ သာတရူပံ	၂၄၆	[င]	
ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ ဒုက္ခော	၂၄၅	ရူပါရူပဇ္ဈာနသမာပဇ္ဇနံ	၁၂၈
ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာ	၁	[ဇ]	
[ဘ]		ဝဂ္ဂုဿရော	၁၇
ဗုဒ္ဓါနုသာသနံ	၄၂	ဝိညာဏဒ္ဓိတိယော	၅၈
ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာ	၁၀	ဝိပဿီ ကုမာရော	၁၇
မြဟ္မဒဏ္ဍော	၁၂၇	ဝိမောက္ခာ	၆၀-၉၄
		ဝေဒနာနုပဿနာ	၂၃၆

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

၂၀၇

ပဒါနုက္ကမော

[ဆ]

သင်္ခမေဥပမာ

၂၆၈

သတိပဋ္ဌာနာ

၁၇၄

သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု

၂၄၁

သတ္တရတနာနိ

၁၄

သမဏော

၁၂၄

သမာဓိပရိက္ခာရာ

၁၇၅

သမုဒယော

၂၈

သမ္ပဇာန

၂၃၃

သမ္မာအာဇီဝေါ

၂၅၀

သမ္မာကမ္မန္တော

၂၅၀

သမ္မာဒိဋ္ဌိ

၂၄၉

သမ္မာဝါစာ

၂၅၀

သမ္မာဝါယာမော

၂၅၀

သမ္မာသင်္ဂဗျေါ

၂၄၉

ပဒါနုက္ကမော

[ဆ]

သမ္မာသတိ

၂၅၀

သမ္မာသမာဓိ

၂၅၀

သာဏဘာရိကဥပမာ

၂၇၇

သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ

၃၈

သီဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတသရိရံ

၂၃၅

သီလဝန္တအာနိသံသ

၇၃

သုပိနကဥပမာ

၂၆၅

သုဘဒ္ဒပရိပ္ပာဇကဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ

၁၂၅

သုကရမဒ္ဒဝံ

၁၈၅

သောကော

၂၄၄

[ဗ]

ဟတ္ထိရတနံ

၁၄

ဟိတော မမတ္တံ

၁၉၄

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္ထကံ၊
ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္ထကံ၊ ဣ...ဣဂ်လိသပေါတ္ထကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္မ-
ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကေသု
ဒိဿမာနပါဌော၊ ဌ...အဋ္ဌကထာ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အကရဏိယာဝ = အကရဏိယာ ဝ (သျှာ၊ က)	၆၄
အင်္ဂါလန္တရပေါ = သုင်္ဂါလန္တရပေါ (သီ၊ ဣ)	၁၁၂
အင်္ဂမာဂဓကေဟိ = အင်္ဂမာဂဓိကေဟိ (သျှာ)	၁၆၃
အစိတ္တိကတံ = အစိတ္တိကတံ (က)	၂၀၁
အစ္ဆာဒါပေတွာ = အစ္ဆာဒေတွာ (သျှာ၊ ကံ)	၁၇
အဇ္ဈင်္ဂသု = အဇ္ဈင်္ဂမံသု (သျှာ)	၂၁၉
အညတြိ = အညတြိ (သီ၊ ဣ)	၁၆၇
အညာတာရော'တိ = အညာတာရော (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၀
အညေဟိ (သကာယ ပဋိညာယ သစ္စာဘိညေဟိ-ဣတိအတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော) = အညေ (ဣ)	၁၂၅
အဋ္ဌိ'ကတွာ = အဋ္ဌိကတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၆၅
အတိစရိ (ကြိယာပဒမေတံ၊ န နာမပဒံ) = အတိစရိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) အတိစရိ (က)	၁၄၄
အတ္ထကရဏေ = အဋ္ဌကရဏေ (သျှာ)	၁၀
အတ္ထာယံ = အထာယံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၁၇၆
အတ္ထေ ပနာယတိ ဤယေန = အဋ္ဌေ ပနာယတိ ဤဏေန (သျှာ)	၁၀
အဓိဝုတ္တံ = အဓိဝါသိတံ (သျှာ)	၈၃
အနာဝုတ္တပုဗ္ဗော = အနဇ္ဈာဝုတ္တပုဗ္ဗော (က-သီ၊ က၊ မ-၁-မဟာသီဟနာဒေဝိ)	၄၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အန္တုတ္တိကဿ = အန္တုတ္တိကဿ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄၇
အနိမိသန္တော ကုမာရော ပေက္ခတိတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ = အနိမိသန္တော ပေက္ခတိ၊ ဇာတဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ (က)	၁၇
အနုပရိယာယပထံ = အနုပရိယာယပထံ (သျှာ၊ ကံ)	၇၀
အနုပုဗ္ဗိံ ကထံ = အနုပုဗ္ဗိကထံ (သီ၊ ဣ)	၃၅
အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော = အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော (ဣ၊ က)	၄၂
အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ = အနေကာနိ ဒေဝတာသတာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျှာ)	၄၃
အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတ- သဟဿာနိ = အနေကာနိ ဒေဝတာသတာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျှာ၊ ကံ)	၄၂
အန္တဒေဝ = အန္တဒေဝ (သျှာ၊ ကံ)	၁၄၁
အပဂတသမ္ပန္နာနိ = အပဂတနာရသမ္ပန္နာနိ (သျှာ)	၂၃၅
အပစိယတိ = အပ + စာယ + တိ = အပစာယတိ (?) (သီ-သျှာ-ဣ- ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ)	၁၁၄
အပ္ပဋ္ဌိမော စ = အပ္ပဋ္ဌိမောဓ (ဣ)	၁၁၂
အပါရာ = ပါရာ (သီ၊ သျှာ၊ က) ဩရာ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)	၇၆
အပ္ပိယေဟိ။ ပ။ ဝိပ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခောတိ ပါဌော စေဝ တံနိဗ္ဗေသော စ ကတ္တမိ န ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ တံသံဝဏ္ဏနာ နတ္ထိ။	၂၄၃
အပိသု = အပိ ဟိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၀၀
အဘိနိပ္ပန္တော = အဘိနိပ္ပန္တော (ဣ၊ က)	၁၀၀
အတ္တဂစ္ဆိံ = အတ္တဂစ္ဆိံ (သီ၊ ဣ)	၁၉၀
အတ္တဿက္ကမာနော = အတ္တဂ္ဂမမာနော (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၅၀
အတ္တတာ ဓမ္မာ = အတ္တတဓမ္မာ (သျှာ၊ က)	၁၁၉
အယံ = အယသံ (သျှာ)	၂၇၀
အရူပိံ = အရူပိ (က) အရူပိပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ-ဣစ္စာဒိနာ ဧကသမာသ- ပဒတ္ထော ယုတ္ထော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယ ပန န သမေတိ။	၅၅
အဝိပက္ကန္တာ = အဝိပက္ကန္တာ (က)	၁၆၉
အသယံဝသေ = အသယံဝသီ (သီ၊ ဣ)	၂၁၀
အသုတ္တ = အသုဟိတ္တ (သျှာ)	၂၁၆

နာနာပါဌာ

၂၉၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အာဂစ္ဆိံ = အာဂဉ္ဇိံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၀၉
အာဂုံ = အာဂူ (သျှ) အာဂု (သီ၊ ဣ)	၂၀၆
အာနန္ဓေ = သာနန္ဓရေ (က)	၁၀၃
အာဝသီနေတ္ထ = အဝသီနေတ္ထ (ဣ)	၂၁၉
အာသဘီ ဝါစာ = အာသဘီဝါစာ (သျှ၊ ကံ)	၆၉

[ဣ]

ဣတ္ထိတ္တံ = ဣတ္ထိစိတ္တံ (သျှ)	၂၁၆
ဣဒ္ဓိပဟုတာယ = ဣဒ္ဓိဗဟုလိကတာယ (သျှ၊ ကံ)	၁၇၂
ဣဒ္ဓိဝိသဝိတာယ = ဣဒ္ဓိဝိသေဝိတာယ (သျှ၊ ကံ)	၁၇၂

[ဥ]

ဥစ္ဆေစ္ဆာမိ = ဥစ္ဆေဇ္ဇာမိ (သျှ၊ ဣ) ဥစ္ဆိဇ္ဇာမိ (က)	၆၁
ဥဗ္ဗာဟေတွာ = ဥဗ္ဗာရောပေတွာ (က-သီ၊ က)	၂၇၅
ဥဇကံ အကံသု = ဥဇကမကံသု (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၃
ဥတ္တရိ = ဥတ္တရိံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၂၀
ဥတ္တရေနမုခေါ = ဥတ္တရေနဘိမုခေါ (သျှ၊ ကံ)	၁၃
ဥတ္တာနိ = ဥတ္တာနိံ (က) ဥတ္တာနိ (သီ၊ ဣ)	၈၇
ဥဒကသာလတောပိ = ဥဒကံ သာလတောပိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ)	၁၃၅
ဥဒေန = ဥဒ္ဓေန (သျှ၊ ကံ) ဥဒရေန (က)	၁၂
ဥပမာယ မိဓေကစ္စေ = ဥပမာယပိဓေကစ္စေ (သီ၊ သျှ)	
ဥပမာယပိ ဣဓေကစ္စေ (ဣ)	၂၅၉
ဥပလိမ္ပတိ = ဥပလိပ္ပတိ (သျှ)	၁၅
ဥပသင်္ကမတိ = ဥပသင်္ကမိ (ဣ)	၁၉၃
“ဥပသန္တပဒိဿော = ဥပသန္တပတိဿော (က)	၁၆၆
ဥပေထ = ဥပဂစ္ဆထ (သျှ)	၈၄
ဥဘယမေတံ = ဥဘယမေတ္ထ (သျှ)	၂၂၇

[ဦ]

ဦဟစ္စ = ဥဟစ္စ (က)	၂၀၃
---------------------	-----

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဧ]

ကေတိံသေ ကပ္ပေ = ကေတိံသကပ္ပေါ (သီ) ကေတိံသော
ကပ္ပေါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂
၁၆၇

ကေန္တိကတော = ကေန္တတော (သျှာ) ကေန္တဝတော (ဣ)
ကေနဂုတိကပ္ပေ = ကေနဂုတိကပ္ပေါ (သီ) ကေနဂုတော ကပ္ပေါ
(သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂

တေဒဟောသိ “အန္တော ကဿ န ခေါ = တေဒဟောသိ
“ကိဿ န ခေါ (ဣ)

၂၆၀

တေံ = ကေံ (က)

၀၂

တေံ = ဧဝံ (သျှာ၊ ဣ)

၉၉

တေံပရမာယေဝ = တေပရမာယေဝ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂၀၄

ဝေမဟံ တံ = ဝေမ္ပိ မဟန္တံ (သျှာ) ဧဝံ မဟန္တံ (သီ၊ ဣ)

၀၂

ဝေမ္ပိ ခေါ = ဝေမ္ပိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂၃၂

ဧဝံ ဝုတ္တေ = အထ ခေါ (က)

၃၂

[ဩ]

ဩပဘောဂ္ဂါ = ဥပဘောဂ္ဂါ (သျှာ၊ ကံ)

၂၆၄

ဩပါဒေသိ = ဥပ္ပါဒေသိ (သျှာ၊ ကံ)

၂၆၄

ဩပုနိ = ဩပုနိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)

၂၇၁

ဩရကာ = ဩရိကာ (သီ၊ သျှာ)

၂၅

ဩသရန္တိ = ဩတရန္တိ (သီ၊ ဣ၊ အင်္ဂုတ္တရ)

၁၀၃

ဩသာရိယမာနာနိ = ဩတာရိယမာနာနိ (သီ၊ ဣ၊ အင်္ဂုတ္တရ)

၁၀၃

ဩသာရေတဗ္ဗာနိ = ဩတာရေတဗ္ဗာနိ (သီ၊ ဣ၊ အင်္ဂုတ္တရ)

၁၀၃

[က]

ကကုဓာ = ကကုထာ (သီ၊ ဣ)

၁၀၇

ကဋိဿဟော = ကဋိဿဘော (သီ၊ ဣ)

၇၀

ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ = ကမ္မာသဒ္ဓမ္မံ နာမ (သျှာ၊ ကံ)

၄၇

ကရန္တာ = ကရုမာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂၀၀

ကရိသံ = ကရိသံ မတ္ထလုဂံ (က)

၂၃၄

ကရုဏေဓိမုတ္တော = ကရုဏာဓိမုတ္တော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၁၉၄

ကလိဂ်ဂါနိ = ကာလိဂ်ဂါနိ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၁၀၉

နာနာပါဌာ

၂၉၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကာလကဉ္စာ မဟာဘိသွာ = ကာလကဉ္စာ မဟာဘိသာ (သီ၊ ဣ)	၂၀၇
ကာဠိဓမ္မာ = ကာလိင်္ဂါ (ဣ) ကာရဠိဓမ္မာ (သျှာ)	၇၀
ကိင်္ဂီနာမ = ကိင်္ဂီနာမ (သျှာ၊ ကံ)	၇
ကိင်္ဂီဏိကဇာလေဟိ = ကိင်္ဂီဏိကဇာလေဟိ (သျှာ၊ က)	၁၄၉
ကိန္နိဃဏ္ဍု = ကိန္နိဃဏ္ဍု (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၆
ကိမင်္ဂံ = ကိမင်္ဂံ (သီ)	၂၅
ကိဠိ = ကိဠိတံ (က) ကိဠိကံ (သီ၊ ဣ)	၁၅၉
ကုက္ကုဠော = ကကုဇော (သျှာ)	၇၀
ကုမာရဝဏ္ဏီ = ကုမာရဝဏ္ဏော (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၇၀
ကုလဝဏ္ဏိကဇာတာ = ကုလဝဏ္ဏိကဇာတာ (သီ၊ ဣ)	
ကုဏဝဏ္ဏိကဇာတာ (သျှာ၊ ကံ)	၄၇
ကုရုတု = ကုရုရူ (သျှာ၊ ကံ) ကုရုဠူ (ဣ)	၁၉၅
ကုသလကိရိယာ = ကုသလစရိယာ (သျှာ၊ ကံ)	၂၄
ကေနာဝဠာ = ကေနာဝုဠာ (သျှာ၊ ကံ)	၁၉၅

[ခ]

ခတ္ထိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္ထော = ခတ္ထိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္ထော (က)	
စက္ကဝတ္ထိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ (မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ)	၁၃၉
ခမနိယော = ကမနိယော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၄၀

[ဝ]

ဝန္ဓဗဒေဝပုတ္တံ = ဝန္ဓဗပုတ္တံ (သျှာ၊ ကံ)	၂၁၁
ဝရူ ကရောန္တိ = ဝရူကရောန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၆၃
ဝါမပဋံ = ဝါမပဋံ (သျှာ) ဝါမပတ္တံ (သီ)	၂၇၇
ဝါဠေဟိ ဝါ။ပ။ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ = ဝါဠေဟိ ဝါ။ပ။ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ (သျှာ၊ ဣ)	၂၃၅
ဝိလာနာ ဝုဠိတော (ဝိလာနဘာဝတော ဝုဠာယ ဝုဠိတော၊ ဘာဝပ္ပဓာနော ဟိ အယံ နိဗ္ဗေသော အံ ၂-၂၆၃-ပိဋေ နကုလပိတုသုတ္တဒီကာ) = ဝိလာနဝုဠိတော (သဒ္ဓနိတိ)	၈၄
ဝိဟိဘူတော = ဝိဟိဘူတော (သီ၊ ဣ)	၁၅၉
ဝုထဘာရိကူပမော = ဝုထဟာရိကူပမော (သီ၊ ဣ)	၂၇၅

နာနာပါဠာ

ပိဋကံ

[၁]

စက္ကဝတ္တီ = စက္ကဝတ္တီ (သျှာ၊ က)	၁၁၇
စက္ခါ = စက္ခါမာ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၁၅
စတုဒ္ဓိသံ = စတုဒ္ဓိသံ (သျှာ၊ ကံ)	၁၁
စတုတ္ထိယာ = စတုတ္ထာယ (သျှာ)	၁၄၆
စာတုမဟာပထေ = စာတုမ္မဟာပထေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၁၇
စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ = စာတုမ္မဟာရာဇိက ပရိသာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၉၁
စာပါလံ စေတိယံ = ပါဝါလံ စေတိယံ (သျှာ)	၈၆
ပိတန္တရံသော = ပိတန္တရံသော (သျှာ၊ ကံ)	၁၅
စုဏ္ဏကံ = ဝဏ္ဏကံ (သီ၊ ဣ)	၁၁၇
စေတီဝံသေသု = စေတီယဝံသေသု (က)	၁၆၂
စေတောပရိယဉာဏံ = စေတောပရိညာယဉာဏံ (သျှာ၊ ကံ) စေတသာ စေတောပရိယာယဉာဏံ (က)	၇၀

[ဆ]

ဆိန္ဒူပိတံ ပပတန္တိ = ဆိန္ဒူ ပါဒံ ဝိယ ပပတန္တိ (သျှာ၊ ကံ)	၁၁၅
---	-----

[ဇ]

ဇနေတ္ထိ = ဇနေတ္ထိ (သျှာ၊ ကံ)	၆
ဇနေ သုတံ = ဇနေသုတ (က-သီ)	၂၂၉
ဇနေသဘော = ဇနောသဘော (သျှာ)	၂၀၇
ဇလတိသု = ဇလတသု (သျှာ) ဇလိတသု (သီ၊ ဣ)	၂၁၂
ဇာတိဇရာမရဏံ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ = ဇာတိဇရာမရဏ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ဥပရိပဏ္ဏာသကေ ဥဋ္ဌေသဝိဘဂေပိ။	၅၄
ဇိဂိသာနော = ဇိဂိသာနော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁၃
ဇိတမှ = ဇိတမှာ (ဗဟူသု)	၈၂
ဇိယတိ စ မိယတိ စ = ဇိယျတိ စ မိယျတိ စ (က)	၂၆
ဇိယေထ = ဇိယျေထ (က)	၅၄
ဇုတိမန္တော = ဇုတိမန္တော (သီ၊ ဣ)	၂၀၅

နာနာပါဌာ

၂၉၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဈ]

ဈာယတိသု = ဈာယတဿု (သျှာ) ပဇ္ဇာယိတဿု (သီ၊ ဣ)

၂၁၂

[တ]

တကြာဿ = တကြိဿ (သျှာ၊ ကံ)

၁၁

တဒန္တရံ = တဒနန္တရံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ၊ က)

၂၁၂

တာ ပူဇိတာ ပူဇယန္တိ = ပူဇိတာ ပူဇယန္တိ နံ (က)

၇၅

တိဏ္ဍာ = နိတိဏ္ဍာ၊ န တိဏ္ဍာ (က)

၇၆

တေ = သေ (သီ၊ ဣ) ဥပရိပဏ္ဍာသကေ သုနက္ခတ္တသုတ္တေပိ၊

သဠာယတနသံယုတ္တေ လောကကာမဂုဏဝဂ္ဂေပိ။

၂၂၂

တွမေဝ အသိ = တုဝမေဝသိ (ဣ)

၂၂၉

[စ]

ဒဒ္ဓလ္လမာနာ = ဒဒ္ဓဠမာနာ (က)

၂၀၆

ဒဿထ = ဒဇ္ဇေယျာထ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)

၀၂

ဒဿာမ = ကဿာမ (သီ၊ ဣ)

၂၂၉

ဒဿာဝိနေ = ဒဿာဝိနေော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က)

၃၃

ဒါယပါလံ = မိဂဒါယပါလံ (သျှာ)

၃၄

ဒိဗ္ဗပရိသာ = ဒိဗ္ဗာ ပရိသာ (သီ၊ ဣ)

၁၆၀

ဒီနမနာ = နိန္ဒမနာ (သျှာ) ဒီနမာနာ (သီ၊ ဣ)

၁၆၄

ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ = ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ (သျှာ) “ဒုက္ခ-

နိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ” နှိပစ္ဆိမဝစနေန သမေတိ။ ၇၇-၂၄၇

ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ = ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ (သျှာ) “ဒုက္ခ-

နိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ” နှိပစ္ဆိမဝစနေန သမေတိ။ ၇၇-၂၄၆

ဒုဒ္ဓိက္ခော = ဒုဒိက္ခော (ဣ)

၁၅၀

ဒုဝိညာပယေ = ဒုဝိညာပယေ ဘဗ္ဗေ အဘဗ္ဗေ (သျှာ၊ ကံ)

၃၃

ဒုဟသန္တနာနိ = ဒုက္ကလသန္တနာနိ (ဣ) ဒုက္ကလသန္တာနာနိ (သံ ၂-၁၁၀)

၁၅၃

ဒေဝတာနံ = ဒေဝါနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂၀၃

ဒေဝဒုန္နုဘိယော = ဒေဝဒုဒြိဘိယော (က)

၀၉

ဒေဝါနမိန္ဒ = ဒေဝါနမိန္ဒော (သီ၊ ဣ)

၂၂၆

ဒေသဿု = ဒေသေတု (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃၃

ဒွါရာ = ဒွါရာတိ (သျှာ၊ က)

၁၇၆

နာနာပါဠာ

ပိဋကံ

[၈]

ဓမ္မေန = ဓမ္မေန သမေန (သျှာ၊ ကံ)	၁၆
စောရကာနိ = ထေရကာနိ (သီ၊ ဣ) စောရကာနိ (သျှာ)	၂၀၀

[၉]

“န ခေါ မေတံ = န ခေါ ပနေတံ (သျှာ၊ ကံ)	၂၅
န ဒဿာမိတိ = နေဝ ဒဇ္ဇာဟံ တံ ဘတ္တန္တိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)	၈၂
နမတိ = နမိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၃၁
န သမဏော = သမဏော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၂
နန္ဒိရာဂသဟဂတာ = နန္ဒိရာဂသဟဂတာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၄၆
နာတိကာ = နာဒိကာ (သျှာ၊ ဣ)	၇၇
နာတိကေ = နာဒိကေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၆၂
နိဗ္ဗာနေ = နေက္ခမ္မေ (သျှာ၊ ကံ)	၃၆
နိမုဇ္ဇိတုကာမတာ = နိမုဇ္ဇိတုကာမုတာ (သျှာ၊ က)	၂၅၉
နိယျာဒေဟိ”တိ = နိယျာဒေဟိတိ (သီ၊ ဣ)	၂၆၄
နိလ္လောကေမ = ဝိလောကေမ (သျှာ)	၂၆၅
နိသိန္နာ ဟောန္တိ = နိသိန္နာ ဟောတိ (သီ) သန္တိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္တိပတိတာ (က)	၁၆၈
နိဟန္တာ = နိဒဟန္တာ (သျှာ၊ ကံ)	၃၂
နေမိသဗ္ဗေန = စက္ကနေမိသဗ္ဗေန (သျှာ)	၂၁၆

[၁၀]

ပစ္စာနသိဋ္ဌဝစနာပိ တံ (တန္တိ နိပါတမတ္တမေဝ-ဋ္ဌ) = ပစ္စာ- နသိဋ္ဌဝစနာ နာမိဒံ (က)	၁၆၉
ပစ္စာသီသတိ = ပစ္စာသီသတိ (သီ၊ သျှာ)	၈၅
ပစ္စေကပလ္လင်္ကေသု ပလ္လင်္ကေန = ပစ္စေကပလ္လင်္ကေန (က)	၁၇၁
ပစ္စေကံ ဂါထံ = ပစ္စေကဂါထံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	
ပစ္စေကဂါထာ (က-သီ)	၂၀၃
ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ = ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာပိ (က)	၂၄၃
ပစ္ဆိမာဘိမုခေါ = ပစ္ဆိမာဘိမုခေါ (က)	၁၆၈
ပဉ္စဝေယျာကရဏံ = ပဉ္စဝေယျာကရဏံ (သျှာ၊ က)	၁၆၃
ပဋိကစ္ဆေဝ = ပဋိဂစ္ဆေဝ (သီ၊ ဣ)	၉၉

နာနာပါဌာ

၂၉၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ပဋိဝဋ္ဌေသိ = ပရိဝတ္ထေသိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)	၈၂
ပဋ္ဌပေသိ = အဋ္ဌပေသိ (သီ၊ ဣ)	၁၀၉
ပတ္တိကာဝ = ပဒိကာဝ (သျှာ)	၃၅
ပမုခေ = သမုခေ (က)	၁၁၂
ပယာပေသိ = ပါယာပေသိ (သီ၊ ဣ)	၂၇၂
ပယိရူပါသိယ = ပယိရူပါသယိ (သျှာ၊ က)	၂၂၉
ပရမတ္ထော စ = ပရမတ္ထော စ (က)	၂၀၉
ပရာဇယိသု = မရာဇိသု (သီ၊ ဣ)	၂၂၇
ပရိမသတိ = ပရာမသတိ (က)	၁၅
ပရာယဏာ = ပရာယနာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ၊ က)	၇၀
ပဝတ္တိ = ပဝတ္တတိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၄၁
ပဝုဋ္ဌဇာတိမဒိလံ = ပဝုတ္တဇာတိ အဒိလံ (သီ၊ ဣ)	၂၀၉
ပသာသတိ = ဗပုသာသတိ (သျှာ)	၂၀၆
ပါဇဟိ = ပါဇေဟိ (အဋ္ဌကထာယံ သံဝဏ္ဏိတပါဌန္တရံ)	၁၉၅
ပါဒါပိ = ပါဒါသိ (က)	၂၀၁
ပါမောဇ္ဇံ = ပါမုဇ္ဇံ (ဣ၊ က)	၁၇၃
ပိပ္ပလိဝနိယာ = ပိပ္ပလိဝနိယာ (သျှာ)	၁၃၇
ပုဋ္ဌိတွာ = ပမဇ္ဇိတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ပုဋ္ဌိတွာ (က)	၁၅၀
ပုတောဋ္ဌိ = မုတောဋ္ဌိ (သျှာ) မုတောလိ (ဣ)	၂၃၄
ပုရတ္တာဘိမုခေါ = ပုရတ္ထိမာဘိမုခေါ (က)	၇၂
ပုရိသတ္ထံ = ပုရိသစိတ္ထံ (သျှာ)	၂၁၆
ပေါနောဗ္ဗဝိကာ = ပေါနောဘဝိကာ (သီ၊ ဣ)	၂၄၆

[၀]

ဇာသု = ဇာသုံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၆၅
ဇာသု = ဇာသုကံ (သျှာ၊ ကံ)	၁၆၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

မလိဗဒ္ဓါ = မလိဝဒ္ဓါ (သီ၊ ဣ)	၃၀၉
မလိသေနံ = မလိသေနံ (သျှာ)	၂၀၇
မဟလာဝလေပနံ = မဟလဝိလေပနံ (သျှာ၊ က)	၂၆၅
ဗိဇယမာနော = ဝိဇယမာနော (သီ) ဝိဇိယမာနော (သျှာ)	၆၂
ဗုလယော = ထူလယော (သျှာ)	၁၃၆
“ဗျဂါ = ဗျဂါ (သီ၊ က)	၅၇
ဗြဟ္မစာရယော = ဗြဟ္မစာရိနော (သျှာ)	၇၅
ဗြာဟ္မဏာနံ = ဗြဟ္မာနံ (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၉၉

[ဘ]

ဘဂဝတော သုတွာ = ဘဂဝတော ဝစနံ သုတွာ (သျှာ၊ ကံ)	၂
ဘဏ္ဍဂါမော = ဘဏ္ဍဂါမော (က)	၁၀၁
ဘန္တေ အာယသ္မာ။ ပ။ ကရောတိတိ = ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ။ ပ။ ကရောန္တိတိ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ၁၁၅-ပိဋေ ဝစနေန သံသန္ဓိတဗ္ဗံ။	၁၃၀
“ဘဒ္ဒန္တေ”တိ = ဘဒ္ဒန္တေတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၃၁
ဘဒ္ဒိ ဘဒ္ဒိ ယာနံ = ဘဒ္ဒိ ယာနံ (သျှာ၊ ကံ) ဘဒ္ဒိ ယာနံ (ဣ)	၁၀
ဘုဇတိ စ = ဘုဇတိ စ (သီ၊ ဣ) ဘုဇဂီ (သျှာ)	၂၁၅
ဘောဂ္ဂံ = ဘဂ္ဂံ (သျှာ၊ ကံ)	၁၀

[ဗ]

မဇ္ဈသုရသေနေသု = မဇ္ဈသုရသေနေသု (သျှာ)	
မဇ္ဈသုရသေနေသု (သီ၊ ဣ)	၁၆၂
မဇ္ဈိဋ္ဌကာနိ = မဇ္ဈိဋ္ဌကာနိ (သျှာ)	၂၆၂
မန္တာယံ = မန္တာယ (ဗဟူသု) ကရဏတ္ထေ ဝါ ဘုမ္မန္တိ သံဝဏ္ဏနာယ သံသန္ဓိတဗ္ဗံ။	၁၉၇
မရသာကဉ္စ = မရပါကဉ္စ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၉၃
မနသိကရောတိတိ = မနသိ ကရောန္တိတိ (သျှာ၊ က) ဣ ဘဂဝါတိကတ္တာ အပေက္ခိတဗ္ဗော။	၁၁၅

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မဟာဇနကာယော = မဟာဇနကာယာ (သျှာ၊ ကံ)	၂၅
မဟေသယံ = မာဟိဿတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၀၉
မာတုသပတ္တိံ = မာတုသပတိံ (သျှာ)	၂၆၄
မာနုသိဝဏ္ဏံ = မနုသိဝဏ္ဏံ (သျှာ၊ ကံ)	၁၄၃
မိယေထ = မိယျေထ (က)	၅၄
မုဒ္ဓါဝသိတ္ထေ ရဇ္ဇေ = မုဒ္ဓါဘိသိတ္ထေ ရဇ္ဇေန (သျှာ)	၁၉၀

[ယ]

ယသဿိနော = ယသဿိနော (သျှာ)	၁၆၀
ယေ တေ မယာ = ယေ ဝေါ မယာ (သီ၊ ဣ)	၁၀၀
ယေသ္မာဟံ = ယေသာဟံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၂၆
ယံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ။ ပ။ စုတိ = (အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ)	၂၄၄

[ရ]

ရတ္တိန္ဒြိဝေါ = ရတ္တိဒိဝေါ (က)	၂၆၁
ရထိကာယ ရထိကံ = ရထိယာယ ရထိယံ (ဗဟူသု)	၂၅၇
ရူပိံ = ရူပိ (က) ရူပိပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ = ဣစ္စာဒိနာ ဧကသမာသ- ပဒတ္ထော ယုတ္ထော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယ ပန န သမေတိ။ ၅၄-၅၅	

[လ]

လောဟိတင်္ဂမယော = လောဟိတင်္ဂမယော (က)	
လောဟိတကမယော (ဗျာကရဏေသု)	၁၄၀
လောဟိတက္ခံ = လောဟိတက္ခိံ (သျှာ)	၂၇၂

[ဝ]

ဝဝတ္ထိတွာန = ဝဝက္ခိတွာန (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) အဝေက္ခိတွာန (ဋီကာ)	၂၀၅
ဝဿဝတီ နာမ = ယသဝတီ နာမ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆
ဝဿိကေ ပါသာဒေ စတ္တာရော မာသေ = ဝဿိကေ ပါသာဒေ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ (သီ၊ ဣ)	၁၀
ဝဿံဝုဋ္ဌာ = ဝဿံဝုတ္ထာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၁၆

နာနာပါဠာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝါယာမသဟဂတော = ဝါယောသဟဂတော (သျှာ)	၂၆၉
ဝါရဏာ = ဝါရုဏာ (သျှာ)	၂၀၇
ဝါဝဇ္ဇော = ဗျာဝဇ္ဇော (သီ၊ ဣ)	၂၀၀
ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု = ဝိဇ္ဇုတာသု (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၀၉
ဝိညှပသတ္တာနိ = ဝိညှပသတ္တာနိ (သီ)	၆၀
ဝိဇ္ဇုစွ = ဝိဇ္ဇုစ (သျှာ)	၂၀၆
ဝိဇ္ဇေဏှာ = ဝေဇ္ဇေဏှာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၆
ဝိပ္ပသန္ဓမနာဝိလာ = ဝိပ္ပသန္ဓာ မနာဝိလာ (ဣ၊ က)	၂၀၄
ဝိပါကော”တိ = ဝိပါကော”တိ။ ပဌမဘာဏဝါရံ (သျှာ)	၂၆၉
ဝိဘဇိ”သု = ဝိဘဇေသုံ (က)	၂၇၂
ဝိရေစမာနော = ဝိရိစ္စမာနော (သီ၊ သျှာ၊ က)	၁၀၆
ဝိရုဠိ” = ဝိရုဠိ” (မောဂ္ဂလ္လာနေ)	၂၇၉
ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ = ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ (သီ၊ ဣ)	၁၄
ဝိဿကမ္ပံ = ဝိသုကမ္ပံ (က)	၁၄၇
ဝိဟဿတိ = ဝိဟရိဿတိ (သျှာ၊ ကံ) ဝိဟေဿတိ (သီ)	၁၀၁
ဝုတ္တဝစနာပိ တံ (တန္တိ နိပါတမတ္တမေဝ-ဋ္ဌ) = ဝုတ္တဝစနာ နာမိဒံ (က)	၁၆၉
ဝုဒ္ဓေါ = ဗုဒ္ဓေါ (သျှာ၊ က)	၂၅၃
ဝေဋ္ဌမိဿကေန = ဝေဋ္ဌမိဿကေန (သျှာ) ဝေဃမိဿကေန (ဣ) ဝေခမိဿကေန၊ ဝေခမိဿကေန (က)	၀၅
ဝေဏှာဒေါ သဟလိ စ = ဝေဏှာ စ ဒေါ သဟလိ စ (သီ၊ ဣ)	၂၀၀
ဝေရမဏီ = ဝေရမဏီ (က)	၂၅၀
ဝေလာသိကာပိ = ဝေလာပိကာပိ (သျှာ) ကေဋ္ဌာယိကာပိ (သီ)	၂၆၆
ဝေဟာယသာ = ဝေဟာသယာ (သီ၊ ဣ)	၂၀၇
ဝေဠုဝဂါမကော = ဗေဠုဝဂါမကော (သီ၊ ဣ)	၀၄

[သ]

သဗ္ဗန္ဓေ = သိန္ဓေ (သျှာ)	၂၀၉
သကဋသတ္တဿ = သကဋသတဿ (က)	၁၀၀
သင်္ဂိဒေဝ (သင်္ဂိ + ဒေ = သင်္ဂိဒေဝ-ရ) = သင်္ဂိ”ဒေဝ (က)	၁၆၂

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သ ကိ° = ကိ° (သီ၊ ဣ)	၈၅
သဇ္ဈဘာရံ = သဇ္ဈဘာရံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၇၀
သဇ္ဈိ = သဇ္ဈိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၇၀
သတ္တဗ္ဗံ = သတ္တဗ္ဗကံ (ဣ)	၈၆
သန္တိတ္ထ = သန္တတိ (သျှ၊ ကံ)	၁၀၇
သဒ္ဓါတဗ္ဗံ = သဒ္ဓဟာတဗ္ဗံ (ဣ၊ က)	၂၇၄
သန္တာဂါရေ = သန္တာဂါရေ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၂၂
သန္တဒ္ဓကလာပံ = အာသန္တဒ္ဓကလာပံ (သျှ၊)	၂၇၂
သန္တာနိ ဂုဏာနိ = သန္တာနဂုဏာနိ (သီ၊ ဣ) သန္တာနိ ဂုဏာနိ (သျှ၊)	၂၁၀
သမ္မာယန္တိ = သမ္ဘောန္တိ (သျှ၊)	၂၂၉
သမ္မုသိတုံ = ဆုပိတုံ (ဣ၊ က)	၂၀၁
“သဗ္ဗသန္တရိသန္တတံ = သဗ္ဗသန္တရိ° သန္တတံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ၊ က)	၇၂
သဗ္ဗသန္တရိ° = သဗ္ဗသန္တရိတံ သန္တတံ (သျှ၊) သဗ္ဗသန္တရိ° သန္တတံ (က)	၇၂
သဗ္ဗံ စေတသာ = သဗ္ဗစေတသာ (ဣ)	၁၆၅
သမစရိယာ = သမ္မစရိယာ (က)	၂၄
သမ္ပတိ = ဝသတိ (သီ၊ ဣ)	၂၇၀
သမဝိပါကာ = သမသမဝိပါကာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၁၂
သမသမဖလာ = သမာ သမဖလာ (က)	၁၁၂
သမုပဗျူဠော = သမူပဗျူဠော (သီ၊ ဣ)	၂၂၇
သရီရံ = သရီရေ (သျှ၊ က)	၁၁၇
သရောပိဿ = သိရောပိဿ (သျှ၊ ကံ)	၂၀
သရီသပါနံ ဝါ သရီသပတ္တာယ = သိရိ°သပါနံ သိရိ°သပတ္တာယ (သီ၊ သျှ၊)	၄၀
သလောမဟံသော = လောမဟံသော (သျှ၊)	၈၉
သသီသကံ = သသီသကော (သျှ၊)	၂၅၉
သဟဿေဝ = သဟဿဿေဝ (သီ၊ ဣ၊ က) သဟဿဿေဝ (ဋီကာယံ ပါဌန္တရံ) သဟဿသဟဿေဝ (ဥဒါနဋ္ဌကထာ)	၇၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဟိန္ဒကာ = သဗ္ဗန္ဒကာ (သိ)	၁၆၈
သာရတ္ထေ ဗုဒ္ဓထ အနုယုဇ္ဇထ = သဒတ္ထေ အနုယုဇ္ဇထ (သိ၊ သျှာ)	
သဒတ္ထံ အနုယုဇ္ဇထ (ဣ) သာရတ္ထေ အနုယုဇ္ဇထ (က)	၁၁၇
သာရန္တဒေ = သာနန္တရေ (က)	၆၄
သိံသပါဝနေ = သိံသပါဝနေ (သျှာ၊ ကံ)	၂၅၃
သိံသပါဝနံ”န္တိ = ဣတ္ထ ပန သဗ္ဗတ္ထပိ ဝေမေဝ ဒိဿတိ၊ နတ္ထိ “တေနပသင်္ကမန္တိ”တိ ပါဠိန္တရံ။	၂၅၄
သိတိ ကရိဿတိတိ = သိတံ ကရိဿတိတိ (သိ၊ ဣ၊ က)	၁၀၇
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ = သုကဋ္ဌဒုက္ကဋ္ဌာနံ (သိ၊ ဣ)	၂၅၃
သုကုသလေဟိ = ကုသလေဟိ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၅၀
သုခေါ ဘဝေထ = သုခါ ဘဝေယျာထ (က) သုခံ ဘဝေယျာထ (သျှာ) သုခမေဓေယျာထ (သိ၊ ဣ)	၁၈၀
သုဒ္ဓေါ ဝိသဒေါ = သုဒ္ဓေါ ဝိသုဒ္ဓေါ (သျှာ၊ ကံ)	၁၂
သုနိဝေဿကာရာ = သုနိဝေဿကာရာ (သျှာ၊ က)	၇၄
သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ = သုပဋ္ဌိတစိတ္တာ (သိ၊ ဣ၊ က)	၇၁
သုပ္ပတိတော = သုပ္ပတိတော (သျှာ၊ ကံ)	၆
သုပ္ပဋိတံ ဥပ္ပဇ္ဇေတာ”တိ = သုပ္ပဋိတံ ဥပ္ပဇ္ဇေတာတိ (က)	၂၅၉
သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂာရံ = ဘိင်္ဂာရံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ၊ စက္ကဝတ္ထိသုတ္တေပိ)	၁၄၁
သုကရဘတ္တိ = သုကရာနံ ဘက္ခော (သျှာ)	၂၇၅
သုရိယဝစ္ဆသာ = သုရိယဝစ္ဆသာ (သိ၊ ဣ)	၂၀၇
သုရိယဿုပနိသာ = သုရိယဿုပနိသာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၈
သေတောဒကာ = သေတကာ (သိ၊ မ-ပါသရာသိသုတ္တေပိ)	၁၀၇
သေမာနံ = သယမာနံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၀
သောကာဝတိဏ္ဏံ = သောကာဝကိဏ္ဏံ (သျှာ)	၃၃
သောဿတိ”တိ = သုဏိဿတိ (သျှာ၊ ကံ)	၁၁၀

[ဗ]

ဟရိံသု = အာဟရိံသု (သျှာ၊ က)	၁၃၇
ဟတန္တိကံပိယ = ပိတန္တိကံပိယ (သိ၊ ဣ)	၁၁၁